MART 2006

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM-7

BİLİŞİM SUÇLARI İLE MÜCADELE VE BİLİŞİM SİSTEMLERİ

BÖLÜM-8

ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE

BÖLÜM-9

MALİ SUÇLARLA MÜCADELE

BÖLÜM-10

NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE

BÖLÜM-11

MEVZUAT VE AR-GE ÇALIŞMALARI

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

Kurumların en değerli ancak yönetilmesi en zor kaynağı, "İNSAN" dır. Teknoloji, altyapı ve kapasite alanlarında yapılacak yatırımlar, ancak bunları en etkin ve verimli şekilde kullanan personel olursa anlamlıdır.

Küreselleşen dünya düzeninde, sosyal ve ekonomik hayat kadar, suçların da değiştiği, suç gruplarının profesyonelleşme gayreti içerisinde oldukları bilinen bir gerçektir. Başkanlığımız da bu nedenle, gelişen ve değişen dünyada çağı yakalamayı kendine amaç edinen bir anlayış içinde çalışmalarını sürdürmektedir. Başkanlığımız çalışmalarında gerçek verimliliğe ulaşmanın tek yolunun *"İNSAN"* dan daha etkin olarak faydalanabilme olduğu gerçeğinin bilincindedir.

Bilgi çağı ve küreselleşmenin aynı anda yaşandığı günümüzde; insanın bilgisi, yaratıcılığı, tecrübesi ve yetenekleri kurumların başarılı olabilmeleri için temel dayanak noktası olmuş, böylece insan kaynaklarının önemi daha da artmıştır. Bilgi çağı olarak adlandırılan 21. yüzyılda kurumların varlıklarını sürdürebilmesi, gelişme ve değişmelerde topluma önderlik edebilmesi için, kurum yönetiminin çağdaş bir anlayış kazanması ve insan kaynakları yönetimine önem verilmesi gereklidir. Bilgi çağı ancak iyi yetişmiş insanlar ve iyi yönetilen kurumlar ile yakalanabilir.

Başkanlığımız, bu kapsamda, ülkelerle olan işbirliğini artırmakta, uluslararası kuruluşlarla ilişkilerini güçlendirmekte, ayrıca organize suçlarla mücadelede ulusal hukuki çerçevenin ilgili makamlarca tam olarak anlaşılması ve fonksiyonel hale getirilmesi için ülke genelinde çalışmalar yürütmektedir.

Gelecekte var olabilmek için sürekli iyileşmek, iyileşebilmek için değişime hazır olmak zorunludur. Bu süreci kurumsallaştırabilmek için ise; her seviyede yetkin, etkili ve ilkeli personele sahip olmak gerekmektedir.

Bu düşünce ışığında, Başkanlığımızca konusunda uzmanlaşmış, nitelikli personel sayısının arttırılması ve mevcut personelimizin daha nitelikli hale getirilmesi amacı ile yoğun bir şekilde eğitim çalışmaları devam etmektedir.

Personelimizin konusunda uzmanlaşması, güncel gelişmelerden haberdar olması ve genel polislik bilgisine ilaveten kaçakçılık birimlerinde çalışacak personelde olması gereken özel uzmanlık bilgi ve becerilerine kavuşmasını sağlamak amacıyla; 2003, 2004 ve 2005 yıllarında toplam **1031** personele *"Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Temel Eğitim Kursu" verilmiştir.* Birimlerimizde görev yapan tüm personelimizin yüzde **74**'ü **(3086)** Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele branşlıdır.

KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE TEMEL EĞİTİM KURSU				
YILLAR	2003	2004	2005	TOPLAM
DÖNEMLER	45 - 46	47 - 48	49 - 50	6 DÖNEM
TOPLAM	271	425	335	1031

Ayrıca, temel eğitim kursu gören kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele birimi personeli, Başkanlığımızın görev alanına giren suçlar çerçevesinde uzmanlık eğitimlerinden geçirilmektedir.

Yine, sürekli gelişim politikası çerçevesinde Başkanlığımız, personelin çalışma temposunu olumsuz etkileyen unsurları azaltmayı, imkanlar el verdiği ölçüde birey tercihlerinin hayata geçirilmesinin sağlanılmasını, kurumları ve yaptıkları işlerle gurur duyabilmelerini ve mesai arkadaşlarımızı "memur" vasıflarından önce, "birey" vasıfları ile tanımlamayı amaç ve ilke edinmiştir.

Personelimizin gelişmesi için azami gayret gösteren Başkanlığımız, bu çerçevede hizmetin etkin, verimli ve aynı zamanda sürekli olarak yürütülebilmesi için birimlerimizde görev yapan tüm personelimizin atama ve yer değişikliklerini de kendisi planlamaktadır.

Genel atama dönemlerinde, merkez ve il kaçakçılık birimlerimizde görev yapan kaçakçılık personelinin atama planlamaları, illerimizdeki hizmeti aksatmayacak şekilde, öncelikle personelimizin tercihleri doğrultusunda, sağlık ve eğitim şartları göz önünde bulundurularak, yerel lehçe, teknik bilgi ve becerileri de dikkate alınarak titiz bir çalışma ile yapılmaktadır.

Aynı zamanda, illerimizde hizmetin aksamaması, gelen – giden, mevcut – ideal personel sayısının dengede tutulabilmesi için de gerekli özen gösterilmektedir.

2003 ve 2004 yılları atama çalışmalarında personelimizin yaklaşık **% 85'**i tercihleri arasında yer alan il kadrolarına planlanarak atamalarının yapılması sağlanırken, bu oran 2005 yılı içerisinde yapılan genel atama çalışmalarında **% 90'**a çıkmıştır.

Yine, kaçakçılık ve organize suçlarla yapılan mücadelede etkin ve verimli olabilmek için birim amirliği görevinin ve temsilinin Emniyet Amiri ve üst rütbeli personel tarafından yürütülmesinin daha yararlı olacağı düşünüldüğünden, İl KOM birimlerimizin Emniyet Amiri ve üst rütbeli personel tarafından idare edilmesini sağlamak ve personel politikamızın tam olarak uygulanması amacıyla, atama planlamalarımızda illerimizin rütbeli personel açığının kapatılması için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Kaçakçılık ve organize suç türleri ile mücadele, bütün yurt genelinde yapıldığı gibi uluslararası düzeyde de artan bir ivmeyle sürdürülmektedir. Her geçen gün iş yoğunluğumuzun ve görev alanımızın genişlemesiyle, kaçakçılıkla mücadelede başarılı sonuçlar alınabilmesi için birimlerimizin ve özellikle büyük şehirlerimizin personel ihtiyacı sürekli artmaktadır. Buna paralel olarak başta büyük şehirlerimiz olmak üzere tüm Türkiye genelinde ise birimlerimizde görev yapan personel sayımız planlı olarak arttırılarak, 2003 yılında **3456** iken, 2004 yılında **3671**'e, 2005 yılında da **4151**'e çıkartılmıştır.

Kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele, adli, idari, teknolojik alanda nitelikli ve uzman personel tarafından yürütülmesi gerekli bir görevdir. Bu amaçla, kaçakçılıkla mücadele hizmetlerinin daha etkin ve verimli şekilde yerine getirilebilmesi için birimlerimizde Emniyet Hizmetleri personelinin yanı sıra konularında uzman, elektrik mühendisi, bilgisayar mühendisi, veteriner vb. personelde görev yapmaktadır. Yine il birimlerimizde uyuşturucu yakalamalarında önemli katkıları olan toplam **69** Narkotik Detektör Köpek İdarecisi görevlerini **34** il ve **10** ilçede sürdürmektedir.

İnsan Kaynakları Yönetimi

24.09.2002 tarihli Makam Onayı ile uygulamaya konan Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Branşlı Personel Yönergesi hükümleri doğrultusunda personelimizin branş işlemlerinin hizmetin gereklerine uygun, dengeli ve objektif kararlara bağlanmasını sağlamak amacıyla Başkanlığımız Branş Komisyonu **2003** yılında **4**, **2004** yılında **6**, **2005** yılında da **6** defa toplanmış, bu çalışmalar sonucunda **1048** personel Genel Hizmet statüsünden Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele branşına aktarılmıştır. Bu komisyon çalışmaları ile hem birimlerimizin ihtiyacı olan personelin kazandırılması, hem de çeşitli nedenlerle hizmetinden yararlanılamayan personelin ivedilikle başka hizmet birimlerinde görevlendirilmesi sağlanarak birimlerimize hareket imkanı ve çalışma ortamı sağlanmıştır.

Günümüzde kaçakçılık ve organize suçlarla mücadelede gerçekten başarıya ulaşmak, sürekli ve istikrarlı bir çalışma gerektirmektedir. Bunun için de, mücadeleci birimlerde görev yapacak olan personelin seçimi ve istihdamı gibi konuların yanında, seçilen ve istihdam edilenlerin de, günün gelişen ve değişen koşullarına göre devamlılığının sağlanması ile mevzuat hükümlerinin tam olarak uygulanması yapılan mücadelede başarıya ulaşmak için şarttır.

Başkanlığımızın ve il birimlerimizin hızla gelişen ve değişen suç türleri ile suç organizasyonlarına karşı yaptığı başarılı çalışmalarında personel istihdam politikamızın (doğru yere doğru personel istihdam edilmesinin) çok büyük katkısının olduğu düşünülmektedir.

Birimlerimize personel alınması ve birimlerimizden personel çıkartılmasında da “Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği” nin personel istihdamı ile ilgili hükümlerine hassasiyet gösterilmesi ve personel politikasının tam olarak uygulanması büyük önem arz etmektedir.

Bu anlamda, personelimizin ihtiyaç duyulan alanlarda değerlendirilmesi için il birimlerimizin ve grup amirliklerimizin mali, narkotik ve organize suçlara yönelik potansiyeli ile tüm il ve merkez birimlerimizin çalışma profili çıkarılarak, özellikle yapılan Bölge Değerlendirme Toplantılarında birimlerimizin beklentileri ve hedefleri göz önünde bulundurularak ihtiyaç analizleri oluşturulmaktadır.

Amacımız; personelimizin hızla ilerleyen bilgi çağında, işlerinden ve iş ortamından mutlu olabilmelerini, keyif alarak çalışmalarını ve yaptıkları işlerle gurur duyabilmelerini sağlamaktır. Bu amaçla, gerek atama dönemi, gerekse diğer zamanlarda personelimizin sorunlarının birinci elden çözümü konusunda her zaman personelimizle karşılıklı görüşme yapılarak gerekli yol gösterimi yapılmaktadır.

TÜRKİYE ULUSLARARASI UYUŞTURUCU VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE AKADEMİSİ

GİRİŞ

21. Yüzyılda Kanun Uygulayıcılar Eğitimi

Bilgi çağı olarak bilinen 21. yüzyılda; bilgiye ulaşabilen, bilgiyi kullanabilen ve özellikle bilgi üreten insanın ön plana çıkacağı muhakkaktır. Suç örgütlerinin bu anlayışla her zaman yenilenen suç işleme metotlarını geliştirdiği göz önüne alınırsa, kanun uygulayıcı birimlerin bilgi çağının gereklerinden faydalanması, uyuşturucu ve organize suçlarla mücadelede kaçınılmazdır.

Kaçakçılık ve organize suçlarla mücadelede mutlak ve kalıcı başarılara ulaşılması; anılan suçlara karşı uluslararası boyutta takınılacak ortak bir tutumun sergilenmesi ve alana ilişkin ulusal bilgi ve tecrübelerin diğer ülkelerle paylaşılmasını gerekli kılmaktadır.

Bu durum, kanun uygulayıcı birimlerin görevlerini ifa şeklinde bir takım temel değişikliklere gidilmesini gerektirmektedir. Bilgi, beceri ve davranış düzeyinde meydana gelebilecek bu değişim ancak eğitim ve insan kaynaklarının sürekli gelişimiyle sağlanabilir.

Büyük ölçüde kuramsal düzeyde eğitim veren ve insan kaynakları eğitiminin "neden" yönünü ele alan klasik eğitim kurumlarının aksine; kanun uygulama birimlerinin eğitim üniteleri eğitimin "nasıl" boyutu üzerinde dururlar. Başka bir anlatımla; "nasıl" sorusunun cevabını bulmak, genel olarak en uygun ve geçerli operasyonel ve pratik prosedürleri öğreten temel polis eğitim kurumlarının veya hizmet içi eğitim ünitelerinin görevi olmuştur.

Yapılan bir araştırmada, eğitime katılanların öğrendiklerini zihinlerinde tutma oranları şu şekilde gerçekleşmiştir:

Öğrenenler; okuduklarının %10 unu, duyduklarının %20 sini, gördüklerinin %30 unu, gördükleri ve duyduklarının %50 sini, söylediklerinin %70 ini ve söyledikleri ile yaptıklarının %90 ını akıllarında tutmuşlardır.

Araştırma sonucu eğiticinin, deneyimlerini öğrenenlere uygulatarak aktarmasının akılda kalıcılığı ne kadar artırdığını göstermektedir. Buradan hareketle, uygulamalı eğitimin yetişkin eğitiminde etkin bir yöntem olduğunu ve böylece öğrenenleri öğrenme sürecine aktif olarak dahil ettiğini söyleyebiliriz.

Bu yüzden, kanun uygulayıcı birimlerimizin operasyonel becerilerinin dinamik bir biçimde, tamamen uygulamaya yönelik taktik eğitim programları ile geliştirilmesi bilimsel bir zorunluluktur.

Günümüzde kanun uygulama eğitiminde eğitici merkezli öğretme metodu geçerliliğini giderek kaybemekte; yerini iletişime ve deneyimlerin paylaşımına dayalı çağdaş ve etkinliği ispatlanmış "öğrenen odaklı öğrenme" yaklaşımı almaktadır. Bu yeni yaklaşım bütün dünyada kanun uygulayıcı birimlerce düzenlenen ulusal ve uluslararası eğitimler için bir model olmuş, vizyon sahibi eğitim akademileri de eğitici kadrosunu bu yönde geliştirme eğilimine girmiştir.

"Öğrenen odaklı öğrenme" yaklaşımının destekleyici bir unsuru olan uzaktan eğitim modelleri hızla yayılmaktadır. Bir uzaktan eğitim modeli olan "bilgisayar destekli eğitim", hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında kanun uygulayıcılara önemli kolaylıklar sağlamaktadır. Bilgisayar destekli eğitim ile geleneksel sınıf eğitimin birbirini tamamlar

şekilde verilmesi, eğitimde öğrenen ile öğreten arasındaki etkileşim ve bilgi paylaşımını maksimum düzeye çıkarmaktadır.

Hizmet içi eğitim birimlerinin genel perspektifi doğru kişiye, doğru yer ve zamanda doğru eğitim programını uygulamak olmalıdır. Bu doğrulara götüren önemli bir araç olarak eğitim ihtiyaç analizi; bir kurumda çalışan personelin çalıştığı birimde yaşadığı, karşılaştığı veya karşılaşabileceği muhtemel sorunların eğitim ile çözülebilen kısımlarının bilimsel yöntemlerle tespit edilmesi sürecidir.

Bir hizmet içi eğitim kurumu, eğitiminden sorumlu olduğu kitle için belirlediği hedeflere ulaşabilmek amacıyla "Eğitim İhtiyaç Analizi" ile "Eğitim Değerlendirme" sürecini eş zamanlı olarak uygulamalıdır.

Yapılan her eğitim çalışması değerlendirilmelidir. Değerlendirme sürecinde öğretim ilke ve yöntemlerinin;çalışılan alana, kazandırılmak istenen beceriye, eğitilen bireylere uygun ve ilgili olup olmadığı da mutlaka denetlenmelidir.

Bu yaklaşımla TADOC etkinlikleri, aşağıda açıklanan belli başlı rehber ilkelerle uyum içerisinde gerçekleştirilmektedir.

1- EĞİTİM ETKİNLİKLERİNİN UYGULANMASI VE GELİŞTİRİLMESİNDE REHBER ALINAN İLKELER

Eğitim, kapsamlı bir insan kaynakları stratejisi çerçevesinde gerçekleştirilmelidir. Bu tür bir strateji temelinde gerçekleştirilen eğitimin, hem teşkilat hem de bu teşkilatta çalışan bireylerin ihtiyaçlarını karşılama olasılığı daha yüksektir.

Amacına uygun nitelikli eğitimin, kanun uygulama hizmetlerinin de iyi kalitede verilmesinde hayati unsur olduğu konusunda şüphe yoktur. Burada kilit nokta, doğru eğitimi alan doğru insanları, doğru zamanda, doğru yerde istihdam etmektir.

Eğitimin tek başına bir amaç ve sonuç teşkil etmediği hiçbir zaman unutulmamalıdır. Başka bir deyişle, "**eğitim, eğitim için değildir**". Eğitimin asıl amacı, teşkilatların ve bu teşkilatları oluşturan bireylerin kendi performanslarını arttırmalarını sağlamaktır. Eğitimin sonunda bir performans artışı olmuyorsa, verilen eğitim boşa harcanmış zaman ve kaynak olarak kalacaktır. Performansın sürekli geliştirilmesi sorumluluğu teşkilat ve teşkilatı oluşturan bireyler tarafından eşit olarak paylaşılmalıdır.

"Ölçülemeyen Performans Geliştirilemez" ilkesinden hareketle; sunulan eğitim hizmetlerinin belirlenen ihtiyaç öncelikleri çerçevesinde amacına uygun, iyi programlanmış olarak gerçekleştirilmesi için etkin **"performans değerlendirme sistemlerinin"** uygulamaya konulması gerekir. Bu şekilde, teşkilatların, birimlerin ve bireylerin eğitim ihtiyaçlarını tespit etmek ve öncelik sırasına koymak mümkün olacaktır. Bu, bir teşkilatın eğitim stratejisinin ve eğitim planlarının oluşturulmasına ve güncellenmesine yardımcı olacak tekrarlanan, kazanımlı bir süreçtir.

Eğitim ihtiyaçları ve öncelikleri tespit edildikten sonraki kritik aşama, etkin ve tarafsız seçim prosedürlerini uygulamak olmalıdır. Bu şekilde, doğru kişinin doğru zamanda doğru eğitimi alması sağlanacaktır. En etkin seçim prosedürleri, eğitimin verildiği kişilerin amirlerinin hem eğitim öncesinde, hem de eğitim sonrasında bu sürece aktif katılımını gerektirmektedir.

Yapılan her eğitim çalışması değerlendirilmelidir. Değerlendirme sırasında, ayrıca öğretim ilke ve yöntemlerinin çalışılan alana ya da kazandırılmak istenen beceriye ve eğitilen bireylere uygun ve ilgili olup olmadığı da mutlaka denetlenmelidir.

2- TADOC 2005 YILI FAALİYETLERİ

2.1- TADOC III. AŞAMASI:

Birleşmiş Milletler Örgütünün desteğinde, Türkiye – UNODC işbirliği çerçevesinde üç aşamalı bir proje olarak hayata geçirilen TADOC'un, birinci ve ikinci aşamaları tamamlanmıştır.

Söz konusu aşamalar için planlanan tüm faaliyetler gerçekleştirilmiş ve "TADOC'un öngörülen eğitim ve uluslararası işbirliği bağlamındaki hedeflerini etkin biçimde yerine getirdiği ve kısa sürede büyük başarılara imza attığı" çeşitli uluslararası platformlarda ifade edilmiştir.

5 yıl gibi kısa bir sürede gelinen bu nokta; 10 Kasım 2005 tarihinde İçişleri Bakanımız Sayın Abdülkadir AKSU'nun Viyana'daki temasları sırasında UNODC İcra Direktörü Sayın Antonio Maria COSTA tarafından şöyle ifade edilmiştir:

"Türkiye uyuşturucu ile mücadelede en ciddi önlemleri alan ülkelerden biridir. Bu alanda bölgesel ve uluslararası işbirliğine büyük katkı sağlamakta, BM Uyuşturucu Maddeler Komisyonunun faaliyetlerine en fazla destek veren ülkeler arasında yer almaktadır. Türkiye ve UNODC'nin son dönemdeki en somut işbirliği TADOC'tur. TADOC'un çalışmaları diğer ülkelerce örnek teşkil etmekte ve artık **TADOC Modeli** *olarak adlandırılan bu tür eğitim merkezlerine pek çok ülkeden talep gelmektedir."*

TADOC Projesinin III. aşaması Mart 2005 tarihi itibariyle başlamıştır. III. aşama çerçevesinde;

- Akademi'nin standart eğitim müfredatını oluşturan eğitim programlarının nihai şeklini alması,

- TADOC Bilgisayar Destekli Eğitim Merkezinin bölge ülkelerine tanıtımı ve eğitim modüllerinin bu ülkelerde uygulanması,
- (9) KOM İl Biriminde hayata geçirilen BİDEM Merkezlerinin (6) KOM İl Biriminde daha kurulması ve toplamda (25) Merkeze ulaşılması,
- TADOC uzman eğiticilerinin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda geçici olarak bölge ülkelerinde görevlendirilmeleri,
- TADOC'taki Araştırma Merkezlerinin ülkemizin ve bölge ülkelerinin uyuşturucu ve organize suçlarla mücadele stratejilerinin hazırlanması ve uygulanması sürecinde aktif rol alması planlanmaktadır.

Geride kalan aşamalarda olduğu gibi bu aşamada da; bölge ülkelerince gereksinim duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini amaçlayan bölgesel eğitim faaliyetleri sürdürülecektir.

III. aşamada, global uyuşturucu sorununun merkezinde yer alan Afganistan'a özel önem verilmektedir. Bu amaçla; Afgan Kanun Uygulayıcı Birimlerinin mevcut kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla ***Uyuşturucu ile Mücadele Kanun Uygulama, Operasyonel Polis Taktikleri ve Eğiticilerin Eğitimi*** konularında (6) adet eğitim programı geliştirilmiştir.

Türkiye ile UNODC Afganistan Ofisi arasında yapılan görüşmeler neticesinde belirlenen eğitim ihtiyaçları ışığında 2005-2006 yıllarında düzenlenmesi planlanan eğitim programlarının ilki 09 – 25 Kasım 2005 tarihleri arasında ***Uyuşturucu ile Mücadele Kanun Uygulama*** eğitimi şeklinde tamamlanmıştır.

Düzenlenen programdan toplam (20) orta&üst düzey Afgan Kanun Uygulayıcı faydalanmıştır.

2006 yılında düzenlenecek diğer (5) eğitim programından toplam (100) Afgan Kanun Uygulayıcının yararlanması ve (6) eğitim programı sonunda toplamda (120) katılımcıya ulaşılması planlanmaktadır.

Afganistan'a yönelik eğitim programlarının toplam maliyeti 268 140 Amerikan Doları olup, bu miktarın tamamı ülkemizce karşılanmaktadır.

Ayrıca, ilk ve ikinci aşamalarda ikili işbirliği faaliyetleri çerçevesinde Orta Doğu ve Afrika ülkelerine yönelik düzenlenen eğitim programları; III. aşamada UNODC'nin anılan bölgelerde yürütmekte olduğu kapasite geliştirme ve uyuşturucuyla mücadele eğitim inisiyatiflerine TADOC tarafından yapılacak katkılar ile hız kazanacaktır.

Diğer yandan TADOC'un üstlenmiş olduğu misyonun önem ve büyüklüğü ile karşı karşıya bulunulan uyuşturucu ve organize suçların oluşturduğu tehdit, bu misyonun etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için diğer uluslararası kuruluşların ve donor ülkelerin destek ve işbirliğini zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda, 2007 yılı sonu itibariyle tamamlanacak olan III. aşamanın devamında, TADOC Projesinin Türkiye – UNODC işbirliğiyle sürdürülebilmesi için 2007 – 2012 yıllarını kapsayan yeni bir işbirliği ve ortak çalışma stratejisi geliştirilmesi hazırlıkları, BM nezdindeki Viyana Daimi Temsilciliğimiz tarafından sürdürülmektedir.

3- ULUSLARARASI EĞİTİM PROGRAMLARI

Amaç

Katılımcılarını Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği ve Balkan Ülkeleri ile Türkiye'nin taraf olduğu ikili işbirliği anlaşması imzalanan diğer ülkelerin kanun uygulayıcılarının oluşturduğu eğitim programlarıyla; sınır aşan uyuşturucu ve organize suçlara karşı mücadele stratejisi ve yöntemlerini standartlaştırmak, bu yolla anılan suçlara karşı sürdürülen bölgesel ve uluslararası mücadelenin güçlenmesine katkı sağlamaktır.

3.1-2005 YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN BÖLGESEL EĞİTİM PROGRAMLARI

3.1.1- Eğiticilerin Eğitimi Programı I

26 Eylül – 07 Ekim 2005 tarihleri arasında Türkiye-UNODC işbirliği ile Balkan Ülkelerinden (10) Eğitici Adayının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.1.2- Eğiticilerin Eğitimi Programı II

14 Kasım – 02 Aralık 2005 tarihleri arasında Türkiye-UNODC işbirliği ile Pakistan Kanun Uygulama Birimlerinde görevli (10) Eğitici Adayının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.1.3-Uyuşturucu Kaçakçılığı ve Gizli Laboratuvarlarla Mücadele Eğiticilerin Eğitimi Programı

05 - 23 Aralık 2005 tarihleri arasında Türkiye-UNODC işbirliği ile Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Tacikistan'dan toplam (16) kanun uygulama birim temsilcisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.1.4-Uyuşturucu Kaçakçılığı, Organize Suçlar, Yasadışı Göç Ve Belge Sahteciliği İle Mücadele Eğitim Programı

06-10 Mayıs 2005 tarihlerinde Ulusal Polis Akademisi'nden toplam (65) yabancı uyruklu öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.2-2005 YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ULUSLARARASI WORKSHOP PROGRAMLARI

3.2.1-PARİS PAKTI TOPLANTISI

Güneydoğu Avrupa konulu Paris Paktı Uzmanlar Yuvarlak Masa Toplantısı, Türkiye - UNODC işbirliğiyle İçişleri Bakanlığımızın evsahipliğinde ve TADOC koordinesinde 03 – 04 Ekim 2005 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantı çerçevesinde, (20) farklı ülkeden uzmanlar ile Europol, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Interpol, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, SECI Merkezi, UNODC ve Dünya Gümrük Teşkilatından temsilciler bir araya gelmiştir.

Toplantı neticesinde bir dizi karar ve tavsiyeden oluşan Toplantı Sonuç Bildirgesi yayınlanmış ve bu bildirgenin İstanbul Platformu adıyla anılması kararlaştırılmıştır. Öte yandan Türk Polis Teşkilatı yetkililerince dile getirilen Yabancı Narkotik İrtibat Görevlileri Topluluğu'nun (FANC); Güney Doğu Avrupa merkezli olarak hayata geçirilmesi ve yılda (2) kez toplanması karara bağlanmıştır. Bu çerçevede ilk toplantının Türkiye'nin ev sahipliğinde, 2006 yılının ikinci yarısında Güneydoğu Avrupa ülkelerindeki yabancı narkotik irtibat görevlileri ile diğer ilgili uluslararası kuruluş temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

3.2.2-BÖLGESEL OPERASYONEL DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

28 - 29 Mart 2005 tarihlerinde KOM Merkez Birimlerinden (6); Afganistan ve Kazakistan'dan (2)'şer; İran, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan'dan (1)'er olmak üzere toplam (14) temsilcinin katılımı ile operasyonel çalışmalarda karşılanan sorunlar, bölgesel ve uluslararası etkin mücadele yöntemlerinin tespiti ile kanun uygulayıcı birim yetkilileri arasındaki var olan işbirliğini geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

3.2.3-MEDA/CEPOL GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SEMINERI HAZIRLIK TOPLANTISI

30 - 31 Mart 2005 tarihlerinde Fas, İsveç, İsrail, İngiltere, Lübnan, Macaristan'dan (1)'er; Fransa ve EGM KOM Merkez Birimi'nden (2)'şer olmak üzere toplam (10) temsilcinin katılımı ile düzenlenmiştir.

3.2.4-1. ÜST DÜZEY UYUŞTURUCU KONTROL TOPLANTISI

20 - 22 Aralık 2005 tarihlerinde ECO-DCCU ile işbirliği çerçevesinde, Afganistan (2), İran (3), Kırgızistan (1), Pakistan (2), Türkmenistan (2), ülkemizden (5) ve ECO-DCCU'dan (3) olmak üzere toplam (18) üst düzey temsilcinin katılımı ile düzenlenmiştir.

3.3-2005 YILINDA İKİLİ İŞBİRLİĞİ ÇERÇEVESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN ULUSLARARASI EĞİTİM PROGRAMLARI

3.3.1-TÜRKİYE-AFGANİSTAN

Uyuşturucu ile Mücadele Kanun Uygulama Eğitim Programı

09 - 25 Kasım 2005 tarihleri arasında Afganistan Kanun Uygulama Birimlerinde görevli orta&üst düzey (20) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.2-TÜRKİYE-ARNAVUTLUK

Eğitici Geliştirme Programı

27 Haziran - 15 Temmuz 2005 tarihleri arasında, Türkiye-UNODC işbirliği ile, Arnavutluk Kanun Uygulama Birimlerinde görevli (6) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.3-TÜRKİYE-AZERBAYCAN

Göçmen Kaçakçılığı, İnsan Ticareti ve Belge Sahteciliği ile Mücadele Eğitim Programı

11 - 15 Temmuz 2005 tarihleri arasında Azerbaycan Kanun Uygulama Birimlerinde görevli (12) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.4-TÜRKİYE-ABD

Kriminal Soruşturma Teknikleri Eğitim Programı

11 - 15 Temmuz 2005 tarihleri arasında, TADOC-FBI Akademileri işbirliğiyle, Ulusal Kanun Uygulayıcı Birimlerden (35) kursiyerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.3.5-TÜRKİYE-ALMANYA

- **Oryantasyon Eğitim Programı I**

20 - 25 Şubat 2005 tarihleri arasında BKA Eğitim Akademisi mezun adayı (16) amir sınıfı personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Kredi Kartı Suçları Semineri:**

13 - 16 Haziran 2005 tarihleri arasında Türkiye-Almanya işbirliği ile KOM Merkez ve İl Birimlerinden (8) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Oryantasyon Eğitim Programı II**

29 Ağustos - 02 Eylül 2005 tarihleri arasında BKA Eğitim Akademisi mezun adayı (20) amir sınıfı personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.6- TÜRKİYE-ALMANYA-İNGİLTERE

Operasyonel Değerlendirme ve Analiz Eğitim Programı

21 Kasım - 02 Aralık 2005 tarihleri arasında Ulusal Kanun Uygulama Birim Temsilcileri'nden (18) personelin katılımı ile Türk, Alman ve İngiliz eğiticilerin desteğinde gerçekleştirilmiştir.

3.3.7- TÜRKİYE-BAHREYN

Takip Teknikleri Eğitim Programı

28 Kasım - 09 Aralık 2005 tarihleri arasında Bahreyn'de, anılan ülke kanun uygulayıcı birimlerinden toplam (16) personelin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.3.8- TÜRKİYE-BELÇİKA

- **Sentetik Uyuşturucu Maddelerle Mücadele Semineri**

22 - 24 Haziran 2005 tarihleri arasında Türkiye-Belçika işbirliği ile KOM Merkez ve İl Birimlerinden (27) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir

- **Sentetik Uyuşturucu Maddelerle Mücadele Kursu**

17 - 21 Ekim 2005 tarihleri arasında Türkiye-Belçika işbirliği ile KOM Merkez ve İl Birimlerinden (21) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.9- TÜRKİYE- FRANSA

Operasyonel Polis Taktikleri Eğitim Programı

14 Mart - 01 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden toplam (12) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.10- TÜRKİYE-HOLLANDA

- **Elektronik Takip Cihazlarının Kullanımı Eğitim Programı**

14 - 18 Şubat 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (20) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Gizli Laboratuvarlar Eğitim Programı**

19 - 23 Eylül 2005 tarihleri arasında Bosna-Hersek, Hırvatistan, Makedonya ve Sırbistan-Karadağ'dan (10); Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimlerinden (8), Jandarma Genel Komutanlığı'ndan (5) olmak üzere toplam (23) kursiyerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir

3.3.11- TÜRKİYE- İNGİLTERE

Eğiticilerin Eğitimi Programı

11 - 29 Temmuz 2005 tarihleri arasında Ulusal Kanun Uygulama Birim Temsilcile-

ri'nden (8), Ukrayna, Polonya ve Romanya Kanun Uygulama Birim Temsilcileri'nden (2)'şer olmak üzere toplam (16) kursiyerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.3.12- TÜRKİYE-İSRAİL

Bilişim Suçları ve Adli Bilişim Eğitim Programı

12 - 23 Aralık 2005 tarihleri arasında Gümrük Müsteşarlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndan (4)'er, KOM Merkez ve İl Birimlerinden ise (10) olmak üzere toplam (18) kursiyerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

3.3.13-TÜRKİYE-KAZAKİSTAN

Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Özel Teknikleri Eğitim Programı

06 - 10 Haziran 2005 tarihleri arasında (10) Kazak Kanun Uygulayıcı görevlinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.14- TÜRKİYE-KIRGIZİSTAN

BİDEM Uyuşturucu Kanun Uygulama Eğitim Programı

08 - 16 Eylül 2005 tarihleri arasında (2) Kırgız kanun uygulayıcı görevlinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.15- TÜRKİYE-MAKEDONYA

Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Özel Teknikleri Eğitim Programı

21 Kasım - 02 Aralık 2005 tarihleri arasında (13) Makedon kanun uygulayıcı görevlinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.16- TÜRKİYE-MISIR-SURİYE

Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Özel Teknikleri Eğitim Programı

04 - 15 Nisan 2005 tarihleri arasında Mısır ve Suriye'den (12)'şer olmak üzere toplam (24) kanun uygulayıcı görevlinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.17-TÜRKİYE-ROMANYA

Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Özel Teknikleri Eğitim Programı

09 - 20 Mayıs 2005 tarihleri arasında Romanya'dan (10) kanun uygulayıcı personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.18- TÜRKİYE- SIRBİSTAN & KARADAĞ

- **Oryantasyon Eğitim Programı**

19 - 28 Haziran 2005 tarihleri arasında Sırbistan&Karadağ Kanun Uygulama Birimlerinden (6) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Takip Teknikleri Eğitim Programı**

17 - 28 Ekim 2005 tarihleri arasında Belgrad'ta, Sırbistan&Karadağ Kanun Uygulama Birimlerinden (14) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.3.19- TÜRKİYE-SUDAN

Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Özel Teknikleri Eğitim Programı

18 - 29 Nisan 2005 tarihleri arasında Sudan'dan (16) kanun uygulayıcı personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4- TÜRKİYE'NİN AB ÜYELİĞİ SÜRECİNDE YÜRÜTÜLMEKTE OLAN EŞLEŞTİRME (TWINING) PROJELERİ ÇERÇEVESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN EĞİTİM PROGRAMLARI

3.4.1-İnternet ve Yüksek Teknoloji Suçları Semineri I

21 - 25 Şubat 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (20) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.2-Suç İstihbarat Analizi Eğitim Programı

07 - 18 Mart 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (20) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.3-I 2 Kullanımı Eğitim Programı I

28 Mart - 01 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (10) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.4- I 2 Kullanımı Eğitim Programı II

04 - 08 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (10) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.5- İnternet ve Yüksek Teknoloji Suçları Semineri II

04 - 08 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (16) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.6-I 2 Kullanımı Eğitim Programı III

11 - 15 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (10) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.7-I 2 Kullanımı Eğitim Programı IV

18 - 22 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (10) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.8- Suç İstihbarat Analizi ve I2 Programının Kullanımı

19 - 30 Eylül 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (10) personelin katılımı ile eğitim programı gerçekleştirilmiştir.

3.4.9- Mevzuatın Uyumlaştırılması Semineri

26 Eylül – 07 Ekim 2005 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) ve Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili birimlerinden toplam (24) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.10- Mali Suçlar Genel Kursu I

10 - 14 Ekim 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl birimlerinde görevli (22) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.11- Mali Suçlar ve Terörizmin Finansmanı Grup Çalışması

17 - 21 Ekim 2005 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK) ve KOM Merkez ve İl birimlerinden toplam (12) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.12- Mali Suçlar, Terörizmin Finansmanı, Suç Gelirlerine El Koyma, Karapara Aklama Alanlarındaki Yeteneklerin ve Stratejik Kapasitenin Geliştirilmesi Eğitim Programı

07 - 11 Kasım 2005 Adalet Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK) ve Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili birimlerinden toplam (25) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.13- Finans, Ticaret, ve İflas Konularında Multi-Disiplin Semineri

14 - 25 Kasım 2005 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve KOM Merkez ve İl birimlerinden toplam (25) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.14- Kurumlararası İşbirliği Çalışma Grubu Toplantısı

21 - 25 Kasım 2005 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Mali Suçlar Araştırma Kurulu ve Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili birimlerinden toplam (15) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.15- Mali Suçlar Genel Kursu-II

28 Kasım - 02 Aralık 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl birimlerinden toplam (22) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

3.4.16- Mali Suçlar, Terörizmin Finansmanı, Suç Gelirlerine El Koyma, Karapara Aklama Alanlarındaki Yeteneklerin ve Stratejik Kapasitenin Geliştirilmesi Eğitim Programı

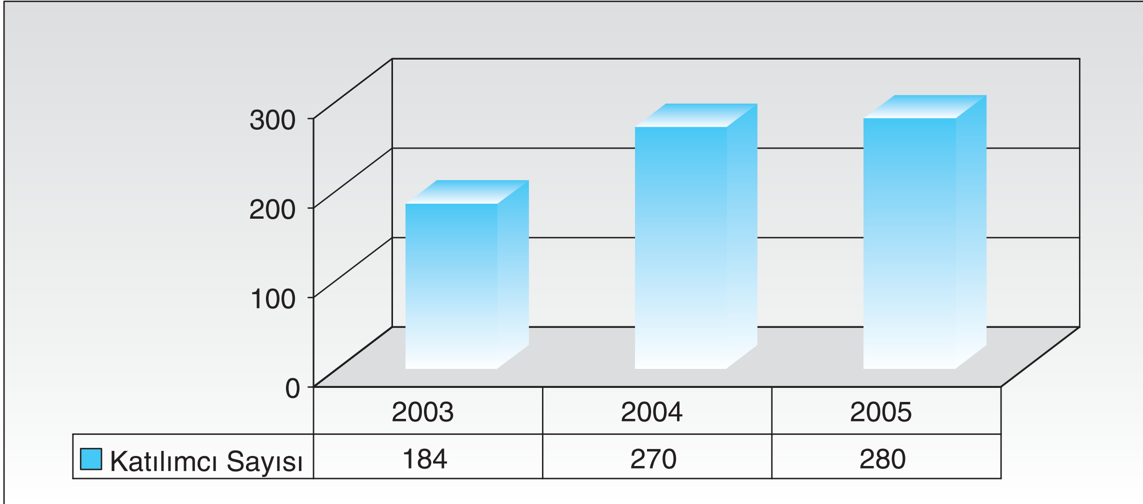
05 - 09 Aralık 2005 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK) ve Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili birimlerinden toplam (28) personelin katılımı ile Antalya ilinde gerçekleştirilmiştir.

3.5- 2003-2004-2005 YILLARINDA DÜZENLENEN ULUSLARARASI EĞİTİM PROGRAMLARININ NİCEL DEĞERLENDİRMESİ

2003-2006 TADOC Strateji Belgesi çerçevesinde, akademide düzenlenen uluslararası eğitim etkinliklerinin gerek program adedi gerekse katılımcı sayısı bakımından yıldan yıla arttırılarak, 2006 yılı sonunda, uluslararası eğitim programlarının TADOC'ta düzenlenen tüm etkinliklerin %60'ını oluşturması hedeflenmiştir.

Bu hedef doğrultusunda, yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere gerek Akademide gerekse TADOC Mobil Eğitim Timlerince ilgili ülkelerde düzenlenen uluslararası eğitim programlarından; 2003 yılında (184), 2004 yılında (270), 2005 yılında ise (280) yabancı kanun uygulayıcı personel faydalanmıştır.

TADOC eğitim programlarına yönelik uluslararası ilginin yıldan yıla arttığı gözlenmektedir.

Grafik-1 Yıllara Göre Yabancı Katılımcı Sayısı

4- ULUSAL EĞİTİM PROGRAMLARI

Amaç

Kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele alanında görevli Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile diğer kurum ve kuruluşların personelinin mesleki bilgi, beceri, tutum ve bireysel gelişimlerini sağlayacak nitelikte temel ve uzmanlık eğitimleri ile seminer ve workshop programları gerçekleştirmektir.

Ulusal Eğitim Bölümünün düzenlediği eğitim programlarıyla gerçekleştirmek istediği ikincil hedefi ise; ulusal mücadeleci kurumlar arasındaki mevcut işbirliğini en üst düzeye çıkarmaktır.

4.1- Bilgisayar Destekli Temel Eğitim Programları

2005 yılından itibaren aday KOM personelinin temel eğitim kursu uzaktan ve yaygın eğitim tekniğiyle iki aşamalı olarak düzenlenmektedir.

Geliştirilen bu eğitim modelinin 1. aşaması BİDEM (Bilgisayar Destekli Eğitim) Modüllerini tamamını başarı ile bitirmeyi; 2. aşaması ise Kaçakçılık ve Organize Suçlar Kitabının içerdiği konulardan yazılı ölçme ve değerlendirme sınavını başarı ile tamamlamak için gereken (70) puanı almayı zorunlu kılmaktadır.

Her iki aşamayı da başarıyla geçen aday kursiyerler hakkında KOM Branşına aktarım işlemleri uygulanmaktadır.

Bu kapsamda; 2005 yılı içerisinde 49. ve 50. Dönem Kaçakçılık ve Organize Suçlar Temel Eğitim Programları düzenlenmiş, programlara (294) Polis Memuru ve (41) Amir sınıfı personelimiz katılmıştır.

4.2- 2005 Yılı İçerisinde Gerçekleştirilen Ulusal Eğitim Programları

- **(6) Dönem Halinde Düzenlenen Soruşturma Mülakatı ve İfade Analizi Eğitim Programları**

Ocak - Ekim 2005 döneminde Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimlerinden (115) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Mali Suçlar Eğitim İhtiyaç Analizi Toplantısı**

17 - 18 Şubat 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerimizden toplam (14) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Suç Psikolojisi ve Suçlu Profili Oluşturma Workshop Programı**

21 - 25 Şubat 2005 tarihlerinde KOM Merkez ve İl Birimlerinden toplam (8) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Değişiklikler Işığında Kolluk Uygulamaları Semineri**

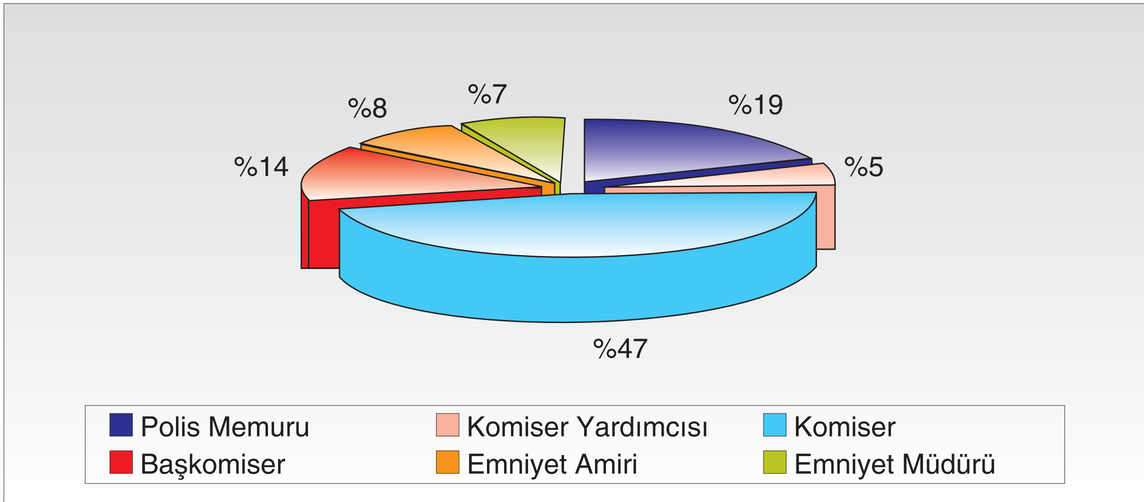
22 - 23 Mart 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinde Şube Müdürü/Müdür Vekili olarak görev yapan toplam (47) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Kaçakçılık Suçları Soruşturma Teknikleri Eğitim Programı-I**

19 - 24 Eylül 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinde görevli (38) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Kaçakçılık Suçları Soruşturma Teknikleri Eğitim Programı-II**

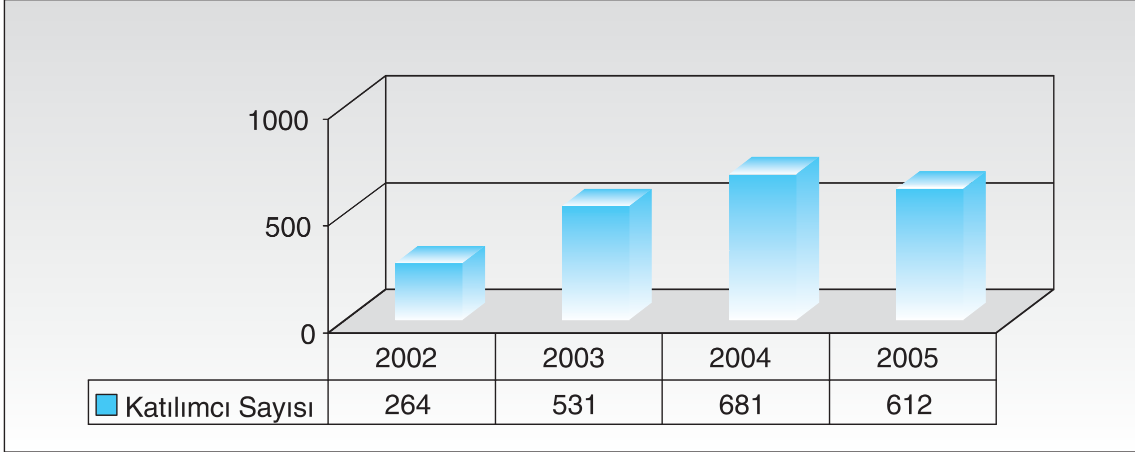
15 - 30 Eylül 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinde görevli (43) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Grafik-2 Eğitim Programına Katılan Katılımcıların Rütbelerine Göre Dağılımı

2005 yılı içerisinde (34) Ulusal Eğitim programı düzenlenmiş ve programlara (612) Türk Kanun Uygulama personeli katılmıştır.

2002-2005 yıllları itibari ile ulusal eğitim programlarına katılan personel sayıları aşağıda sunulmuştur.

Grafik-3 Ulusal Uzmanlık Eğitim Programları Yıllara Göre Katılımcı Sayıları

5- TAKTİK EĞİTİM PROGRAMLARI

Amaç

KOM Merkez ve İl Birimlerinde görevli personelin operasyonel görevleri esnasında karşılaşabilecekleri, fiziksel kuvvet ve silah kullanma gerektirebilecek uygulamaları planlama ve gerçekleştirme konusunda gerekli bilgi, tecrübe ve davranış değerleriyle donatarak topluma daha kaliteli hizmet sunabilmektir.

5.1-Düzenlenen Taktik Eğitim Programları

- **Takip Teknikleri Uzmanlık Eğitim Programı I**

20 Ocak - 05 Şubat 2004 tarihleri arasında İstanbul Narkotik Şube Müdürlüğü ve Konya KOM Şube Müdürlüğü'nden toplam (17) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Takip Teknikleri Uzmanlık Eğitim Programı II**

04 - 15 Nisan 2005 tarihleri arasında KOM Merkez Mali Şube Müdürlüğünden (15) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **Takip Teknikleri Uzmanlık Eğitim Programı III**

06 - 17 Haziran 2005 tarihleri arasında Diyarbakır KOM Şube Müdürlüğünden (15) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- **İleri ve Güvenli Sürüş Teknikleri Eğitimi**

23 - 27 Mayıs 2005 tarihleri arasında KOM Merkez ve İl Birimlerinden (12) personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

2004 yılı içerisinde Başkanlığımıza bağlı TADOC'a (20) kişilik taktik eğitim sınıfı; dubleks operasyon evi; üst araması, araç araması, kişi araması, yakın savunma teknikleri vb. uygulamalı eğitimlerin yapıldığı kapalı eğitim kompleksi kazandırılmıştır.

Söz konusu kapalı eğitim kompleksi içerisinde İnteraktif Simülatörlü Atış Eğitim Ünitesi, Taktik Eğitim Ekipman Ofisi ile Adli Mülakat Teknikleri ve Gizli Görevli Eğitimlerinin düzenlendiği özel donanımlı bir sınıf da bulunmaktadır.

Ayrıca takip operasyonlarında araç kullanan personelimizin güvenliklerinin sağlanması amacı ile İleri ve Güvenli Sürüş Teknikleri eğitimleri başlatılmış, bu eğitimlerde (4) adet özel tasarımlı araç kullanılmaktadır.

6- BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM (BİDEM)

Uzaktan eğitim modellerine verilebilecek en iyi örneklerden biri olan BİDEM projesinin hayata geçirilmesi bağlamında eğitim programlarının yazılım süreci tamamlanmış, TADOC bünyesinde (20) kursiyer kapasiteli Bilgisayar Destekli Eğitim Merkezi kurulmuştur.

Bununla birlikte; TADOC'ta BİDEM Merkezi tarafından yürütülecek Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele konuları esas olmak üzere temel polis uygulamalarının farklı konularını da içeren BİDEM modülleri UNODC'nin bilgisayar ve ekipman desteği ile; ilk olarak Adana, Antalya, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, İstanbul, İzmir, Samsun ve Van olmak üzere ülkemizdeki (9) bölge merkezinde hizmet vermek üzere tasarlanan sınıflarda başarılı deneme çalışmalarının ardından tam kapasite ile uygulamaya konulmuştur.

BİDEM ile;

1. Eğitim maliyetleri düşürülmekte,
2. Daha az zamanda daha fazla sayıda kursiyer eğitilmekte,
3. Kursiyerlere istedikleri her an kendi kendilerini yetiştirebilme olanağı sağlanmakta,

4. Standart eğitim programları aynı anda kursiyerlerin hizmetine sunulabilmekte,

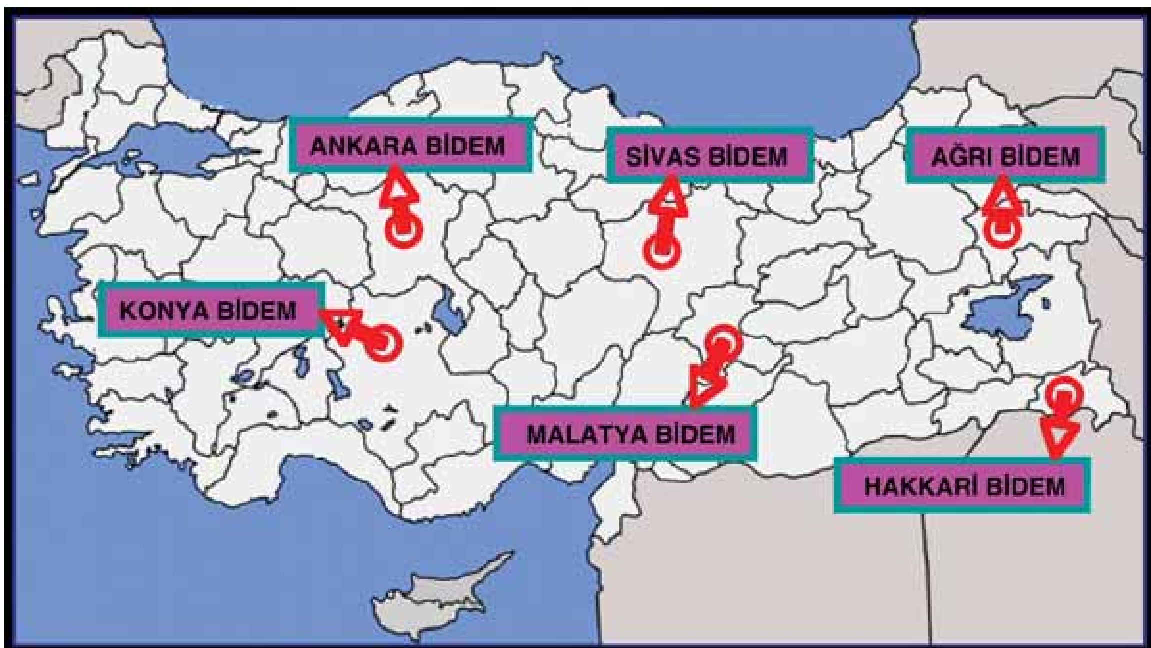
5. Daha sağlıklı istatistiki verilere ulaşılarak eğitim programlarının uzaktan eğitim yöntemi ile çok geniş bir kitleye sunulması mümkün olmaktadır.

6.1- Bidem Bölge Merkezleri

6.2- Bidem Merkezi Tarafından Yürütülen Çalışmalar

Yapılan ihtiyaç analizleri ışığında yeni BİDEM merkezlerinin kurulum gereksinimi ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede Ağrı, Ankara, Hakkari, Konya, Malatya ve Sivas illerinde BİDEM kuruluş çalışmaları devam etmektedir.

6.3- İl Bidem Merkezlerinden Görüntüler

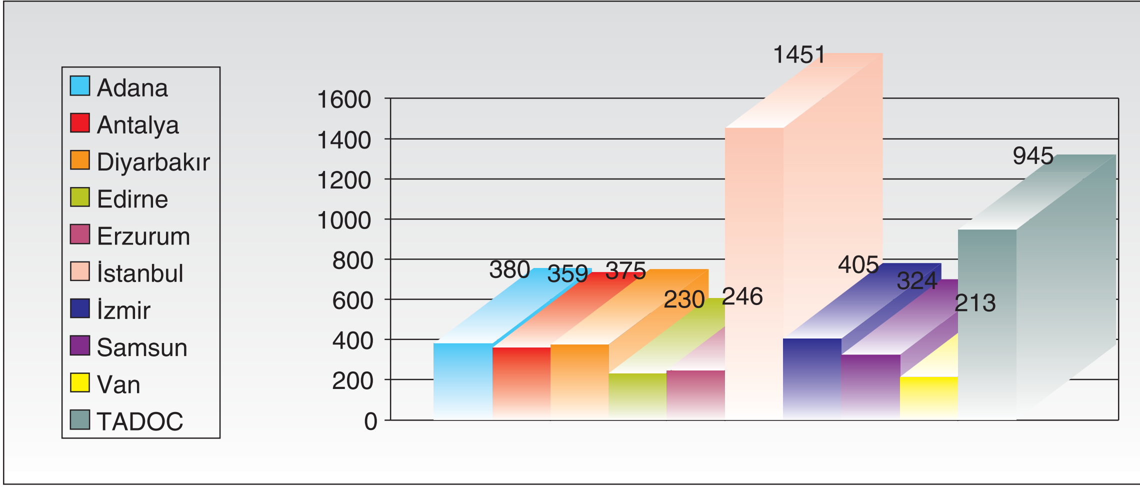

BİDEM, Bölge Merkezlerindeki yöneticilerin planlamaları ile yürütülmekte ve katılımcıların görev yaptıkları il ve görevin özelliklerine göre seçilmiş modüllerin bir araya getirilmesi ile personele tanımlanmaktadır. Tanımlaması yapılan modüllerin bitiminde katılımcı personele sertifikaları verilmektedir.

Eğiticiye ihtiyaç duymadan, zaman ve imkan kısıtlamaları olmadan sadece bu amaç için hazırlanmış olan özel sınıflarda uygulanan BİDEM metodu sayesinde, personele yerinde eğitimler verilmekte ve pek çok yönden tasarruf edilmektedir.

6.4- BİDEM Bölge Merkezleri Tarafından Tüm Kanun Uygulayıcı Teşkilatların Personeline Verilen Eğitimlere Ait İstatistiki Tablo

Grafik-4 BİDEM Bölge Merkezlerince Düzenlenen Eğitim Programına Katılan Katılımcı Sayıları

Halen BİDEM Bölge Merkezlerinden Emniyet Genel Müdürlüğü personeli yanı sıra diğer ulusal kanun uygulayıcı teşkilatların personeli de faydalanmaktadır.

Temelde hızlı bilgi paylaşımını amaçlayan BİDEM'in önümüzdeki yıllarda Ulusal Polis Akademisi ile Polis Meslek Yüksek Okulları'nın yanı sıra Gümrük Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın ilgili birimlerine de transferi sağlanacaktır. Bu amaçla sayılan kurumlar altyapı hazırlık çalışmalarını yürütmektedirler.

Küreselleşen dünyada her ülkenin bir diğerine yaptığı doğrudan veya dolaylı etki daha da belirgin hale gelmiştir. Özellikle uyuşturucu kaçakçılığı ve organize suçların sınıraşan özelliği bu suçlarla mücadelenin de uluslararası olmasını zorunlu kılmaktadır. Uluslararası işbirliği ve mücadele gerektiren bu alanda eğitimin yeri de tartışılamaz.

Bu düşünceden hareketle, hukuki süreçlere ilişkin belirgin bir farklılık gözetmeden hazırlanmış, dolayısıyla evrensel nitelikte olan BİDEM programlarının TADOC'un eğitim vermekle sorumlu olduğu ülkelere de ulaştırılması amacıyla BİDEM Mobil Eğitim Timleri (BİDEM MET) oluşturulmuştur.

7- KARAPARA ARAŞTIRMA MERKEZİ

Amaç ve Tanım

Amerika Merkez Bankası (FED) Amerika'da yılda 300–500 milyar Amerikan Doları arasında değişen miktarlarda karaparanın aklandığını resmen açıklamıştır. Bu rakam tüm batılı ülkelerin 1 yıllık petrol alımlarını karşılayacak boyuttadır.

Dünyada var olduğu iddia edilen karapara miktarının ise 1 trilyon Amerikan Doları civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Buradan yola çıkarak kaçakçılık ve organize suçlarla mücadelede mutlak ve kalıcı başarılara ulaşılması; anılan suçlara karşı uluslararası boyutta takınılacak ortak bir tutumun sergilenmesini ve alana ilişkin ulusal bilgi ve tecrübelerin diğer ülkelerle paylaşılmasını zorunlu kılmaktadır.

11 Eylül saldırıları terör örgütlerinin mali gücünü bir kez daha tüm gerçekliği ile dünyanın gözleri önüne sermiştir. Organize suçlar ve terörizmle etkin mücadele edebilmek için bu suç gruplarının suçtan elde ettikleri ve aklamaya çalıştıkları gelirlere el konulmasının ne denli önemli olduğu tüm dünyaca kanıksanmıştır.

Organize suç ve terör örgütlerinin gelirlerini ne şekilde elde ettikleri, eylemlerini nasıl finanse ettikleri ve işledikleri suçlardan elde ettikleri gelirleri nasıl mali sisteme sokmaya çalıştıklarını, kısaca tipolojilerini tespit ederek bunlarla mücadele etmek hem istikrarlı bir ülke ekonomisi açısından hem de bu örgütlerle etkin mücadele için vazgeçilmez bir olgu olmuştur.

Bu çaba ancak karapara aklama ile mücadele eden tüm kurumların işbirliği yapması ile başarıya ulaşabilecektir. Bu doğrultuda, gerek ulusal gerekse bölgesel düzeyde ihtiyaç duyulan "Karapara ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele" konusunda TADOC'ta düzenlenmiş olan eğitim programları söze konu suçla mücadele eden EGM, BDDK, MASAK, JGK, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü gibi kurum personellerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca TADOC-BM işbirliği çerçevesinde Balkan ülkelerine yönelik 2004 yılı içerisinde başlanan eğitimlere 2005 yılında da devam edilmiştir.

TÜRKİYE UYUŞTURUCU VE UYUŞTURUCU BAĞIMLILIĞI İZLEME MERKEZİ (TUBİM) VE TUBİM'İN MADDE KULLANIMI VE BAĞIMLILIĞI İLE MÜCADELE KAPSAMINDA YAPTIĞI ÇALIŞMALAR

Madde Kullanımı ile mücadele alanında; madde kullanımı, bağımlılığı ve sonuçları hakkında karşılaştırılabilir, güvenilir ve objektif bilgi toplanması, analizi ve kullanımı amacıyla kurulan Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (EMCDDA)'ne Türkiye'nin de katılımına karar verilmiştir.

Bu karar doğrultusunda EMCDDA Ulusal Temas Noktası olarak Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı bünyesinde teknik, personel ve diğer koşullar açısından ideal ortam oluşturan TADOC'un bildirilmesi uygun görülmüştür.

26 Ağustos 2004 tarihinde Avrupa Birliği Komisyonu Türkiye Temsilciliği ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından EMCDDA'ye üyelik anlaşması parafe edilmiştir. Romanya, Bulgaristan ve Hırvatistan'ın üyelik gereklerini yerine getirmesini takiben Türkiye, üyelik antlaşmasını imzalayacaktır.

Bu doğrultuda Ulusal Temas Noktasının sorumluluklarını yerine getirmek ve madde kullanımı ile mücadele eden kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlayarak mücadeleyi tek merkezden çok disiplinli olarak yürütmek üzere TADOC bünyesinde Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) kurularak faaliyetlere başlanılmıştır.

İnsan sağlığını ciddi şekilde tehdit etmekte olan madde kullanımı, günümüzün en önemli ve acil çözüm bekleyen sorunlarından biridir. Bağımlılık yapıcı maddelerle mücadelede; konunun sosyal boyutu da dikkate alındığında, ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği çalışmalarını arttırmaları zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda madde kullanımı, bağımlılığı ve sonuçları hakkında karşılaştırılabilir, güvenilir ve objektif bilgi toplanması, analizi amacıyla mücadeleci kurumlardan **(24) ayrı Kurumsal Temas Noktaları (Institutional Focal Points)** oluşturulmuş ve konuyla ilgili çeşitli çalışma toplantıları düzenlenmiştir.

EMCDDA üyeliği sürecinde aynı zamanda "Ulusal Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi Kurulması ve Ulusal Uyuşturucu Stratejisinin Geliştirilerek Uygulanması" AB Eşleştirme projesi yürütülmektedir.

2002-2005 yıllarını kapsayan bu projenin genel amacı; Ülkemizde uyuşturucu olgusunun hem arz hem talep boyutuyla etkin şekilde mücadelesini sağlayacak biçimde kurumsal kapasitesini kapsamlı, bütüncül ve sürdürülebilir bir şekilde güçlendirmektir.

Bu genel amaç kapsamında; Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (EMCDDA) Türkiye Ulusal Temas Noktasının güçlendirilmesi ve ülkemizin uyuşturucu maddeler ve bağımlılıkla mücadelesini ülke genelini kapsayacak şekilde daha etkin olarak yapabilmesi hedeflenmektedir.

Projenin ayrıca dört özel amacı bulunmaktadır.

Bunlar sırasıyla;

- Türk hükümeti tarafından benimsenen, AB mevzuatlarına ve standartlarına uygun kapsamlı bir **Ulusal Uyuşturucu Stratejisi** oluşturmak ve bunu benimsemek,
- Ulusal Uyuşturucu Stratejisi doğrultusunda aktif olarak çalışacak bir **Ulusal Uyuşturucu İzleme Merkezi (Türkiye Uyuşturucu Ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi - TUBİM)** kurmak,
- Ulusal Uyuşturucu Stratejisi ile uyumlu bir **Uyuşturucu Talep Azaltım Stratejisi** oluşturmak;
- **Ulusal Uyuşturucu Stratejisinin uyuşturucu arzının kontrolü bileşenini geliştirmek ve uygulamak.**

“**Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi Kurulması ve Ulusal Uyuşturucu Stratejisinin Geliştirilerek Uygulanması**” AB Eşleştirme Projesi tanıtım programı 27 Ocak 2005 günü, İspanyol Büyükelçisi, Avrupa Birliği Komisyonu Türkiye Temsilcisi, İçişleri Bakanımız, Aileden Sorumlu Devlet Bakanımız, Milli Eğitim Bakanımız ve Emniyet Genel Müdürümüz ve diğer kurum üst düzey katılımcılarıyla Emniyet Genel Müdürlüğü toplantı salonunda gerçekleştirilmiştir.

Bu proje kapsamında madde kullanımı ve bağımlılığı ile mücadele eden kurumlar ve sivil toplum örgütlerinin katılımlarıyla çeşitli alanlarda aktiviteler düzenlenmiştir.

Operasyonel birimler arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi, uzaktan eğitim modelleri, EMCDDA standart tablo verileri, risk altındaki gençlere yönelik madde kullanımının önlenmesi, aileler için birincil önleme programları, madde kullanımının önlenmesinde ulusal kampanyaların oluşturulması, ulusal uyuşturucu stratejisi ve eylem planlarının oluşturulması, madde kullanımı ilişkili suçlarda suç analizi, sentetik uyuşturucular ve imalinde kullanılan ara kimyasalların kaçakçılığının önlenmesi, ulusal uyuşturucu bilgi sisteminin yapılandırılması, EDDRA projeli çalışmaları, EWS erken uyarı sistemleri gibi değişik alanlarda (30) farklı aktivite gerçekleştirilerek işbirliği ve ortak mücadele ortamı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Bu ortak işbirliği neticesinde EMCDDA’ ya ilk Standart Tablo verilerinin verilmesi sağlanmış ve bu özverili çalışmayla bir ilke imza atılmıştır.

Başkanlığımız TADOC/TUBİM koordinesinde, İl birimlerimizde çalışan (161) personele yönelik, “Madde Kullanımı ile Mücadele Eğiticilerin Eğitimi Programı” gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimlerden sonuncusu, 26 Nisan - 06 Mayıs 2005 tarihleri arasında İl İrtibat Noktalarımızda görevli (8) personelimizle, Jandarma Genel Komutanlığının (19) personeli birlikte toplam (27) katılımcıyla gerçekleştirilmiştir.

Eğitim programlarına katılmış olan uzman görevlilerimiz **İl İrtibat Noktalarını (Local Focal Points)** oluşturmakta olup, İl Milli Eğitim ve Sağlık Müdürlüğü'nde görevli ilgili uzmanların da desteğiyle lise ve dengi okul öğretmen ve öğrencilerine, öğrenci velilerine, ceza ve tutukevleri personeline, talep halinde diğer kitlelere de yönelik madde kullanımı ve bağımlılığı konusunda farkındalık düzeyini arttırıcı konferans, panel vb. etkinlikler düzenlemektedirler.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak, ülke genelinde düzenlenen yaz gençlik kamplarında ve antrenör eğitim kurslarında madde kullanımı ve bağımlılığı konusunda bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmiş olup halen devam edilmektedir. Özellikle 2005 yılı yaz dönemi içerisinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Gençlik Kampları'na katılan (4.000)'in üzerindeki gencimize yönelik, Başkanlığımız İl Teşkilatları yapılanmasında yer alan Madde Kullanımı ile Mücadele Uygulama ve İrtibat Birimi (İl Temas Noktası) personeli ile koordineli olarak eğitim verilmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile birlikte yürütülen diğer bir çalışma ise; Antrenör Yetiştirme Kurslarına katılanlara verilen madde kullanımının önlenmesine yönelik eğitim faaliyetleridir.

2005 yılı içersinde (3160) antrenör, eğitime katılmış olup bu faaliyetlerde, antrenörlerin özellikle doping maddelerinden ve diğer bağımlılık yapıcı maddelerden gençleri nasıl uzak tutabilecekleri konusunda bilgilenmeleri ve talep azaltım çalışmalarına katılımlarının sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca Kızılay Gençlik Kamplarında çalışacak Kızılay gönüllü liderlerine yönelik düzenlenen Liderlik Eğitimi'nde "madde kullanımı ve bağımlılığının önlenmesi" konulu eğitim verilmiştir.

Madde kullanımı ile mücadele uygulama ve irtibat kısım amirliğinde görevli personelimizin 2005 yılı içersinde verdiği eğitimler neticesinde; (867) ilköğretim öğretmeni, (3009) lise öğretmeni, (142) üniversite öğretim elemanı, (64393) lise öğrencisi, (2500) üniversite öğrencisi, (4655) ilköğretim öğrenci velisi, (6951) lise öğrenci velisi, (30) üniversite öğrenci velisi, 2767 STK ve 5901 kamu çalışanına; konferans, basın yoluyla yazılı ve görsel eğitim, yarışma düzenlenerek madde kullanımı ve bağımlılığının önlenmesine yönelik bilgilendirici çalışma gerçekleştirilmiştir.

Benzer şekilde önleme kampanyaları kapsamında ilk örneği Bilgi Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiş olan, "NODO" isimli, madde kullanımını ve bağımlılığını önleme gençlik kulübünün diğer üniversitelerde de yapılandırılması faaliyetleri sürdürülmektedir. Bu faaliyet çerçevesinde Eskişehir Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Polis Akademisi ile ortak proje çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, 4. Sokakta Çalışan Ve Yaşayan Çocuklar Sempozyumu, Tütün Ve Kontrolü Sempozyumu, 4. Ulusal Çocuk Forumu, Wilton Park Uluslararası Uyuşturucu Probleminin Önlenmesi Konferansı, Pompidou Talep Azaltım Platformu gibi ulusal ve uluslar arası organizasyonlarda gerekli katılım ve katkı sağlanmıştır.

Ulusal Temas Noktasının işlerlik kazanmasıyla birlikte madde kullanımı ulusal profili tam olarak ortaya çıkarılacak ve bu yöndeki mücadelemiz daha da güçlenecektir. Halen ciddi boyutlarda bir madde kullanımı sorunu yaşamayan ve bu haliyle dünya ülkelerinin hayranlığını kazanan ülkemizde amaç, ulusal kullanıcı profilimize dayanarak risk guruplarımızı tespitle bunlara yönelecek tehlikeleri önleyip, kullanım sorununu kontrol altında tutmaya ve ortadan kaldırmaya çalışmaktır.

KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELEDE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ FAALİYETLERİ

1-ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ İHTİYACI

Sınıraşan suç örgütleri, gelişen ve değişen dünya koşullarına uyumlu olarak kendi çıkarları doğrultusunda farklı strateji ve uygulamalara yönelmektedir. Gerek gelişen teknoloji ve iletişim dünyasıyla gerekse yaşanılan istikrarsızlıklarla birlikte ortaya çıkan denetimden yoksun bölgelere bağlı olarak elde ettiği yeni imkan ve kabiliyetlerle birlikte etkisini ve gücünü her geçen gün daha da arttırma yoluna gitmektedir. Bu itibarla, sınıraşan organize suçlarla mücadelede, bu tür tehditlerle karşı karşıya kalan ülkelerin tek başına yürüteceği çalışmalarla tam ve sürekli bir başarının sağlanması oldukça güçtür.

Teknoloji alanında yaşanan gelişmeler ile mal ve üretim faktörlerinin serbest dolaşımı ve bunun beraberinde ülkeler arasındaki sınırların artık izafileşerek belirginliğini yitirmeye başlamış olması madalyonun bir yüzüne siyasi küreselleşme olgusunu yerleştirmektedir. Bu durum aynı zamanda madalyonun diğer yüzüne görülmek istenmeyen ancak uluslararası kamuoyunun gündeminde güncelliğini sürekli koruyan sınıraşan suç örgütlerinin artan faaliyetlerini oturtmaktadır.

Kendi aralarında en az kanun uygulayıcı birimler kadar işbirliği ve diyalog içerisinde bulunan bu çıkar amaçlı suç örgütleri ile mücadelenin olmazsa olmaz koşulu; çok taraflı, uzun vadeli bir stratejinin geliştirilmesi ile uluslararası işbirliği ve koordinasyonun arttırılmasıdır.

2-BİRLEŞMİŞ MİLLETLER BÜNYESİNDE GELİŞTİRİLEN GENİŞ KATILIMLI SUÇLA MÜCADELE STRATEJİLERİ

Ülkemiz tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiş bulunan BM Sınır Aşan Örgütlü Suçlarla Mücadele Sözleşmesi (SASMUS) ve bu Sözleşmenin ekindeki insan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve ateşli silah kaçakçılığı konulu Protokoller, uluslararası örgütlü suç probleminin çözümünü amaçlamakta olup, suçla mücadele alanında Birleşmiş Milletler'in ilk bağlayıcı yasal enstrümanı konumundadır.

SASMUS Sözleşmesi'nin 32. maddesi uyarınca sınır aşan örgütlü suçlarla mücadele alanında taraf devletlerin kapasitelerinin arttırılması ve Sözleşme'nin uygulanmasının geliştirilerek gözden geçirilmesi amacıyla "Taraf Devletler Konferansı" mekanizması teşkil edilmiştir. SASMUS II. Taraflar Konferansı 10-21 Ekim 2005 tarihlerinde Viyana'da yapılmış olup anılan toplantıya Emniyet Genel Müdürlüğümüzü temsilen katılım sağlanmıştır.

Söz konusu Konferansta, SASMUS ve Protokollerinin uygulanması gözden geçirilmiştir. Ayrıca, bu gündem çerçevesinde, Sözleşme ve Protokollere uygun olarak mevzuat oluşturulması; Sözleşme ve Protokollerde öngörülen suçların mevzuata dahil edilmesi;

bu konuda yaşanılan sıkıntılar ve anılan metinlerin uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri yenmek üzere uluslararası işbirliğinin artırılması ve teknik yardımın geliştirilmesi konularında görüşmelerde bulunulmuştur.

SASMUS ve Protokolleri kapsamında bildirimlerde bulunulması öngörülen maddelere göre 2005 yılı sonuna kadar, ülkemiz tarafından Sözleşmenin 31/6'ncı ve Göçmen Kaçakçılığı Protokolünün 8/6'ncı maddeleri gereğince merkezi makamlar teşkil edilmemiş ve dolayısıyla, bu makamlara ilişkin bildirimler henüz yapılmamıştır. Söz konusu bildirimde bulunulması gereken maddelere ilişkin çalışmalara Dışişleri Bakanlığı'nın koordinesinde 2006 yılı içerisinde devam edilecektir. Ayrıca, SASMUS ve Protokollerinin uygulanmasına ilişkin BM tarafından hazırlanan sualnamelerin Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla tarafımıza gönderilmesine müteakip, anılan sualnameler Daire Başkanlığımız tarafından incelendikten sonra gerekli güncellemeler yapılarak doldurulacaktır.

SASMUS ve Ek Protokollerinin yanı sıra sınıraşan suçlarla mücadelenin en önemli ayaklarından birini de bu tür faaliyetleri yürütmekte olan suç örgütlerinin gelir kaynaklarının önüne geçilmesi oluşturmaktadır. Bilindiği üzere BM Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi (BMYMS), Meksika'nın Merida kentinde 10 Arallık 2003 tarihinde imzaya açılmış olup ülkemiz tarafından aynı tarihte imzalanmış bulunmaktadır.

BMYMS'nin 2005 yılı içerisinde Ekvator tarafından onaylanmasıyla, anılan sözleşmeyi onaylayan ülkelerin sayısı 30'a ulaşmış ve Sözleşme 14 Aralık 2005 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Sözleşme, yolsuzlukla mücadele alanında ilk küresel uluslararası hukuk belgesi niteliğinde olup yolsuzlukla mücadele konusunda etkili bir uluslararası işbirliği mekanizmasının (yolsuzluktan elde edilen gelirlerin kaynak ülkeye iadesi, yolsuzluk suçlarında adli yardım mekanizmasının getirilmesi vb.) kurulmasını amaçlamaktadır. SASMUS Sözleşmesine paralel bir şekilde BMYMS kapsamında da bir taraflar konferansı mekanizmasının oluşturulması öngörülmüş olup bu alandaki çalışmalara Ad Hoc Komite Toplantıları aracılığıyla devam edilmektedir.

3- BÖLGESEL ANLAMDA YAŞANAN GELİŞMELER

Başkanlığımız sınır aşan organize suçlulukla mücadele bakımından, ülkemizin de etkilendiği yakın coğrafik bölgelerde yer alan bir çok ülkenin uzman soruşturmacı birimleri ile stratejik ve operasyonel işbirliğine gitmektedir. 2005 yılı içerisinde de bu kapsamda yürütülen işbirliği faaliyetlerinde temel amaç, batımızda bulunan ülkelerle mevcut işbirliği araçlarının karşılıklı olarak daha etkin kullanılmasını sağlamak olurken, doğumuzdaki ülkelerle ihtiyaç duyulan işbirliği kanallarını tesis etmeye/işler hale getirmeye çalışmak olmuştur. Bu kapsamda ülkelerle ikili, bölgesel kuruluşlarla ise çok taraflı olmak üzere toplam 138 aktivite ile şekillenen işbirliği faaliyetlerinin genel seyri bölgesel değerlendirmeler şeklinde aşağıda özetlenmiştir.

3.1- Güneydoğu Avrupa ve Balkanlar

Güneydoğu Avrupa ve Balkan ülkelerinde mevcut ekonomik, sosyal ve siyasi koşullar bölgedeki suç faaliyetlerini de önemli ölçüde etkilemektedir. Bu sürecin dikkat çeken sonuçlarından birisi de, yerel suç örgütlerinin hem Güneydoğu Avrupa ve Balkanlarda hem de bölge dışındaki ülkelerde faaliyet gösterebilme kapasitesine ulaşmalarıdır. Bununla

birlikte, bölge dışındaki organize suç örgütlerinin de Güneydoğu Avrupa'da çeşitli irtibat ve bağlantılar elde ettiği gözlenmektedir.

Güneydoğu Avrupa ve Balkanlar coğrafyası, içinde bulunduğu Balkan Rotası ve Türkiye'nin Kıta Avrupa'sına giriş noktası olması ile güçlü tarihi ve kültürel bağlar sebebiyle sınır aşan organize suçların önlenmesinde işbirliği konusunda ön plana çıkmaktadır.

Bu coğrafyada başta uyuşturucu madde kaçakçılığı olmak üzere, göçmen kaçakçılığı, karapara ve yolsuzluk gibi sınır aşan nitelikteki suçlarla mücadelede bölge ülkeleri ve bölgesel kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri sürdürülmektedir.

Ayrıca, bölge ülkelerinden Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya ve Ukrayna ile Başkanlığımız arasında kurulu bulunan "Uluslararası Bilgisayar Destekli Acil Müdahale Sistemi" çok taraflı ilişki ve işbirliğine yeni bir ivme kazandırmıştır. Ayrıca, anılan sistemin etkinliğinin arttırılmasına yönelik olarak "ULAK" adı altında bir yazılım programı hazırlanmış olup bu programın deneme çalışmaları başarıyla sonuçlandırılmış bulunmaktadır.

Bu çerçevede; Bulgaristan, Polonya, Macaristan, Arnavutluk, Makedonya, Ukrayna, Karadağ, Hırvatistan, Çek, Belarus, Yunanistan ve Romanya kanun uygulama birimleri ile organize suçlarla mücadelede işbirliğine gidilmiştir.

Ayrıca, Bulgaristan ile terörizm, uyuşturucu, göç ve organize suçlarla mücadeleyi içeren 02 Şubat 2005 tarihli Polis İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır.

Ülkemizin üyesi olduğu, Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi Sınır Aşan Suçlarla Mücadele Bölgesel Merkezi'nin (SECI Center) uyuşturucu madde kaçakçılığı ve insan kaçakçılığı görev güçleri başta olmak üzere yapılan operasyonel çalışmalarına ve düzenlenen bölgesel toplantılarına katılım sağlanmaktadır. Bu çerçevede, 2005 yılı içerisinde 25-29 Nisan 2005 tarihleri arasında Bulgaristan/Varna'da düzenlenen "Uyuşturucu Kaçakçılığı İle Mücadele Görev Gücü Toplantısı"na ve 04-05 Kasım 2005 tarihlerinde Sırbistan-Karadağ'da düzenlenen "SECI Bölge Değerlendirme Toplantısı"na Dairemizi temsilen katılım sağlanmıştır.

UNODC 2005 Dünya Uyuşturucu Raporu'nda Balkan güzergahındaki uyuşturucu yakalamalarının 2004 yılında arttığı, bunun öncelikle Türk makamlarının başarısının bir sonucu olduğu, 2003 yılında Türk makamlarınca gerçekleştirilen uyuşturucu yakalamalarının dünyadaki yakalamaların %5'ine, Avrupa'dakilerin ise %30'una tekabül ettiği, 2004'e gelindiğinde ise Türkiye'deki yakalamaların %160 oranında arttığının görüldüğü, Türkiye'nin 1987 yılından bu yana Avrupa'daki en yüksek oranlı uyuşturucu yakalamalarını gerçekleştirdiği belirtilmektedir. Söz konusu raporun özet tercümesi intranet ortamında yayınlanarak Dairemiz personelinin bilgisine sunulmuştur.

Ayrıca anılan rapora ilişkin olarak UNODC tarafından 2005 Haziran ayı içerisinde verilen brifingde, Afganistan kaynaklı eroin kaçakçılığının kontrol altına alınmasında, coğrafi konumları itibariyle transit ülke durumunda olan ülkelerin yakalama faaliyetlerinin önemine dikkat çekilmiş, bu bağlamda Pakistan, İran ve ülkemizin yakalamadaki başarılarının söz konusu eroinin Batı Avrupa'ya ulaşmasının önündeki en büyük engel teşkil ettiği, ayrıca tüm bu ülkelerin uyuşturucu kaçakçılığına karşı ciddi önlemleriyle bilinen ülkeler olduğu ifade edilmiştir.

3.2- Batı Avrupa

Ülkemizin siyasi, ekonomik, kültürel ve güvenlik alanlarında en önemli ortaklarını barındıran Batı Avrupa coğrafyasında mevcut yoğun ilişkilerin önemini bu ülkelerde yaşayan Türk nüfusu daha da arttırmaktadır.

Batı Avrupa ülkeleri ile ülkemiz, Avrupa, Güneybatı Asya ve Arap yarımadası güzergahları arasında cereyan eden doğal, sentetik uyuşturucu ve kimyasal maddeler kaçakçılığından etkilenmektedir.

Bununla birlikte, ortak bir mücadele anlayışıyla hareket edilmesi gereken diğer bir suç alanı da göçmen kaçakçılığı ve bağlantılı sorunlardır.

Bu çerçevede, 2005 yılı içerisinde ikili planda İngiltere, Almanya, Fransa, İspanya, Belçika, Norveç, Hollanda ve Avusturya ile güvenlik işbirliği faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Uyuşturucu ile mücadelenin her alanında kaydettiği başarılarının takdirle karşılandığı ülkemiz, bu alandaki uluslararası işbirliğinin önemine inanmaktadır. Bu bağlamda, çeşitli ülkelerden uzmanların katılımıyla gerçekleştirilen Avrupa Konseyi Pompidou Grubu toplantılarının, deneyimlerin ve iyi uygulamaların paylaşıldığı en uygun platformlardan biri olması nedeniyle söz konusu toplantılara katılım sağlamamız bu nedenle önem taşımaktadır. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi Pompidou Grubu tarafından 2005 yılı içerisinde düzenlenen toplantılara da katılım sağlanmasına özen gösterilmiştir. 20-21 Ekim 2005 tarihlerinde, yerel uyuşturucu sorunuyla mücadelede toplum ve gönüllü kesim arasındaki ortaklığa dayalı iyi uygulamaların tanıtımı başlığı altında düzenlenen Pompidou Grubu Ceza Adaleti Platform'unun 4. Toplantısı'na Daire Başkanlığımızda görevli bir yetkili tarafından katılım sağlanmıştır.

Ayrıca, Avrupa Konseyi'nin İspanya Hükümeti ve Amerika Devletleri Örgütü ile işbirliği halinde 12-13 Aralık 2005 tarihlerinde İspanya/Madrit'te düzenlenmiş olduğu "Siber suç: Küresel Bir Tehdit, Küresel Bir Çözüm Konferansı'na Daire Başkanlığımızdan katılım sağlanmıştır.

Avrupa Konseyi tarafından 2005 yılı içerisinde yayınlanan ve üye ülkelerdeki organize suç durumunun değerlendirildiği "2004 Organize Suç Raporu"nda, ekonomik suçlar, uyuşturucu ve insan kaçakçılığı suçları Avrupa'nın büyük bir kısmına yönelik tehdit oluşturan üç ana suç grubu olarak belirtilmiştir. Avrupa Konseyi'nin raporunda organize suç üyelerinin eylemlerini kolaylaştırmak için bilgisayar kullanımını giderek daha fazla oranda artırdıklarına dikkat çekilmektedir. Raporda, bilgisayarla ilgili suçların farklı işleniş biçimlerine, bunların organize suç ve terörle bağlantıları ve toplumlar üstündeki etkilerinin analizine de yer verilmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Suç ve Adalet Araştırma Enstitüsü (UNICRI), Avrupa-Asya bölgesinde kimyasal, biyolojik, radyolojik, nükleer maddeler (CBRN) ve bunlara ilişkin silahların yasadışı ticareti ve suç amaçlı kullanımıyla mücadelede uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla ilgili olarak 2005 yılı içerisinde teknik bir rapor hazırlamıştır.

Söz konusu raporun hazırlık çalışmaları kapsamında, ülkemize ilişkin raporda yer alacak bilgilerin teyit edilmesi amacıyla TAEK ve Gümrük Müsteşarlığı'nın konuya ilişkin görüşleri alınarak UNICRI Sekreteryası'na bilgi verilmiştir. Söz konusu rapor içerisinde,

CBRN kaçakçılıyla ilgili istatistiki verilerin yanı sıra mücadeleci birimlerle yasal mevzuatlara ilişkin ülke bilgileri yer almaktadır.

3.3- Kafkasya, Orta Asya ve Uzak Doğu

Tüm Avrasya'da istikrar, refah ve güvenliğin tesisi açısından taşıdığı stratejik değerin yanı sıra Türkiye'nin Orta Asya'ya açılan doğal kapısı konumunda olan Kafkasya ve 1991'de bağımsızlıklarını kazanan Orta Asya Cumhuriyetleri, Türkiye ile siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel bağları olan toplumlara ev sahipliği yapan ülkelerdir. Bölgesel sorunlara kalıcı ve barışçı çözümler bulunarak bölge ülkeleri arasında kutuplaşmaların önlenip bölgesel işbirliğinin artırılması kapsamında, özellikle Afgan kaynaklı uyuşturucu probleminden kaçakçılık ve kullanım boyutuyla etkilenen bölge ülkeleriyle, sınır aşan suçla mücadelede her türlü işbirliği önem taşımaktadır. Bu bölgedeki mücadeleci birimlere verilen uzmanlık eğitimleri ve Özbekistan'a atanan Türk Uyuşturucu İrtibat Görevlisi bölgesel işbirliği için açılan yeni ufukların net göstergeleridir.

2005 yılında, Kafkasya ve Orta Asya Cumhuriyetlerinin yanı sıra, bu bölgede bulunan tarihi İpek Yolunun parçaları olan diğer ülkelerle de işbirliği faaliyetleri devam ettirilmiştir.

Bu kapsamda, Rusya Federasyonu, Pakistan, Afganistan, Singapur, Çin, Azerbaycan ve Kazakistan ile 2005 yılı içerisinde güvenlik işbirliği faaliyetlerimiz karşılıklı olarak sürdürülmüştür.

Kazakistan ile ülkemiz arasında 26 Mayıs 2005 tarihinde "Uluslararası Terörizm, Organize Suçlar, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Bunların Katkı Maddeleri ve Benzerlerinin Kaçakçılığı ve Diğer Tiplerdeki Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır.

Küresel uyuşturucu probleminde temel sorunlardan biri olan Afganistan kaynaklı uyuşturucu sorununun kaynağından çözülmesi için, başta UNODC gibi önde gelen uluslararası kuruluşlar tarafından yoğun çalışmalar yürütülmektedir.

Afganistan kaynaklı afyon ve türevlerinin kaçakçılığının önlenmesinde, UNODC öncülüğünde hayata geçirilen Paris Paktı, ulusal imkanların güçlendirilmesini ve bölgesel ortaklıklarla birlikte Avrasya'da eroin kaçakçılığını ortadan kaldırmaya yönelik çok taraflı operasyonel bir stratejinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarına 2005 yılı içerisinde de devam etmiştir.

Paris Paktı faaliyetleri kapsamında, UNODC ile işbirliği içerisinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Güney Doğu Avrupa Yuvarlak Masa Toplantısı"na 20 ayrı ülkenin kanun uygulayıcı birimlerinden ve EUROPOL, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, INTERPOL, SECI Merkezi ve Dünya Gümrük Örgütü gibi çok sayıda uluslararası kuruluştan uzman görevlilerce katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantı esnasında yapılan görüşmelerde, Güneydoğu Avrupa'da gerçekleşen afyon kaçakçılığındaki son durum ve bölgeye yönelik yapılan ikili ve çok taraflı yardım konuları ele alınarak bölge ülkelerinin uyuşturucuyla mücadeledeki kapasitelerinin arttırılmasına yönelik atılacak somut adımlar üzerinde mutabık kalınmıştır.

Paris Paktı toplantısına 2005 yılı içerisinde ev sahipliği yapmış olmamız ve 19-20 Temmuz 2005 tarihlerinde Avusturya/Viyana'da düzenlenen "Paris Paktı Hazırlık Toplantısı"na, 10-21 Ağustos 2005 tarihleri arasında İran/Tahran'da düzenlenen "İran Sınır Böl-

gelerinin Değerlendirilmesi Toplantısı"na, 13-14 Eylül 2005 tarihleri arasında İran/Tahran'a düzenlenen "Paris Paktı Girişimi Yuvarlak Masa Toplantısı"na ve 01-03 Aralık 2005 tarihleri arasında Avusturya/Viyana'da düzenlenen "Paris Paktı 3. Siyasi İstişare Toplantısı"na Dairemizden katılım sağlanmış olması, ülkemizin UNODC'nin Afganistan'daki çalışmalarını yakınen takip ederek, desteklemekte olduğunun önemli bir göstergesidir.

Ayrıca, İçişleri Bakanımız Sayın Abdülkadir AKSU'nun UNODC İcra Direktörü Antonio Maria Costa ile 10 Kasım 2005 tarihinde yapmış olduğu görüşmede, Sn. Antonio Maria Costa, ülkemizin uyuşturucuyla mücadelede en ciddi önlemleri alan ülkelerden biri olduğunu, bu alanda bölgesel ve uluslararası işbirliğine büyük katkı sağladığını ve BM Uyuşturucu Maddeler Komisyonu'nun çalışmalarına en fazla katkı sağlayan ülkeler arasında yer aldığını belirtmiştir. Sn. Antonio Maria Costa ayrıca 3-4 Ekim 2005 tarihlerinde İstanbul'a gerçekleştirilen Güneydoğu Avrupa konulu Paris Paktı Uzman Yuvarlak Masa Toplantısı'nın çok başarılı geçtiğini, tüm katılımcı ülkelerin de bu görüşte olduklarını, bunun da Türkiye ile UNODC arasındaki yakın işbirliğinin bir sonucu olduğunu ifade etmiştir.

Ülkemiz yalnızca UNODC ile karşılıklı olarak yürütülen işbirliği çalışmalarında değil UNODC'nin diğer bölgelerde yürütmek istediği projeli çalışmalarında da yer alarak gerekli desteği sağlamaya özen göstermektedir. Nitekim, UNODC tarafından "Orta Asya Bölgesi Bilgi ve Koordinasyon Merkezi" (CARICC)'in kurulmasına yönelik yürütülmekte olan proje çalışmasına ilişkin olarak, Daire Başkanlığımızca anılan Merkez'de gözlemci statüsünde yer alınmasının özellikle afyon türevi uyuşturucuların Orta Asya ülkelerindeki durumunu izlemek ve ülkemiz açısından olabilecek risklerden zamanında haberdar olabilmek adına faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

Bunun yanı sıra, ülkemizin doğusu itibariyle bulunduğu coğrafyada köklü bir bölgesel teşkilatlanmayı sağlamış olan ve bölge ülkeleri arasında ekonomik ve kültürel yakınlaşmayı hedefleyen "Ekonomik İşbirliği Teşkilatı" (EİT) bünyesindeki Uyuşturucu Kontrol Koordinasyon Birimi (UKKB) kanalıyla sürdürülen uyuşturucu sorunuyla ortak mücadele çalışmalarına katkı sağlanmaktadır. UKKB çalışmalarına etkin katılım amacıyla uzmanlarımız bu Birimde dönemsel olarak görev yapmaktadır. UKKB 2004 yılı içinde, bölgesel düzeyde bir veri tabanı oluşturarak, bölgenin uyuşturucu profilinin çıkartılmasını sağlayacak ve ülkeler arasında karşılıklı bilgi değişimine imkan verecek bir bilgisayar ağının kurulması çalışmalarını yürütmüştür.

Bunun paralelinde 2005 yılı içerisinde düzenlenen EİT Çalışma Grubu Toplantılarında ele alınan EİT 2015 Vizyon Belgesi'nin "uyuşturucu kontrolü, organize suçlar ve bunlarla bağlantılı suçlar" başlığını taşıyan bölümünde; EİT Uyuşturucu Kontrol Eylem Planı kapsamında yasadışı uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadelede ve uyuşturucu talebinin azaltılmasında bir network ağının tesis edilerek bölgesel aktivitelerin koordine edilmesine yoğunluk verileceği belirtilmektedir.

Daire Başkanlığımız EİT UKKB bünyesinde yürütülen çalışmalara, gerek TADOC bünyesinde ev sahipliği yaparak gerekse anılan birim tarafından talep edilen uyuşturucu konulu ülke raporlarının hazırlanmasında ve bilgi paylaşımında önceki yıllarda olduğu gibi 2005 yılı içerisinde de üzerine düşen görevleri yerine getirmeye devam etmiştir.

Nitekim 20-23 Eylül 2005 tarihlerinde "EİT Uyuşturucu Talebinin Azaltılması Çalıştay"ı

TADOC'ta düzenlenmiş olup katılımcı ülkeler tarafından kendi ülkelerinde yürütülmekte olan uyuşturucu talebiyle mücadele politikaları hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca, 20-22 Aralık 2005 tarihleri arasında uyuşturucu kontrol konularındaki "1. Uzmanlar Toplantısı" TADOC'un ev sahipliğinde Ankara'da düzenlenerek EİT Uyuşturucu Eylem Planı'nın içeriğinin geliştirilmesine yönelik bazı öneriler geliştirilmiştir. EİT UKKB tarafından yayımlanan Ocak-Kasım 2005 dönemine ilişkin ilerleme raporunda TADOC'un EİT bölgesel eğitim merkezi olarak çalışmalar yürütüyor olması takdir edilmiştir. UKKB 2006 Çalışma Programı kapsamında 2006 yılı içerisinde uyuşturucu madde kaçakçılığı konularında eğitimcilerin eğitimi, uyuşturucu gizleme bölümleri ve araştırma teknikleri konularında olmak üzere çeşitli eğitim programlarının düzenlenmesi yer almış bulunmaktadır.

3.4- Orta Doğu, Arap Ülkeleri ve Afrika

Ülkemiz, Orta Doğu ile Avrupa ülkeleri arasında özellikle yasadışı insan hareketleri ve sentetik uyuşturucu madde kaçakçılığı bakımından bir geçiş güzergahı üzerinde yer almaktadır.

Silah ve göçmen kaçakçılığı başta olmak üzere bölgedeki suçluluğun artışında, Irak'ta cereyan eden savaş sonrası devam eden sıcak çatışmalar ve ülkede yaşanan otorite boşluğunun önemli etkenlerden biri olduğu görülmektedir.

Başkanlığımız, 2005 yılı içerisinde, bölge ülkelerinden İran, Ürdün, Suudi Arabistan, Filistin, Sudan, Nijerya ve Bahreyn kanun uygulayıcı makamlarıyla karşılıklı işbirliği faaliyetlerinde bulunmuştur.

Bunun yanı sıra; ülkemiz ile Kuveyt arasında 19 Temmuz 2005 tarihinde, "İç Güvenlik Alanında İşbirliğine ilişkin Anlaşma", Suudi Arabistan ile 12 Şubat 2005 tarihinde, "Güvenlik, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması", Oman ile 31 Ocak 2005 tarihinde, "Uluslararası Terörizm, Uyuşturucu ve Psikotrop Madde Kaçakçılığı ve Örgütlü Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır.

Ayrıca, UNODC ile Afrika Birliği'nin işbirliğinde, Afrika'nın kalkınmasını ve demokratik gelişmesini olumsuz yönde etkileyen yolsuzluk, organize suçlar ve uyuşturucu madde kaçakçılığıyla mücadeleyi amaçlayan bir eylem planı hazırlanmış olup anılan eylem planına ülkemizin de katkı da bulunması talep edilmiştir. Söz konusu eylem planına ilişkin olarak Daire Başkanlığımız tarafından başta kanun uygulayıcı personelin TADOC'ta eğitimi gibi gerekli desteğinin sağlanarak bilgi paylaşımında bulunulabileceği değerlendirilmiştir.

4- SONUÇ

2005 yılında Daire Başkanlığımız tarafınca yürütülen ve yukarıda bahsedilmiş olan işbirliği çalışmalarından da anlaşılacağı üzere suçla mücadele alanında uluslararası işbirliğine ayrı ve özel bir önem verilmekte, diğer ülkelerin kanun uygulayıcı birimleri ile organize suç ve suçlulukla mücadelede ortak hareket edilerek; ikili, çok taraflı ve bölgesel işbirliğine aktif katılım sağlamaktadır.

Bu çerçevede ülkemiz çok sayıda ülkenin kanun uygulayıcı birimleri ile güvenlik işbirliği metni imzalamıştır. Bu metinler ülkeler arasındaki diyalog ve işbirliğini hukuki bir zemine oturtmakla kalmamış, aynı zamanda kazandırdığı siyasi istişare ve bilgi alışverişini sağlayan mekanizmalarıyla sınır aşan suçlarla mücadeledeki işbirliğine ivme katmıştır.

Uluslararası işbirliğinin somut bir yansıması olup, ülkelerin karşılıklı olarak atadıkları irtibat görevlileri, uyuşturucu ve diğer örgütlü suçlarla mücadelede kullanılan en etkin tedbirlerden birisidir. Zira, gizlilik ve çabukluğu gerektiren polisiye alanda ülkelerin karşılıklı yapacakları doğrudan işbirliğinde irtibat görevlisinin önemi büyüktür.

Bu itibarla, sınır aşan suçla mücadelede uluslararası işbirliğine verilen önemin bir göstergesi olarak, ülkemizin Hollanda, Danimarka, Avusturya, Fransa, Almanya, İngiltere, Romanya, İtalya ve Özbekistan olmak üzere 9 ülkede irtibat görevlisi kadrosu bulunmakta, hali hazırda yurtdışında Almanya, Hollanda, Danimarka, İngiltere ve Özbekistan'da olmak üzere 5 irtibat görevlimiz görev yapmaktadır.

2005 YILINDA ÜLKELER BAZINDA KATILIM SAĞLANAN ULUSLARARASI ETKİNLİKLER VE KARŞILIKLI YAPILAN GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ FAALİYETLERİ

OCAK			
1.	24-25 Ocak	İngiltere/Londra	Bilgisayar ve İnternet Suçları Konferansı
2.	24-27 Ocak	Türkiye/İstanbul-Ankara	Bulgaristan İçişleri Bakanlığı Genel Sekreterinin Ziyareti
3.	26-29 Ocak	Polonya	Narkotik, Mali ve Organize Suçlar Toplantısı
4.	29 Ocak-06 Şubat	Türkiye/Ankara-İstanbul	Ürdün Krallığı Kamu Güvenliği Müdürlüğü Yetkililerinin Ziyareti
5.	30 Ocak-06 Şubat	Pakistan	Türkiye-Pakistan Ortak Komisyon Toplantısı
6.	31 Ocak-01 Şubat	Türkiye/Ankara	Türkiye-İngiltere GİB Görüşmeleri
ŞUBAT			
1.	02-05 Şubat	Pakistan/İslamabad	Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı ile İlgili Çalışma Grubu Toplantısı
2.	05-07 Şubat	İran/Meşhed	Komşu Ülkeler Narkotik İrtibat Görevlileri 6. Toplantısı
3.	23-24 Şubat	Macaristan/Budapeşte	Yerel ve Bölgesel Yönetimlerden Sorumlu Bakanlar Konferansı
MART			
1.	07-09 Mart	Almanya/Garmish-Partenkirchen	İnsan Kaçakçılığı Toplantısı
2.	07-10 Mart	Hollanda	Hollanda Polisi Teknik Birimi ile İmsi-Catcher ve Teknik Takip Konularında Bilgi Alışverişi
3.	14-18 Mart	Türkiye/Ankara	Rusya Federasyonu Uyuşturucu ve Psikotrop Madde Kaçakçılığı Kontrolü Federal Servisi Yetkililerinin Ziyareti
4.	15-17 Mart	Almanya	Almanya Polisi Teknik Birimi ile İmsi-Catcher ve Teknik Takip Konularında Bilgi Alışverişi
5.	16-17 Mart	Fransa/Lyon	Kaçak Şahıslar ile İlgili 3. Avrupalı Uzmanlar Toplantısı
6.	21-23 Mart	İngiltere-Wilton Park	Uyuşturucu Kullanımının Azaltımı Konulu Toplantı
7.	28-31 Mart	Türkiye/Ankara	Arnavutluk Emniyet Müdürünün Ziyareti
NİSAN			
1.	03-10 Nisan	Türkiye/Ankara	Pakistan Polis Yetkililerinin Ziyareti
2.	12-14 Nisan	Almanya/Wiesbaden	Uluslararası Kontrollü Teslimat Çalışmaları Toplantısı
3.	17-21 Nisan	Türkiye/Ankara	Norveç Polis Teşkilatı Yetkililerinin Ziyareti
4.	30 Nisan-12 Mayıs	Türkiye/Ankara	Türkiye-Hollanda GİB Görüşmeleri
MAYIS			
1.	07-10 Mayıs	Türkiye/Ankara	Singapur Başbakan Yardımcısının Ziyareti
2.	14-18 Mayıs	Türkiye/Ankara	Çin Halk Cumhuriyeti Kamu Güvenlik Bakanının Ziyareti
3.	16-19 Mayıs	Türkiye/Ankara	Polonya Ulusal Polisi ile Görüşmeler
4.	17 Mayıs	Türkiye/İstanbul	Türkiye-İngiltere Eylem Planı II.Gözden Geçirme Toplantısı
5.	24-27 Mayıs	Türkiye/Ankara	Makedonya İçişleri Bakanının Ziyareti
6.	28 Mayıs-03 Haziran	Türkiye/Ankara	Türkiye-Suudi Arabistan GİB Görüşmeleri

HAZİRAN			
1.	01-12 Haziran	Çin Halk Cumhuriyeti	Kamu Personel Yönetimi Teknikleri Semineri
2.	06-10 Haziran	İspanya/Canillas	Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Konulu Toplantı
3.	06-16 Haziran	Ukrayna	Eğitim İhtiyaç Analizi Çalışması
4.	13-14 Haziran	Türkiye-Ankara	Türkiye-Makedonya 5.Ortak Komisyon Toplantısı
5.	18-19 Haziran	Türkiye-Ankara	Karadağ Güvenlik Birimlerinin Ziyareti
6.	21-22 Haziran	Sırbistan/Belgrad	Sentetik Uyuşturucular ve Kimyasal Ara Maddelerin Uluslararası Denetimi ve Önlenmesi Konulu Toplantı
7.	21-25 Haziran	Türkiye/Ankara	Hırvatistan Kriminal Polis Genel Müdürünün Ziyareti
8.	21-29 Haziran	Çin Halk Cumhuriyeti	Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti GİB Görüşmeleri
9.	28 Haziran-04 Temmuz	Türkiye/Ankara	Sudan Polis Kuvvetleri Genel Müdür Yardımcısının Ziyareti
10.	29 Haziran-02 Temmuz	Türkiye/Ankara	Filistin Emniyet Genel Müdürünün Ziyareti
TEMMUZ			
1.	04-08 Temmuz	Çek Cumhuriyeti/Prag	Avro Sahteciliği İle Mücadele Konferansı
2.	17-20 Temmuz	Türkiye/İstanbul	Irak'a Komşu Ülkeler İçişleri Bakanları 2.Toplantısı
AĞUSTOS			
1.	03-04 Ağustos	Hollanda	Uyuşturucu Kaçakçılığı ile İlgili Kontrollü Teslimat Uygulaması Hakkında Görüşmeler
2.	22-24 Ağustos	Avusturya/Viyana	Özel Soruşturma Teknikleri ve Kontrollü Teslimat Konulu Toplantı
3.	24-26 Ağustos	Rusya Federasyonu/Moskova	Türkiye-Rusya Federasyonu Ortak Komisyon Toplantısı
EYLUL			
1.	01-02 Eylül	Türkiye/Ankara	Almanya/Bremen Emniyet Müdürünün Ziyareti
2.	12-15 Eylül	Ürdün	Türkiye-Ürdün GİB Görüşmeleri
3.	19 Eylül	ABD/Washington	Karaparanın Aklanmasının Kontrolünde Gelişim Sağlama Semineri
4.	20-25 Eylül	Türkiye/Ankara	Türkiye-Pakistan 2. Ortak Komisyon Toplantısı
5.	21-25 Eylül	KKTC	Bilgisayar Ortamında Suç İstihbarat Arşivi Oluşturma, Uyuşturucu İle Mücadele Teknik Cihazlarının Kullanımı
6.	24-27 Eylül	Türkiye/Ankara	Nijerya-Türkiye GİB Görüşmeleri İkili İşbirliği
7.	26-27 Eylül	Türkiye/Ankara	Türkiye-İngiltere Eylem Planı Çerçevesinde Oluşturulan Boğaziçi Çalışma Grubu Toplantısı
8.	28 Eylül	Pakistan/İslamabat	Uyuşturucuyla Mücadele Konferansı
9.	29 Eylül-04 Ekim	Bahreyn/Manama	Türkiye-Bahreyn GİB Görüşmeleri

EKİM			
1.	03 Ekim	Türkiye/Ankara	Almanya Emniyet Yetkilileri ile Görüşme
2.	04-14 Ekim	Almanya	Yolsuzlukla Mücadele Konulu Eğitim Programı
3.	06-07 Ekim	Polonya/Varşova	Uluslararası Suçlarla Mücadele Konulu Uzmanlar Toplantısı
4.	11-14 Ekim	Türkiye/Ankara	Türkiye-Belarus 6. Ortak Komisyon Toplantısı
5.	19-21 Ekim	Yunanistan/Atina	Müfettişler-Koordinatörler Daimi Eğitim Çalıştayı
6.	24-27 Ekim	Çek Cumhuriyeti/Prag	Türkiye-Çek Cumhuriyeti 3. Ortak Komisyon Toplantısı
7.	25-29 Ekim	ABD/Seattle-Redman	Botnet Konferansı
KASIM			
1.	07-11 Kasım	Almanya	Uyuşturucu Kaçakçılığı ile Mücadele ve Kontrollü Teslimat Uygulamaları Hakkında Bilgi Alışverişi
2.	04-10 Kasım	Türkiye/Ankara	Fransa Güvenlik Ataşesinin Ziyareti
3.	11-12 Kasım	İngiltere/Londra	Türkiye-İngiltere Eylem Planı 3.Gözden Geçirme Toplantısı
4.	11-17 Kasım	Türkiye/Ankara	Hollanda Üst Düzey Polis Müdürlerinin Ziyareti
5.	13-17 Kasım	Türkiye/Ankara	Almanya Federal Kriminal Daire (BKA Başkanının Ziyareti
6.	21-25 Kasım	Almanya/Wiesbaden	Kredi Kartı Bilgilerinin Yasadışı Kopyalanması Konulu Bilgi Alışverişi
7.	27-30 Kasım	Romanya	Türkiye-Romanya 5.Ortak Komisyon Toplantısı
ARALIK			
1.	01 Aralık	Türkiye/Ankara	Almanya/BKA Organize Suçlarla Mücadele Başkanın Ziyareti
2.	04-10 Aralık	İngiltere	İngiltere Ciddi ve Organize Suçlarla Mücadele Kurumu (SOCA) Tanıtım Ziyareti
3.	15 Aralık	Türkiye/Ankara	Türkiye-ABD GİB Görüşmeleri
4.	26-30 Aralık	Türkiye/Ankara	Türkiye - Birleşik Arap Emirlikleri GİB Görüşmeleri

2005 YILINDA ULUSLARARASI KURULUŞLARLA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

OCAK				
1.	10-14 Ocak	İspanya	İfade Alma Teknikleri ve İfade Alma Odalarının Geliştirilmesi Eşleştirme Projesi Toplantısı	AB
2.	26-28 Ocak	Avusturya/Viyana	Suçtan Kaynaklanan ve Müsadere Edilen Gelirlerin Paylaşımı Konulu Seminer	SÖCAK
3	30 Ocak-03 Şubat	Ürdün/ Amman	MEDA/CEPOL Kapsamında "Uyuşturucu Kaçakçılığı ile Mücadele" Konulu Toplantı	AB
4	31 Ocak	Türkiye/Ankara	Amerika Devletleri Örgütü Terörizmle Mücadele Komitesi İcra Sekreteri'nin Ziyareti	ADÖ
ŞUBAT				
1.	07-11 Şubat	Avusturya/Viyana	Ulusal Kanun Uygulama Kurumları Başkanları 6. Toplantısı	HONLEA
2.	09-10 Şubat	Nijerya/Abuja	Uluslar arası Uyuşturucu Maddelerle Mücadele Konferansı 23. Çalışma Grubu Toplantısı	IDEC
3.	23-25 Şubat	Portekiz/Lizbon	32. REITOX Temas Noktası Başkanları Toplantısı	AB
4	28 Şubat- 4 Mart	İsveç/Stockholm	MEDA/CEPOL Kapsamında "İnsan Ticareti ile Mücadele" Konulu Toplantı	AB
MART				
1.	07-14 Mart	Avusturya/Viyana	UMK 48. Dönem Toplantısı	UMK
2.	14-18 Mart	Fransa/Strasbourg	Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO) 22. Genel Kurul Toplantısı	GRECO
3	21-22 Mart	Pakistan/İslamabad	BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi Tarafından Düzenlenen Yuvarlak Masa Toplantısı	UNODC
4	21-25 Mart	Almanya/Stuttgrat	Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi Projesi, İleri Teknoloji ve İnternet Suçları ile Mücadele Toplantısı	AB
NİSAN				
1.	04-07 Nisan	İspanya/Madrid	Ulusal Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezinin Oluşturulması Konulu Çalışma Grubu Toplantısı	AB
2.	04-08 Nisan	Almanya/Münih	Polisin Suç Analiz Kapasitesinin Güçlendirilmesi Konulu Toplantı	AB
3.	05-07 Nisan	Şili/Santiago	Uyuşturucu Kaçakçılığı ve Para Aklama Şebekelerini Yok Etmeye Yönelik Uluslararası İşbirliğinin Geliştirilmesi Konulu Toplantı	IDEC
4.	07 Nisan	Türkiye/Ankara	Yolcu Operasyonu Çalışma Grubu Toplantısı	SECI
5	14 Nisan	Belçika/Brüksel	Gümrükler Vergilendirme, Karapara ve Uyuşturucu Suçları ile İlgili 8. Alt Komite Toplantısı	AB
6	16-23 Nisan	İtalya	İfade Alma Tekniklerinin ve İfade Alma Odalarının Geliştirilmesi Konulu Toplantı	AB
7	25-29 Nisan	Bulgaristan/Varna	Containment IV. Operasyonu Hazırlık Toplantısı	SECI
8	27 Nisan	Türkiye/İstanbul	SECI ve İstanbul Narkotik Şube Müdürlüğü İkili İşbirliği Toplantısı	SECI
MAYIS				
1.	05 Mayıs	Türkiye/Ankara	Kitle İmha Silahlarının Yayılmasına Karşı Güvenlik İnisiyatifi (PSI) Genel Çalışma Grubu Toplantısı	NTG
2.	08-14 Mayıs	Almanya /Hollanda	Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi Projesi Kapsamında Uluslararası İşbirliği ve Polis Birimlerinin Güçlendirilmesi Toplantısı	AB
3.	23-27 Mayıs	Türkiye/Ankara	Yerel Yönetimler ve Sivil Kuruluşlarla Görüşmeler	GRECO
4.	23-27 Mayıs	Macaristan/Budapeşte	GRECO Macaristan İçin İkinci Aşama Değerlendirme Toplantısı	GRECO
5.	30 Mayıs -03 Haziran	Almanya /Wiesbaden	Adli Görüntü –Video İncelemeleri ve Pratik Uygulamalar Konulu Toplantı	AB

HAZİRAN				
1.	2005 Yılı	İran/Tahran	EİT Uyuşturucu Kontrol Koordinasyon Biriminde (UKKB) Geçici Görevlendirme	UKKB
2.	01-03 Haziran	Macaristan /Budapeşte	EMCDDA Madde Kullanımının Önlenmesinde Medya İlişkileri Konulu Toplantı	AB
3.	13-17 Haziran	Almanya/Hollanda	Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi Kapsamında "Uluslar arası İşbirliğinde Polis Birimlerinin Güçlendirilmesi" Konulu Toplantı	AB
4.	13-17 Haziran	Türkiye/ Ankara	TR03-04 Projesi Kapsamında Alman Kısa Dönem Uzmanlar ile Toplantı	AB
5.	21-25 Haziran	Yunanistan/Selanik	Ulusal Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi Konulu Çalışma Ziyareti Toplantısı	AB
TEMMUZ				
1.	04-08 Temmuz	Almanya	"Uyuşturucu (CAPE-HAP) Menşe-i Takip Veri Bankalarının İncelenmesi ve Pratik Uygulamalar" Konulu Çalışma Ziyareti Toplantısı	AB
2.	06-08 Temmuz	Portekiz/Lizbon	Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (EMCDDA) Yönetim Kurulu Toplantısı	AB
3.	18-20 Temmuz	Belçika/Brüksel	Afganistan Kaynaklı Uyuşturucu ile Mücadele Kapsamında NATO Toplantısı	NATO
4.	18-22 Temmuz	Almanya	Mali Soruşturmalarda Müsadere Konulu Eğitim Programı	AB
5.	19-20 Temmuz	Avusturya/Viyana	Paris Paktı Hazırlık Toplantısı	PARİS PAKTI
AĞUSTOS				
1.	10-21 Ağustos	İran	Paris Paktı İnisiyatifi Çerçevesinde İran'a Yönelik Değerlendirme Ziyareti	PARİS PAKTI
2	15-26 Ağustos	Almanya/Stuttgrat	Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi Kapsamında "Narkotik Suçlarla Mücadelede Kurumların Güçlendirilmesi" Çalışma Ziyareti	AB
EYLUL				
1.	06 Eylül	Belçika/Brüksel	İngiltere AB Dönem Başkanının Gündeme Getirdiği Türkiye AB Diyalogu Çerçevesinde Uyuşturucu Maddeler Konulu Toplantı	AB
2.	11 Eylül - 07 Ekim	Almanya/Bavyera	Polis Suç Analiz Kapasitesinin Güçlendirilmesi Konulu Eğitim Çalışması	AB
3.	12-13 Eylül	Türkiye/Ankara	İnsan Ticareti ile Mücadelede Ulusal İşbirliği Toplantısı	UNODC
4.	12-16 Eylül	Azerbaycan/Bakü	40. OYUTAK (Ortadoğu'da Yasadışı Uyuşturucu Ticareti ve İlgili Konular Alt Komisyon Toplantısı)	OYUTAK
5.	13-14 Eylül	İran/Tahran	Paris Paktı Yuvarlak Masa Toplantısı	PARİS PAKTI
6.	19 Eylül	Moldova/Kişinev	KEİ Ülkeleri Arasında Ekonomik Suçlarla Mücadele İşbirliği Toplantısı	KEİ
7.	20 Eylül	Romanya/Sinaia	Organize Suç Birim Sorumluları Toplantısı	SECI
8.	20-23 Eylül	Türkiye/Ankara	EİT Uyuşturucu Talebinin Azaltılmasına İlişkin Çalıştay	EİT
9.	21-25 Eylül	Hollanda	Tanık Koruma Eğitimi Konulu Toplantı	AB
10.	25 Eylül-01 Ekim	Almanya	Tanık Koruma Eğitimi Konulu Toplantı	AB
11.	26-30 Eylül	Türkiye/İstanbul	MEDA/CEPOL Kapsamında "Uyuşturucu İle Mücadele Semineri" Toplantısı	AB
12.	27-29 Eylül	Bosna-Hersek/Sarajevo	Bir Uyuşturucu Olayıyla İlgili Geçici Görevlendirme	SECI
EKİM				
1.	03-04 Ekim	Türkiye/İstanbul	Güneydoğu Avrupa Konulu Yuvarlak Masa Toplantısı	PARİS PAKTI
2.	03-05 Ekim	Meksika/Mexico City	Operation Topaz ve Purple İşbirliği Toplantısı	INCB
3.	10-21 Ekim	Avusturya/Viyana	SASMUS 2. Taraflar Konferansı	SASMUS
4.	20-21 Ekim	Fransa/Strazburg	POMPİDOU Grubu Ceza Adaleti Platformu Toplantısı	POMPİDOU
5.	24-27 Ekim	İspanya/Madrid	Uyuşturucu Trafiği ile İlgili Dış Sınırların Yönetimi Üzerine Avrupa Birliği Konferansı	AB
6.	28 Ekim	Bosna-Hersek/Sarajevo	Operasyonel İşbirliği Toplantısı	SECI

KASIM				
1.	04-05 Kasım	Sırbistan-Karadağ	SECI Bölge Değerlendirme Toplantısı	SECI
2.	07-08 Kasım	Romanya/Bükreş	Containment IV. Harmony Operasyonu Değerlendirme Toplantısı	SECI
3.	14-17 Kasım	Almanya	Merkezi ve Güney Asya Uyuşturucu ile Mücadele Güvenlik Çalışması Grubu Açılış Toplantısı	AB
4.	16-18 Kasım	Portekiz/Lizbon	33.REITOX Ulusal Temas Noktası Başkanları Toplantısı	AB
5.	29 Kasım -01 Aralık	İspanya/Madrid	Kültürel Malların Yasadışı Kaçakçılığı Konulu Toplantı	AB
ARALIK				
1.	02 Aralık	Avusturya/Viyana	Paris Paktı 3. Siyasi İstişare Toplantısı	PARİS PAKTI
2.	05-09 Aralık	Yunanistan/Atina	Avrupa Birliği MEDA/CEPOL Eğitimi Kapsamında İnsan Ticareti ile Mücadele Konulu Toplantı	AB
3.	05-16 Aralık	Romanya/Bükreş	Elektronik ve Bilgisayar Suçlarının Soruşturulması	SECI
4.	06-08 Aralık	Bosna-Hersek	Sınırlarda Nükleer ve Radyoaktif Madde Kaçakçılığı ile Mücadele	UAEK
5.	09 Aralık	Türkiye/Ankara	FBI Direktörünün Genel Müdürümüzü Ziyareti	ABD
6.	12-13 Aralık	İspanya/Madrid	Siber Suç: Küresel Bir Tehdit, Küresel Bir Çözüm Konulu Konferans	AVRUPA KONSEYİ
7.	13-17 Aralık	Portekiz Lizbon	"REITOX Akademisi Madde Bağımlılığını Önleme ve Uluslar arası Okul Temeli Önleme Çalışmaları Platformu" Toplantısı	AB
8	15 Aralık	Türkiye/Ankara	Takibi Gereken Sivil Gemiler Konulu Toplantı	NATO
9	20-22 Aralık	Türkiye/Ankara	EİT Uyuşturucu Kontrolü Konularında Yüksek Düzeyli Memurlar Toplantısı	UKKB
10	21-23 Aralık	Belçika/Brüksel	Sermayenin Serbest Dolaşımı ile İlgili Ayrıntılı Tarama Toplantısı	AB

AVRUPA BİRLİĞİNE UYUM SÜRECİNDE YÜRÜTÜLEN EŞLEŞTİRME PROJELERİ

Avrupa kıtası ülkelerinin birleşmesi ideali, ta ki Victor HUGO'nun 1849 yılında ileri sürdüğü tarihi söylemlere dayanır. Ancak, birinci ve ikinci dünya savaşları sonrası ortaya çıkan yıkımların, barışçıl ve insancıl yaklaşımlardan da etkilenerek birleşme umudunu yeniden yeşerttiği söylenebilir. Bu süreç, 1951 Paris ve 1957 Roma antlaşmaları ile ekonomik birlikteliğe ve sonrasında 1991 yılında imzalanan Maastricht antlaşması ile de siyasi birlikteliğe yönelik ilk adımları doğurmuştur.

Uzun bir geçmişe dayanan Türkiye-AB ilişkilerinde adaylık statüsünün teyit edildiği Aralık 1999 tarihi önemli bir sürecin kapısını aralamış ve Kopenhag kriterlerinin tamamlanması ve uygulamanın güçlendirilmesi yönünde çalışmalara başlanmıştır. Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinde "Aday" statüsünde bulunan bütün ülkelerin karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan biri, müktesebatı uygulamak için gereken idari ve adli kapasitelerini güçlendirme ihtiyacıdır. Bu tür gereklilikleri karşılamak ve katılımı kolaylaştırmak üzere, Birliğin ilgili kurumları tarafından oluşturulan bazı programlar mevcuttur. Twinning (Eşleştirme) mekanizması, Mayıs 1998'den bu yana, aday ülkelerin birlik müktesebatını uygulayabilmelerini temin edebilmek için; yapılanma, insan kaynakları ve yönetsel yetenekler açısından üye ülkelerle aynı standartlarda modern ve etkili bir yönetim geliştirebilmelerine yardımcı olmak üzere tesis edilen söz konusu programların başında gelmektedir. Twinning süreci AB'ne üye devletlerin memurlarını uzun süreli olarak aday ülke kurumlarında görevlendirmeleri, uzmanların kısa dönemler için aday ülkelerde çalışması ve eğitim faaliyetleri yoluyla aday ülkelerin üye devletlerin deneyimlerinden faydalanmasını olanaklı kılar. Twinning projelerinde ele alınan konuların "Giriş İşbirliği" (Accession Partnership-APs) kapsamındaki müktesebat önceliklerinden olmasına özel önem verilmekte ve aday ülkeyi tam üyeliğe yaklaştıracak çalışmaların, projede eş ülke olarak seçilen AB üyesi ülke ile birlikte yapılarak önceden belirlenmiş belirli ve kesin sonuçlara ulaşmaya çalışılmaktadır. Giriş İşbirliği (APs) kapsamında; Giriş Öncesi Yardımlar (Phare programları, tarım desteklemeleri, yapısal destekler) ve Topluluk Programlarına katılım bulunmaktadır.

Ülkemizin Avrupa Birliği müktesebatına uyumunu sağlamak üzere, Ulusal Programda yer alan taahhütlerimizi yerine getirmek amacıyla hazırlanan ve 19 Temmuz 2002 tarihinde Avrupa Birliği Komisyonu'na gönderilen Türkiye-Avrupa Birliği Mali İşbirliği Fonlarından desteklenecek 2002 dönemine ait proje paketi, 20 Aralık 2002 tarihinde Avrupa Birliği Komisyonu tarafından onaylanmış ve bu paket çerçevesinde, Ülkemiz tarafından sunulan 18 proje için 126 milyon Avro tahsis edilmiş olup, projeler başlıca " Kopenhag Siyasi Kriterleri", "Ekonomik Reform ve Düzenleyici Kuruluşlara Destek", "Kamu İdarelerinin Güçlendirilmesi", "Adalet ve İçişleri", "Ekonomik ve Sosyal Uyum" alanlarında hazırlanmıştır. Ayrıca, söz konusu paket kapsamında Ülkemizin, Birliğin Altıncı Çerçeve Programı ve diğer Birlik Programlarına katılımının finansmanı da öngörülmektedir.

Maastricht zirvesinde AB'nin kurucu antlaşmasına üç önemli politikadan birisi olarak

konulan ve AB müktesebatının üstlenilmesine ilişkin Türkiye Ulusal Programında yer alan "Adalet ve İçişleri" başlığı altında yer alan taahhütlerimize göre, yolsuzluk, yasadışı uyuşturucu madde kullanımı ile üretimi ve ticareti, örgütlü suçlar, kara paranın aklanması ile ceza hukuku ve özel hukuk alanlarında adli işbirliği konularındaki müktesebat benimsenecek, bu alanlarda uluslararası işbirliği yoğunlaştırılacak, polis ve adli işbirliği kapasitesi güçlendirilecektir.

Bu bağlamda; Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığımız görev ve sorumluluk alanına giren konularda müktesebata uyumu sağlamak ve AB üyesi ülkeleri tarafından özellikle örgütlü suçla mücadelede kullanılan hukuki alt yapı ile yöntem ve tekniklerin paylaşılması amacıyla Türkiye-AB 2002 yılı mali işbirliği kapsamında **"Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi" (TR02-JH-06)** ile Türkiye-AB 2003 yılı mali işbirliği kapsamında "Karaparanın Aklanması, Suçun Mali Kaynakları ve Terörizmin Finansmanıyla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eşleştirme (Twinning) Projesi" (TR03-JH-04) isimli projeler hazırlanmıştır.

Eşleştirme Projelerinin birincisi olan "Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi" ile genel olarak, hukuk normları içerisinde mevcut demokratik sistemin fonksiyonlarının güçlendirilmesi, özel olarak da organize suçlara karşı mücadele eden İçişleri Bakanlığı'nın kanun uygulayıcı birimleri ve adli birimlerin; örgütlü suçlar, yasadışı uyuşturucu madde kullanımı, üretimi ve ticareti, yolsuzluk ve bilişim suçlarıyla mücadeledeki etkinliğinin artırılması, uluslararası adli işbirliği konularındaki AB müktesebatının benimsenmesinin yanı sıra polis ve adli işbirliği kapasitesinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Ülkemiz adına Başkanlığımız ile projede eş ülke olarak seçilen Almanya'nın Baden-Württemberg Eyaleti İçişleri Bakanlığı arasında yapılan sözleşme uyarınca 30 Mart 2004 tarihi itibariyle yürürlüğe giren projenin bütçesi Avrupa Komisyonu tarafından 1.610.000 avro olarak belirlenmiş olup, bu bütçenin 470.000 avro tutarındaki kısmı projedeki yatırım kalemleri için, 1.140.000 avro tutarındaki kısmı ise eğitim/eşleştirme bölümü için ayrılmış ve Proje 30 Kasım 2005 tarihi itibariyle başarı ile tamamlanmıştır. Projenin yürütülmesi esnasında projenin eş ortak ülkesi olan Almanya'nın Baden-Württemberg Eyaleti Polis Kriminal Dairesi'nden gönderilen 1 Alman polis görevlisi PAA (Katılım Öncesi Danışman) olarak yine Proje Asistanı ile birlikte **TADOC** binamızda kendilerine tahsis edilen ofiste çalışmalarını yürütmüşlerdir.

Proje 6 alt bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler:

- Organize suçlarla mücadele konusunda Türk Hükümetinin politika ve stratejisinin geliştirilmesi ve yürürlüğe konulması,
- Uyuşturucu kullanımına, üretimine ve kaçakçılığına karışan organize suç gruplarına karşı mücadele eden kurumların güçlendirilmesi,
- Polisin İnternet ve yüksek teknoloji suçlarına karşı mücadele kapasitesinin arttırılması,
- EUROPOL'e katılıma yönelik yapılan gelişmeyi sürdürerek uluslararası işbirliği içinde olan Türk Polisinin güçlendirilmesi,

- Organize suçlara karşı mücadele eden polisin suç analiz kabiliyetinin güçlendirilmesi,
- AB üye devletlerindeki en son ve "en iyi uygulamayı" ve müktesebatı dikkate alarak yolsuzlukla mücadelede etkinliğin arttırılması.

Bu doğrultuda planlanan projenin faaliyetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Adalet Bakanlığı'nın merkez ve taşra birimlerinden toplam 650 temsilcinin katılımları ile gerçekleştirilen ve organize suçlar, uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele, yolsuzlukla mücadele, internet ve yüksek teknoloji suçları ile mücadele, suç analizi ve uluslararası ilişkiler konularında hazırlanan 22 seminer, 9 grup çalışması ve 11 çalışma ziyareti olmak üzere toplam 42 eğitim programı ile tamamlanmıştır.

Faaliyetlerin sonunda, Avrupa Birliğine katılım müzakereleri süresince, ülkemizin organize suçlar ve yolsuzluk suçları ile mücadele mevzuatının ve sisteminin AB müktesebatı ve sistemleri ile uyumlu hale getirilmesi için uyumlaştırma sürecinde yürürlüğe konması gereken stratejik çalışmaları, yasal düzenlemeleri, idari yapılanma ve fiziki alt yapının tamamlanması için alınması gereken tedbirleri içeren ve öneri niteliği taşıyan ve projenin 1. bölümünün faaliyetleri kapsamında planlanarak hazırlanan "Organize Suçlarla Mücadele Taslak Strateji Belgesi" ile yine projenin 6. bölümü kapsamındaki hedeflerden birisi olan "Yolsuzlukla Mücadele Taslak Strateji Belgesi", Alman Kısa Dönem uzmanlarla birlikte Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Adalet Bakanlığı personelinin katılımlarıyla hazır hale getirilmiştir. Aynı zamanda proje ile söz konusu suçlarla mücadelede ulusal ve uluslararası işbirliği ilke ve yöntemleri geliştirilerek süreklilik esas alınmıştır.

Ayrıca projenin yatırım bölümü kapsamında ülkemiz ile AB fonlarının ortaklaşa finansmanı ile karşılanan toplam 470.000 avro değerindeki;

- Analiz Sistemleri,
- Veri Kurtarma Sitemleri,

- Optik Cihazlar,
- Takip cihazları,
- Dedektör Köpekler,
- Bilgisayar sistemleri.

konularındaki alımlar ise CFCU (Merkezi Finans ve İhale Birimi) koordinesinde gerçekleştirilerek organize suçlarla mücadele hizmetlerinde kullanıma sunulmuştur.

Eşleştirme Projelerinin ikincisi ise: **"Karaparanın Aklanması, Suçun Mali Kaynakları ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadelenin Güçlendirilmesi Projesi" (TR03-JH-04)** isimli proje olup, bu proje ile Türkiye'de karapara aklanmasıyla mücadele eden kurumların kapasitelerini Avrupa Birliği müktesebatıyla uyumlu hale getirmek ve üye devletlerindeki uygulamaları benimsetmek hedeflenmekte ve ayrıca proje ile Polisin;

- Suçların mali kaynaklarını tespit etme,
- Kapsamlı mali soruşturmaları yürütme,
- Suçlardan elde edilen gelirlere el konulması ve müsadere edilmesi,
- Karapara aklama, suçların mali kaynağı ve terörizmin finansmanı ile mücadele eden ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği konularında kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

AB Uyum Çalışmaları

Proje 31 Mart 2005 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olup, ülkemiz adına Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile bu projede de eş ülke olarak seçilen Almanya'nın Baden-Württemberg Eyaleti İçişleri Bakanlığı arasında yürütülmektedir. Projenin bütçesi Avrupa Komisyonu tarafından 2.334.000 Avro olarak belirlenmiştir. Bu bütçenin 1.109.000 avro tutarındaki kısmı, projede yazılım ve donanım olarak öngörülen yatırım kalemleri için, 1.225.000 Avro tutarındaki kısmı ise eğitim/eşleştirme bölümü için ayrılmıştır. RTA (Yerleşik Eşleştirme Danışmanı) olarak Baden-Württemberg Eyaleti Polis Kriminal Dairesi'nden gönderilen 1 Alman polis görevlisi, Proje Asistanı ve eyaletin polis ve adli birimlerinden seçilen yaklaşık altmış kişilik kısa dönem uzman grubu; seminer, grup çalışmaları ve inceleme ziyaretlerine eşlik ederek projeye destek vermektedirler. Proje 24 aylık bir süre için öngörülmüştür ve 30 Mart 2007 tarihi itibariyle sona erecektir.

Proje süresince yurtiçinde 26 Seminer, 12 Grup Çalışması yapılması planlanmakta, ayrıca yurtdışına 7 Çalışma Ziyareti olmak üzere toplam 46 eğitim programı öngörülmektedir. Bu faaliyetlere EGM (KOM, TEMÜH, İstihbarat Daire Başkanlığı), Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK), Jandarma Genel Komutanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı'ndan toplam 900 personelin katılımı planlanmaktadır.

Bahse konu projenin eğitim bölümü için öngörülen bölüm başlıkları ise şu şekildedir:

- Türk Yasalarının AB Müktesebatıyla Uyumlu Hale Getirilmesi,
- Karapara Aklanmasıyla Mücadele, Suçun Mali Kaynakları ve Terörün Finansmanının Araştırılması İle İlgili Politikanın Geliştirilmesi,
- Karaparanın Aklanması, Suçun Mali Kaynakları ve Terörizmin Finansmanıyla Mücadele ile Suçtan Elde Edilen Gelirlere El Konulması ve Müsadere Edilmesi Uygulanmasının Etkinliği Konusunda Türk Polisinin Kapasitesinin Güçlendirilmesi,
- Ulusal ve Uluslararası İşbirliği.

Projenin Yatırım bölümü kapsamında ise; aşağıda sayılan donanım ve yazılımların alımı öngörülmektedir;

- Mali Suç Takip Sistemi (Database Server, Oracle Database Server, Application Server, Storage Unit),
- Rock Cabinet,
- Suç Analiz Programları.

Projenin sonunda karaparanın aklanması, suçun mali kaynakları ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda yeni taktik ve yöntemler ve stratejiler geliştirilerek uzman birimlerin oluşması sağlanacak ve bu suçlarla mücadele konusunda ulusal ve uluslararası işbirliği ilkeleri geliştirilecektir.

Her iki projenin yürütülmesi aşamasında Başkanlığımızdan dört personel görevlendirilerek, personelin proje yönetimi ve uygulaması konusunda bilgilerle donanımı sağlanmış ve çalışmalar planlanan hedefler doğrultusunda devam etmektedir.

KÖPEK EĞİTİM MERKEZİ

GİRİŞ

Başkanlığımızın önceki yıllık raporlarında ve son olarak da "2004 Raporunda", kuruluşumuza dair hukuki süreci, sorumluluk sahamızı ve çalışma usullerimizi ayrıntılarıyla vermiştik. Bu nedenle bu bölümde Merkezimizin 2005 yılı faaliyetleri hakkında bilgi verilecektir.

Emniyet Teşkilatının ihtiyaç duyduğu Polis Görev Köpeklerinin eğitilmesi süreci narkotik detektör köpek eğitimi ile başlamıştır. Ancak birimlerin ihtiyaçları çerçevesinde halen 6 farklı branşta görev köpeği ve idarecilerine eğitim verilmektedir. Sürdürülen eğitim programları ile; narkotik, silah ve mühimmat (kaçakçılık), patlayıcı, ceset arama, canlı insan arama ve asayiş devriye köpekleri eğitilmektedir.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü gibi diğer kurum ve kuruluşlar için de yapılan protokoller ile talep edilen branşlarda personel ve görev köpeklerine eğitimler verilmektedir.

Güvenlik İşbirliği Anlaşmaları çerçevesinde bu güne kadar; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Ürdün, Filistin, Makedonya, Cezayir, Belarus Cumhuriyeti gibi ülkelerin polis ve gümrük teşkilatlarının farklı alanlarda ihtiyaç duydukları görev köpekleri, idarecileri ile birlikte eğitilerek söz konusu ülkelerin mücadeleci birimlerinin suçla mücadeledeki görev kapasitelerinin artırılmasına katkı sağlanmıştır.

1997 yılında faaliyete geçen Merkez özellikle; kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele ve terörist eylemlerin önlenmesinde kullanılan detektör köpeklerin idarecileri ile birlikte eğitimlerine önem vermektedir. Bu kapsamda, uluslararası platformda edinilen konumun, güçlendirilerek geliştirilmesi hedeflenmektedir.

KÖPEK EĞİTİM MERKEZİ TARAFINDAN 2005 YILINDA VERİLEN EĞİTİMLERİN ÜLKE, KURUM VE BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI

2005	Emniyet Genel Müdürlüğü	Gümrükler Muh. Gen. Müd.	Jandarma Genel Komutanlığı	Cezayir Emniyet Genel Müdürlüğü	TOPLAM
Narkotik Detektör Köpeği ve İdarecisi/ Eğitmeni Temel Eğitim Programı	23	5	1		29
Patlayıcı Detektör Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Programı	14		1	2	17
Silah ve Mühimmat Kaçakçılığı Detektör Köpeği Eğitim Programı	2				2
Asayiş-Devriye Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Programı	43				43
TOPLAM	82	5	2	2	91

Tablo.1

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜNYESİNDE KAYITLI GÖREV KÖPEKLERİNİN 2005 YILI SONU İTİBARİYLE BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI			
BRANŞI	**MERKEZ**	**İL**	**TOPLAM**
NARKOTİK DETEKTÖR KÖPEĞİ	1	69	70
PATLAYICI DETEKTÖR KÖPEĞİ		28	28
SİLAH-MÜHİMMAT DETEKTÖR KÖPEĞİ	1	2	3
CANLI İNSAN ARAMA KÖPEĞİ	3	11	14
CESET ARAMA KÖPEĞİ	1	6	7
ASAYİŞ DEVRİYE KÖPEĞİ		76	76
DAMIZLIK KÖPEK	9		9
DENEME AMAÇLI EĞİTİMDE OLANLAR	9	3	12
YAVRU KÖPEK	29		29
TOPLAM	**53**	**195**	**248**

Tablo.2

1- FAALİYETLER

1.1- Narkotik Detektör Köpekleri

Narkotik detektör köpeklerinden birçok ülkede olduğu gibi, ülkemizde de uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede etkin olarak yararlanılmaktadır. Merkezimizin temel kuruluş amaçlarından biri olan narkotik detektör köpeği eğitimi çalışmaları ağırlıklı olarak eğitim programlarımızda yer almaktadır. Birimlerimizin detektör köpek taleplerinin karşılanması, sayılarının arttırılması, sağlık ve yaş itibarı ile görev sürelerini tamamlayan köpeklerin yeni eğitilenlerle değiştirilmesinin yanı sıra, ülkemiz ve diğer ülkelerin mücadeleci kurumlarının bu alandaki talepleri de karşılanmaya çalışılmaktadır.

Polis görev köpeklerinin eğitiminin gerçekleştirilmesinde diğer ülke birimlerince sürdürülen faaliyetlerin yerinde izlenmesi, karşılıklı bilgi ve tecrübe değişiminin yapılabilmesi amacıyla 26 - 29 Haziran 2005 tarihleri arasında Sırbistan Karadağ Cumhuriyeti'nin başkenti Belgrat'ta Balkan Ülkeleri Köpek Eğitim Merkezleri üst düzey yöneticilerinin çağrıldıkları çalışma toplantısına katılım sağlanmıştır.

Özellikle kuryeler vasıtasıyla gerçekleştirilen uyuşturucu madde kaçakçılığının önlenmesine yönelik olarak; yolcu salonları, alış veriş merkezleri gibi alanlarda da kullanılabilecek aktif alarm (köpeğin patileri ile kazıması) işaretli detektör köpeklerin yanı sıra, pasif alarm (köpeğin oturması) işaretli narkotik detektör köpeklerinin eğitimine de 2004 yılından itibaren başlanmış ve 2005 yılında da pasif alarm işaretli narkotik detektör köpeklerinin eğitimlerine devam edilmiştir. Pasif alarmlı narkotik detektör köpekleri kullanılmasının birimlerimize hareket esnekliği kazandıracağı düşünülmektedir. Özellikle bu tür köpeklerin havalimanları kontrol mekanizmaları içerisinde; yolcu beraberi bagajların yanı sıra, kişilerin dolaylı olarak üst ve eşya aramalarında etkin olabilecekleri değerlendirilmektedir. Bu köpekler idarecileri ile birlikte halen çeşitli il birimlerimizde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Köpek Eğitim Merkezi 2005 yılı eğitim faaliyetleri çerçevesinde bu branşta;

- Başkanlığımız tarafından yürütülerek sonuçlandırılan Türkiye - AB Organize Suçlarla Mücadelenin Güçlendirilmesi (Twinning) Eşleştirme projesi kapsamında; Almanya/Baden-Wüttenberg Eyaleti-Stuttgart Polis Köpek Eğitim Merkezi ile 14 Şubat - 13 Mayıs 2005 tarihleri arasında Merkezimizde “18. Dönem Narkotik Detektör Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Programı” düzenlenmiştir. Söz konusu eğitim programı sayesinde karşılıklı bilgi ve tecrübelerin değişimi sağlanmış, bu alandaki farklı uygulama ve yeniliklerin uygulamalı olarak öğretilmesi suretiyle geliştirilmesi sağlanmıştır.

29 Ağustos - 25 Kasım 2005 tarihleri arasında düzenlenen “19. Dönem Narkotik Detektör Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Kurs Programı” ile Teşkilatımız bünyesinden 6 personel, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü bünyesinden 5 ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinden 1 personele köpekleri ile birlikte eğitim verilmiştir.

Söz konusu kurs programları kapsamında kursiyerlerimizin bilgi ve birikimlerinin artırılmasına yönelik olarak, Başkanlığımız bünyesinde eğitim faaliyetleri yürüten TADOC (Türkiye Uluslararası Uyuşturucu ve Organize Suçlarla Mücadele Akademisi) ile koordineli olarak BİDEM (Bilgisayar Destekli Eğitim Merkezi) tarafından hazırlanan "Risk Yönetimi ve Arama Teknikleri Eğitimi" kursuna katılımları sağlanmıştır.

10 - 14 Ekim 2005 tarihleri arasında TADOC tarafından düzenlenen "Öğrenci Merkezli Eğiticilerin Eğitimi" eğitim programına Merkezimizden 10 eğitmen personel katılım sağlamıştır. Söz konusu eğitim ile Merkezimizin eğitim kalitesinin artırılması öngörülmüştür.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı suçlarına karşı mücadele kapsamında, narkotik detektör köpeklerinin kullanım alan ve yöntemlerine ilişkin geliştirilen stratejiler doğrultusunda; doğu, güneydoğu ve batı sınırlarımızda bulunan illerimiz öncelikli olmak üzere, bu suç türünden yoğun olarak etkilenen kentlerimizde mevcut köpek sayıları artırılmıştır. Merkez ve il birimlerimizle yıl içerisinde yapılan toplantılarda oluşturulan stratejiler ile de detektör köpeklerin daha etkin ve verimli kullanılmaları sağlanmıştır.

1.2- Silah ve Mühimmat (Kaçakçılık) Detektör Köpekleri

Deneme amaçlı olarak ilk kez; 2004 yılında silah ve mühimmat (kaçakçılık) detektör köpeği eğitimi, branşlarımız arasında yer almıştır. Bu alanda eğitilen ilk detektör köpek (SAFİR) 12.08.2005 tarihinde Irak'tan ülkemize giriş yapan bir araç (TIR) dorsesinde yapılan aramada 230 gr'lık 4 paket halinde 920 gr A-4 tipi patlayıcı maddeyi bulmuştur. Bu branşta 2005 yılı içerisinde eğitilen 2 detektör köpek daha göreve başlamıştır.Silah ve mühimmat (kaçakçılık) detektör köpeklerinin kullanım alanlarının yanı sıra, sayılarının da önümüzdeki dönemlerde artırılması hedeflenmektedir.

1.3- Patlayıcı Detektör Köpekleri

Merkezimizde eğitilerek Teşkilatımız birimlerinde aktif olarak yararlanılan patlayıcı detektör köpeklerinin eğitimine 2000 yılından itibaren başlanmıştır. Söz konusu branş köpeklerinin önleyici amaçlarla kullanılmasının önemi, eğitilmeye başlandıkları tarihten itibaren her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Bu branşta eğitilen köpekler uluslararası toplantı organizasyonları, devlet büyüklerinin korunması, olası terör eylemlerinin önlenmesi ve can güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak bina, araç, otopark, spor tesisleri, tören alanları gibi büyük ve kalabalık ortamların aranmasında etkin rol almaktadırlar. Anılan branştaki köpekler diğer teknik ekipman ve personele nazaran, belirtilen ortamlarda çok daha süratli ve güvenilir sonuçlar vermektedir.

2005 yılı eğitim faaliyetleri çerçevesinde bu branşta;

20 Eylül 2004 - 05 Şubat 2005 tarihleri arasında "5. Dönem Patlayıcı Detektör Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Kurs Programı",

14 Şubat - 25 Haziran 2005 tarihleri arasında "6. Dönem Patlayıcı Detektör Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Kurs Programı" ve

18 Ağustos - 23 Aralık 2005 tarihleri arasında "7. Dönem Patlayıcı Detektör Köpeği ve İdarecisi Temel Eğitim Kurs Programı" düzenlenmiştir.

Bahsedilen kurs programlarında Teşkilatımız bünyesinden 14, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan 1 ve Cezayir Polis Teşkilatından 2 olmak üzere, toplam 17 personele köpekleri ile birlikte eğitim verilmiştir.

1.4- Canlı İnsan Arama Köpekleri

Halen Teşkilatımızda 14 Canlı İnsan Arama Köpeği bulunmaktadır. Doğal afetlere müdahalede; arama kurtarma faaliyetlerinin, uzman ekiplerce yerine getirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanmasının polisin öncelikli görevi olması nedenleri ile Teşkilatımız bünyesinde bulunan canlı insan arama köpeklerinin görev yapabildikleri sürece muhafazası planlanmaktadır. Bundan sonraki dönem içerisinde ise; talebi olan kurum ve kuruluşlarımızın personel ve köpeklerinin eğitim taleplerinin karşılanması alanında hizmet verilmesi öncelikli hedef olarak benimsenmiştir.

1.5- Ceset Arama Köpekleri

Söz konusu branştaki görev köpekleri; adli olaylarda özellikle orman, açık arazi gibi büyük alanlarda bulunduğu düşünülen insan cesetlerine yönelik yer tespitinde kullanılmalarının yanı sıra, tabi afetler sonrasında ya da kendinden haber alınamayan kişilerin veya kalıntılarının bulunması ile adam öldürme olaylarında, olay yerinin tespitinde kullanılmaları amacıyla Merkezimizde eğitilmektedir. Bu güne kadar eğitilen 7 köpekten 6'sı Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuarları Daire Başkanlığı taşra birimlerinde, ülke genelinde illerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde, 1'i ise Merkezimizde istihdam edilmektedir.

İzmir Emniyet Müdürlüğü bünyesinde görevli Tango ve Candy isimli köpekler 23.09.2005 günü Aydın - Söke ilçesi Akçakonak köyündeki bir çiftlik evinde yaptıkları aramada, öldürülerek saklanan bir cesedi bularak, olayın aydınlatılmasına katkı sağlamıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü bünyesinde istihdam edilen Daisy isimli ceset arama köpeği ise; İstanbul - Gaziosmanpaşa civarında ormanlık alana bırakılan cesedi 26.10.2005 günü bularak, olayın aydınlatılmasına katkı sağlamıştır.

1.6- Asayiş Devriye Köpekleri

Halen Çevik Kuvvet Şube Müdürlüklerine bağlı olarak görev yapan 76 görev köpeği İl Emniyet Müdürlüklerinin kuvvelerine kayıtlı olarak bulunmaktadır. Söz konusu görev köpekleri özellikle spor müsabakaları ve toplumsal olaylarda önleyici amaçlı olarak kullanılmaktadır.

2005 yılında Teşkilatımız birimlerinde görev yapan asayiş devriye köpek ve idarecilerinin eğitim amaçlarına uygun olarak kullanılmasının temini, verilen hizmetin kalitesi ile mevcut görev kapasitelerinin arttırılması öncelikli hedeflerimiz arasında yer almıştır.

Bu doğrultuda ilk kez 2005 yılında gerçekleştirilen Bölge Eğitimleri (Yerinde Eğitim) kapsamında Ankara'da gerçekleştirilen eğitimde; Ankara Emniyet Müdürlüğünün 12, İzmir'de gerçekleştirilen eğitimde İzmir, Antalya, Eskişehir ve Kocaeli Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlükleri kadrolarında görev yapan 15 ve İstanbul'da gerçekleştirilen eğitim programı ile de İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü kadrosunda görev yapan 16 personelin köpekleri ile birlikte 6 haftalık süreler halinde eğitimleri tamamlanmıştır. Söz konusu eğitimlerde son zamanlarda artan kap-kaç olaylarına yönelik olarak köpeklerin eğitimi de sağlanmıştır.

Bu alanda eğitilen görev köpeklerinin, önümüzdeki dönemlerde özellikle büyük ölçekli illerimiz başta olmak üzere, halkın kalabalık olarak bulunduğu yerler ile park,bahçe,plaj gibi geniş alanlarda devriye hizmetlerinde kullanılmalarına yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Söz konusu hizmetlerin en iyi şekilde yerine getirilmesi; eğitim verilen köpeğin eğitim sonrasında da idarecisi ile birlikte düzenli olarak çalışması, uygun antrenmanların yaptırılması, bakım ve sağlık şartlarının sağlanması ile mümkün olabilecektir. Bir görev köpeğinin performansı; sağlıklı beslenmesi, gerekli bakım şartlarının sağlanması ve eğitimini tamamladıktan sonrada günlük antrenmanlarını idarecisi ile birlikte yapması ile doğru orantılıdır.

Bu amaca yönelik olarak;Teşkilatımızda köpek ile çalışan birimlerimizce ihtiyaç duyulan, iş kıyafetleri, köpek kuşam- eğitim ve bir kısım sağlık malzemesi 2005 yılında merkezimizce temin edilmiştir. 2004 yılında inşaatına başlanan kursiyer konaklama ünitesi 2005 yılında tamamlanmıştır. Ayrıca 1997 yılında hizmete giren tesislerimizin zaman içerisinde ihtiyaç duyduğu bakım ve onarımı, kapasite artırımı çerçevesinde 2005 yılında Genel Müdürlüğümüz imkanları ve konuya ilişkin kuruluşların katkıları ile modernizasyonu sağlanmıştır.

E.G.M. KOM DAİRE BAŞKANLIĞI
KÖPEK EĞİTİM MERKEZİ
1997

Toplum Destekli Polislik anlayışına yönelik olarak; çalışmalarımızın kamuoyuna tanıtılması, hayvan sevgisinin çocuklarımıza aşılanması amacıyla yıl içerisinde çeşitli etkinliklere katılım sağlanarak sosyal aktivitelere destek verilmiştir.

10 Nisan 2005 Polis Haftası etkinlikleri kapsamında, Ankara'da halkın yoğun ilgisi eşliğinde görev köpeklerimiz ile gösteriler sunulmuştur.

03 Mayıs 2005 tarihinde Ankara TEK İlköğretim Okulu ve Atatürk İlköğretim Okulu öğrencilerine köpekli gösteriler yapılmıştır.

06 Mayıs 2005 tarihinde Ankara Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu Anasınıfı öğrencilerinin Merkezimizi ziyareti, bu alandaki faaliyetlere örnek teşkil etmektedir.

15 Mayıs 2005 tarihinde Ankara Özel Cumhuriyet Kreşi öğrencileri Merkezimizi ziyaret etmiş, okul öğrencilerine köpekli gösteriler yapılmıştır.

09 - 12 Haziran 2005 tarihinde İstanbul Yeşilköy'de bulunan CNR Gösteri Merkezinde düzenlenen “Güvenlik Fuarı”nda bir stand kurulmuş, 10 personel, 1 narkotik detektör köpeği, 1 patlayıcı detektör köpeği, 1 canlı insan arama köpeği ve 1 asayiş devriye köpeği ile eğitmenlerimizce yürütülen faaliyetler görsel ve sözlü olarak tanıtılmıştır

18 Haziran 2005 tarihinde Ankara/Gölbaşı'nda düzenlenen “2. Uluslar arası Göller - Andezit ve Sevgi Çiçeği Festivaline katılım sağlanmıştır.

2- KÖPEK ÜRETİMİ ve EĞİTİMİ

Suç ve suçluların ortaya çıkartılmasında yararlanılan görev köpekleri ülkelerin ihtiyaç duyabilecekleri çeşitli alanlarda, strateji ve hedefler doğrultusunda kullanılmaktadır. Bir köpeğin görev köpeği niteliğini kazanması ise; ırk özellikleri ile gelen oyun oynama, arama-bulma, sosyalleşme güdülerinin uygun ortam ve koşullarda uzman eğitmenlerce geliştirilerek görev yapacakları branş ortamlarının, fiziki ve psikolojik yapısı itibarı ile hazırlanması yöntemiyle gerçekleştirilmektedir.

Doğal olarak polis hizmetlerinde kullanılacak köpeklere doğumlarından itibaren yetişkinlik evresine gelinceye ve eğitime elverişlilik kazanıncaya kadar özel ilgi gösterilmesi gerekmektedir. Şöyle ki; polis görev köpeği olmaya aday bir köpeğin kendine olan güveninin, yukarıda sayılan güdülerinin ve dengeli huy özelliklerinin gelişmesi, ancak doğru yöntemlerin uygulanması ile mümkündür.

Bir köpeğin detektör köpek niteliğini kazanabileceğinin göstergesi, 3H kuralı ile adlandırılabilir. Yani H1; herkesle oyun oynamak, H2; her koşulda oyun oynamak, H3; her oyuncak ile oyun oynamak şeklinde açıklanabilir. Bu özellikler açıklanan diğer özelliklerle birleştirilmek sureti ile geçerliliğini korur.

Detektör köpeklerde aranılan diğer önemli bir unsur ise arama bulma güdüsü yani köpeğin burnunu kullanabilme yetisidir. Bu kapsamda ırk özellikleri itibarı ile öne çıkan çeşitli ırklar detektör köpek olarak eğitilmektedir. Bu ırklara Alman Çoban Köpekleri, Belçika Çoban Köpekleri, Labrador ve Golden Retriever ve Tarsus Çatal Burun köpekleri örnek verilebilir.

Merkezimizde üretilen köpekler Teşkilatımızda halen görev yapan hizmet köpeklerinin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra kamuoyuna tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri neticesinde vatandaşlarımızdan hibe yöntemiyle temin edilen birçok köpek eğitilmek sureti ile Teşkilatımıza, diğer kurum ve kuruluşların yanı sıra, işbirliği yapılan ülkelere de hizmet etmek üzere görev köpeği olarak kazandırılmıştır. 2005 yılı içerisinde eğitim programlarına dahil edilmek üzere 15 köpek hibe alınmıştır.

Müdürlüğümüz bugün 6 branşta yürütmekte olduğu köpek eğitimi çalışmalarını geliştirmektedir.

Bunun yanı sıra, köpeklerin kullanım alanlarının genişletebilmesi ve elde edilen faydanın artırılmasına yönelik olarak, farklı alanlarda da köpek eğitilmesi çalışmalarına ve Ar-Ge faaliyetlerine önümüzdeki dönemlerde devam edilecektir.

2004 YILINDA ÜRETİLEN, HİBE VE SATIN ALINAN KÖPEK SAYILARI

	ÜRETİM (1998-2004)			HİBE 2004			SATIN ALINAN	
IRKI	GÖREV	DENEME	DÜŞÜM	GÖREV	DENEME/DAMIZLIK	DÜŞÜM		TOPLAM
Belçika Çoban Köpeği	20	4	23	-	-	-	-	47
Alman Çoban Köpeği	31	-	35	11	2	-	1	80
Labrador Retriever	16	-	15	8	2	-	1	42
Golden Retriever	-	-	-	2	8	-	1	11
Tarsus Çatal Burun	-	5	21	-	-	-	-	26
Cocker	3	-	5	1	-	-	-	9
Diğer	-	-	-	-	1	1	-	2
TOPLAM	70	9	99	22	13	1	3	217
GENEL TOPLAM	178			36			3	217

Tablo.3

2005 YILINDA ÜRETİLEN, HİBE VE SATIN ALINAN KÖPEK SAYILARI

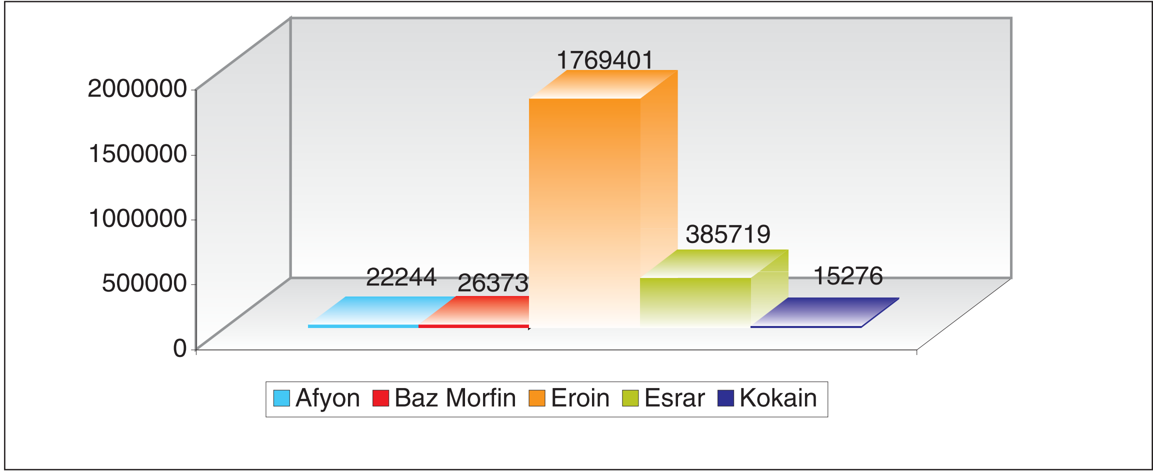
	ÜRETİM 2005			HİBE 2005			SATIN ALINAN	
IRKI	GÖREV*	DENEME	DÜŞÜM	GÖREV	DENEME/DAMIZLIK	DÜŞÜM		TOPLAM
Belçika Çoban Köpeği	9	13	1	1	1	-	-	16
Alman Çoban Köpeği	-	8	5	6	3	-	6	28
Labrador Retriever	1	7	4	1	1	-	1	14
Golden Retriever	-	-	8	-	-	-	-	8
Tarsus Çatal Burun	3	2	5	-	-	-	-	7
Diğer	-	-	-	-	2	-	-	2
TOPLAM	13	30	23	8	7	-	-	-
GENEL TOPLAM	66			15			7	88

Tablo.4- (*) Önceki yıldan göreve sevk edilen köpekleri ifade eder.

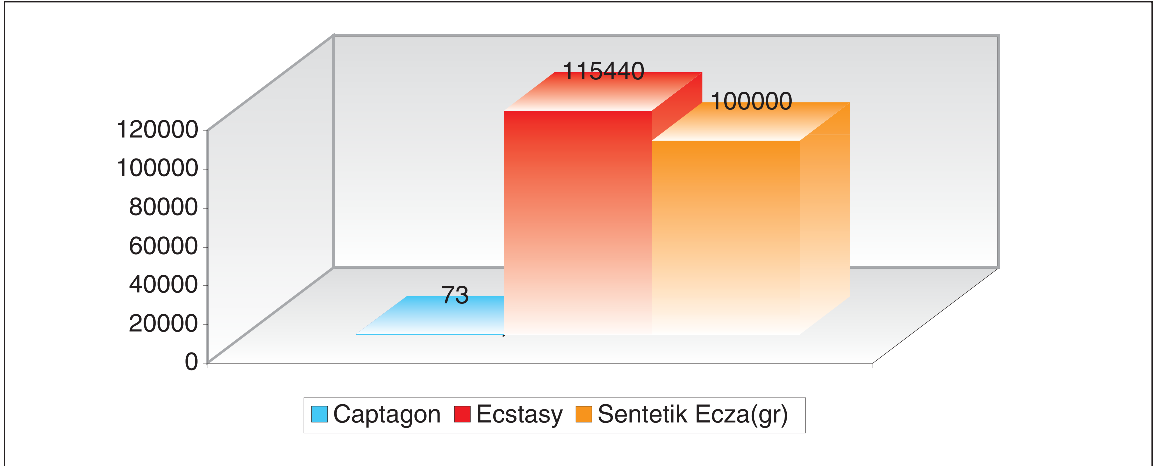
KÖPEK EĞİTİM MERKEZİ 2005 YILI EĞİTİM VE KURS TAKVİMİ			
NO	**EĞİTİM PROGRAMININ ADI**	**TARİHLERİ**	**KATILIMCI PROFİLİ**
1	18.DÖNEM NARKOTİK DETEKTÖR KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİMİ KURS PROĞRAMI	14 ŞUBAT - 29 NİSAN 2005	İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİMİZDEN 12 PERSONEL KATILMIŞTIR
2	NARKOTİK DETEKTÖR KÖPEĞİ İDARECİLERİ İÇİN BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM PROGRAMI	14 ŞUBAT - 29 NİSAN 2005 TARİHLERİ ARASINDA 3 GÜN	18.DÖNEM NARKOTİK DET. KÖP. VE İDARECİSİ KURSU KATILIMCILARINA YÖNELİK OLARAK DÜZENLENMİŞTİR
3	6. DÖNEM PATLAYICI DETEKTÖR KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİM KURS PROGRAMI	14 ŞUBAT - 24 HAZİRAN 2005	ANKARA VE İSTANBUL İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİNDEN 4 PERSONEL KATILMIŞTIR.
4	19.DÖNEM NARKOTİK DETEKTÖR KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİMİ KURS PROĞRAMI	08 AĞUSTOS - 28 EKİM 2005	İL EMN. MÜDÜRLÜKLERİ, GÜMRÜKLER MAHAFAZA GEN. MÜDÜRLÜĞÜ VE JAN-DARMA GEN. KOMUTANLIĞINDAN 12 PERSONEL KATILMIŞTIR.
5	NARKOTİK DETEKTÖR KÖPEĞİ İDARECİLERİ İÇİN BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM PROGRAMI	08 AĞUSTOS - 28 EKİM 2005 TARİHLERİ ARASINDA 3 GÜN	19.DÖNEM NARKOTİK DET. KÖP. VE İDARECİSİ KURSU KATILIMCILARINA YÖNELİK OLARAK DÜZENLENMİŞTİR
6	DÖNEM 7. PATLAYICI DETEKTÖR KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİM KURS PROGRAMI	15 AĞUSTOS - 23 ARALIK 2005	KPL. DAİRE BAŞKANLIĞI (2) İSTANBUL EMN. MÜDÜRLÜĞÜ (3) VE CEZAYİR EMNİYET GEN.MÜD.DEN (2) PERSONEL OLMAK ÜZERE TOPLAM 7 PERSONEL KATILMIŞTIR.
7	24. DÖNEM ASAYİŞ DEVRİYE KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİM PROGRAMI	28 MART - 06 MAYIS 2005 TARİHLERİ ARASINDA	ANKARA İLİMİZDE GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ ve 12 PERSONEL KATILMIŞTIR.
8	25. DÖNEM ASAYİŞ DEVRİYE KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİM PROGRAMI	18 NİSAN - 27 MAYIS 2005 TARİHLERİ ARASINDA	İZMİR İLİMİZDE GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ ve 15 PERSONEL KATILMIŞTIR.
9	26. DÖNEM ASAYİŞ DEVRİYE KÖPEĞİ VE İDARECİSİ TEMEL EĞİTİM PROGRAMI	16 MAYIS - 24 HAZİRAN 2005 TARİHLERİ ARASINDA	İSTANBUL İLİNDE GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ ve 16 PERSONEL KATILMIŞTIR.

Tablo.5- Köpek Eğitim Merkezi 2005 Yılı Eğitim ve Kurs Takvimi

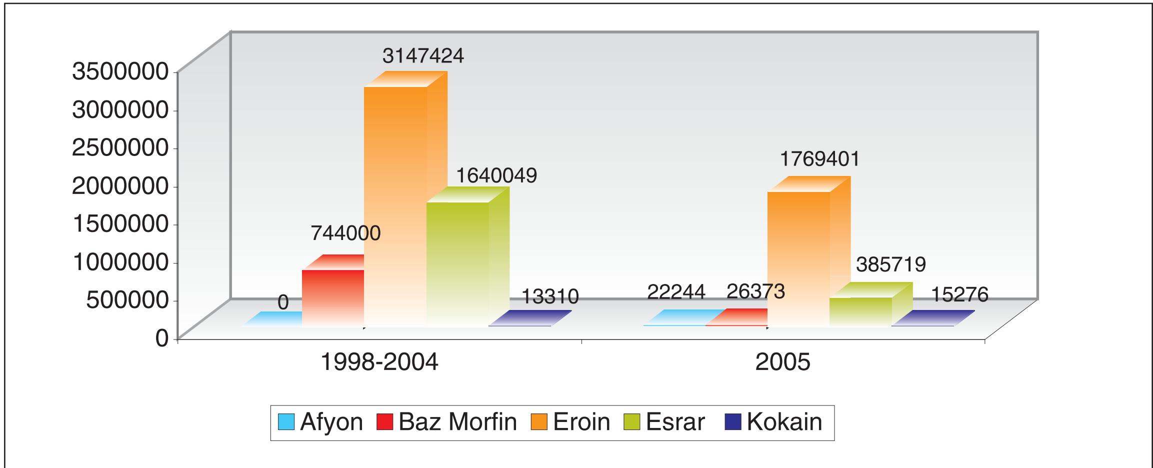
3 - İSTATİSTİKLER

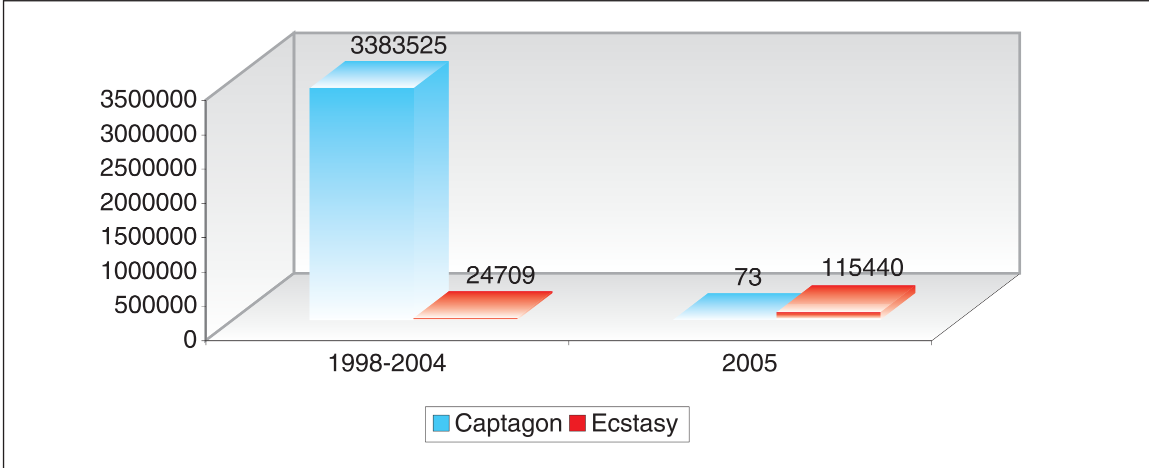
Grafik-1 2005 Yılında Detektör Köpek Marifetiyle Yakalanan Doğal Uyuşturucu Maddeler (gr)

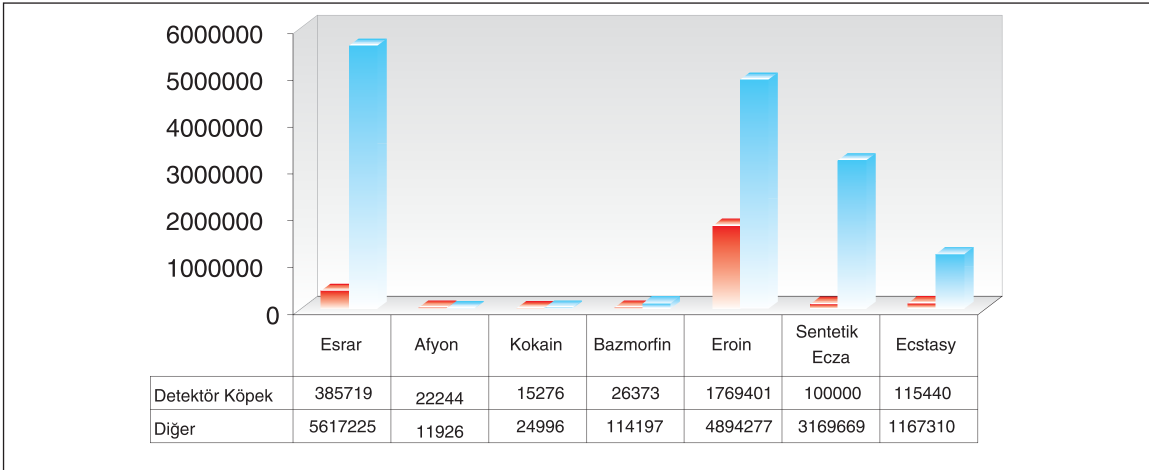
Grafik-2 2005 Yılında Detektör Köpek Marifetiyle Yakalanan Sentetik Uyuşturucu Maddeler (adet/gr)

Grafik-3 Yıllara Göre Detektör Köpek Marifetiyle Yakalanan Doğal Uyuşturucu Madde Yakalamaları (gr)

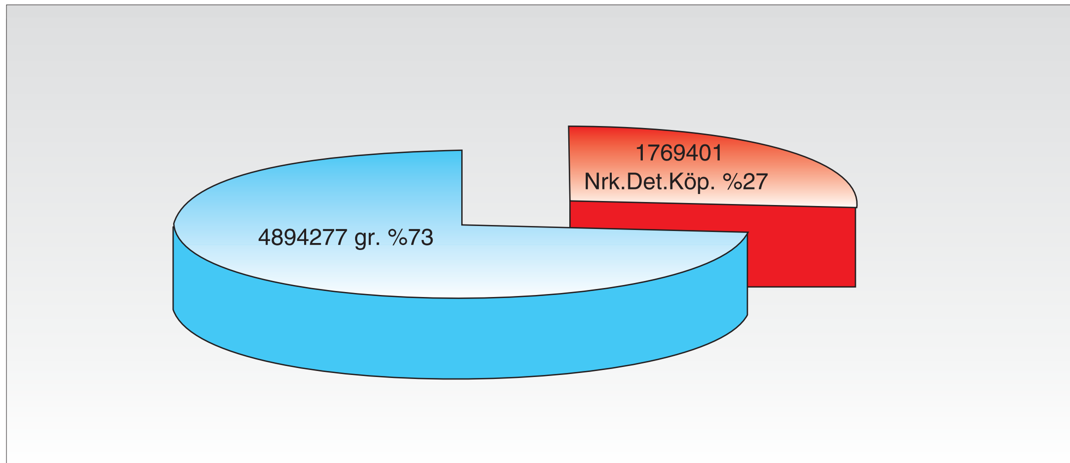

Grafik-4 Yıllara Göre Sentetik Uyuşturucu Madde Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü (adet)

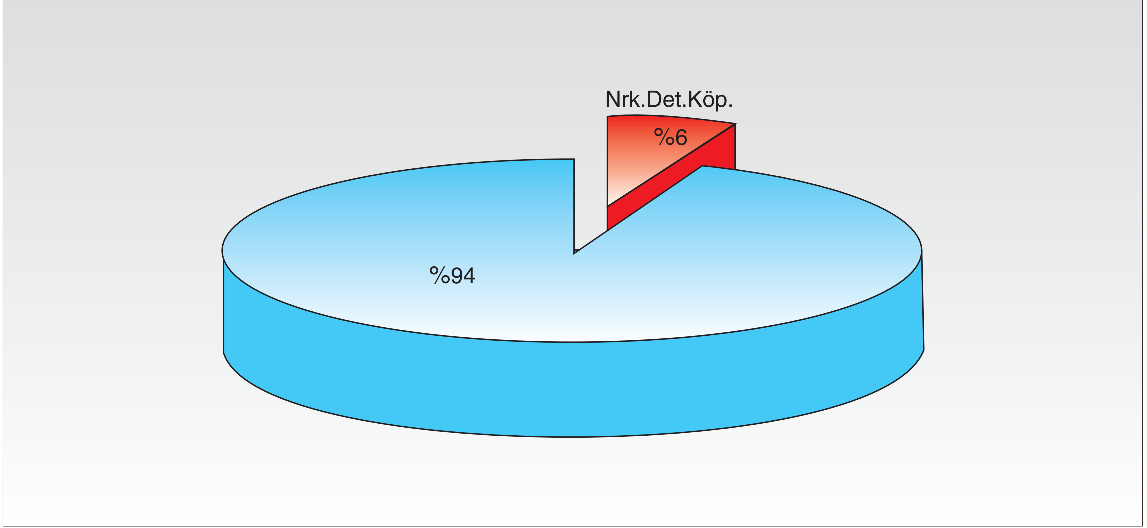

	Esrar	Afyon	Kokain	Bazmorfin	Eroin	Sentetik Ecza	Ecstasy
Detektör Köpek	385719	22244	15276	26373	1769401	100000	115440
Diğer	5617225	11926	24996	114197	4894277	3169669	1167310

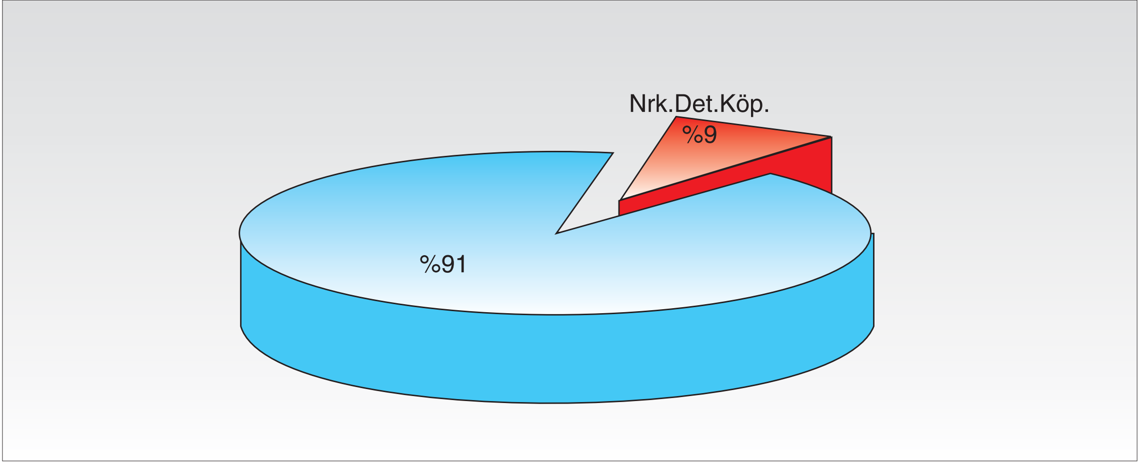
Grafik-5 2005 Yılı Uyuşturucu Madde Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü (adet/gr)

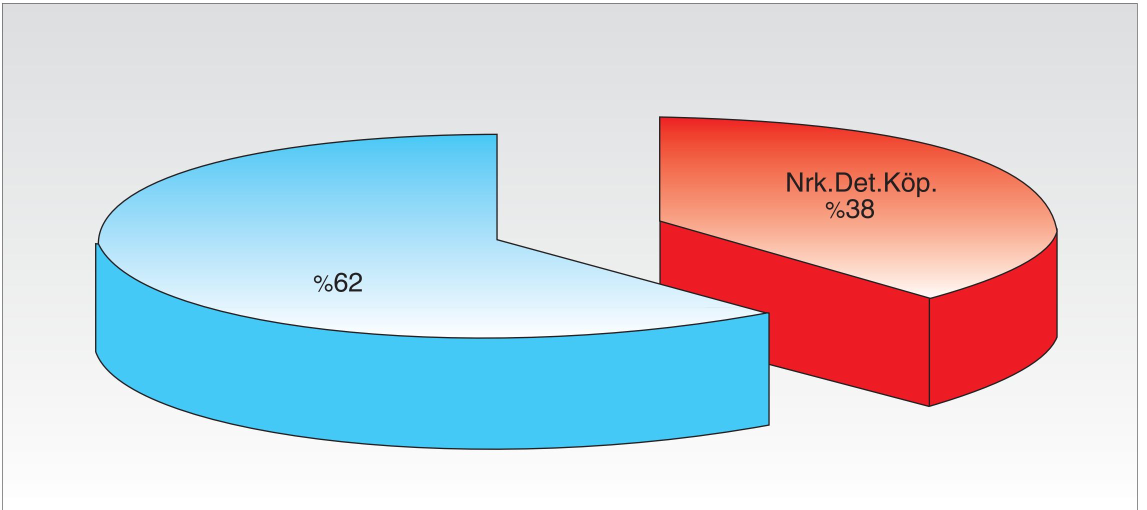
Grafik-6 2005 Yılı Eroin Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü

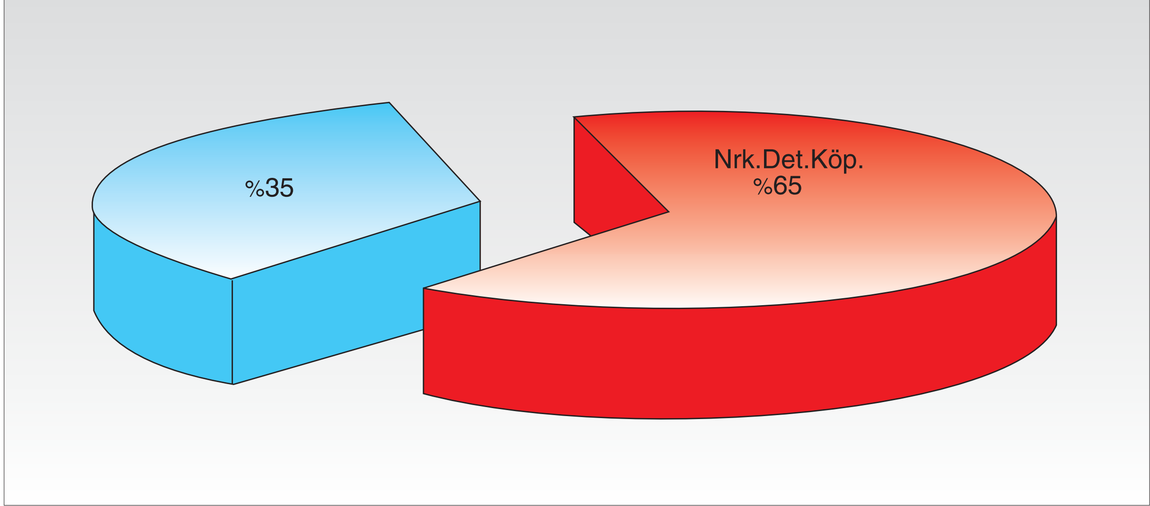
Grafik-7 2005 Yılı Esrar Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü

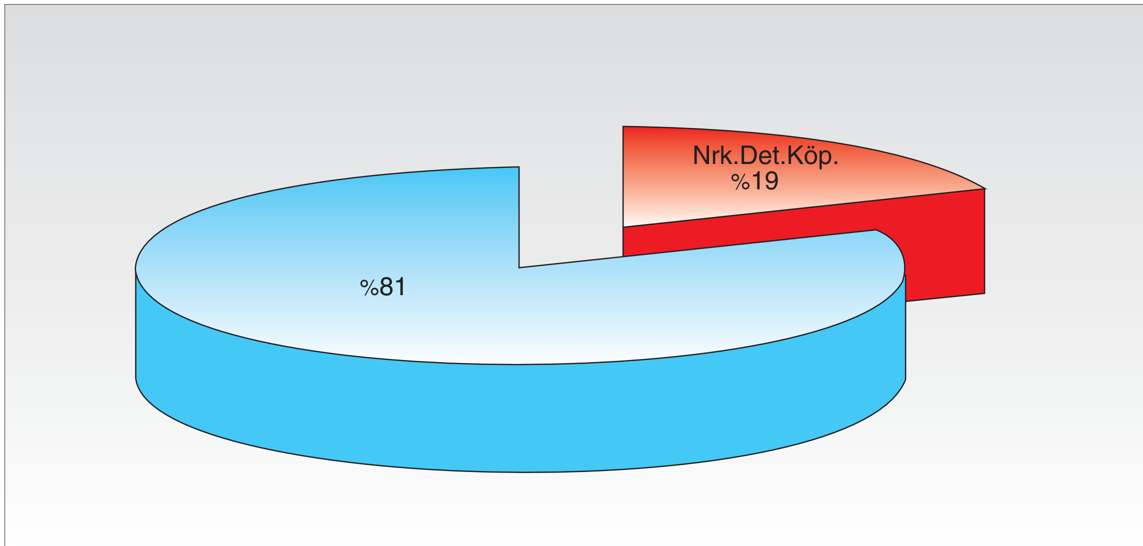
Grafik-8 2005 Yılı Ecstasy Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü

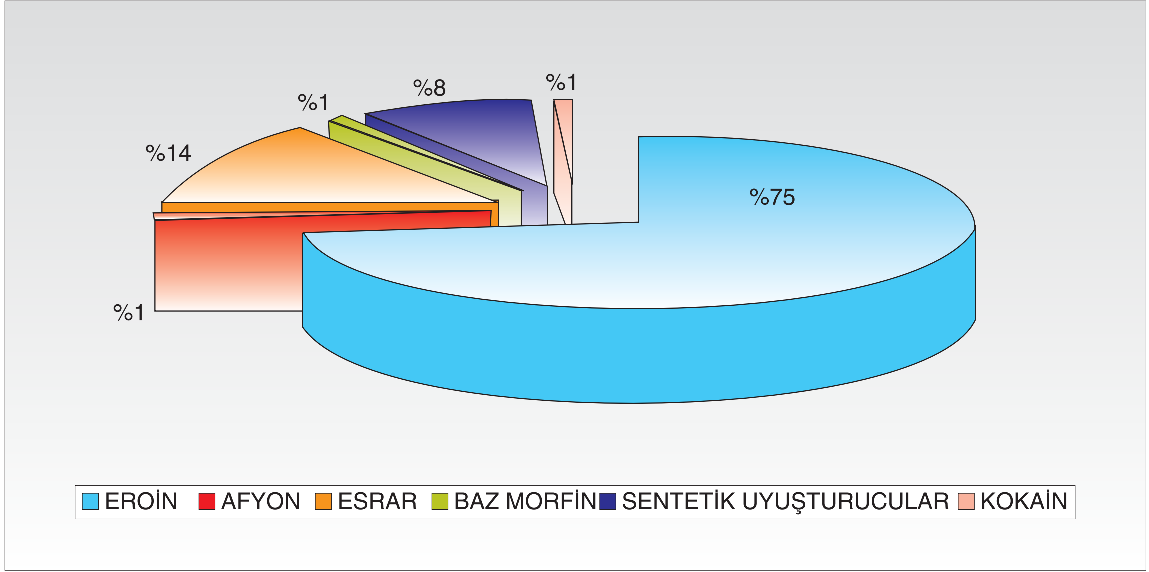
Grafik-9 2005 Yılı Kokain Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü

Grafik-10 2005 Yılı Afyon Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü

Grafik-11 2005 Yılı Baz Morfin Yakalamalarında Detektör Köpeklerin Rolü

Grafik-12 2005 Yılında Narkotik Detektör Köpekleri Marifetiyle Yakalanan Uyuşturucu Maddelerin Türlerine Göre Oranı

BİLİŞİM SUÇLARI İLE MÜCADELE VE BİLİŞİM SİSTEMLERİ

GİRİŞ

Teknolojinin bir amaç olmaktan çıktığı, günlük yaşantımızı, iş yoğunluğunu ve planlanan hedeflere ulaşmak için kullanılan bir araç haline geldiği bilinmektedir. Teknolojinin herhangi dalında ulaşılan yenilikler zaman kaybedilmeksizin diğer araştırmalarda da kullanılmakta ve sonu tahmin edilemeyen bir hedefe doğru ilerlemektedir.

İnternetin çığ gibi geliştiği ve yayıldığı ve hayatımızın her aşamasında yer aldığı ve kullanım alanının da insanoğlunun hayal gücü ile sınırlı olduğu bir gerçektir. Bu denli geniş bir kullanım alanı da bu sistem vasıtası ile (reklâm, ticaret, teknik destek) para kazanan özel ve tüzel kişileri, sistemi kullanan kullanıcıları ve de her platformda karşılaşıldığı gibi hiçbir emek sarf etmeden çıkar sağlamak isteyen şahıslarca da istismar edildiği bilinmektedir. Ayrıca sistemin kişisel, kurumsal ve örgütsel kesimlerin haberleşmesinde de yoğun olarak kullanıldığı bilinmektedir.

İnternetteki bu hızlı gelişim bilinen bütün ticaret, pazarlama, güvenlik, gizlilik, etik, yasal ve yasa dışı olma kavramlarının tekrar irdelenmesini zorunlu hale getirmiştir. Sektörün en önemli yan etkileri suç işlemeye elverişli olmasıdır. Yapılan çalışmalar bir defaya mahsus olarak değil, gelişime paralel olarak sürdürülmelidir. Çünkü uluslararası platformlarda ülkelerin yerel kanunlarının farklılık göstermesi, bazı ülkelerde suç olan bir kavramın diğer ülke kanunlarında tanımlanmamış olması veya suç sayılmaması gibi durumlarda mağdurlar karşılaştıkları sorunlara çözüm bulamayabilmektedirler.

Bilişim suçlarıyla ilgili olarak karşımıza birçok tanım çıkmaktadır. Bunlar; Bilgisayar Suçları, İnternet Suçları, Dijital Suçlar, Siber Suçlar, Yüksek Teknoloji Suçları, Bilgisayar Bağlantılı Suçlar v.b. şeklinde sayılabilir. Tanımlar konusunda terim birliği henüz net olarak belirlenmemekle birlikte her an yeni suç tipleri ile de karşılaşılabilinmektedir.

Bilgisayar vasıtası ile işlenen suçların yanı sıra, elektrik devreleri veya sadece bir kredi kartıyla bile suç işlenebilmektedir. Bu anlamda Başkanlığımız bünyesinde, Başkanlık görev alanı içerisindeki suçların yüksek teknoloji araçları kullanılarak işlenenlerinin soruşturulması ve bu suçların önlenebilmesi için, Bilişim Suçları ve Sistemleri Şube Müdürlüğü kurulmuştur.

Yüksek teknoloji kullanılarak işlenen suçların soruşturulabilmesi amacıyla, bu suçlarla mücadele edebilecek yüksek teknolojik bilgiye sahip personelin yetiştirilebilmesi için uluslararası işbirliği ve AB uyum çalışmaları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışında olmak üzere bir dizi eğitim programları uygulanmıştır. Yapılan programlar esnasında; Başkanlığımız ve İl Emniyet Müdürlüklerinde görevli personelimize “Bilgisayar ve İnternet Suçları ile Veri Kurtarma ve İnceleme Teknikleri” eğitimleri verilmiştir. Yine AB uyum çalışmaları çerçevesinde, veri kurtarma ve inceleme alanında kullanılacak yazılım ve teknik cihazlar temin edilerek kullanıma sunulmuştur.

Bilişim Suçları ve Sistemleri Şube Müdürlüğümüzde bilgisayar hard diskleri, CD-DVD’ler, flash memory’ler, back up kasetleri, gibi veri taşıyan medya çeşitleri incelemesi yapılabilmekte olduğu gibi internet üzerinden işlen suçlarda da suçluya ulaşma yönünde çalışmalar da yapılabilmektedir.

1- BİLGİSAYAR VİRÜSLERİ

1.1- BİLGİSAYAR VİRÜSÜ NASIL BULAŞIR VE YAYILIR?

Bilgisayar virüsleri, önceki yıllarda disket ve CD romlar aracılığı ile yayılmakta iken, günümüzde internet üzerinden yayılmaktadır. İnternetten indirdiğiniz programlar, dosyalar veya kabul ettiğiniz e-postalarla birlikte bilgisayarınıza virüs programı yüklenebilir, yaygın değişle bilgisayarınıza virüs bulaşabilir.

Hatta artık virüslerin yayılması için, internetten program ya da dosya indirmenize veya e-posta kabul etmenize gerek kalmaksızın sadece internete bağlı olmanız yeterlidir. İnternete bağlıysanız ve yeterli güvenlik önlemlerini almamış iseniz, bilgisayarınızın içine uzaktan erişimle kolayca virüs programlarının yerleştirilmesi mümkündür.

Bazı bilgisayar virüsleri de bilgisayarda kurulu olan program ve/veya işletim sisteminde olan açıklıkları kullanarak bilgisayara bulaşır.

Bilgisayar virüsleri bulaştıkları bilgisayarlarda, yakalanma riskini bertaraf etmek için makinenin güvenlik sistemini kapatırlar.

Internet üzerinde dosya arşivlerinin ne kadar sık kullanıldığını düşünürsek tehlikenin boyutlarını daha da iyi anlayabiliriz bu sayede virüs yazan kişiler virüsün yazım amacına uygun olarak zararlar verebilmektedir.

1.2- BAŞLICA VİRÜS ÇEŞİTLERİ

- **Worms (Kurtlar):** "Worm (Kurt) bağımsız çalışan bir virüs programdır. Bu virüs programı kendini bir bilgisayardan ötekine kopyalayarak çoğalır. Genellikle network sistemleri yani bir iletişim ağı üzerinde bulunan bilgisayarlara kopyalanarak yayılır. Diğer virüslerden farklı olarak, başka programlara sıçramaz. Kurtlar veri yok etmekle birlikte, network içinde dolaşarak, iletişimi yok edebilir. Bazen de bulaştığı bilgisayara ait verileri başka bir bilgisayara yönlendirebilir.

- **Macro Virüsü:** Bilgisayarınızda kullandığınız bazı paket programların, eksik kaldığı ya da ihtiyacınızı karşılayacak şekilde kullanılan temel programa yardımcı olarak geliştirilen programlar vardır. Bu yardımcı programın yazım dilinde temel programla aynı olur. Bunun gibi bazı paket programların "Macro" adı verilen yardımcı paketlerle yazı yazma, işlem yapma, tablo oluşturma gibi temel bazı çalışmalar sırasında birçok işlemleri otomatik ve daha kolay yapmanızı sağlayabilir. Programların bu özelliğini kullanarak yazılan virüslere "Macro Virüsleri" adı verilir. Bu virüsler, sadece hangi macro dili ile yazılmışlarsa o dosyaları bozabilirler. Macro Virüsleri hangi temel programa ek olarak yazılmışlarsa o programı her çalıştırmanızda aktif hale geçer ve ilgili programların kullandığı bazı tanımlama dosyalarına da bulaşmaya çalışır. Böylece o programla oluşturulan her dokümana virüs bulaşmış olur.

- **Trojan horses (Truva Atları):** "Truva Atı, bir program içinde gizlenen ve bilgisayarınızda gizli işlevler yürüten bir virüs programıdır.

Truva Atları genellikle, e-postaların içine yerleştirilerek yollanır. İçine saklandığı program çalıştırılıncaya kadar aktif hale geçmezler. Truva Atı aktif hale geçince, bulunduğu sistemdeki korunmasız host ve serverlar hakkındaki bilgilerin tamamını ya kendi içinde kaydetmeye başlar. Ya da bu virüslerin özelliği gereği bulaştığı bilgisayarları uzaktan erişime uygun hale getirdiğinden, elde ettiği bilgileri başka bir bilgisayara internet yoluyla

gönderir. Bu virüsü bilgisayarınıza yerleştiren kişi, uzaktan erişim suretiyle sizin bilgisayarınızın içine çok rahatlıkla girip, dosyaları açarak içeriğinde değişiklik yapmak, dosya silmek, sizin dosyalarınızı kendi bilgisayarına kopyalamak, e-postalarınızı okumak, CD-ROM' u açıp-kapatmak, varsa internet bankacılığı veya kredi kartı bilgilerinizi kopyalamak gibi sizin bilgisayarınızda yapabileceğiniz bütün işlemleri yapabilmektedir. Kısacası, Truva Atı bulaşan bir bilgisayarın, biri siz diğeri de uzaktan erişim metoduyla bilgisayarınıza giren kişi olmak üzere iki kullanıcısı olur.

Zekice yazılmış bir Truva Atı, kendisini asla belli etmeyeceği ve hiçbir iz bırakmayacağı için, onun nerede olduğunu bulmak gerçekten çok zordur ve profesyonellik gerektirir.

- **Logic Bombs (Mantık Bombası):** Mantık Bombaları, herhangi bir programın içerisine yerleştirilen virüs programlarıdır. Bazı şartların sağlanması durumunda patlayarak yani çalışmaya başlayarak sisteme zarar verirler. Çernobil virüsü buna çok iyi bir örnek olabilir. Bombalar, tüm dosyaları ve bilgileri silebilir veya sistemi göçertebilir.

- **Trap doors (Tuzak Kapanları):** "Tuzak kapısı ya da arka kapı, bir sistemin yazılımını yapan kişi tarafından, yazılımın içine gizli bir şekilde yerleştirilen bir virüs yazılımıdır. Bu programın çalıştığı bilgisayara virüsü yerleştiren kişinin, uzaktan erişim yöntemiyle sistem koruyucularını aşarak sızması mümkündür.

- **Exploit (Sömürmek):** İşletim sistemleri ve bazı programların açıklarını bulup bu açıkları kötüye kullanma yöntemine "exploit" denilmektedir. Exploit'ler ile sistem şifreleri görülebilir, sistemler hakkında bilgiler elde edilebilmektedir. Exploitler sistemin olağan olarak çalışmasına engel olurlar ve sisteme dışardan kod göndererek sistemi normal olarak çalıştığına ikna ederler ve genelde de yetkisiz erişim için kullanılmaktadır. Bu tip virüsler, bulaştıkları bilgisayarın hafızasında bulunan e-posta adreslerinin hepsine o bilgisayar üzerinden e-posta göndererek virüsün diğer bilgisayarlara da bulaşmasını sağlarlar. e-postayı alan kişi, gelen postanın daha önceden haberleştiği ve tanıdığı bir kişiden geldiğini görerek postayı açmakta hiç tereddüt etmez ve kendi bilgisayarına da virüsü bulaştırır. Virüs bu bilgisayar üzerinde de aynı işlemi tekrarlayarak yayılmaya devam eder.

Bu tip virüslerin birçok kullanıcıya hitap eden serverlara bulaştığını düşünürsek, servera bağlanan her bilgisayara bu tip virüslerin bulaşması ile bir anda birçok bilgisayar zarar görmektedir.

1.3- VİRÜSTEN KORUNMA YOLLARI VE ÖNERİLER

Yazma korumalı disketleri paylaşmayın. Çünkü bu tarz disketler virüs bulaştırmanın en basit yoludur.

Internet'ten indirdiğiniz her program veya dosyanın içinde virüs olma ihtimalinin olduğunu her zaman göz ardı etmemeniz gerekir.

Bilgisayarınıza bir anti virüs programı yüklemelisiniz. Örnek olarak Norton Anti Virüs, Panda Anti Virüs, Karspersky, Mcafee gibi anti virüs programları sayılabilir. Fakat unutulmamalıdır ki, bu tarz programları bir sefer kurmak sizi her zaman virüslere karşı korumaya yeterli olmayacaktır. Anti virüs programları kendi internet sitelerinden güncellenmek suretiyle, yeni virüs tehditlerine karşı sürekli güncel tutulmalıdır.

Anti virüs hizmeti veren bazı firmaların adresleri aşağıdadır;
McAfee Associates, Inc. http://www.mcafee.com

IBM Anitvirus http://www.av.ibm.com
Symentec Norton Antivirus http://www.symantec.com
F-Prot http://www.datafellows.com
Thunderbyte Antivirus http://www.thunderbyte.com

Tanımadığınız kişilerden gelen ve ".exe", ".pif " gibi uzantılara sahip dosyaları kabul edilmemeli ve bu tarz e-postaları hemen imha edilmelidir.

Bilgisayar oyunlarının yama tabir edilen eklentilerinin internet üzerinden aranması esnasında çekilen dosyaların ve oyun hilelerinin virüslü olma ihtimali oldukça yüksektir.

İnternet kullanıcılarının programlara para ödemek yerine dene sürümü olan programların "crack" tabir edilen yasadışı eklentilerini eklemek sureti ile programları tam sürüm olarak kullandıkları bilinmektedir. Bu tarz dosyalara rağbetin fazla olması ve bu dosyaların hali hazırda yasa dışı olması sebebi ile virüs taşıma riskleri oldukça fazladır.

Bazı virüsler, farklı kişilerin e-posta adreslerini ve isimlerini kullanarak virüsü yaymaya çalışmaktadır. Örneğin, exploit virüsünde açıklandığı gibi, virüsün bulaştığı bilgisayar hafızasında bulunan e-posta adreslerine otomatik mail atarak diğer bilgisayarlara bulaştığı ifade edilmiştir. Bu sebepten bilgisayarınızda, tanıdığınız kişilerden geliyor dahi olsa gelen bütün e-postaları otomatik kontrol eden anti virüs programlarının kurulu olmasında fayda vardır.

Virüs içeren e-maillerin belirli konuları vardır. Bunlardan bir kısmı şöyledir: " Your Application, Your Details, That Movie, Screensaver, Wicked ScreenSaver ve benzeri ". Bu tarz konuları içeren maillerin virüslü olma ihtimali yüksektir.

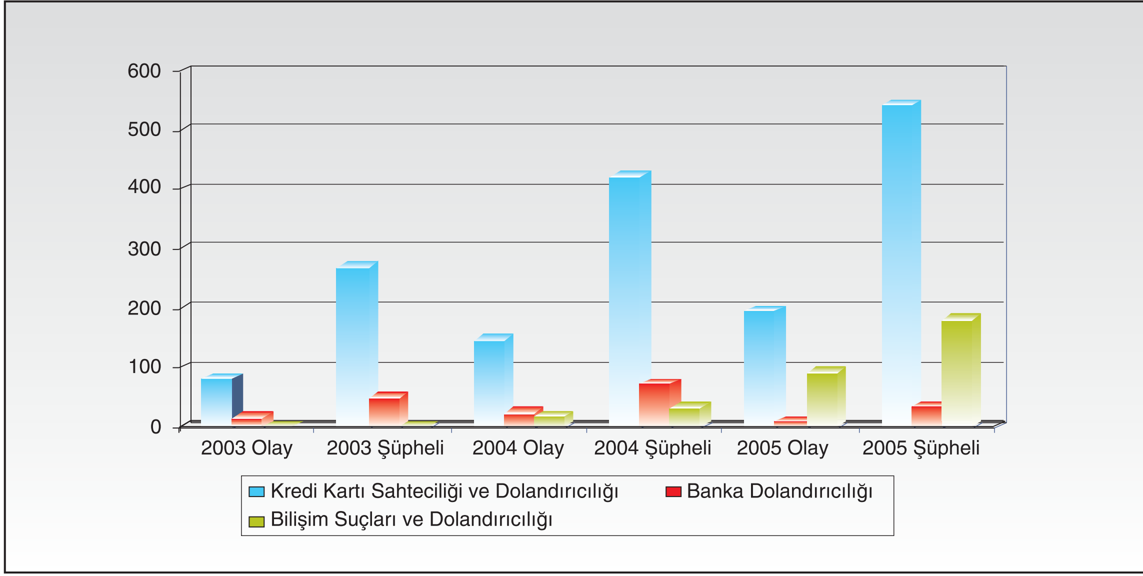
Bilgisayarlarda ve değişik uygulamalarda ihtiyaç duyulacak bir programın bulunduğu web sayfaları internet üzerinde bulunmaktadır. Bu web sayfalardan indirilen programların içinde virüs programlarının olma ihtimali yüksektir. Bu web sayfalarından indirilen her program veya dosyaya şüphe ile bakılmalıdır.

Virüs bulaşan bilgisayarlarda, her açılışında virüs programları da aktif hale geçeceğinden, bilgisayar içinde daha önceden kurulu bulunan anti virüs programı da virüslü şekilde çalışacağından virüsün bertaraf edilmesi imkânsız hale gelir. Bu sebepten, bilgisayarınızda kurulu bulunan anti virüs programını kullanarak mutlaka bir anti virüs açılış disketi oluşturun ve saklayın. Daha sonradan bilgisayarınıza virüs bulaştığında, daha önceden oluşturduğunuz bu temiz disketle bilgisayarınızı açıp makinenizi kurtarabilirsiniz.

2- SUÇ İSTATİSTİKLERİ

Olay Türü:	2003		2004		2005	
	Olay	Şüpheli	Olay	Şüpheli	Olay	Şüpheli
Kredi Kartı Sahteciliği ve Dolandırıcılığı	80	268	146	422	195	543
Banka Dolandırıcılığı	15	49	22	72	9	33
Bilişim Suçları ve Dolandırıcılığı	0	0	16	31	91	179
Disk İncelemesi	-	-	-	-	560	-

Yıllara Göre Olay Şüpheli Sayıları

3-OPERASYONEL ÇALIŞMALAR

Suçla etkin bir şekilde mücadele eden Bilişim Suçları ve Sistemleri Şube Müdürlüğümüzün taşra birimleriyle ortaklaşa yaptığı çalışmalar neticesinde, kredi kartı sahteciliği/dolandırıcılığı suçlarıyla mücadele çerçevesinde, 2005 yılı içerisinde başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

Başkanlığımız koordinesinde, il birimlerimiz tarafından birçok önemli kredi kartı sahteciliği ve dolandırıcılığı operasyonları gerçekleştirmiştir. Bu operasyonlardan bir tanesi ile ilgili bilgiler aşağıya çıkartılmıştır:

ZOTOB OPERASYONU

Bilgisayar programlarının yazılım platformlarındaki güvenlik açıklarını kullanarak bulaşan Zotob, worm (kurtçuk) tabir edilen bir virüs çeşididir. Zotob yapı olarak worm yapısına sahiptir. Zotob Microsoft işletim sistemi yüklü olan makinelerde var olan “tak ve kullan” (plug and play) açığını kullanarak bilgisayarlara sızma yoluyla bulaşırlar. Daha sonra bilgisayarda güvenlik amaçlı kurulu olan yazılımlar var ise bu yazılımları kapatır ve bu programların otomatik güncellemelerini engeller. Bu sayede, anti-virüs programları ve güvenlik programları kendilerini güncelleyemediği ve olağan şekilde çalışamamağı için virüsün varlığından haberdar olamazlar.

Sistemde arka planda çalışan Zotob bilgisayar üzerinde kullanmak için iki ayrı port açar. Bu portlardan birincisini kendisini diğer bilgisayarlara bulaştırmak için kullanır, diğer portu ise virüsün asıl amacına hizmet etmesinde kullanılır. Zotob, makineye bulaştıktan sonra belirlenen irc (sohbet) sunucularına bağlanarak virüsü yazanların belirlediği sisteme dâhil olur ve bu sayede açılan ikinci portdan bağlanılan sohbet sunucusu vasıtası ile gönderilen komutlar mağdurun bilgisayarında çalışır. Bu komutlar kullanılarak bilgisayara program eklenebilir, program silinebilir, makine çalışmaz hale getirilebilir. Makineye kurulacak programlar sayesinde makinenin uzaktan yönetilebileceği gibi mağdura ait kimlik bilgileri, internet bankacılığı şifreleri ve kredi kartı bilgileri gibi bilgilere ulaşılabilir.

Eğer makinenize Zotob virüsü bulaştığından şüpheleniyorsanız ya da bulaşmasını engellemek istiyor iseniz makinenize kurulu olan anti-virüs programının sitesini ziyaret ederek ilgili güncellemelerin olup olmadığını kontrol edebilir ve güncellemeleri yükleyerek makinenizi güvenli hale getirebilirsiniz.

Dünya çapında ki bazı büyük ticari ve medya şirketlerinin bilgisayarlarına girerek büyük zarar veren ZOTOP, RTOP ve MYTOP virüslerinin bütün dünyaya yayıldığının öğrenilmesi üzerine Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Bilişim Suçları ve Sistemleri Şube Müdürlüğü tarafından araştırma başlatılmıştır. Yapılan araştırmalar ve Emniyet Genel Müdürlüğü, FBI ve FAS güvenlik görevlileri ile yapılan uluslar arası işbirliği neticesinde, gerçekleştirilen eşzamanlı operasyonla virüsün yazılımını ve yayılmasını sağlayan kişiler yakalanmıştır. Ülkemizde yakalan şahıs, hakkında yasal işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilmiş ve çıkarıldığı mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderileşmiştir.

Bu operasyon, Türk Polisinin uluslararası işbirliğine verdiği önemin güzel bir göstergesi olup, aynı zamanda bilişim suçları konusunda gerçekleştirilen uluslararası örnek bir operasyondur.

4- EĞİTİM ÇALIŞMALARI

- 24 Ocak - 04 Şubat 2005 Tarihleri arasında düzenlenen Twinning Projesi Kapsamında Alman LKA Dairesi Yüksek Teknoloji Suçları Birimi tarafınca düzenlenen “Suç Analizi Semineri”,
- 21-25 Şubat 2005 Tarihleri arasında Alman LKA Dairesi Yüksek Teknoloji Suçları Birimi tarafınca düzenlenen Twinning Projesi Kapsamında ”Dijital İzler Semineri”,
- 31 Ocak – 04 Şubat 2005 ile 21-25 Mart 2005 Tarihleri arasında düzenlenen Twinning Projesi Kapsamında Alman LKA Dairesi Yüksek Teknoloji Suçları Birimine Çalışma Ziyareti,
- 19-20 Mayıs 2005 Tarihleri arasında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü tarafınca düzenlenen “Dijital Delil İnceleme Prosesleri”,
- 27 Eylül - 01 Ekim 2005 Tarihleri arasında Alman LKA Dairesi Yüksek Teknoloji Suçları Birimi tarafınca düzenlenen Twinning Projesi Kapsamında “Internet Suçları Semineri”,
- 21-25 Kasım 2005 Tarihleri arasında Kriminal Daire Başkanlığı tarafınca düzenlenen “Encase Kursu”,
- 05-16 Aralık 2005 Tarihleri arasında Romanya’da Amerikan Gizli Servisi tarafınca düzenlenen “SECI Elektronik ve Bilgisayar Suçlarının Soruşturulması Kursu”,
- 08-23 Aralık 2005 Tarihleri arasında İsrail Polisi tarafınca düzenlenen “Adli Bilişim Uygulamaları ve Veri Kurtarma Kursu”.

ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE

1-ORGANİZE SUÇLAR

1.1-Genel Değerlendirme

1970'li yılların İtalya'sında henüz 17 yaşındayken amcası tarafından Cosa Nostra'ya alınan Leonaro Vitale ifadesinde mafyayı şöyle anlatmıştır.

"...*mafyanın sahte yasaları sahte idealleriyle birlikte geldi. Eğer ilerlemek istiyorsam, mafya üyesi olmalıydım. Bana bunu öğrettiler, ben de itaat ettim... Benim tek suçum... insanların mafya olduğu için saygı gördüğü bir toplumda yaşamak. Biz hiç aşağılanmadık... Saygı gösterdiler, korudular, rüşvet verdiler, daha da kötüsü bizleri bütün kötü amaçları için kullandılar. Tanrıyı unutmuşlardı... Eğer öldürmez ve çalmazsan, itibarını kaybedersin! Mafya kötülüktür; insanın bütün çıkış yollarını kapatan bir kötülük... Mafya üyelerinin seçme şansı yoktur. İnsan mafya doğmaz, sonradan olur...*" *

Yukarıdaki ifadeden de anlaşılacağı gibi "Organize Suç" olgusu, kriminolojik açıdan, diğer suç türlerinden çok daha karmaşık ve çözülmesi güç bir yapılanma ve nedensellik içerir. Hemen hemen hiçbir suç türü, organize suçlar kadar çok boyutluluk, karmaşıklık ve zıtlık içermez. Bu nedenle, çok geniş boyutları olan ve son derece detaylı analizleri gerektiren bir fenomendir.

Organize suçluluk, özellikle siyasi ve ekonomik şartlarla doğrudan ilişkili olması nedeniyle, öncelikle siyasal ve toplumsal bir olgu olma niteliğine sahiptir.

Organize suçları ortaya çıkaran bütün faktörler birbirleriyle çok yakın bir etkileşim içerisindedir. Konunun sistematik ve bir bütün olarak ele alınabilmesi için, organize suçların ortaya çıkmasına neden olan şartların, her şeyden önce "global" ve "lokal" olarak iki ana başlıkta ele alınması gerekmektedir.

"Organize suç" ya da "mafya" olgusunu ortaya çıkaran sosyal veya siyasal şartları aşağıdaki ana başlıklar altında ele almak mümkündür.

- Devlet Yapıları
- Devlet-Toplum İlişkileri

Bu faktörler organize suç örgütlerinin ortaya çıkması ve sürekliliğinde önem arz etmektedir.

Organize suçların oluşum ve seviyesi konusunda devletin yapısı, çok önemli bir rol oynar. Tüm kurum ve kuruluşları ile hantal olmayan, süratli işleyen bir yapıya sahip

* *T. Lappalainen, Mafya, 58–59, Yerdeniz, 2005*

olan devlet mekanizmasında, organize suç olgusu kendisine yer bulamaz ve bu suçu işleyen organize suç örgütlerine de halk tarafından itibar gösterilmez. Nitekim çek-senet mafyası tabir edilen suç örgütünün toplum içerisinde bir çözüm alternatifi olarak görülmesi, belirtilen faktörlerin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Organize suç örgütlerinin, iç bünyelerine müdahaleyi önleyen ve çok iyi işleyen savunma, engelleme, sızdırmazlık mekanizmalarına sahip olmaları, tespit ve teşhis edilmelerini zorlaştırmaktadır.

Organize suç örgütleri faaliyetlerini sürdürürken yatay yapılanmalarının bir gereği olarak dış çevre ile irtibat kurarlar. Kamu yönetiminde hassas konumda bulunanlar ve diğer kurum ve kuruluşlar ile ilişkilerinde son derece hassas davranırlar. Kurdukları ilişkilerdeki başarıları oranında kamufle olmaları kolaylaşır. Gerek suç örgütlerinin farklı alanlardaki ilişkileri, gerekse suçun sosyolojik, ekonomik ve politik yönleri, mücadelede çok yönlü olmayı zorunlu kılar. Polis tarafından sürdürülen kriminal mücadelenin diğer alanlarda da desteklenmesiyle somut sonuçlar alınabilecektir.

Dünyada küreselleşmenin etkisiyle hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu süreçte suç örgütlerinin de dönüşüme uğramaları ve yeni arayışlar içerisine girerek kendilerini yenilemeleri, mücadele anlayışının da güncellenebilir olmasını gerektirmektedir. Klasik yöntemler haricinde modern tekniklerin kullanılması bir ihtiyaç haline gelmiştir. Özellikle sosyal bilimlerdeki alan araştırmalarına ağırlık verilerek stratejiler belirlenmesi, mücadeleci birimlerin üst düzeyde teknolojik donanıma sahip olmalarının sağlanması sayılabilir.

Ülkemizdeki mücadele konsepti incelendiğinde; yapılan alan araştırmalarıyla sosyolojik boyutunun da olduğu bilimsel olarak ortaya konulan organize suç örgütleri ile etkin mücadele için diğer ilgili kurum ve kuruluşların da desteğinin alınması gereklidir. Geçmiş yıllarda yürütülen birçok soruşturma ve hafızalardan silinmeyen yaşanmış olaylar, organize suç örgütlerinin bir açılım içine girerek, birçok kurum ve kuruluşta görevli kişilerle ilişkisinin bulunduğunu göstermektedir.

Aralarında birçok benzerlik bulunmasına karşın çıkar amaçlı olma özelliği ile terör örgütlerinden ayrılan organize suç örgütlerinin en büyük amacı para kazanmak ve güç elde etmektir. İşlenen suçtan kaynaklanan malvarlığı değerleri, hukukun da boşluklarından yararlanarak ikincil ve üçüncül şahısların aracılığıyla aklanmaya çalışılmaktadır. Bu da mücadelede finans kaynakları üzerine yoğunlaşmanın önemini göstermektedir. Son yıllarda dünyada terör örgütlerine karşı girişilen mücadelede ilk adım olarak finans kaynaklarının dondurulması hedef alınmıştır. Organize suç örgütleri ile girişilen mücadelede de bu yöntem benimsenmelidir. Nitekim lider ve bazı elemanlarının tutuklanarak cezaevlerine gönderilmeleri durumunda bile, örgütün derinliği ve mali gücünün, genellikle örgütün varlığını sürdürmesine olanak sağladığı görülmüştür. İşlenen suçtan kaynaklanan malvarlığı değerleri ile sadece nicelik olarak değil, aynı zamanda nitelik olarak da büyümektedirler.

Tarihsel süreçte organize suç olaylarının faaliyet alanları çeşitlilik göstermektedir. Hukuki boşluğun ve rantın bol olduğu alanları kendilerine faaliyet alanı olarak belirleyen mafya tipi suç örgütleri, 1980'li yıllarda gecekondulara imar izni verilmesi ile meydana gelen boşluğu arazi mafyası olarak doldurmuşlardır. 1990'lı yıllarda ekonomik dalgalanmalar sonucunda meydana gelen boşluğu çek-senet mafyası olarak doldururken, 2000'li yıllarda gerek çocukların ceza ehliyeti olmaması gerekse rantın yüksek olması nedeniyle kapkaç suçu örgütlü suç karakteristiğinde işlenmiştir.

Büyük meblağların söz konusu olduğu ticari faaliyetlerde bir anlaşmazlık veya bir açığın bulunması, organize suç örgütleri için uygun faaliyet alanıdır. Bu ortamlardan haberdar olan suç örgütleri kendi yöntemleri ile sorunu çözer ve menfaatlerini ön planda tutarlar. Suç grupları için mağdurun önemi yoktur, önemli olan elde edecekleri para ya da faydadır.

Ticari alanda arka planda bulunmalarına rağmen ön planda üçüncü şahısları kullanırlar. Böylece ülke genelinde çok önemli yer edinen ticari kuruluşları ele geçirirler ve bu aşamadan sonra suça karışmamaya özen gösterirler. Ticari alanda ise; herkes tarafından gerçek sahipleri bilinen bu şirketler ticari faaliyetlerini diğer şirketlerden daha rahat sürdürmekte ve böylece legal olma hayallerini gerçekleştirmektedirler.

Organize suç örgüt lideri ve üyeleri cezaevinden çıktıktan sonra kendilerini daha güçlü zannederler ve cezaevi sürecini bir nevi kariyer olarak görürler.

Organize suç örgüt üyeleri, örgütün irtibatlarını sağlamak ve istihbarat toplamak için, iyi geçinmek suretiyle, kendi örf ve adetlerine, ahlaki değerlerine zıt olan şahıslardan yararlanırlar.

Organize suç örgütü liderleri sanat, magazin ve spor dünyası ile iç içedirler. Bu ilişkiden her iki tarafında menfaati söz konusudur. Suç örgütleri; bu camia ile olan birliktelikleriyle, hem legal görünmeyi başarırlar, hem de bu camialara mensup insanların konumlarından dolayı elde ettikleri imtiyazlarından faydalanırlar. Yine organize suç örgütleri yüksek ranta sahip spor ve eğlence sektörüne yönelim içerisindedirler. Bu ranttan faydalanmak ve toplum nazarındaki suç kimliğinden uzaklaşmak amacı ile bir çok eğlence mekanı, düğün, kokteyl gibi medyanın yoğun ilgi gösterdiği yerlerde, yakın ilişki içerisinde oldukları popülaritesi olan şahıslar ile birlikte görünmektedirler.

Son dönemlerde organize suç örgütleri, faaliyetlerini legalize etmek amacı ile ticari alanlara yönelerek, kendilerinin veya yakın adamlarının adına şirket kurmaya başlamışlardır. Bu suretle işadamı kimliğine bürünme çabasıyla, gelir seviyesi yüksek, çeşitli hayır kurumlarına, yardıma ihtiyacı olan insanlara bağış ve destekle yardımsever vatandaş görünümü sergilemektedirler. Bunun yanı sıra illegal faaliyetlerinin yürütülmesinde, kurulan bu şirketlerden faydalanılarak, vize talepleri, otel rezervasyonları gibi ihtiyaçlarda firma ismini kullanarak maskeleme yapabilmektedirler.

Organize suç örgütlerinin amaçlarından biri de örgüte eleman temin etmektir. Bu amaçla, özellikle maddi durumu iyi olmayan hemşehrileri arasından eleman temin ederek iki yönlü fayda sağlarlar. Buradaki ikincil fayda memleketlerinde bir nevi itibar kazanmaktır. Maşa olarak kullanılan alt kademe elemanları, toplum içerisinde yaşama başarısı gösterememiş, ihtiyaç duydukları konum ve saygıyı bu suç örgütleri içerisinde bulma-

yı ümit etmiş, eğitim seviyesi düşük kişilerden oluşur. Bu kişiler, toplumun yılgınlık ve korkuya dayalı hareketlerini, kendilerine duyulan saygı olarak algılar, toplum içerisinde özlemini duyduğu konumu kazandıklarını düşünürler.

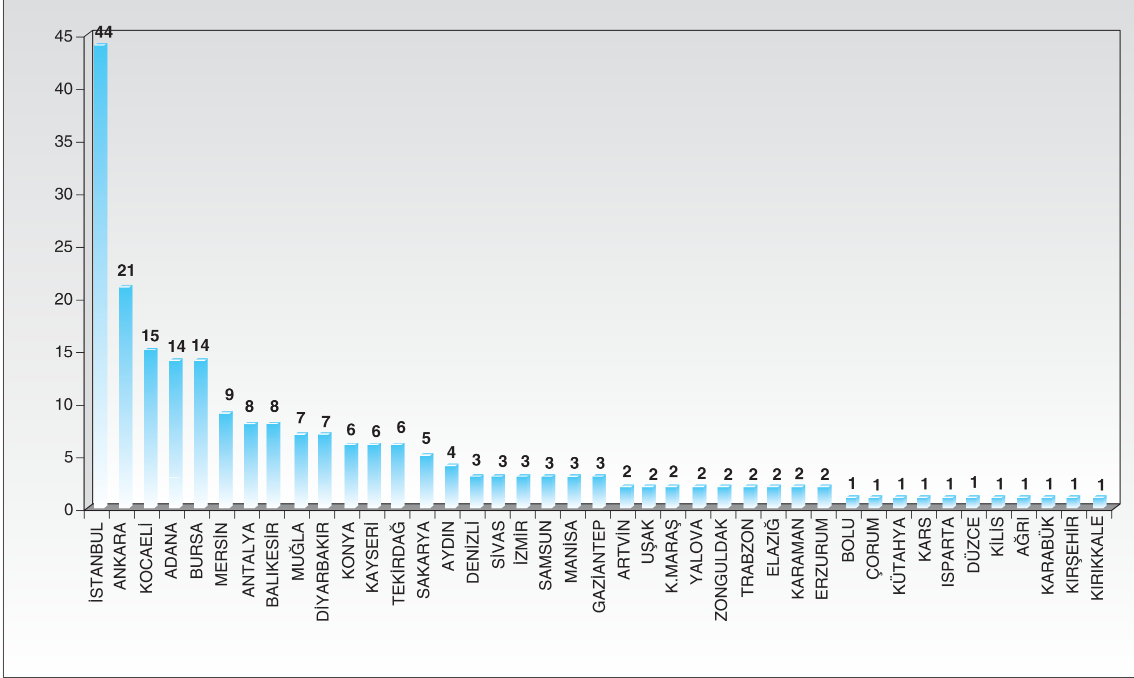
Organize suç örgütleri demokratik yaşama karşı ağır bir tehdit oluşturmasına rağmen gizlenmeyi ve toplum dikkatinden kaçmayı başarabilmektedir. Bütün yaşam alanlarına yansıyan zararlı etkisi çoğunlukla gözden kaçmaktadır.

Son dönemde örgütler arasında meydana gelen olaylar değerlendirildiğinde, bunun bölge ve pazarların paylaşılmasında belirlenen sınırlar ve yetki alanı içerisindeki anlaşmazlık veya bir karara varamamanın sonuçları olarak ortaya çıktığı düşünülebilir.

Organize suç örgütleri içerisinde, özellikle örgüt lideri ve yardımcılarının sergilemeye çalıştığı, “delikanlı, mert, dürüst kişilik” imajı, örgüt içerisinde ve örgütsel faaliyetler sırasında tamamen aykırı bir tablo çizer. Örgüt baskıcı, korkutucu ve sindirici özelliğini oluşturan cebir-şiddet eylemlerinin çok büyük bir kısmını alt kademe elemanları ile gerçekleştirir. Bu elemanlar tarafından, genellikle daha önce hiç tanımadıkları kişilere karşı gerçekleştirilen bu şiddet eylemleri de lider adına yapılır. Eylemi gerçekleştiren eleman, örgüt liderinin ismine sığınarak ve örgütün baskı unsurunu kullanarak elde ettiği cesaret ile hareket edebilmektedir.

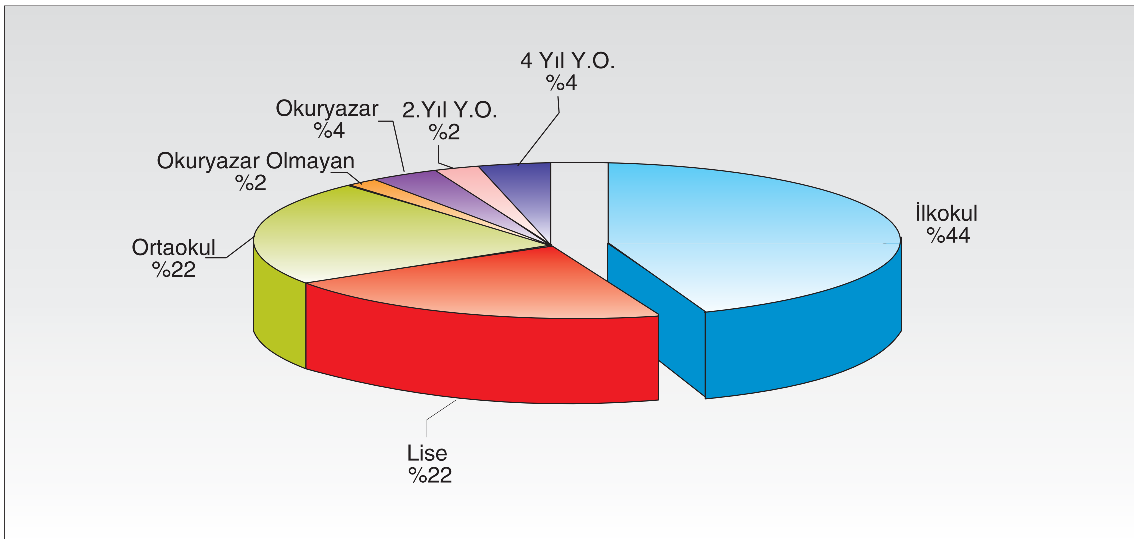
Lider konumundaki şahısların yaptıkları eylemler, eylemin sonucuna göre sahiplenilir. Suç ortaya çıkmış ve ceza alınması söz konusu ise; eylem yine alt kademe elemanlar tarafından üstlenilir. Örgütün vazgeçilmez dinamiği olarak gösterilen ancak zaman içerisinde unutulan, eylemlerde ise; tamamen zıtlık oluşturan “delikanlı, mert, dürüst kişilik” imajı, özellikle devlet ve hukuka karşı tamamen ortadan kaybolur.

1.2-İstatistiki Bilgiler

Grafik-1 2005 Yılında İllerimizde Yapılan Organize Suç Operasyonları

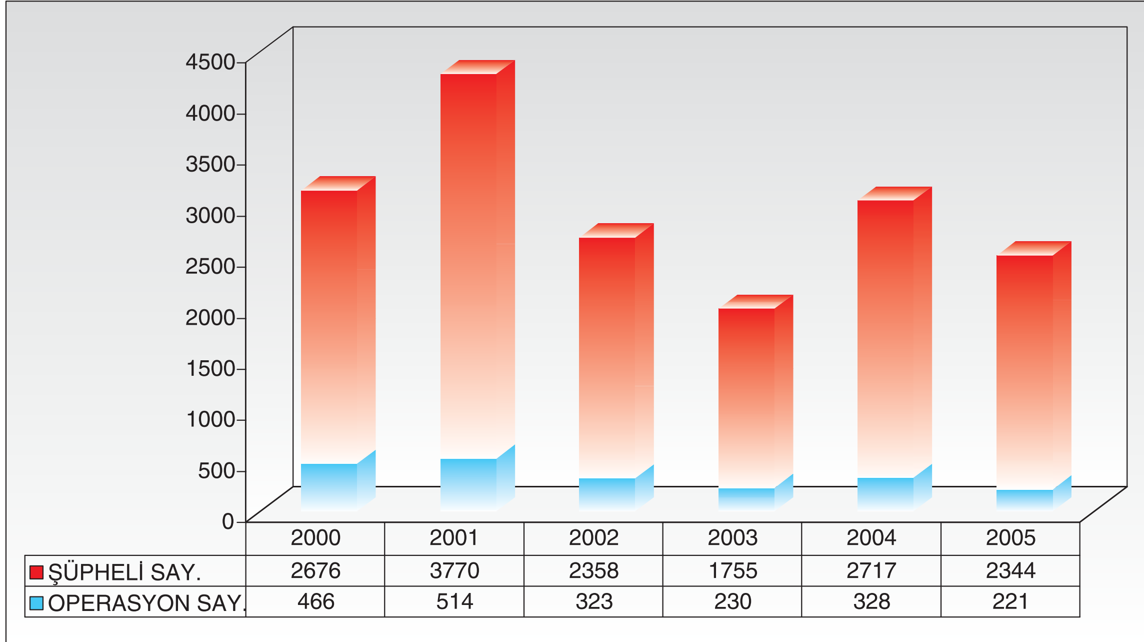
2005 yılında ülkemiz genelinde yapılan 220 operasyonun; **%20**'si İstanbul'da**,** **%9,5**'i Ankara'da, **%6,8**'i Kocaeli'de, **%6**'sı Bursa ve Adana illerimizde gerçekleştirilmiştir. Yukarıda sayılan oranlar gözönünde bulundurulduğunda, organize suç örgütlerinin faaliyet gösterdikleri illerimizin genel olarak sanayisi ve ekonomisi gelişmiş metropol kentlerimiz olduğu görülmektedir**.**

Grafik-2 Organize Suç Örgüt Üyelerinin Eğitim Durumu

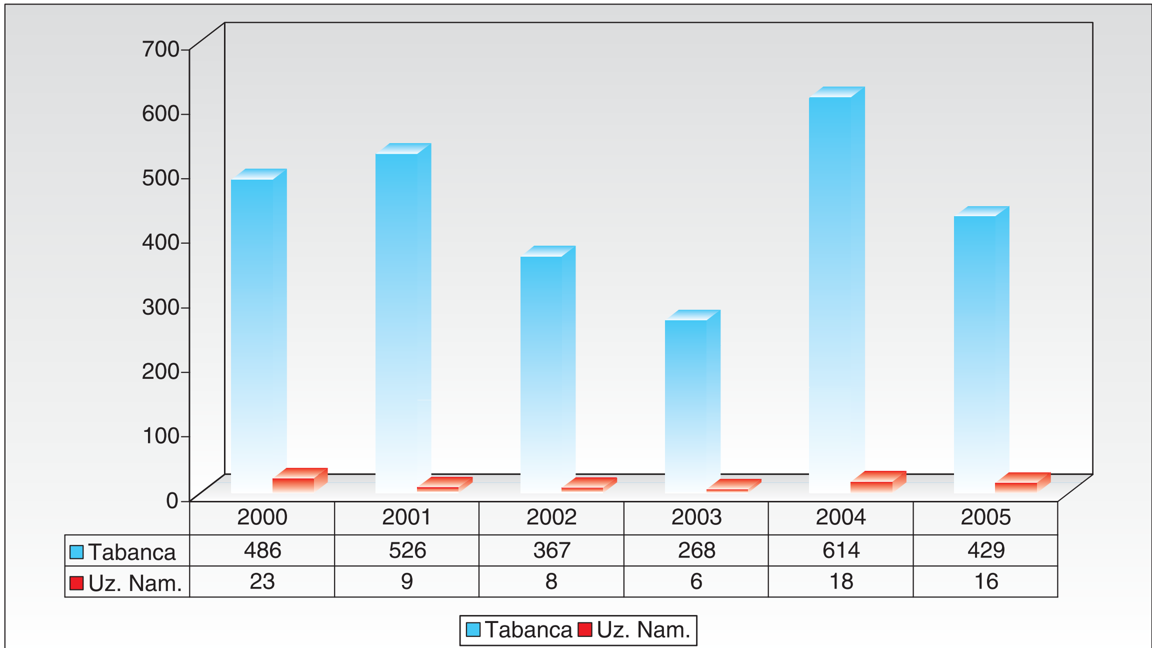
2005 yılında yakalanan organize suç örgüt üyelerinin **%66**'sının ilköğretim**, %22**'sinin ortaöğretim, **%6**'sının yükseköğretim kurumlarından mezun oldukları ve **%2**'lik kesiminin ise okuryazar olmadıkları tespit edilmiştir.

Organize suç örgütlerinde yer alan üyelerin geneli itibariyle, yönlendirilmesi kolay olan eğitim seviyesi düşük bireylerden seçilerek örgüt faaliyetlerinde kullanıldıkları görülmüştür.

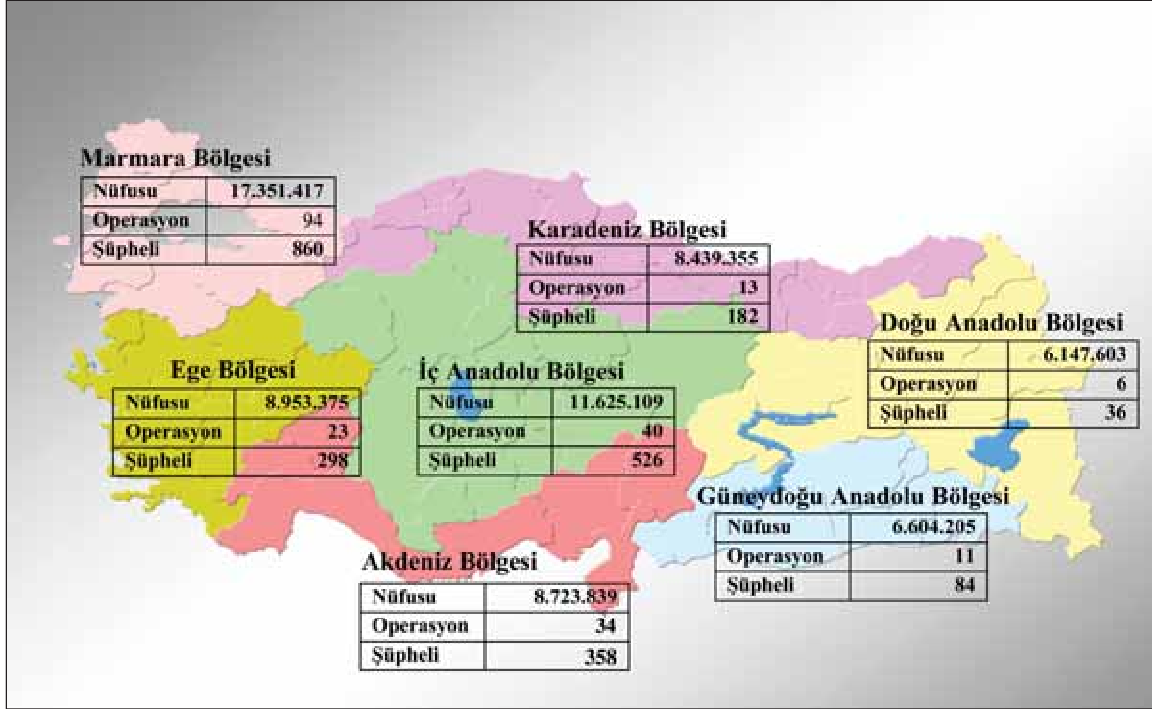
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ŞÜPHELİ SAY.	2676	3770	2358	1755	2717	2344
OPERASYON SAY.	466	514	323	230	328	221

Grafik-3 2000-2005 Yılları Arasında Yapılan Organize Suç Operasyonları ve Yakalanan Şüpheli Sayıları

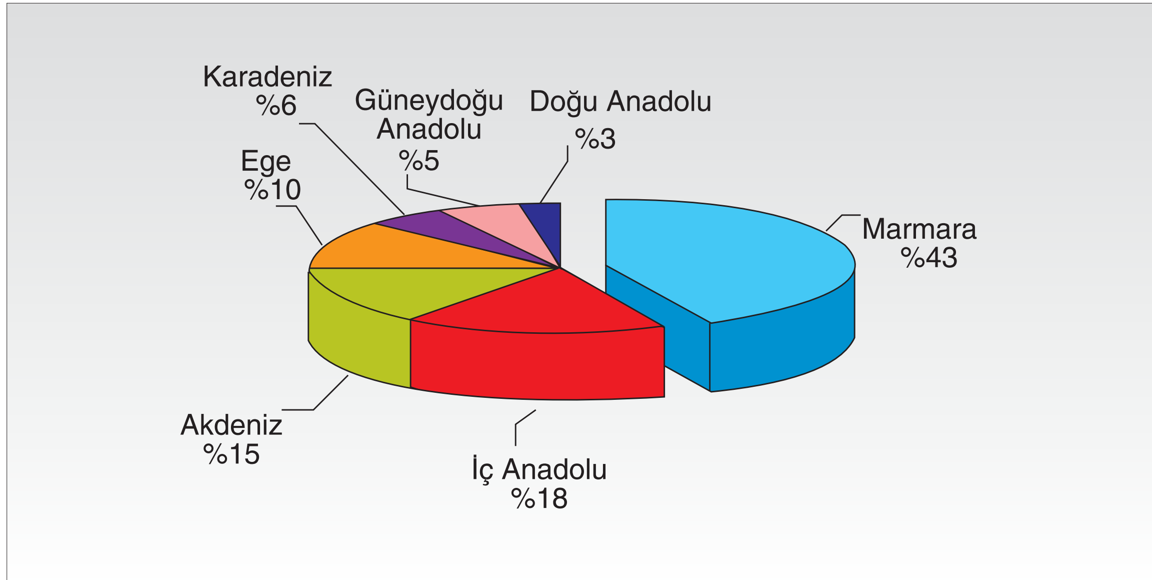

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Tabanca	486	526	367	268	614	429
Uz. Nam.	23	9	8	6	18	16

Grafik-4 2000-2005 Yılları Arasında Organize Suç Örgütlerinde Yakalanan Silahların Dağılımı

** 2000 yılı nüfus sayımı verileri baz alınmıştır.*

Grafik-5 2005 Yılında Yapılan Operasyonların ve Yakalanan Şüphelilerin Bölgelere Göre Dağılımı

2005 yılında yapılan organize suç operasyonlarına bakıldığında, **%43**'lük kısmının Marmara Bölgesinde, **%18**'inin İç Anadolu Bölgesinde, **%15**'inin Akdeniz Bölgesinde ve **%10**'unun Ege Bölgesi olmak üzere yoğunlukla batı bölgelerimizde gerçekleştirildiği görülmektedir. Marmara Bölgesinin Asya ve Avrupa kıtasını birbirine bağlayan köprü konumunda olması nedeniyle, yerli-yabancı birçok sanayi kuruluşunu ve şirketleri bünyesinde barındırmasına olanak sağlamıştır.

Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) verilerine göre; Marmara Bölgesinin **1990** yılı genel nüfus sayımında nüfusu **13,5** milyon civarında iken, **2000** yılı genel nüfus sayımında bu rakam **17,5** milyona ulaşmıştır. Artış **%30,5** oranında olup, bölgeye olan göçün yoğunluğunu ortaya koymaktadır. Demografik yapısı itibariyle de kalabalık olan bölgedeki gelişmişlik ve refah seviyesi suç örgütlerinin iştahını kabartmakta ve her türlü suç faaliyetlerinin özellikle bu bölgede gerçekleştirilmesinde önemli rol oynamaktadır.

2-SİLAH ve MÜHİMMAT KAÇAKÇILIĞI

2.1-Genel Değerlendirme

Ülkemizde silah ve mühimmat kaçakçılığı ile ilgili yasal mevzuat **6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkındaki Kanunun 12. maddesinde** düzenlenmiştir. Bu maddeye göre kaçakçılık "…*bu Kanunun kapsamına giren ateşli silahlarla bunlara ait mermileri ülkeye sokar veya sokmaya kalkışır veya bunların ülkeye sokulmasına aracılık eder veya bunları Türkiye'de Harp Silah ve Mühimmatı Yapan Hususi Sanayi Müesseselerinin Kontrolü Hakkındaki 3763 ve Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hakkındaki 5591 sayılı Kanunların hükümleri dışında ülkede yapar veya bu suretle ülkeye sokulmuş ve ülkede yapılmış olan ateşli silahları veya mermileri bir yerden diğer bir yere taşır veya yollar veya taşımaya bilerek aracılık eder, satar veya satmaya aracılık ederse veya bu amaçla bulundurursa*..." şeklinde tanımlanmıştır.

Kanunda kaçakçılık suçunun münferit, toplu veya teşekkül halinde işlenmesi durumunda müeyyidelerin ağırlaştırılarak uygulanacağı ifade edilmektedir.

Silah-mühimmat kaçakçılığı, sıcak savaş tehlikesi veya terör olaylarının tırmandığı dönemlerde ortaya çıkan ve artarak devam eden bir kaçakçılık şeklidir. Bu kaçakçılık türünde ana amaç maddi kazanç temin etmektir.

Silah-mühimmat kaçakçılığında rota olarak özellikle otoritenin ve düzenin bulunmadığı, karışıklığın devam ettiği bölgelerden, çeşitli yollarla kaçakçılık konusu malzemelerin hedef olarak seçilen ülkeye sokulduğu görülmektedir. Kaçakçılık faaliyetleri, hedef ülkenin ekonomik kaynaklarını zarara uğramakta ve güvenlik zaafiyetinin yaşanmasına yol açmaktadır.

Nesiller boyu silaha düşkünlüğü ile bilinen toplumumuzda, ucuz ve kolay yoldan silah sahibi olma arzusu, silah-mühimmat kaçakçılık faaliyetlerinin artmasına neden olmuştur.

Son zamanlarda kamuoyunda **"maganda kurşunu"** tabir edilen, çeşitli eğlence ve müsabakalardan sonra sevinç gösterilerinde bulunmak maksadıyla havaya ateş edilmesi neticesinde; birçok yaralama ve öldürme olaylarının meydana geldiği bilinmektedir. Aydınlatılan olayların büyük çoğunluğunda bu suçların kaçak yollardan edinilen ruhsatsız silahlarla işlendiği görülmektedir.

Silah ruhsatı almada yaşanan zorluklar, bazı şahısların silah ruhsatı almaya haiz olmaması, resmi yollardan silah edinme ve ruhsat işlemlerinin maliyetinin yüksek olması, ayrıca kayıt altına alınmanın sorumluluğundan kurtulma düşüncesi silah-mühimmat kaçakçılığının artmasına sebep olan etkenlerdendir.

Ülkemizde 2005 yılında meydana gelen silah kaçakçılığı olaylarına bakıldığında; fabrikasyon silahların büyük bir bölümünün Irak'ın kuzeyinden ülkemize sokulduğu, el yapımı silahların ise Doğu Karadeniz Bölgemizde yasadışı yollarla imal edilerek piyasaya sürüldüğü görülmektedir.

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşayan ve bu işi kendine meslek edinerek geçim kaynağı haline getiren şahıslar tarafından ilkel şartlarda el tezgahlarında imal edilen el yapımı silahlar, bu bölgemizden ülkemizin diğer illerine, araçların zula tabir edilen bölümlerine gizlenmek suretiyle, şehirlerarası yolcu otobüsleri veya özel kargo şirketleri vasıtasıyla götürülerek pazarlanmaktadırlar. El yapımı silahların, fabrikasyon silahlara göre daha ucuz olması, silah sahibi olmak isteyen şahıslar tarafından tercih sebebi olmaktadır.

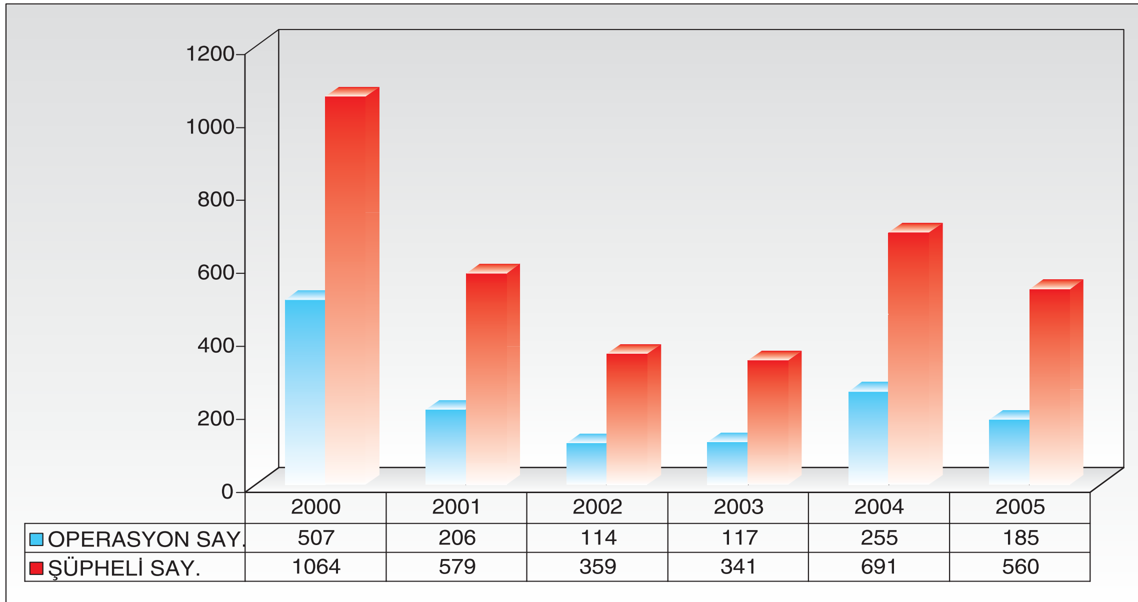
Silah kaçakçılığı olaylarında ele geçirilen fabrikasyon silahların büyük bir bölümü, Irak'ın kuzeyinde yıllardır süregelen otorite boşluğu sonucu kontrolsüz kalan bölgeden ülkemize sokulmak suretiyle gerçekleşmektedir. 2003 yılı nisan ayında Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak'a askeri müdahalesinden sonra Irak'ın kuzeyinde daha da derinleşen otorite boşluğu sonucunda meydana gelen silah kaçakçılığı olaylarında, her yıl bir önceki yıla oranla artış olmaktadır.

Irak'ın kuzeyinden ülkemize yönelik silah kaçakçılığı, sınıra yakın illerimizde yaşayan ve bölgeyi iyi bilen şahıslar tarafından sırtçılık yöntemi veya sınır ticareti kapsamında, taşımacılık yapan TIR, kamyon ve diğer araçların zula tabir edilen bölümlerine saklanmak suretiyle gerçekleşmektedir. Bu şekilde illegal yollardan ülkemize giren silahlar, genellikle ilk etapta Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Gaziantep illerimize getirilmekte ve bu illerimizden diğer bölgelerimize talep doğrultusunda nakledilerek satılmaktadırlar.

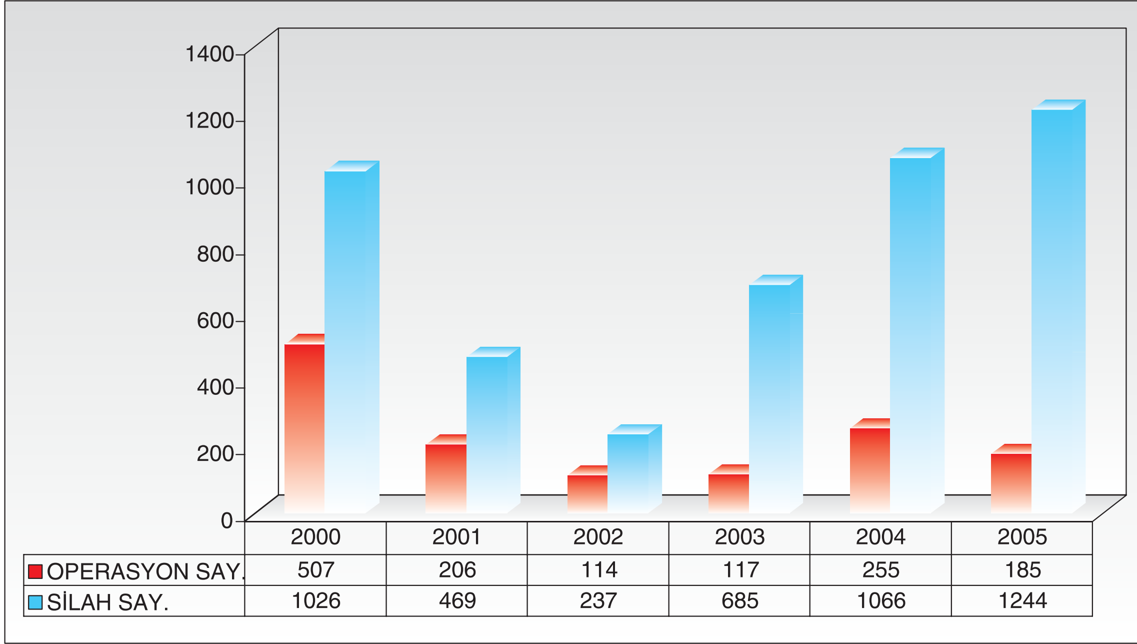
Yapılan operasyonlarda ele geçirilen fabrikasyon silahların, genellikle Batı Avrupa ülkeleri yapımı oldukları tespit edilmiştir.

2.2-İstatistiki Bilgiler

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
OPERASYON SAY.	507	206	114	117	255	185
ŞÜPHELİ SAY.	1064	579	359	341	691	560

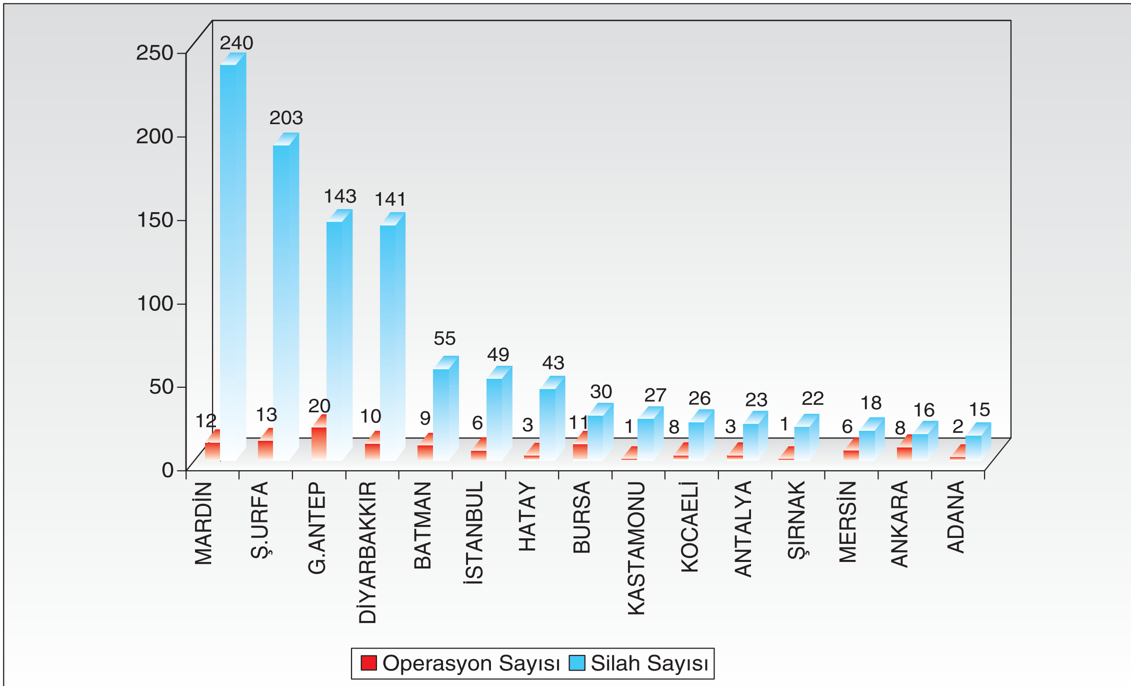
Grafik-6 2000-2005 Yılları Arasında Ülkemiz Genelinde Yapılan Silah-Mühimmat Kaçakçılığı Operasyonları ve Yakalanan Şüpheli Sayıları

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
OPERASYON SAY.	507	206	114	117	255	185
SİLAH SAY.	1026	469	237	685	1066	1244

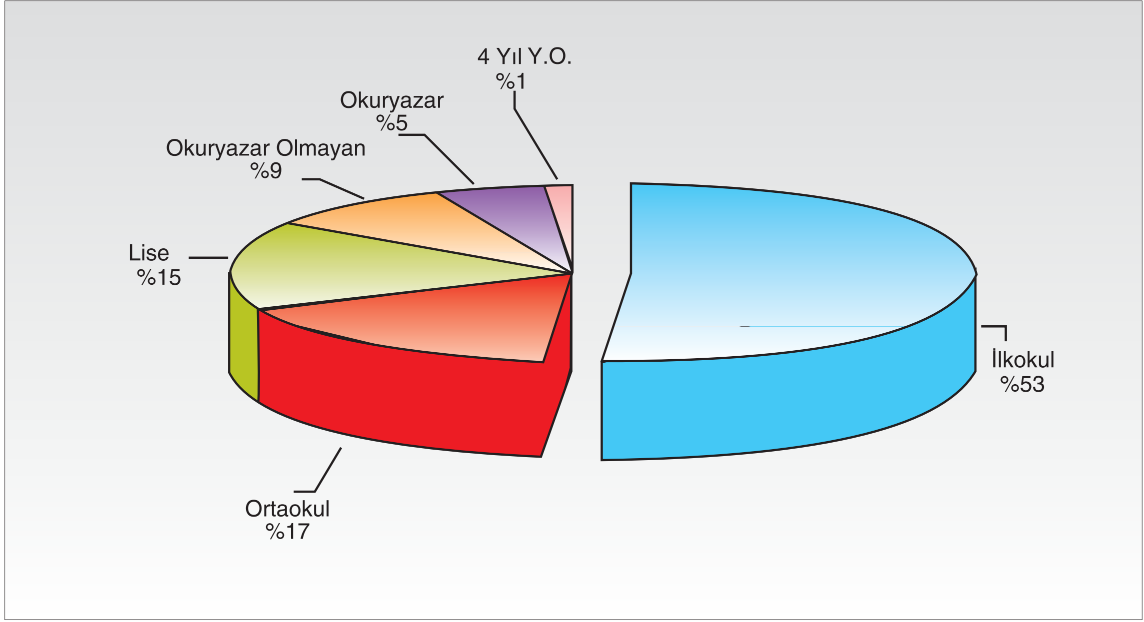
Grafik-7 2000-2005 Yılları Arasında Ülkemiz Genelinde Yapılan Silah-Mühimmat Kaçakçılığı Operasyonları ve Yakalanan Silah Sayıları

2003 yılında koalisyon güçlerinin Irak'a müdahalesiyle başlayan ve günümüze kadar devam eden süreçte; silah-mühimmat kaçakçılığı operasyonlarında ele geçirilen silah sayısında bir önceki yıla oranla artışın olduğu gözlemlenmiştir. **2005** yılında operasyon başına yakalanan silah sayısında **2004** yılına oranla **%75**'lik bir artış olmuştur.

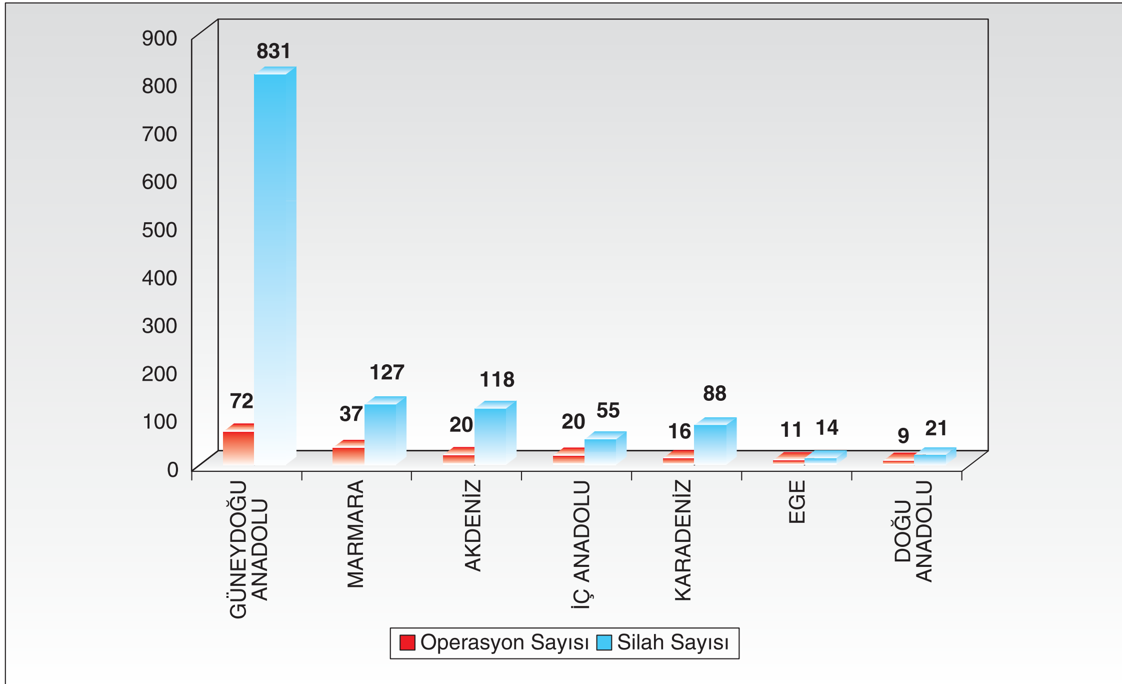
Grafik-8 2005 Yılında En Çok Silah Yakalanan İlk 15 İlimiz

Sıralamanın ilk beş basamağında yer alan illerimizin Irak'a yakın Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yer aldığı göze çarpmaktadır.

Grafik-9 Silah-Mühimmat Kaçakçılığı Operasyonlarında Yakalanan Şüphelilerin Eğitim Durumu

2005 yılında silah-mühimmat kaçaklığı operasyonlarında yakalanan şüphelilerin, **%70**'inin ilköğretim, **%15**'nin ortaöğretim, **%1**'inin yükseköğretim kurumlarından mezun oldukları ve **%9**'luk kesiminin ise okuryazar olmadıkları tespit edilmiştir.

Grafik-10 2005 Yılı Silah-Mühimmat Kaçakçılığı Operasyonlarının Bölgelere Göre Dağılımı

2005 yılında ülkemiz genelinde yapılan silah kaçakçılığı operasyonlarında yakalanan silahların **%66**'sı, Irak'a yakın Güneydoğu Anadolu Bölgemizdeki illerimizde gerçekleşmiştir.

2.3-Kuru Sıkı Ses ve Gaz Tabancaları

Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele İl Birimlerimizce silah ve mühimmat kaçakçılığı ile mücadele kapsamında gerçekleştirilen operasyonlarda ele geçirilen, kurusıkı tabir edilen ses ve gaz tabancalarından çevrilme ateşli silah sayısında, 2004 yılına oranla 2005 yılında bir artışın olduğu gözlemlenmektedir.

Söz konusu kurusıkı tabancalar, sadece bayilerden kimlik fotokopisi verilmek suretiyle 30-50 YTL'ye alınabilmektedir. Mahkeme kararlarına göre; bu silahlar 6136 ve 2521 sayılı kanunların kapsamı dışında tutulmakta ve oyuncak tabanca olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu tabancalar gerek görünüşleri gerekse çıkardıkları ses itibari ile yakından incelenmedikçe gerçek silahlardan ayırt edilememektedir. Art niyetli kişilerce de namluları üzerinde yapılan bir takım değişikliklerle ateşli silahlara çevrilebilmektedirler.

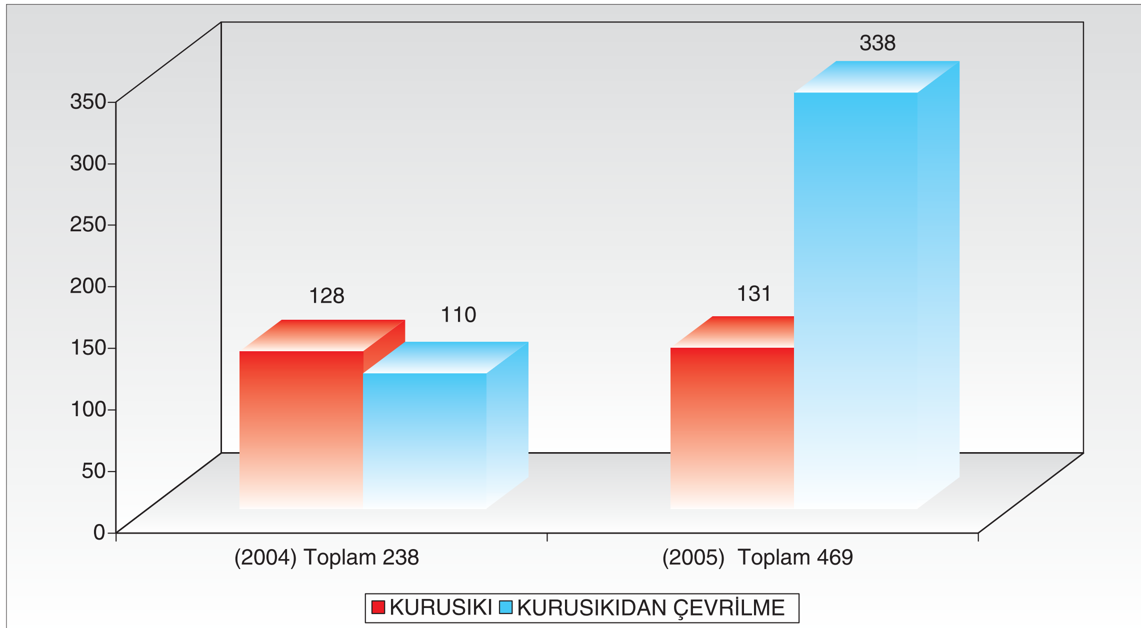
Son zamanlarda ateşli silaha çevrilen kurusıkı tabir edilen ses ve gaz tabancalarının, bir yandan suç işlemeye yatkın şahıslar tarafından öldürme, yaralama, adam kaçırma, kurşunlama, tehdit, senet imzalatma ve tahsil etme, teşhir gibi olaylarda kullanılırken, bir yandan da vatandaşlarımız tarafından düğünlerde, asker uğurlamalarında, futbol müsabakalarından sonra sevinç göstergesi olarak havaya ateş etmek suretiyle kullanıldıkları görülmektedir. Bu şekilde kullanılan kurusıkı tabir edilen ses ve gaz tabancaları korku ve paniğe sebep olmaktadır.

Organize suç örgütlerine yönelik yapılan operasyonlarda, kuru sıkıdan çevrilme ateşli silahların ele geçirildikleri ve işlenen suçlarda kullanıldıkları tespit edilmiştir.

Kurusıkı ses ve gaz tabancalarından çevrilme silahlarla ilgili Kriminal Polis Laboratuarlarının ekspertiz raporlarında; bu silahın, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkındaki Kanuna göre yasak nitelikteki ateşli silahlardan oldukları belirtilmektedir.

Kullanıldıklarında toplumda korku ve paniğe sebep olan, kuru sıkı tabir edilen ses ve gaz fişeği atabilen silahlar ile ilgili yasal boşluğun doldurulması amacıyla, bu silahların nitelikleri, imali, ithali, ihracı, satışı, edinilmesi, bulundurulması ve taşınması ile izin, kayıt ve tescil işlemlerini düzenlemek amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan "Kuru Sıkı Tabir Edilen Ses ve Gaz Fişeği Atabilen Silahlar Hakkındaki Kanun Tasarısı" taslak halinde olup, yasallaşması çalışmaları devam etmektedir.

Grafik-11 2004-2005 Yılları Arasında Yakalanan Kurusıkı ve Kurusıkıdan Çevrilme Tabancalar

3-NÜKLEER MADDE VE RADYOAKTİF KAYNAK KAÇAKÇILIĞI

3.1-Genel Değerlendirme

Nükleer silahlar; atom bombasının kullanılmasından başlayarak 2. Dünya Savaşı ve devam eden soğuk savaş döneminde süper güç olarak bilinen A.B.D. ile S.S.C.B. arasında denge unsuru olarak uzun bir süre kullanılmıştır. Bu süreçte sadece iki süper gücün sahip olduğu nükleer madde ve radyoaktif kaynaklar, 1990 yılında S.S.C.B'nin dağılması ile birlikte farklı ülkelerin ve terör örgütlerinin ilgisini çekmiş ve böylece daha kontrolsüz ve serbest bir alana kavuşmuştur. Bir başka deyişle; Sovyetler Birliği'nin dağılmasından kaynaklanan ekonomik, sosyal ve siyasi dalgalanmalar sonucunda bu maddelerin güvenliklerinin sağlanması yönünde önemli zaafiyetler doğmuştur. Bununla birlikte bu alanda çalışan uzman personelin beyin göçü ise başka bir tehlikeye kucak açmış ve özellikle bu teknoloji üzerinde çalışan ve bu teknolojiyi barışçıl amaçlar dışında kullanmayı düşünen ülkeler ile yasadışı örgütler için bulunmaz bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. Özellikle Bağımsız Devletler Topluluğu'nun oluşturduğu ülkelerin dünyaya açılmasıyla birlikte nükleer madde kaçakçılığı olaylarında ülkemizde önemli derecede artış olduğu gözlenmiştir.

2001 yılında meydana gelen 11 Eylül terör saldırıları ile dünyada oluşmaya başlayan yeni konseptte, terörizmin yanı sıra her türlü nükleer ve radyoaktif maddelerin kaçakçılığı da öncelikli olarak yer almaktadır. A.B.D'nin 2003 yılında kitle imha silahlarını bulundurduğu iddiasıyla Irak'a yönelik olarak başlattığı ve halen devam eden müdahale sürecinde nükleer madde ve radyoaktif kaynak kaçakçılığı konusu uluslararası kamuoyunda da kendine önemli bir yer bulmuş önemsiz sayılabilecek küçük olaylar dahi basın yayın organlarında günlerce konu edilmeye başlanmıştır.

Bu noktada ortaya çıkan "Nükleer Madde Kaçakçılığı" bazı ülkelerde olduğu gibi ülkemizi de kısmen etkilemiş, nitekim SSCB'nin dağılmasının hemen ertesinde, 1993 yılında ülkemiz bu yeni suç türüyle tanışmıştır.

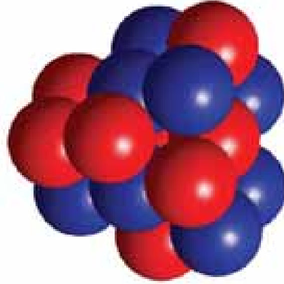
Bu suça konu olan radyoaktif maddelerin bazılarının yarattığı kitlesel tehlikenin yanında bu maddelerin yaymış oldukları radyasyonun insan sağlığı üzerindeki zararları da ayrı bir tehlike unsuru oluşturmaktadır.

Polis kayıtlarına göre; günümüze kadar ele geçirilen maddelerin Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından yapılan analiz raporlarına bakılarak nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar açısından değerlendirildiği takdirde, söz konusu malzemelerin ekonomik değerleri olmayan ve herhangi bir silahın hammaddesini oluşturacak nitelik taşımadıkları tespit edilmiştir.

Ayrıca meydana gelen olayların muhteviyatlarına bakıldığında, genellikle bu tür suçların radyoaktif madde pazarından faydalanmak isteyen bazı kişi veya gruplar tarafından birtakım maddeleri radyoaktif madde olarak tanıtıp piyasada dolandırıcılık yapmak amacıyla ortaya çıkarttıkları görülmektedir.

Bu husus dikkate alındığında günümüze kadar meydana gelen olaylarda profesyonellikten söz etmek mümkün değildir. Hatta bazı olaylarda yakalanan şahısların ellerinde bulunan maddelerin muhteviyatına ilişkin teknik bilgilerinin bulunmadığı da anlaşılmıştır.

Ülkemiz; **nükleer madde ve radyoaktif kaynak kaçakçılığı açısından kaynak veya hedef ülke** değildir.

3.2-Yasal Düzenleme

Nükleer ve radyoaktif maddeler sonuçları bakımından tüm dünya insanlarına yöneltilmiş bir tehdidi kapsaması sebebiyle uluslararası hukukta bazı ilkeler geliştirilmiş, bu ilkeler doğrultusunda nükleer madde ve radyoaktif kaynakları izinsiz olarak bulundurmak, taşımak ve kullanmak toplum ve insan sağlığını tehlikeye atan bir suç olarak kabul edilmiştir.

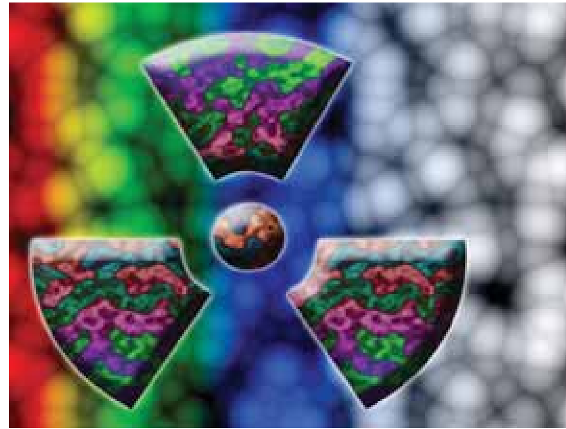
Bu bahisle; Türk hukuk sisteminde net bir tanımlaması yapılamayan **nükleer madde ve radyoaktif kaynak kaçakçılığı** suçu, yapılan son değişikliklerle **5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 174. maddesinde**;

"(1) Yetkili makamlardan gerekli izni almaksızın, patlayıcı, yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı, nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeyi imal, ithal veya ihraç eden, ülke içinde bir yerden diğer bir yere nakleden, muhafaza eden, satan, satın alan veya işleyen kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Yetkili makamların izni olmaksızın, bu fıkra kapsamına giren maddelerin imalinde, işlenmesinde veya kullanılmasında gerekli olan malzeme ve teçhizatı ihraç eden kişide aynı ceza ile cezalandırılır.

(2)Bu fiillerin suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(3)Önemsiz tür ve miktarda patlayıcı maddeyi satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, kullanılış amacı gözetilerek, bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."

İfadesi ile tanımlanarak, "Tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el değiştirmesi" başlığı altında düzenlenerek, cezai müeyyideleri belirlenmiştir. Bu suç türü ile hukuksal alandaki mücadele yukarıda belirtilen kanun kapsamında yürütülmektedir.

Nükleer madde ve diğer radyoaktif kaynakların kaçakçılığıyla mücadelede Başkanlığımız, nükleer maddelere ilişkin düzenlemeler konusunda günün değişen şartları doğrultusunda temsilci ve mücadeleci kuruluşlarla işbirliği içerisindedir. Özellikle ülkemizde nükleer ve radyoaktif maddeler konusunda sorumlu tek kuruluş olan TAEK ile işbirliği faaliyetleri aralıksız devam etmektedir.

Ülkemiz sınırları içerisinde yasa dışı yollarla giriş yaptığı tespit edilen ve yetkili makamlar aracılığı ile el konulan maddelere ilişkin inceleme ve analiz çalışmaları; TAEK'e bağlı olarak faaliyet gösteren İstanbul Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi ile Ankara Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi tarafından yapılmaktadır.

Olay Sayısı	**12**
Yakalanan Şahıs	**65**
Yakalanan Uranyum	**17.141 gr**
Yakalanan Amerisyum	**2.91 g ve 1 tüp**
Yakalanan Sezyum	**4 tüp**
Yakalanan Skandinyum	**5 parça (1856.67 gr)**

Grafik-12 1993-2005 Yılları Arasında Operasyonlarda Ele Geçirilen Nükleer Madde Ve Radyoaktif Kaynak

** 2004 raporunda olay sayısı 14 olarak gösterilmiştir. TAEK tarafından 3 olayda elde edilen maddelerin eser miktarda (doğada var olduğu kadar) uranyum içerdiği bildirildiğinden, söz konusu 3 olay tablodan çıkartılmıştır. 2005 yılında ise 1 olay meydana gelmiştir.*

Uluslararası camiada ülkeler arasında pazarlık konusu edilen ve bazı ülkeler tarafından da savaş sebebi sayılan bu tür maddelere ilişkin tedbirler uluslararası kamuoyunda sık sık tartışılmaktadır. Nükleer madde kaçakçılığına konu olan bu maddelerin fiyatlarının milyon dolarlarla ifade edilmesi, atom, hidrojen, nötron, fizyon ve misket bombaları gibi nükleer silah yapımında kullanılması suç şebekelerinin ve bu büyük tehdidi elinde bulundurma amacı taşıyan devletlerin ve terör örgütlerinin bu suç türüne yönelmelerine neden olmaktadır.

Bu yeni suç türü ile mücadelede kaçakçılık birimlerimizi bilinçlendirmek amacıyla TAEK'in katılımıyla merkez ve il birimlerimizde görevli personelimize çeşitli eğitim faaliyetleri düzenlenmekte ve seminer çalışmalarına ağırlık verilmektedir. Ayrıca konuyla ilgili olarak uluslararası ve ulusal bazda faaliyet gösteren kurumlar ile bu tür maddelerin kaçakçılığına yönelik koordinasyon, işbirliği ve bilgi paylaşımını amaçlayan toplantı ve seminerler yakından takip edilmektedir.

MALİ SUÇLARLA MÜCADELE

1- AKARYAKIT KAÇAKÇILIĞI

1.1-Genel Değerlendirme

Ülkemizi her yönden olumsuz etkileyen kaçakçılık faaliyetleri içerisinde önemli bir yer teşkil eden akaryakıt kaçakçılığı yıllar itibari ile artış gösteren bir suç türü olarak karşımıza çıkmaktadır.

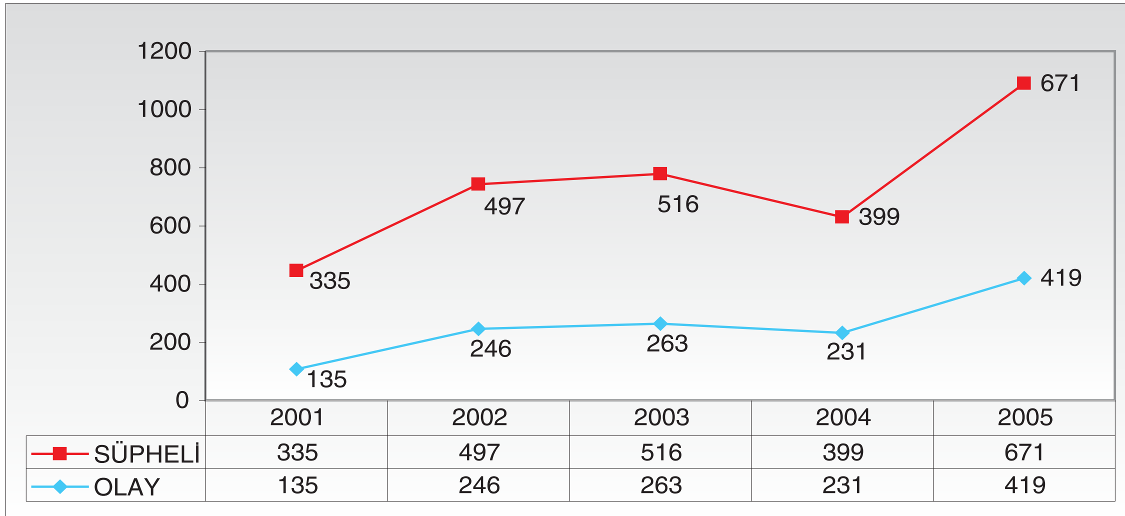
Akaryakıt kaçakçılığının nedenleri arasında; ekonomik nedenler, kişilerin çok para kazanma hırsları, akaryakıt üzerinden alınan vergiler ve kaçak akaryakıtın normal piyasa fiyatının çok altında olması gösterilebilir. Bununla birlikte, akaryakıt kaçakçılığından elde edilen rantın çok büyük olmasından dolayı bu suçun organize bir şekilde işlenmeye başlandığı da görülmektedir.

Akaryakıt kaçakçılığı suçu, devletin akaryakıt ürünlerinden aldığı verginin kaybı nedeniyle ülke ekonomisine verdiği büyük zararların yanı sıra, kaçak akaryakıtı kullanan vatandaşların araçlarının motor aksamına, içerdiği yüksek kükürt oranı nedeniyle de çevreye ve insan sağlığına büyük zararlar vermektedir.

Başkanlığımızın ve Başkanlığımız koordinesindeki il birimlerimizin gerçekleştirdiği çalışmalar sonucunda akaryakıt kaçakçılığının ülkemizde uygulanan bazı gümrük rejimlerinin (ithalat, ihracat, transit ve antrepo rejimlerinin) suistimali ile ortaya çıktığı belirlenmiştir. Yıllar itibari ile küçük çaplı değişiklikler gösterse de genel anlamda kullanılan suistimal yöntemleri;

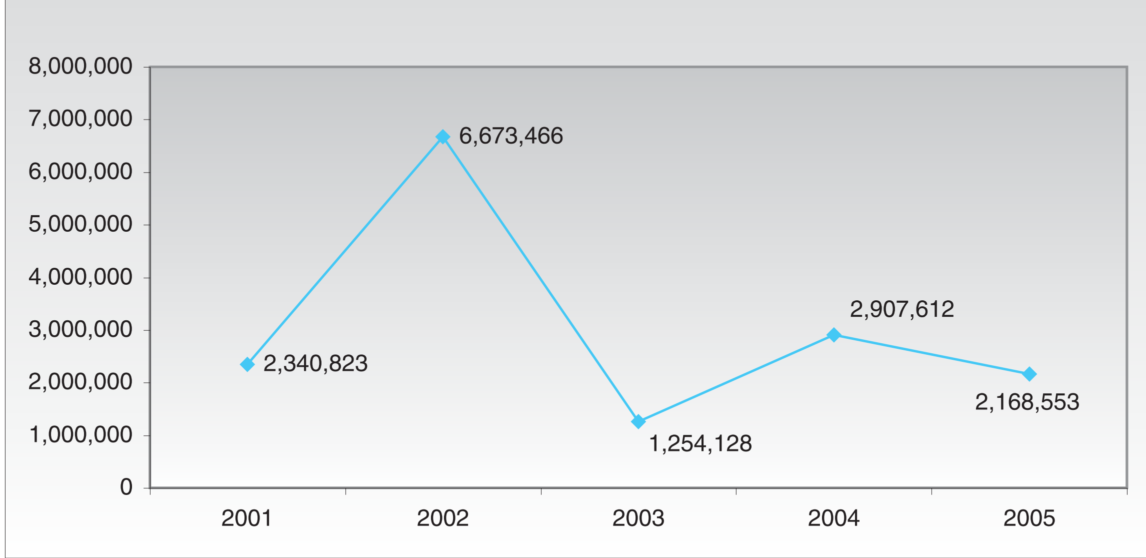
1-Deniz yoluyla,
2-İhraç amaçlı petrolün iç piyasaya sürülerek,
3-Sınır ticaretinin suistimali,
4-Redüktör ve dişli yağının akaryakıta katılması,
5-Solventlerin akaryakıta katılması şeklinde sıralanabilir.

1.2- İstatistikler

	2001	2002	2003	2004	2005
SÜPHELİ	335	497	516	399	671
OLAY	135	246	263	231	419

Grafik:1 2001-2005 Yılları Arasında Meydana Gelen Akaryakıt Kaçakçılığı Olayları ve Hakkında İşlem Yapılan Şüpheliler

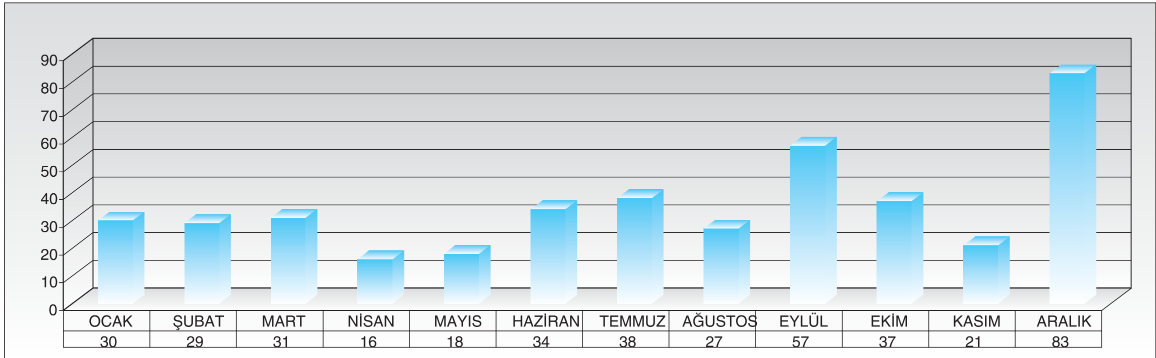

Grafik:2 2001-2005 Yılları Arasında Yakalanan Kaçak Akaryakıt Miktarları (lt)

2001 ile 2005 yılları arasında polis bölgesinde meydana gelen akaryakıt kaçakçılığı olayları, hakkında işlem yapılan şüpheliler ve yakalanan miktarlar Grafik 1 ve Grafik 2 'de görülmektedir.

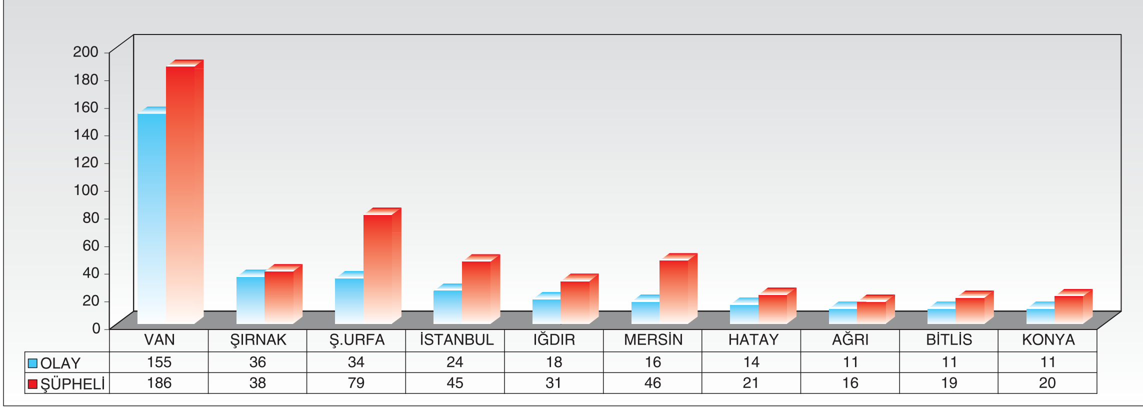
2001-2005 yılları arasında olay-şüpheli bazında 2004 yılı dikkate alınmadığında sürekli bir artışın olduğu ancak yakalama miktarlarının düzensiz bir seyir izlediği görülmektedir.

2005 yılında bir önceki yıla göre olay sayısında %81'lik, şüpheli sayısında %68'lik bir artış tespit edilmiştir. Yakalama miktarında ise %26'lık bir düşüş yaşanmıştır.

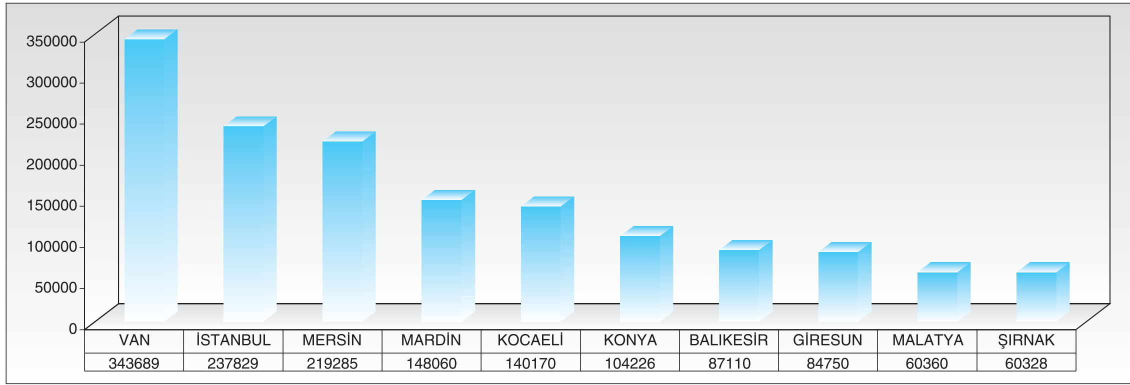

Grafik-3 2005 Yılında Meydana Gelen Akaryakıt Kaçakçılığı Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

Olayların meydana geldiği zaman dilimlerine bakıldığında Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül döneminde artışın olduğu görülmektedir. Bu değişimin ise mevsimsel şartlardan kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Grafik-4 2005 Yılında En Fazla Akaryakıt Kaçakçılığı Olaylarının Meydana Geldiği 10 İl

Grafik-5 2005 Yılında En Fazla Kaçak Akaryakıt Yakalanan 10 İl

Grafik 4 ve 5'ten de anlaşılacağı üzere akaryakıt kaçakçılığının olay bazında en çok doğu illerimizde meydana geldiği, yakalama miktarlarına göre ise; Kocaeli ve İstanbul başta olmak üzere denize kıyısı bulunan illerimizde yoğunluk kazandığı görülmektedir. Bunun kaçakçılıkta kullanılan yöntem farklılığından kaynaklanmakta olduğu, özellikle deniz araçlarıyla büyük miktarlarda akaryakıt kaçakçılığının yapıldığı değerlendirilmektedir.

1.3- Akaryakıt Kaçakçılığı ile ilgili olarak yürütülen çalışmalar

Akaryakıt kaçakçılığı ile etkin mücadele kapsamında, 14.06.2005 tarihinde EPDK ile İçişleri Bakanlığımız arasında "Petrol Piyasasında Yapılacak İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır.

Yürürlüğe giren bu protokol ile kurumlar arası koordinasyonun en üst seviyeye çıkartılması ve petrol piyasasının etkin bir şekilde denetlenebilmesi hedeflenmektedir.

1.3.1 Lisans Denetim Faaliyetleri

EPDK ile imzalanan İşbirliği Protokolü kapsamında, 2005 yılında bayilik lisansı denetimi ve solvent-baz yağı kullanıcısı firmaların denetimi olmak üzere iki aşamalı bir dene-

tim gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucunda toplam 5551 akaryakıt istasyonu ve 54 adet firma içerisinde mevzuata aykırı faaliyet gösteren 401 akaryakıt istasyonu lisans işlemleri tamamlanıncaya kadar geçici olarak mühürlenmiştir.

1.3.2 Ulusal Marker Sistemi

Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele kapsamında yürürlüğe girecek olan bir başka uygulama ise ulusal marker sistemidir. Ulusal marker sistemi ile yurtiçinde serbest dolaşımda bulunan akaryakıt ürünlerinin işaretlenmesi planlanmakta olup söz konusu işaretleme sistemi sayesinde, kaçak akaryakıtın yerinde ve hızlı bir şekilde tespit edilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu uygulamanın 17.11.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde yürürlüğe girmesine ilişkin gerekli alt yapı çalışmaları EPDK tarafından halen sürdürülmektedir.

1.3.3 Eğitim Faaliyetleri

Kaçakçılıkla etkin bir şekilde mücadele edebilmek, personelimizin bilgilerini tazelemek ve yeni gelişmeler ile ilgili son bilgileri aktarmak amacıyla, 19 - 30 Eylül 2005 tarihleri arasında Başkanlığımız bünyesinde, personelimize "Kaçakçılık Suçları Soruşturma Teknikleri Eğitim Programı" düzenlenmiş, çeşitli kurum ve kuruluşlardan 19 uzman tarafından bu kursta eğitim verilmiştir.

Akaryakıt kaçakçılığı operasyonlarında kaçak olduğundan bahisle görevlilerimizce zapt edilen akaryakıttan numune alınmasında sorunlar yaşandığı görülmüştür. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) desteğiyle İl Emniyet Müdürlüklerimizin akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele eden birimlerinde görev yapan 200 personeline TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezince "Tanktan Numune Alma" ve "Petrol Piyasası Mevzuatı" eğitimi verilmiştir. Bu eğitim sonunda eğitime katılan tüm personele denetimlerde kullanmak üzere "Petrol Piyasası Denetçi Kimlik Kartı" düzenlenmiştir.

2- TÜTÜN, TÜTÜN MAMÜLLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER KAÇAKÇILIĞI

2.1-Genel Değerlendirme

Son yıllarda illegal sigara ticaretinin kaçak sigaradan ziyade sahte sigaraya yöneldiği görülmektedir. 2004 yılında polis, jandarma ve gümrük görevlilerince yakalanan yaklaşık 6,5 Milyon adet sigaranın çoğunluğunun sahte sigara olduğu tespit edilmiştir.

Buradan hareketle;

Ülkemizde satılan sigaraların yaklaşık %10'unun kaçak veya sahte olduğu tahmin edilmektedir. Maliye Bakanlığı 2004 yılında tütün mamullerinden 5,5 Milyar YTL vergi almıştır. 2005 yılında ise tütün mamullerinden alınan ÖTV miktarının yükseltilmesine rağmen ülkemize yasadışı yollardan getirilen kaçak ve sahte sigaralardan dolayı alınan vergi bir önceki yıla göre %5 oranında azalma göstermiştir. Sigaradan alınması planlanan verginin ülke bütçesi içerisindeki toplam payı yaklaşık %5 civarındadır.

Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgemizde 2002-2004 yılları arasında toplam satış oranının % 40 düşüş göstermesi, durumun ciddiyetinin anlaşılması açısından önemli bir

örnektir. Şırnak ilinde 2002 yılında 163.730 kilo sigara satışı gerçekleşmiş, bu rakam 2003 yılında 94.080 kiloya, 2004 yılında ise 20.566 kiloya düşmüştür.

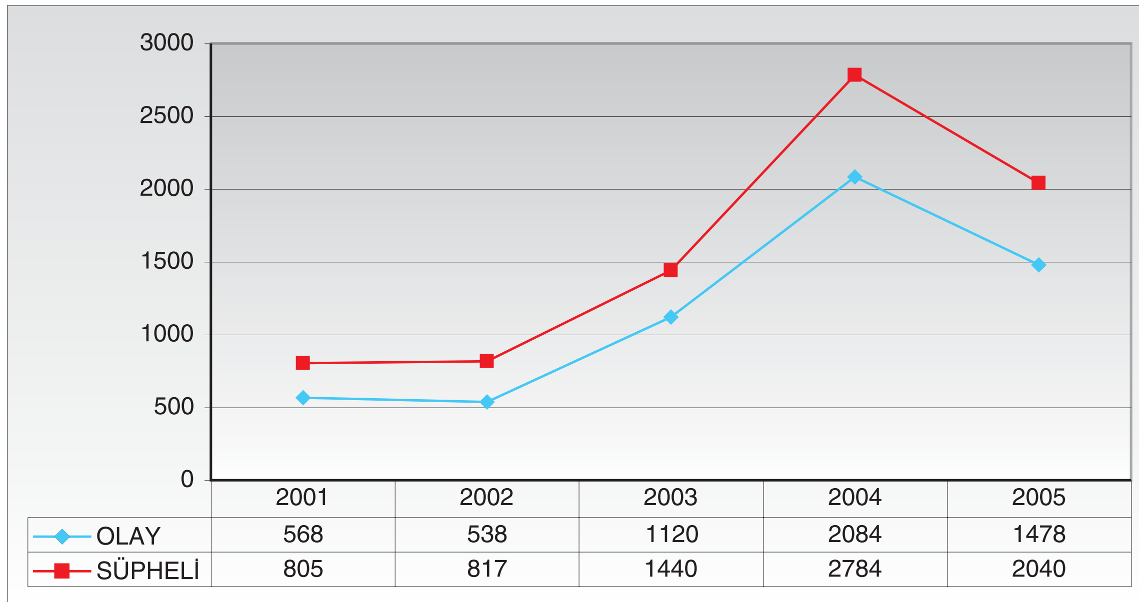
TEKEL Sigara Pazarlama ve Dağıtım A.Ş. tarafından Irak'a hiçbir TEKEL ürününün ihraç edilmediği göz önünde bulundurursak, Irak'tan yurdumuza yolcu beraberi getirilen sigaraların büyük bir çoğunluğunun sahte olabileceği değerlendirilmektedir.

2.2- İstatistikler

Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgemizde yer alan bazı illerimizdeki, 2002 - 2003 - 2004 yıllarına ait kilogram bazındaki sigara satışlarının karşılaştırması aşağıda görülmektedir.

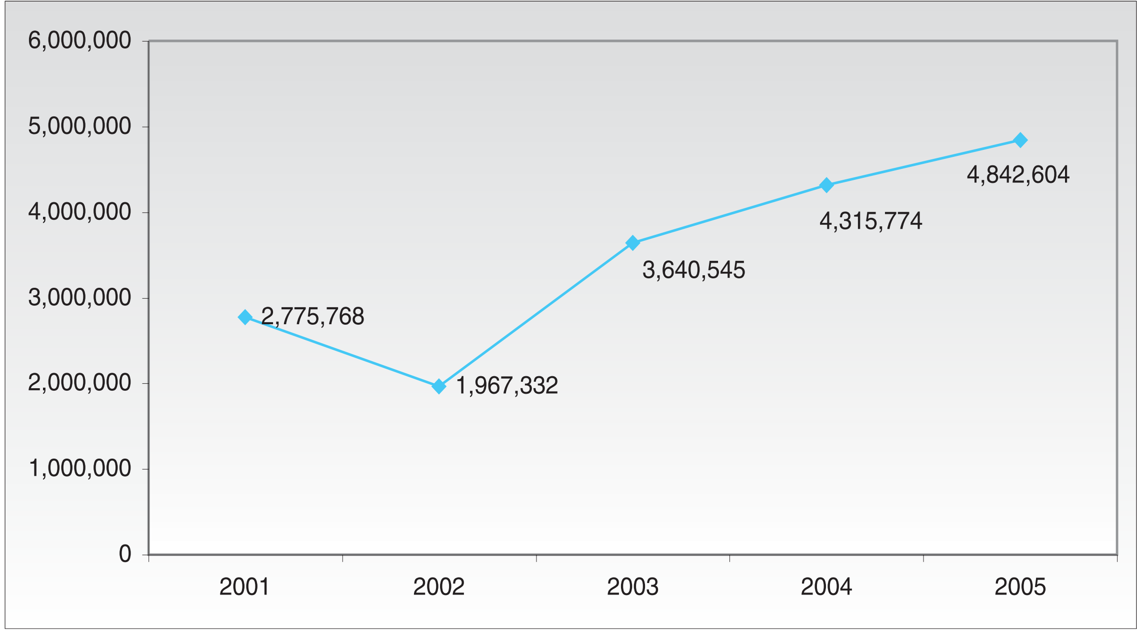
	2002(kg)	**2003**(kg)	**2004**(kg)
BATMAN	265.830	204.180	93.410
DİYARBAKIR	783.150	549.350	334.510
HAKKARİ	62.640	29.590	9.416
KİLİS	91.930	64.784	38.570
MUŞ	214.090	166.291	136.145
ŞIRNAK	163.730	94.080	20.566
VAN	503.093	362.682	238.037

Sigara ve tütün kaçakçılığı sadece ekonomik yönden düşünülmeyip, insan sağlığı açısından da değerlendirildiğinde, yakalanan sigaralara ilişkin düzenlenen ekspertiz raporlarının, sahte sigara üretiminde genellikle bozulmaya yüz tutan ve küflenmiş tütünlerin kullanıldığını açıkça ortaya koyduğu görülmektedir.

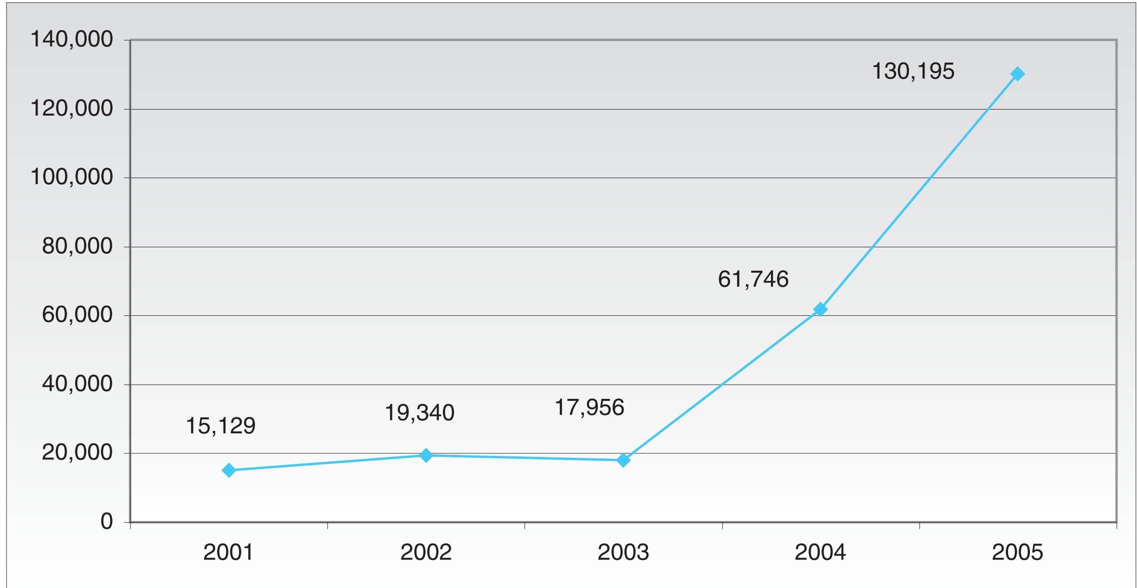

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	568	538	1120	2084	1478
SÜPHELİ	805	817	1440	2784	2040

Grafik-6 2001-2005 Yılları Arasında Meydana Gelen Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçki Kaçakçılığı Olay ve Şüpheli Sayıları

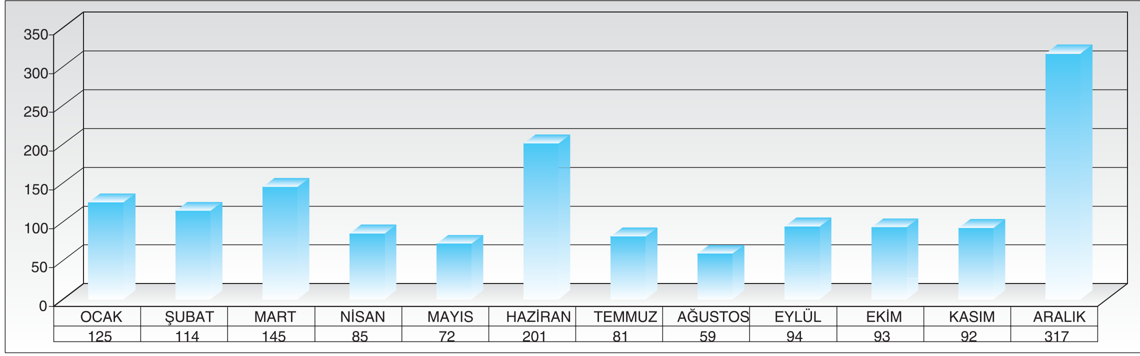

Grafik-7 2001-2005 Yılları Arasında Yakalanan Tütün ve Tütün Mamülleri (Paket)

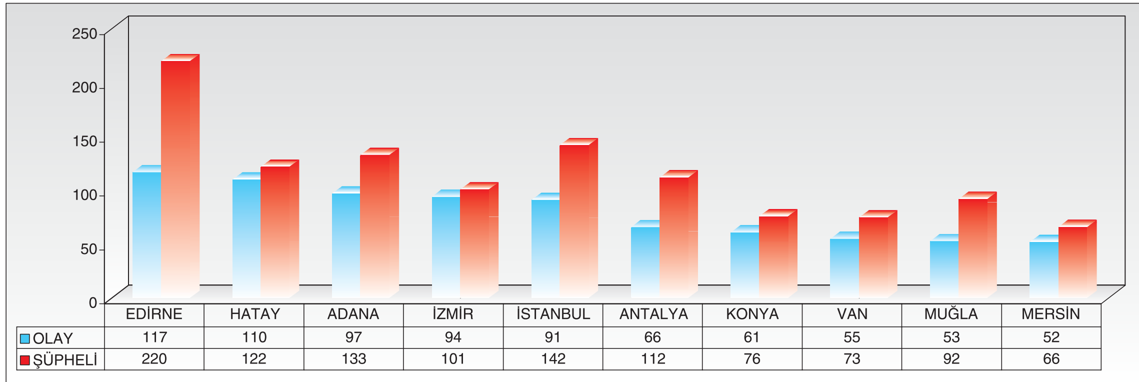
Grafik-8 2001-2005 Yıllarında Yakalanan Alkollü İçki Miktarları (Şişe)

2005 yılında bir önceki yıla göre tütün, tütün mamulleri ve alkollü içki kaçakçılığı olaylarında %30'luk, şüpheli sayısında ise %27'lik bir azalma görülmüştür. Buna karşın tütün ve tütün mamulleri yakalamalarında %12'lik, Alkollü içki yakalamalarında ise %110'luk bir artışın olduğu tespit edilmiştir.

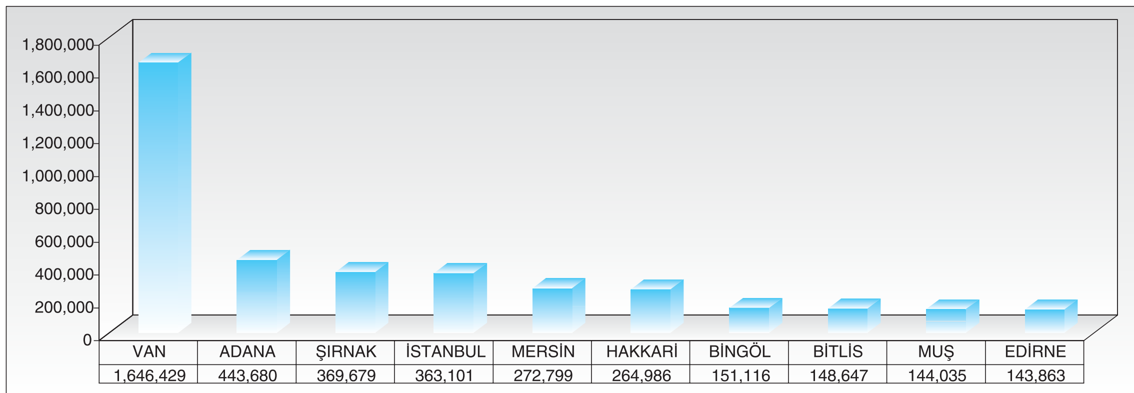
	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
	125	114	145	85	72	201	81	59	94	93	92	317

Grafik-9 2005 Yılında Meydana Gelen Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçki Kaçakçılığı Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

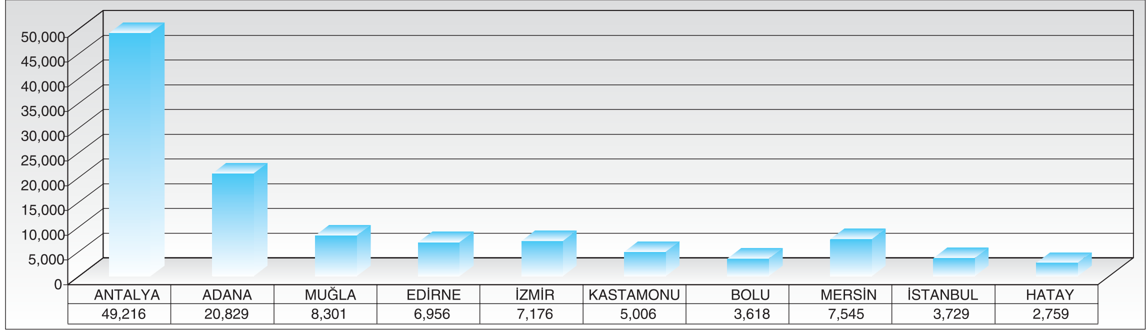
	EDİRNE	HATAY	ADANA	İZMİR	İSTANBUL	ANTALYA	KONYA	VAN	MUĞLA	MERSİN
OLAY	117	110	97	94	91	66	61	55	53	52
ŞÜPHELİ	220	122	133	101	142	112	76	73	92	66

Grafik-10 2005 Yılında En Fazla Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçki Kaçakçılığı Olaylarının Meydana Geldiği 10 İl

	VAN	ADANA	ŞIRNAK	İSTANBUL	MERSİN	HAKKARİ	BİNGÖL	BİTLİS	MUŞ	EDİRNE
	1,646,429	443,680	369,679	363,101	272,799	264,986	151,116	148,647	144,035	143,863

Grafik-11 2005 Yılında En Fazla Yakalanan Tütün ve Tütün Mamüllerinin Yakalandığı 10 İl (Paket)

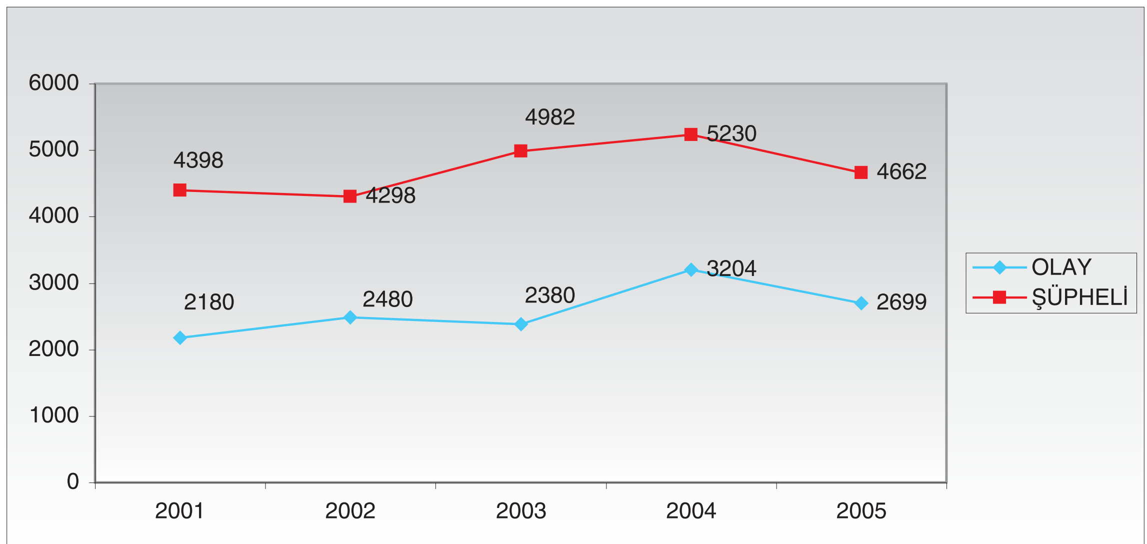
Grafik-12 2005 Yılında En Fazla Alkollü İçki Yakalanan 10 İl

Grafik 11 ve12 ‘den de anlaşılacağı üzere kaçak/sahte sigaraların özellikle Doğu ve Güneydoğu illerinde sıklıkla görüldüğü, alkollü içki kaçakçılığı olaylarının ise özellikle turist sayısının çok bulunduğu bölgelerde yoğunlaştığı gözlemlenmektedir.

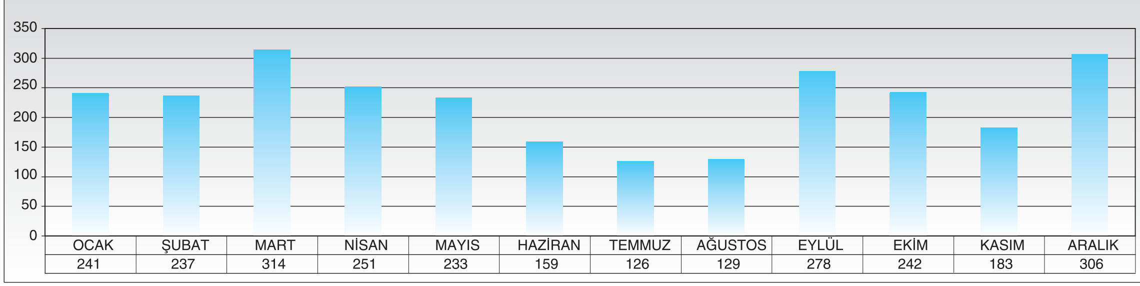
3- SAHTECİLİK SUÇLARI

3.1- Genel Değerlendirme

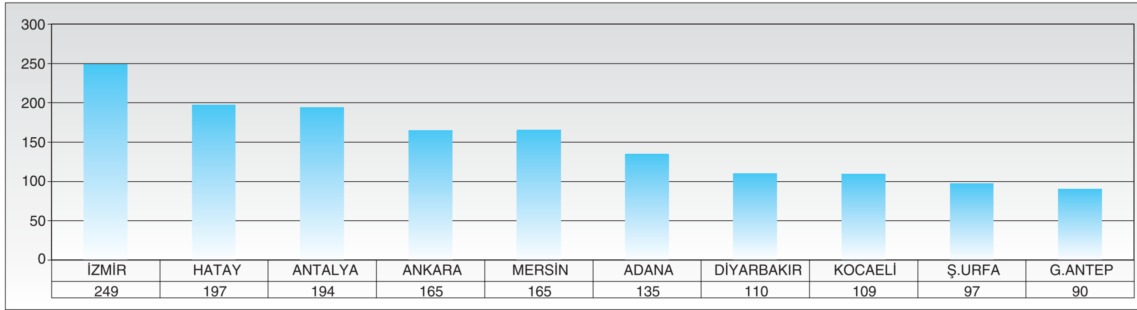
1 Haziran 2005 tarihinde yeni TCK’nın yürürlüğe girmesiyle sahtecilik suçları yeniden düzenlenmiştir. Yeni TCK’nın 197 ile 212. maddeleri arasında düzenlenen sahtecilik suçları temel olarak; Parada sahtecilik, Kıymetli damgada sahtecilik, Etkin pişmanlık, Mühürde sahtecilik ve Mühür bozma, Resmi belgede sahtecilik, Özel belgede sahtecilik ve İçtima gibi konular şeklinde ele alınmıştır. Özellikle, bakıldığında ‘kalpazanlık’ suçunun adı değiştirilerek ‘Parada Sahtecilik’ olmuştur.

Grafik-13 2001-2005 Yılları Arasında Meydana Gelen Sahtecilik Olay ve Şüpheli Sayıları

Grafik-14 2005 Yılında Meydana Gelen Sahtecilik Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

Grafik-15 2005 Yılında En Fazla Sahtecilik Olaylarının Meydana Geldiği 10 İl

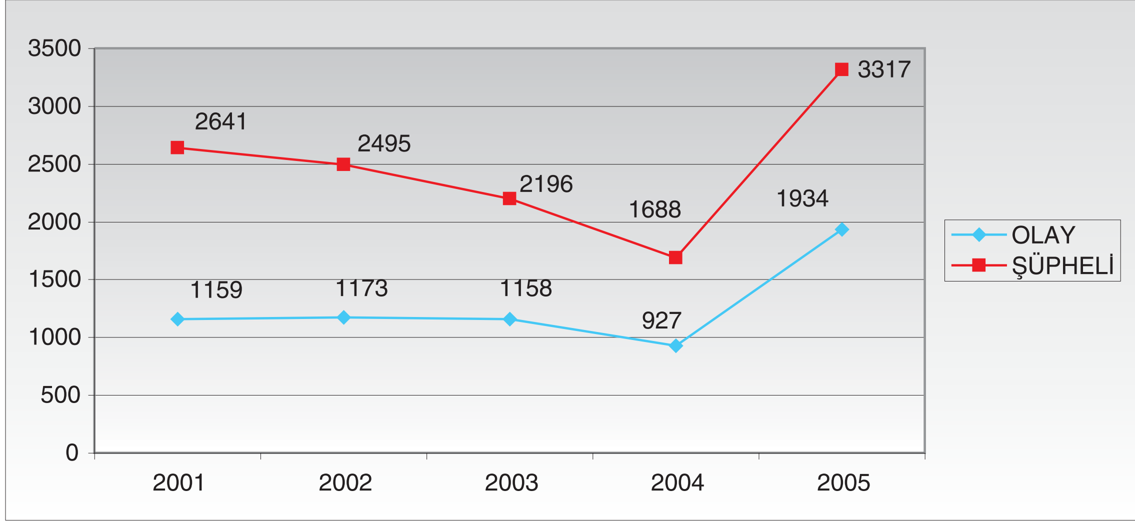
3.2- Parada Sahtecilik

3.2.1- Değerlendirme

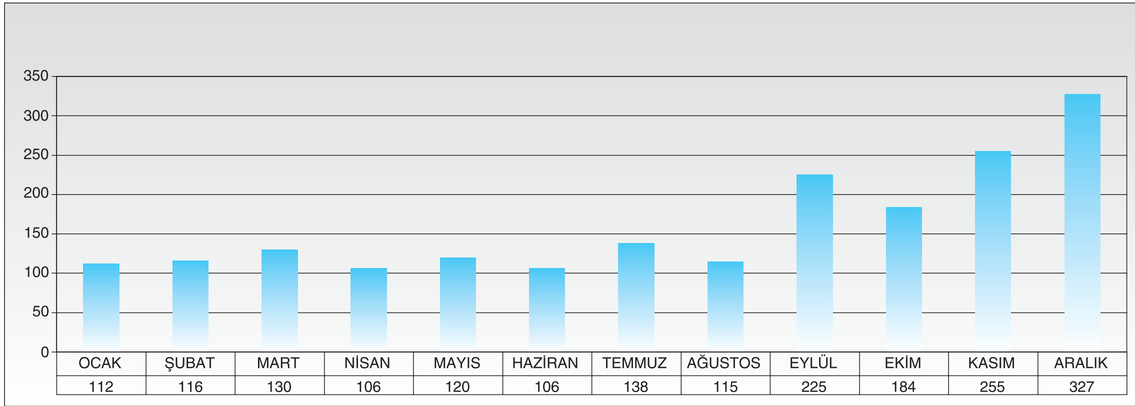
1 Ocak 2005 tarihinde Yeni Türk Lirası'nın tedavüle çıkmasıyla parada sahtecilik suçlarının artacağı değerlendirilmekteydi. Nitekim daha önce en yüksek para değeri 20 milyonluk banknot iken, YTL ile beraber 50 YTL'lik ve 100 YTL'lik banknotlar tedavüle çıkmıştır. Bu da parada sahtecilik suçlarını, daha önceden de değerlendirildiği gibi artırmıştır. Hem banknot olarak, hem de metal olarak tedavüle çıkan 1 YTL, şimdiye kadar pratikte mevcut olmayan madeni sahte para basımını gündeme getirmiştir. Banknot basımına göre tamamen farklı ham madde ve baskı makinalarına ihtiyaç olduğundan, sadece bu suçla uğraşan suç teşekküllerini ortaya çıkarmıştır. Metal 1 YTL'de güvenlik unsurunun bulunmaması ve maliyetinin çok ucuz olması, dolayısıyla da yüksek kazanç elde edilmesi bu suçun teşvik edici unsurları olduğu, yapılan operasyonlardan sonra ortaya çıkmıştır. Bu da genel olarak değerlendirildiğinde sahte para basımı olaylarının ve şüphelilerinin geçtiğimiz yıllara göre çok daha fazla artmasına yol açmıştır.

Teknolojik gelişmelerin çok hızlı yaşandığı günümüzde, suç ve suçlular çoktan sınırları aşmış, suç örgütleri uluslararası teşekkül haline gelmiştir. Durum böyle iken suçla mücadele de milletler arası işbirliği kaçınılmaz olmaktadır. Buna bağlı olarak 2005 yılında diğer yıllara nazaran uluslararası işbirliği daha çok gündeme gelmiş, özellikle Almanya ile yapılan hızlı bilgi değişimi ve paylaşımı sonucu, parada sahtecilik suçuna yönelik operasyonlarda önemli yakalamalar olmuştur.

3.2.2- İstatistikler

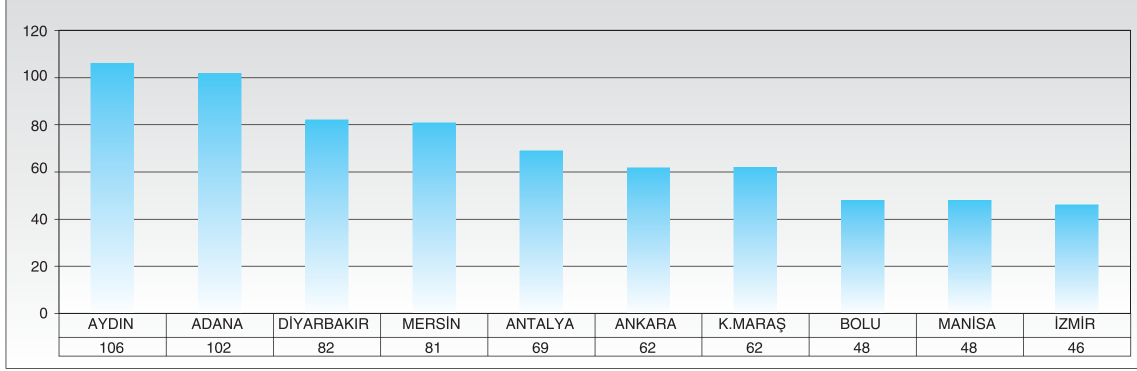

Grafik-16 2001-2005 Yılları Arasında Meydana Gelen Parada Sahtecilik Olay ve Şüpheli Sayıları

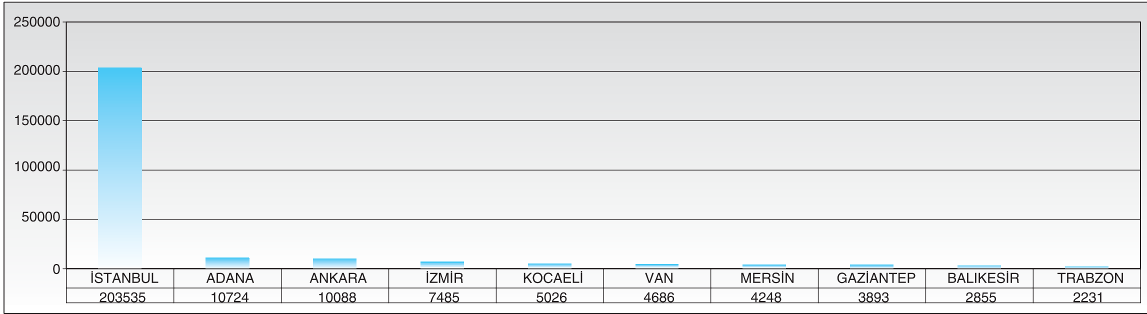

OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
112	116	130	106	120	106	138	115	225	184	255	327

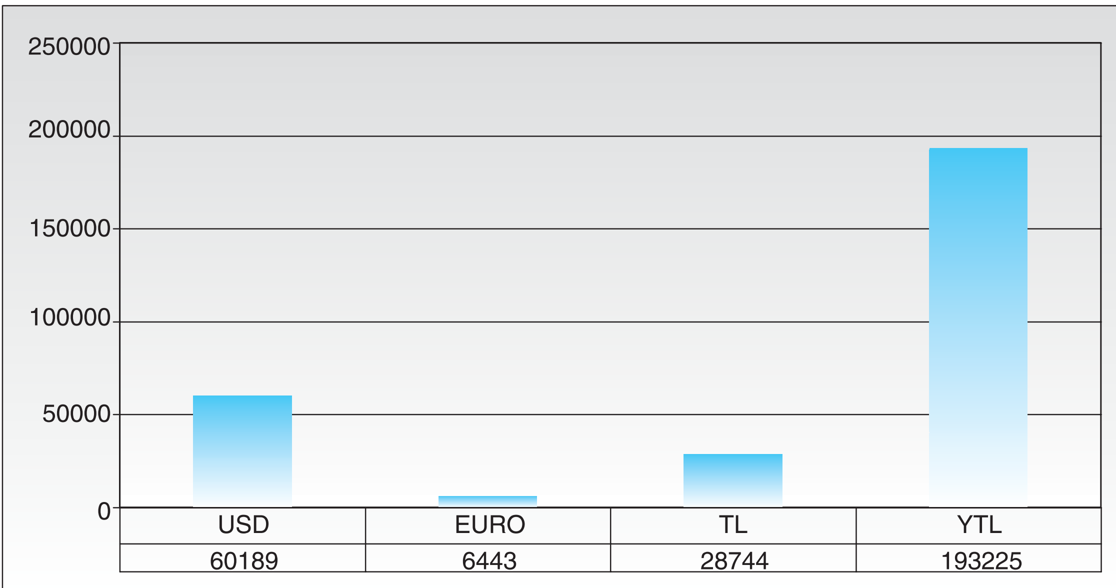
Grafik-17 2005 Yılında Meydana Gelen Parada Sahtecilik Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

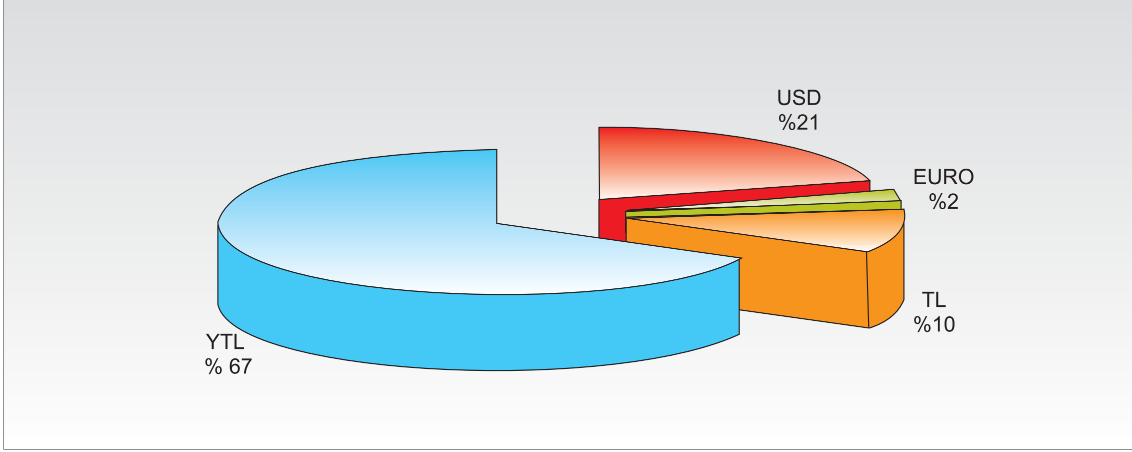
Grafik-18 2005 Yılında En Fazla Parada Sahtecilik Olaylarının Meydana Geldiği 10 İl

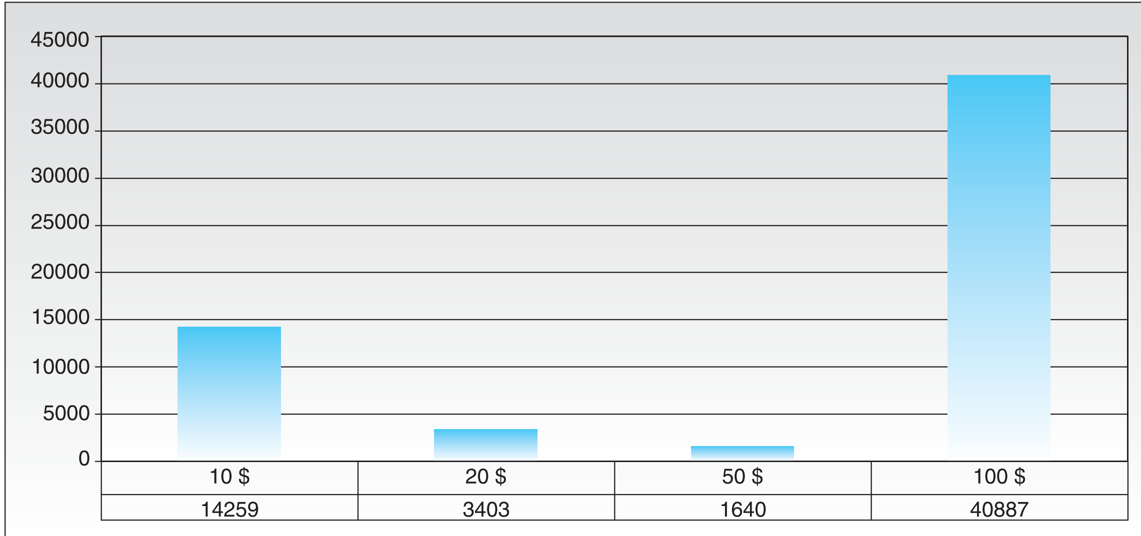
Grafik-19 2005 Yılında En Fazla Sahte Banknot Yakalanan 10 İl

Grafik-20 2005 Yılında Yakalanan Sahte Banknotların Cinsine Göre Dağılımı

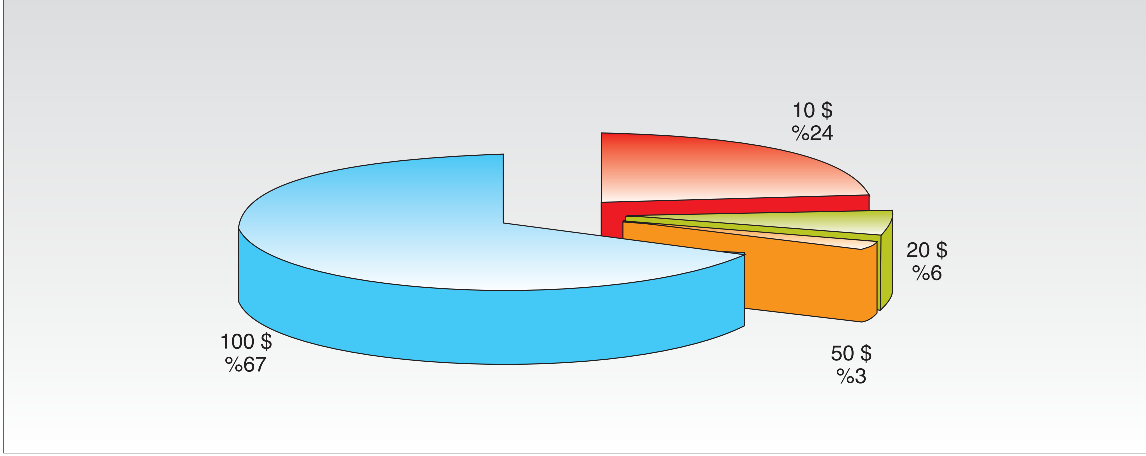

Grafik-21 2005 Yılında Yakalanan Sahte Banknotların Cinsine Göre Toplam Yakalamalara Oranı

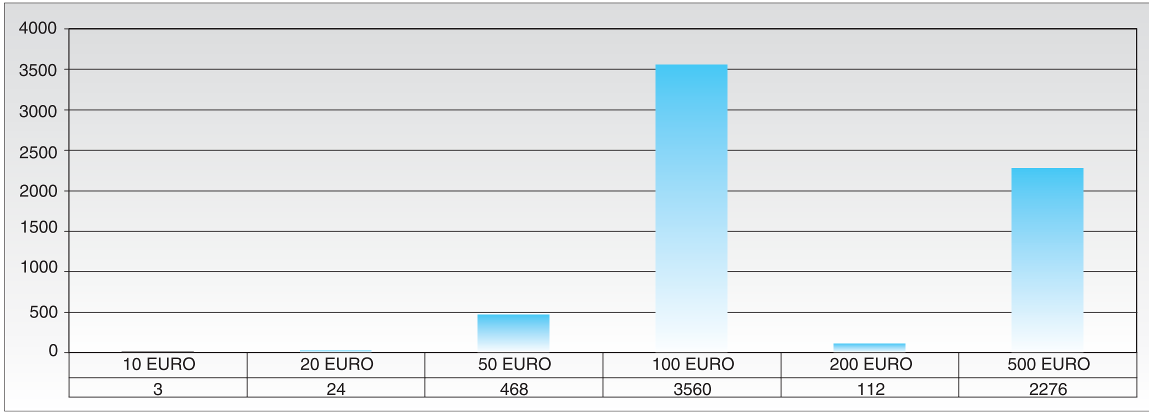

10 $	20 $	50 $	100 $
14259	3403	1640	40887

Grafik-22 2005 Yılında Yakalanan Sahte USD'lerin Küpür Değerine Göre Dağılımı

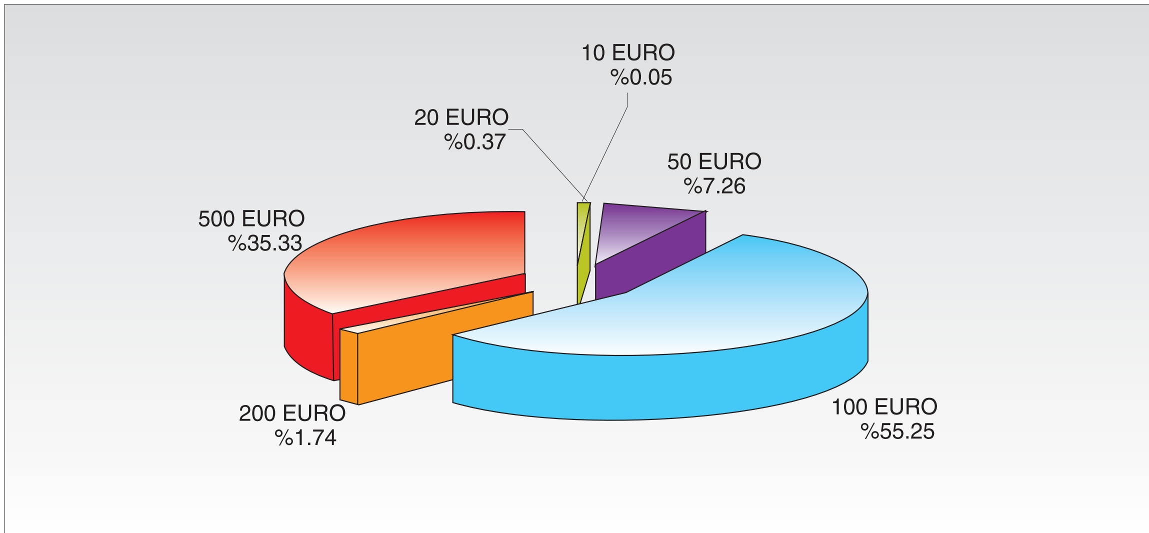

Grafik-23 2005 Yılında Yakalanan Sahte USD'lerin Küpür Değerine Göre Oranı

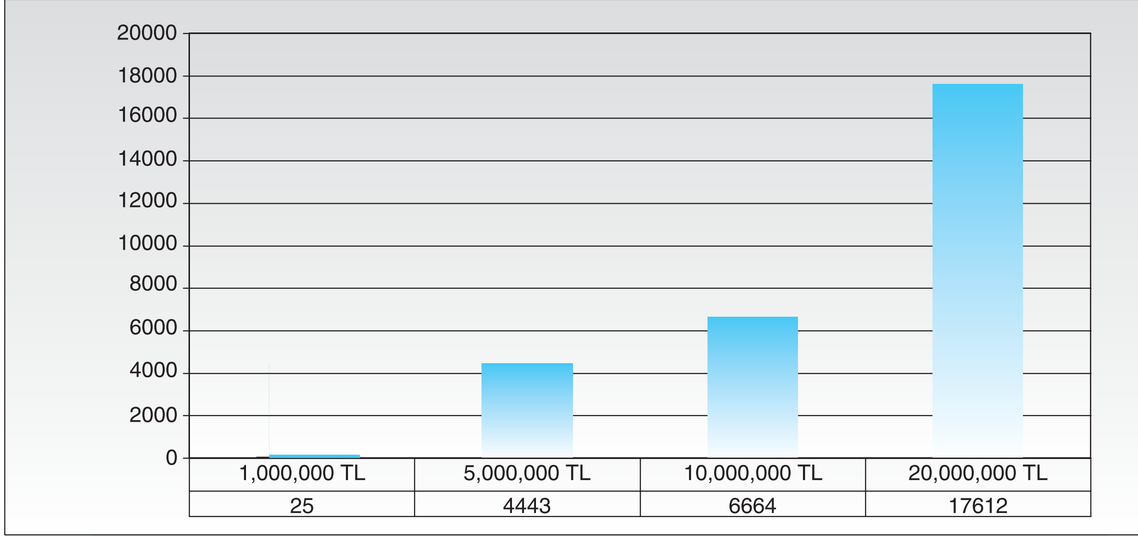

10 EURO	20 EURO	50 EURO	100 EURO	200 EURO	500 EURO
3	24	468	3560	112	2276

Grafik-24 2005 Yılında Yakalanan Sahte EURO'larin Küpür Değerine Göre Dağılımı

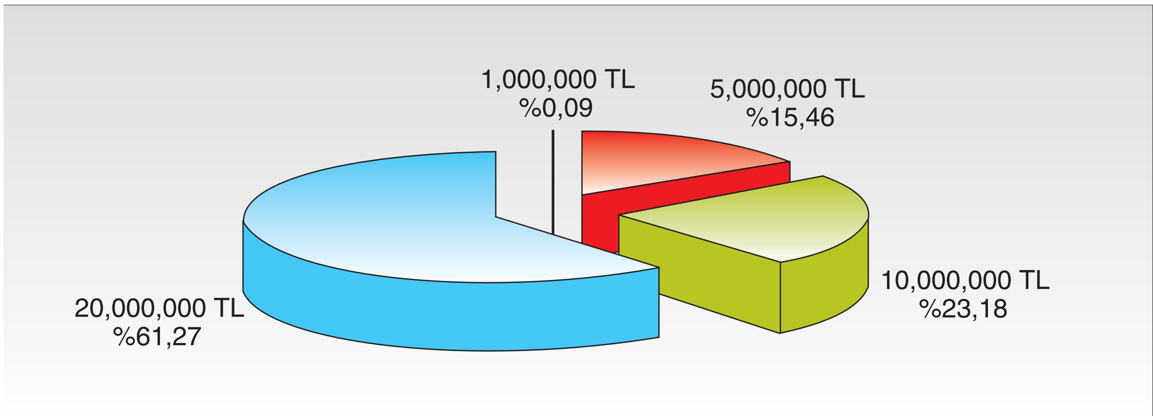

Grafik-25 2005 Yılında Yakalanan Sahte EURO'larin Küpür Değerine Göre Oranı

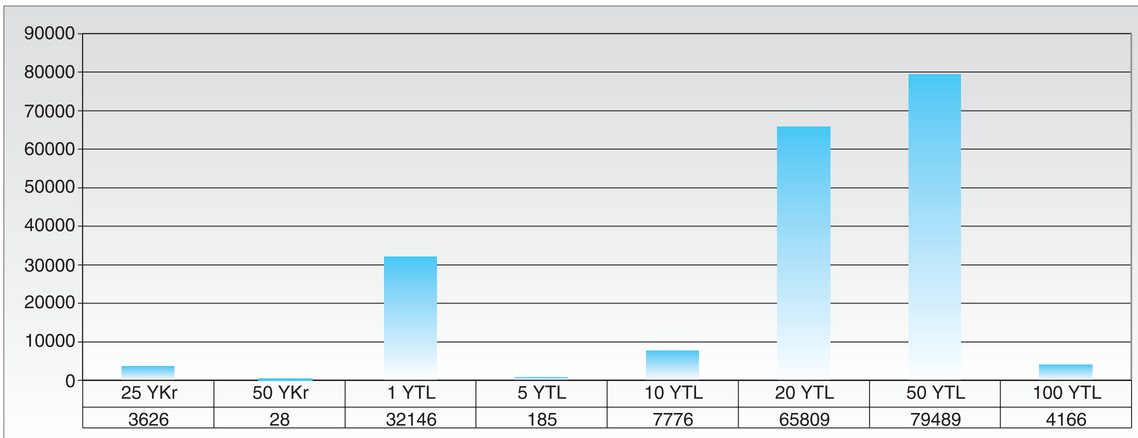

1,000,000 TL	5,000,000 TL	10,000,000 TL	20,000,000 TL
25	4443	6664	17612

Grafik-26 2005 Yılında Yakalanan Sahte TL'lerin Küpür Değerine Göre Dağılımı

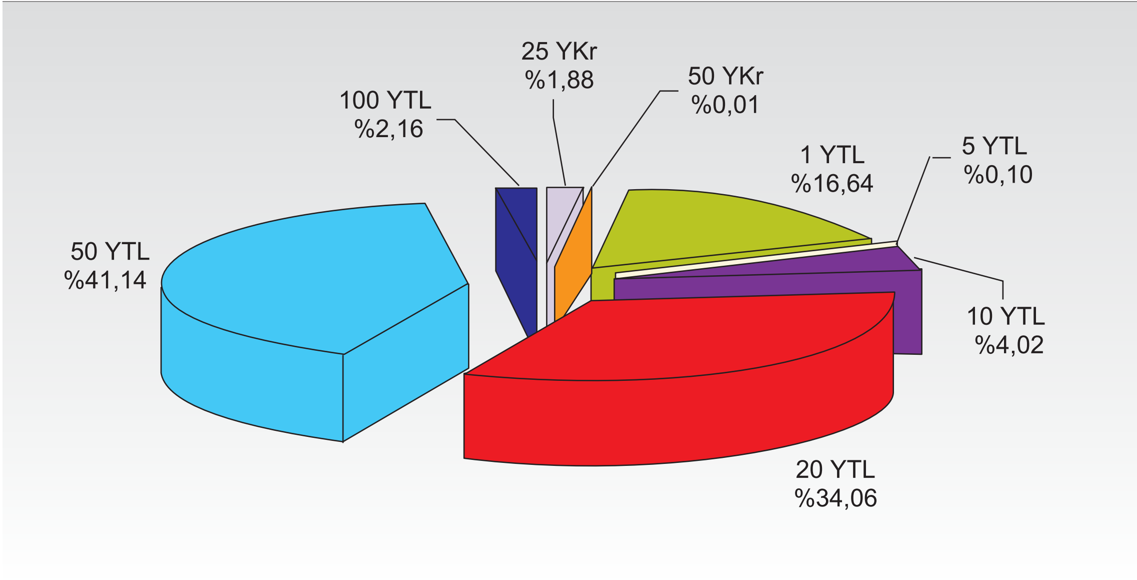

Grafik-27 2005 Yılında Yakalanan Sahte TL'lerin Küpür Değerine Göre Oranı

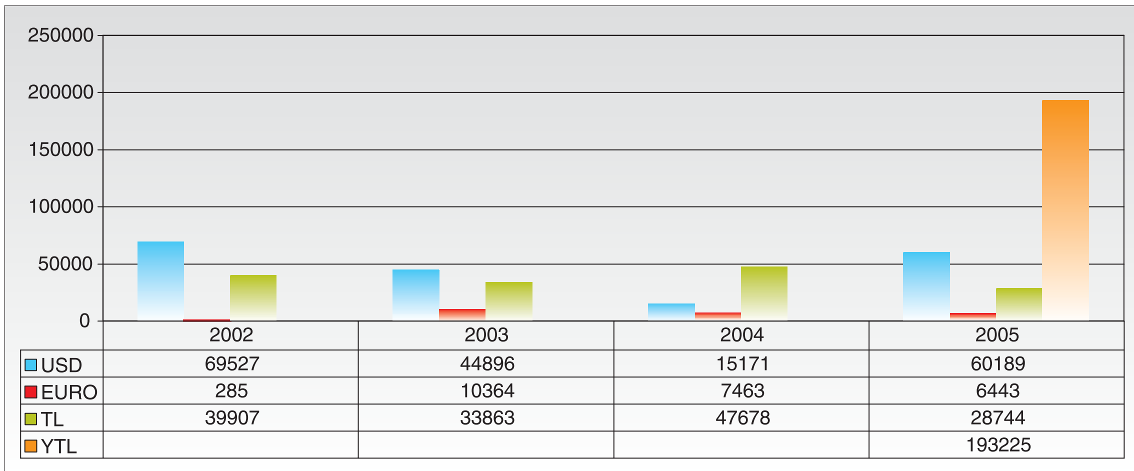

25 YKr	50 YKr	1 YTL	5 YTL	10 YTL	20 YTL	50 YTL	100 YTL
3626	28	32146	185	7776	65809	79489	4166

Grafik-28 2005 Yılında Yakalanan Sahte YTL'lerin Küpür Değerine Göre Dağılımı

Grafik-29 2005 Yılında Yakalanan Sahte YTL'lerin Küpür Değerine Göre Oranı

	2002	2003	2004	2005
USD	69527	44896	15171	60189
EURO	285	10364	7463	6443
TL	39907	33863	47678	28744
YTL				193225

Grafik-30 2002- 2005 Yılları Arasında Yakalanan Sahte Banknotların Cinsine Göre Dağılımı

3.2.3- Parada Sahtecilik Suçlarıyla Mücadele Teknikleri ve Yürütülen Faaliyetler

Ulusal seviyede parada sahtecilik suçuyla daha etkin mücadele edebilmek için Adalet Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ilgili birimleri daha sıkı bir işbirliği içine girmiştir. 5230 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki kanuna göre T.C. Adalet Bakanlığı 09.08.2005 tarihinde 'Sahte Banknotların İncelenmesi ve Değerlendirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik' isimli bir yönetmelik yayımlamıştır. Bu yönetmelik Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, yakalanan sahte banknotların takibi

ve incelemesini yapmak üzere Sahte Banknot İzleme Sistemi isimli bir sistem geliştirmesi ve geliştirilen bu sistemin kullanımı için yeniden Merkez Bankası tarafından Jandarma ve Polis Teşkilatının ilgili birimlerine gerekli eğitimin verilmesi sorumluluğunu getirmiştir. Merkez Bankası bu yönetmelik doğrultusunda SBIS (Sahte Banknot İzleme Sistemi) isimli bir program geliştirmiştir.01.01.2006 tarihinden itibaren de ilgili kurumlarca bu sisteme veri girişi yapılmaya başlanılmıştır. Ancak pratikte ilk defa bu yıl karşımıza çıkan sahte metal paralar ile ilgili de benzer bir yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Uluslararası seviye de ise Avrupa Komisyonuna bağlı OLAF (The European Anti-Fraud Office) isimli kuruluşun parada sahtecilik konusu ile ilgili yaptığı toplantılara Başkanlığımızca katılım sağlanarak, uluslar arası alanda bu suçla mücadele yöntemleri hakkında bilgi edinilmektedir.

Başkanlığımızın geliştirdiği güçlü iletişim sayesinde il birimleri arasında etkin bir koordinasyon sağlanmıştır. Bunun neticesi olarak sahte para operasyonları, gerektiğinde birkaç ilin katılımıyla eşzamanlı olarak yapılmaya başlanmıştır. Buna 28.09.2005 tarihinde Mersin, Gaziantep, Kilis ve İstanbul Emniyet Müdürlüklerince yapılan eş zamanlı sahte metal 1 YTL operasyonunu örnek verebiliriz.

Sahtecilikle etkin mücadelede;

- Sahte banknotların kaynağının yakalanması,
- Halkın gerekli hassasiyeti göstermesi,
- Banka ve diğer kurumların gerekli hassasiyeti göstermesi,
- Kurumlararası işbirliğinin geliştirilmesi,
- Gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasıgibi maddeleri sayabiliriz.

Parada sahtecilik konusunda bilinmesi gereken diğer bir husus da sahte banknotların dolaşıma çıkarılma yöntemleridir. Bunları da şu şekilde sıralayabiliriz.

- Döviz büfeleri,
- Banka/Finans kurumlarındaki toplu ödemelerde deste arasına koyma şeklinde,
- Sinema,tiyatro yada otoyol gişelerinde kullanmak,
- Şans oyunlarında,
- Canlı hayvan ticareti ve seyyar satıcılılara vermek suretiyle,
- Fuhuş, kaçakçılık ve uyuşturucu sektöründe,
- Toplu taşıma araçları ve taksiler de kullanmak,
- Gazino ve eğlence yerlerinde,
- Benzin istasyonlarında,
- Büfe, bakkal ve marketlerde.

Sahte Banknotların tespiti ve yakalanmasında ticari bankaların da katkısı çok büyüktür. Ancak kurumlar arası katılımların olduğu toplantılarda Türkiye Bankalar Birliği yetkilileri uygulamada yaşadıkları zorluklardan bahsetmiştir. Temel olarak ticari birer yapı olan bankalar, sorunsuz hizmet ve müşteri memnuniyeti adına müşterilerini tamamen iyi niyetli olarak değerlendirip, karşılaşılan sahte para konularını yetkililere bildirmemekte ve mücadele de yerine getirmesi gereken etkin rolu oynayamamaktadır. Bunun yanında fiziki bir takım önlemleri ne pahasına olursa olsun almak durumunda oldukları değerlendirilmektedir. Örneğin sahte parayı tanıyan ve neredeyse hatasız çalışan gelişmiş para sayma makinalarının her banka biriminde olması gerekmektedir.

4- GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI

4.1- Genel Değerlendirme

Bilindiği üzere, günümüzün en zorlu sorunlarından birisi, sosyal düzenin korunması ile uluslararası güvenliğin sağlanmasında tehlike oluşturan ve insan hakları ihlallerine neden olan yasadışı insan hareketleridir. Özellikle soğuk savaşların sona ermesi ve yeni dünya düzeninin ortaya çıkması ile globalleşmenin beraberinde getirdiği düzensiz göç hareketlerinin, ulusal ve uluslararası alanda yeniden sorgulanmasına yol açmıştır.

Ekonomik, sosyal veya siyasi nedenlerle ya da iş bulma ve iltica gibi amaçlarla yaşamakta olduğu ülkeyi terk etmek isteyen kişilerin yasadışı faaliyetleri, günümüzde hem kaynak hem de hedef ülke olarak çok sayıda ülkeyi etkilemektedir. Bu faaliyetler genellikle uluslararası düzeyde ağ kurmuş suç örgütleri tarafından yönlendirilmektedir.

Özellikle, 1980'li yıllarda başlayan bahse konu yasadışı göç hareketleri, ülkemizi de önemli bir ölçüde etkilemiştir. Bu göç hareketlerinin bir boyutu, ülkemiz üzerinden geçerek diğer ülkelere – özellikle Avrupa ülkelerine- giden göçmenleri kapsarken, diğer boyutu ise, ülkemize gelen yasadışı göçmenleri içermektedir. Ülkemiz ise, söz konusu göç hareketlerinin kompozisyonu içerisinde, Avrupa, Asya, Orta Doğu ülkeleri ve hatta bazı açıdan Afrika ülkeleri arasındaki köprü pozisyonunda olmakta ve bölgedeki ülkelere göre refah düzeyi daha iyi bir durumda bulunmaktadır. Bu yüzden, Orta Asya ve Orta Doğu ülkelerinden, gelişmiş, zengin, demokratik ve insan haklarına saygılı ülkelere yönelik gerçekleştirilen göçmen kaçakçılığına güzergah olarak en elverişli ülkelerden birisi konumundadır. Bir başka ifade ile, ülkemiz her yönüyle "doğu-batı" arasında köprü olmakla beraber, 'kaynak, transit ve hedef' özelliklerinin görüldüğü bir ülke durumundadır.

Ayrıca, ülkemizdeki göçmen kaçakçılığı konusunu, özellikle ortadoğu, bazı Asya ve hatta Afrika ülkelerinden deniz, hava ve karayoluyla ülkemize legal veya illegal yollardan gelen yabancılar oluşturmakta ve aralarında yabancı uyruklu şahıslar ile birlikte Türk vatandaşlarının da yer aldığı göçmen kaçakçılığı suç organizasyonları vasıtasıyla, ülkemiz üzerinden Yunanistan, İtalya, Almanya, Hollanda, Fransa ve İngiltere gibi bazı Avrupa ülkelerine yönelmektedirler.

Günümüz teknolojisini de yakından takip eden bahse konu göçmen kaçakçılığı suç örgütleri, yasadışı gerçekleştirdikleri faaliyetlerinde ise, teknolojik imkanlardan da yararlanarak kendi aralarında uluslararası irtibat ve haberleşmeyi sağlayıp, çeşitli yöntemlerle, bulundukları ülkedeki barınma, gizlenme ve geçişleri koordine etmektedirler.

Göçmen Kaçakçılığı ile mücadele alanında bugüne kadar yapılan çalışmalar neticesinde; suç organizasyonlarının, kaçak göçmenleri ülkemize genellikle doğu ve güneydoğu bölgelerimizdeki sınırlarımızdan yasadışı yollarla girişlerini sağladıkları belirlenmiştir. Kaçak göçmenler, bu illerimizde bulunan ve daha önceden kiralanan evlerde bir süre barındırılarak otobüs veya kamyonlar ile Akdeniz ve Ege kıyı bölgelerimizdeki illere nakledilmektedir. Yasadışı geçişin son bölümü ise, özellikle küçük botlarla Yunanistan ya da büyük gemilerle İtalya sahillerine, oradan da Avrupa ülkelerine yönelik gerçekleşmektedir.

Ayrıca, diğer bir güzergah olarak ise, yine karayoluyla kara hudut kapılarımızdan Bulgaristan veya Yunanistan sınırlarına geçişlerin sağlandığı ve kaçak göçmenlerin bu yasadışı geçişlerde, özellikle kamyon, tır ya da karavan tipi araçların gizli bölmelerine saklandıkları veya para karşılığında temin edilen sahte yolcu belgelerini (vize, pasaport v.s.) ibraz ettikleri tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, Ülkemiz "Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi"nin (SASMUS) ek protokolü olan "Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İnsan Kara Deniz ve Havayoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokol"ü, 13.12.2000 tarihinde imzalayarak taraf olmuştur.

Buna paralel olarak iç hukukumuzda yapılan yeni düzenlemeler ile "Göçmen Kaçakçılığı" suçu, 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 79. maddesinde yer almıştır.

Söz konusu kanunda, bu suçun işlenmesi halinde belirtilen hapis ve para cezaları, bir önceki kanuna göre artırılmıştır. Ayrıca, özellikle uluslararası alanda örgütlü ve profesyonel olarak yapılanan göçmen kaçakçılığı suç organizasyonlarının deşifre edilebilmesine yönelik kanun uygulayıcı birimlere bir takım yetkiler verilmiştir.

Ayrıca, çok sayıda ülkeyi ilgilendiren göçmen kaçakçılığı suçu ile mücadelede uluslararası işbirliğinin ve koordinasyonun geliştirilmesi amacıyla, 6-7 Haziran 2005 tarihinde Antalya'da, "Göçmen Kaçakçılığı ile Mücadelede Uluslararası Polis İşbirliği Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıya, Azerbaycan, Bangladeş, Çin, Gürcistan, İran, Mısır, Pakistan ve Suriye devletlerinin göçmen kaçakçılığı ile mücadelede kanun uygulayıcı birimlerinde görev yapan yetkililer, ülkemizde görev yapan, ABD, Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Bulgaristan, Fransa, İngiltere, Romanya ve Suudi Arabistan ülkelerinin irtibat görevlileri ile Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Suç Ofisi (UNODC) ve Uluslararası Göç Örgütü'nün (IOM) temsilcileri tarafından katılım sağlanmıştır. Toplantıda, ülkemizin göçmen kaçakçılığı suçu ile mücadeledeki politikası ve öncelikleri aktarılarak, uluslararası işbirliğine her zaman açık olunduğu ve özellikle bundan sonra yapılacak yeni operasyonel çalışmalarda Başkanlığımızca aktif katılım sağlanacağı vurgulanmıştır.

4.2- Operasyonel Çalışmalar

- **Karavan Operasyonu**

Başkanlığımız bünyesinde oluşturulan çalışma grubu ve Almanya'da bulunan Polis İrtibat Görevlimiz aracılığıyla Alman makamları ile birlikte uluslararası bir göçmen kaçakçılığı suç organizasyonuna karşı yürütülen çalışmalar çerçevesinde; Almanya'dan turistik gezi amaçlı kiralanarak Ülkemize getirilen karavanlara, burada 'zula' tabir edilen ve içerisinde 10-15 kişilik göçmen barındırabilen gizli bölmeler yapıldığı, bu gizli bölmelere yasadışı yollardan yurtdışına gitmek isteyen çok sayıda göçmenin yerleştirildiği belirlenmiştir.

27.06.2005 günü Daire Başkanlığımız koordinesinde Edirne, Kocaeli, Manisa ve İzmir illerinde eşzamanlı gerçekleştirilen operasyonda, 6 organizatör ile 8 kaçak göçmen yakalanarak gözaltına alınmış, adli makamlara çıkarılan organizatörlerin tamamı tutuklanmıştır.

- **İstanbul-Göçmen Kaçakçılığı Operasyonu.**

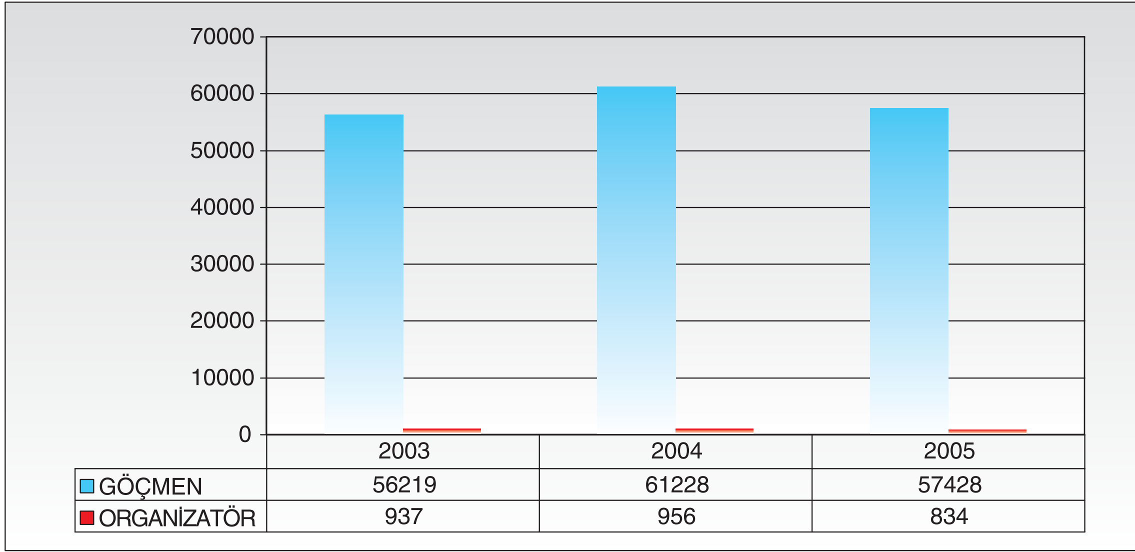
İstanbul Mali Şube Müdürlüğü görevlilerince elde edilen istihbari bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde, Ülkemiz üzerinden Avrupa'ya yönelik göçmen kaçakçılığı yapan uluslararası bir organizasyon belirlenmiş ve söz konusu organizasyonun Ülkemize Doğu sınırlarından giriş yapan kaçak göçmenleri kamyonlarla İstanbul'a getirdikleri ve bir müddet beklettikten sonra önce Yunanistan'a oradan da çeşitli Avrupa ülkelerine götürdükleri tespit edilmiştir.

16.11.2005 tarihinde gerçekleştirilen operasyonda; 3'ü Bangladeş, 2'si Pakistan ve 3'ü Türk uyruklu olmak üzere toplam 8 organizatör ile birlikte 37 kaçak göçmen yakalanarak gözaltına alınmış, adli makamlara çıkarılan organizatörlerden 7'si tutuklanmıştır.

● **Mersin-Göçmen Kaçakçılığı Operasyonu**

Mersin Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünce yürütülen çalışmalarda; Ülkemiz üzerinden K.K.T.C.'ye oradan da Avrupa ülkelerine göçmen kaçakçılığı yaptığı belirlenen suç organizasyonu ile ilgili olarak ülkemize yasadışı yollardan gelen Suriye uyruklu 39 kaçak göçmenin 25.09.2005 tarihinde K.K.T.C'ye gitmek için bindikleri balıkçı teknesinin alabora olması neticesinde, 8'inin kurtulduğu, 6'sının cesedinin bulunduğu ve geri kalanının denizde kayboldu belirlenmiştir. Bahse konu suç organizasyonun deşifre edilebilmesine yönelik 26.09.2005 tarihinde gerçekleştirilen operasyonda ise; 3 organizatör yakalanarak gözaltına alınmış, adli makamlara çıkarılan organizatörlerin tamamı tutuklanmıştır.

4.3-İstatistikler

	2003	2004	2005
GÖÇMEN	56219	61228	57428
ORGANİZATÖR	937	956	834

Grafik-31 2003-2005 Yılları Arasında Göçmen Kaçakçılığı Suçundan Hakkında İşlem Yapılan Göçmen ve Organizatörler

5- İNSAN TİCARETİ

5.1-Genel Değerlendirme

İnsan Ticareti suçu, günümüzde toplumları, bireyleri, ulusları ve devletleri tehdit eder nitelikte köleliğin modern hali olarak ortaya çıkmış ve tüm dünya ülkelerinin karşılaştıkları ciddi bir suç türü haline gelmiştir. İnsan ticareti yasalara aykırı bir eylem olmakla kalmayıp, insan hakları protokollerinin de ihlali anlamına gelmektedir. İnsanların içerisinde bulundukları maddi ve manevi her türlü sıkıntı ve zorluklardan çeşitli şekillerde faydalanılarak yapılan insan ticareti faaliyetleri, mağdurların temel özgürlüklerini ellerinden alarak bir eşya gibi satılmaları ve seks köleleri olarak ya da diğer işlerde zorla çalıştırılarak gerçekleştirilmektedir.

İnsan ticareti, tacirlerin şiddet, zorlama ve kandırma yollarıyla mağdurları kontrol altına almalarına yönelik eylemler olarak tanımlanmaktadır. İnsan tacirinin amacı, mağduru cinsel yönden suistimal etmek, zorla çalıştırmak, köle olarak kullanmak, diğer her türlü hizmetleri vermeye zorlamak veya organlarını çalmaktır.

Çoğunlukla kadın-kız ve erkek çocuklarından oluşan insan ticareti mağdurları, aslında tacirler tarafından esir alınan birer köledir. Genellikle kandırılarak etki altına alınan ve ölüm tehdidi ile istekleri dışında cinsel faaliyetlere veya diğer her türlü işleri yapmaya zorlanan bu kişiler, aslında suçlu değil birer mağdurdurlar. Diğer bir ifade ile, insan ticareti mağdurları, modern çağın köleleridirler.

Bununla birlikte, dünyanın değişik bölgelerinde uluslararası bir oluşum olarak devam eden bu suç türü, ülkemizde Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra yaşanan ekonomik bunalımlar sonrası tehlikeli bir seviyeye gelmiştir. Özellikle ülkemizde insan ticareti mağduru edilen kadın ve kızların büyük bir çoğunluğunun Moldova, Ukrayna veya ülkemizin doğusunda bulunan diğer komşu ülkelerden geldikleri gözlenmiştir. Ayrıca, ülkemizin ana kaynak ülkelere olan yakınlığının suistimal edilmesi ve insan tacirleri için kolay para kazanabilmek için iyi bir ortam teşkil etmesi, bu suçun ülkemizi bir hedef noktası olarak göstermesine de sebep olmaktadır. Bu bağlamda, ülkemiz insan ticareti suçlarında, güzergah olarak, zorla, tehditle, hile veya aldatma yoluyla temin edilen mağdurlar için en elverişli ülke durumunda olup, "hedef ülke" özelliğinin görüldüğü bir konumdadır.

Uluslararası suç örgütleri tarafından kontrol edilen insan ticareti faaliyetleri, mağdurların hizmetçilik, tezgahtarlık gibi sahte iş teklifleri ve daha iyi yaşam sözü ile kandırılarak fuhuş maksatlı gelenlerin veya yönlendirilenlerin konu olduğu olaylar olarak ülkemizde özellikle eğlence yerlerinin, turizmin ve nüfusun yoğun olduğu yerlerde daha çok görülmektedir.

İnsan ticareti ile mücadelede, özelikle uluslararası suç örgütlerine ulaşılması ve çökertilmesi çok önemli bir olgudur. Bu nedenle, bölgedeki kolluk kuvvetleri ile işbirliğinin en üst seviyeye çıkarılması, toplumun bu suç ile ilgili bilinçlendirilmesi faaliyetleri ve özellikle sivil toplum kuruluşları ile gerekli koordinasyonun sağlanarak, tanık konumundaki mağdurların tespit edilmesi, koruma, psikolojik destek ve rehabilitasyon sağlamak suretiyle ülkede geçici süre kalışlarına izin verilmesi insan ticareti suç organizasyonlarına yönelik yapılacak mücadele çalışmalarının en önemli aşamalarını oluşturduğu da malumlarıdır.

Buna paralel olarak iç hukukumuzda yapılan yeni düzenlemeler ile "İnsan Ticareti" suçu, 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 80. maddesinde yer almıştır.

Söz konusu maddede, bu suçun işlenmesi halinde belirtilen hapis ve para cezaları, bir önceki kanuna göre artırılmıştır. Ayrıca, göçmen kaçakçılığı suçunda olduğu gibi insan ticareti suç organizasyonlarının deşifre edilebilmesi için de kanun uygulayıcı birimlere bir takım yetkiler verilmiştir.

Bununla birlikte, ABD'nin her yıl düzenli olarak yayınladığı insan ticareti raporlarına bakıldığında; Ülkemiz, Dışişleri Bakanlığı koordinesinde ilgili tüm kurumlardan oluşan "İnsan Ticareti İle Mücadelede Ulusal Görev Gücü'nün çalışmaları neticesinde, '2005 yılı İnsan Ticareti Raporunda' bir önceki raporda yer aldığı kategoriden bir üst seviyede bulunan ve "İnsan Ticaretini kaldırmak üzere asgari standartlara uymayan, ancak bu konuda önemli çabalar harcayan" ülkeleri belirleyen 2.gruba yükseltilmiştir.

Ayrıca, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Kadın Dayanışma Vakfı arasında imzalanan protokol kapsamında Ankara'da, Büyükşehir Belediyesi'nin yardımları ve Kadın Dayanışma Vakfı (KDV)'nın desteği ile insan ticareti mağdurlarına yönelik hizmet veren "Sığınma Evi" 03 Aralık 2005 tarihinden itibaren faaliyete geçirilmiştir.

İnsan ticareti ile mücadele eden kolluk birimlerinin ihtiyaçlarının belirlenerek, bu ihtiyaçların ne şekilde giderileceği konusunda görüş alış-verişinde bulunabilmek amacıyla, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Suç Ofisi (UNODC) ile Başkanlığımız koordinesinde 12-13-Eylül 2005 tarihinde Ankara'da "İnsan Ticareti ile Mücadelede Ulusal İşbirliği Toplantısı" gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıya, Yargıtay Başkanlığı, Adalet Bakanlığı, EGM-Asayiş ve Yabancılar, Hudut ve İltica Dairesi Başkanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığı ile Uluslararası Göç Örgütü'nden temsilciler katılmışlardır. Toplantı sonucunda, ilgili kurumların ihtiyaçları belirlenerek, insan ticareti ile etkin mücadele edebilmek için neler yapılabileceği konusunda özellikle il birimlerimizde görev yapan personelimizin donanımını ve tecrübe birikimini artırabilmek amacıyla bir takım eğitim programları düzenlenmesi planlanmıştır.

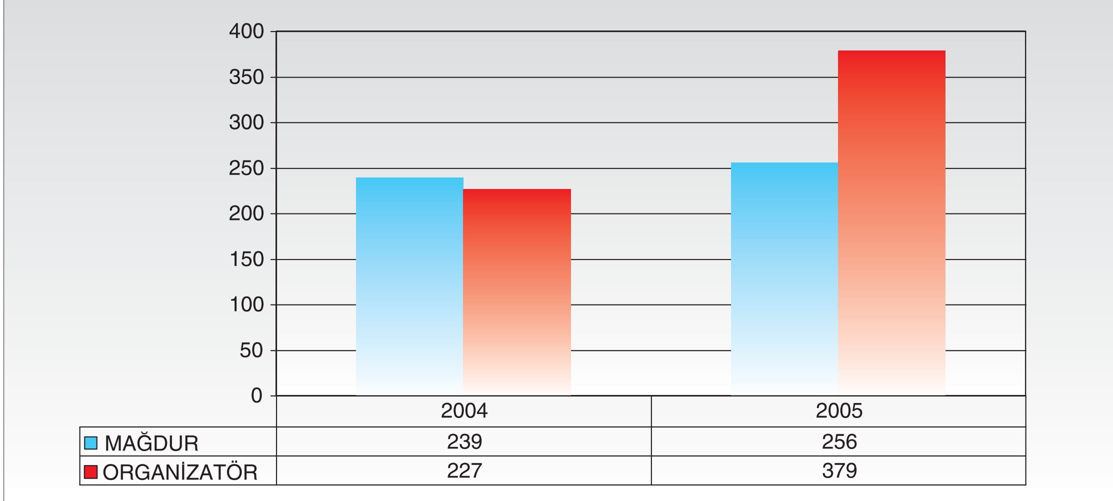
Yürütülen Faaliyetler:

Ülkemiz ile AB İşbirliği kapsamında, "MEDA Ülkeleri" olarak bilinen; Cezayir, Kıbrıs, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Malta, Fas, Filistin, Suriye, Tunus ve Türkiye'nin bulunduğu Akdeniz ülkelerinin katılımı ile gerçekleştirilen MEDA-CEPOL Seminerlerine (İsveç, Türkiye, Yunanistan) katılım sağlanmış, ülkemizin insan ticareti konusundaki tecrübeleri diğer ülkelere aktarılmıştır.

Başkanlığımız tarafımızdan aktif katılım sağlanan ve insan ticareti suçu ile mücadele eden kanun uygulayıcı birimlerin yürüttüğü çalışmalar için stratejik bir plan hazırlanabilmesi amacıyla, Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Bağlı Kurumlar ile Uluslararası Göç Örgütü (IOM)'nün katılımı ile yürütülmekte olan "Türkiye'de İnsan Ticareti ile Mücadelede Yasa Uygulama ile İlgili Stratejik Bir Yaklaşım" konulu proje başlatılmıştır. Söz konusu proje kapsamında, insan ticareti ile mücadele eden birimlerin konuya bakışı, sorunun tespiti ve çözümü ile ilgili çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Ülkemiz ile AB İşbirliği kapsamında Twinning (Eşleştirme) Mekanizması ile yürütülmesi öngörülen "İnsan Ticareti İle Mücadele İçin Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi"ne, Başkanlığımız adına katılım sağlanarak anılan proje ile ilgili çalışmalara destek verilmektedir.

5.2- İstatistikler

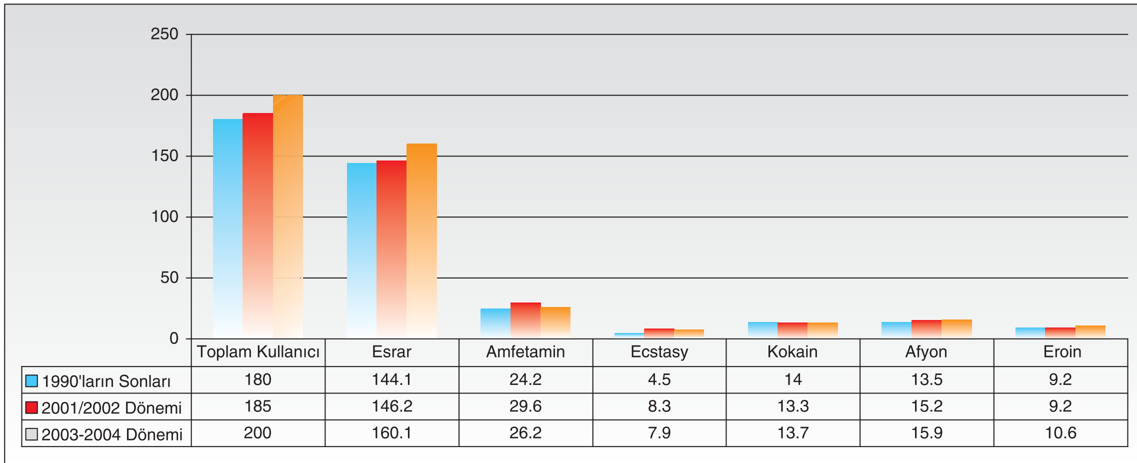
	2004	2005
MAĞDUR	239	256
ORGANİZATÖR	227	379

Grafik-32 2004-2005 Yıllarında İnsan Ticaretine Konu Edilen Mağdur ve Hakkında İşlem Yapılan Organizatörler

NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE

2005 YILI UYUŞTURUCU MADDE OLAYLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suçla Mücadele Birimi'nin (UNODC) 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporuna göre; 15-64 yaş arası dünya nüfusunun % 5'ine tekabül eden 200 milyon kişinin, raporun yayınladığı tarihten önceki son 12 ay içerisinde en az bir kere uyuşturucu kullandığı, global uyuşturucu kullanım trendlerinin izlediği seyre bakıldığında ise (Grafik-1) kullanıcı sayısının son 15 yıldır düzenli olarak arttığı ve özellikle 2003-2004 döneminde oransal olarak büyük bir artış olduğu gözlemlenmektedir. Tüketim eğilimleri madde türlerine göre takip edildiğinde ise esrar kullanıcılarının sayısında sürekli bir artış olduğu, afyon/eroin/kokain kullanıcılarının sayılarının çok hafif bir şekilde arttığı, ecstasy ve amfetamin tipi uyuşturucu kullanıcı sayılarının ise bir önceki yıla ait UNODC verilerinden daha aşağı olduğu görülmektedir.

	Toplam Kullanıcı	Esrar	Amfetamin	Ecstasy	Kokain	Afyon	Eroin
1990'ların Sonları	180	144.1	24.2	4.5	14	13.5	9.2
2001/2002 Dönemi	185	146.2	29.6	8.3	13.3	15.2	9.2
2003-2004 Dönemi	200	160.1	26.2	7.9	13.7	15.9	10.6

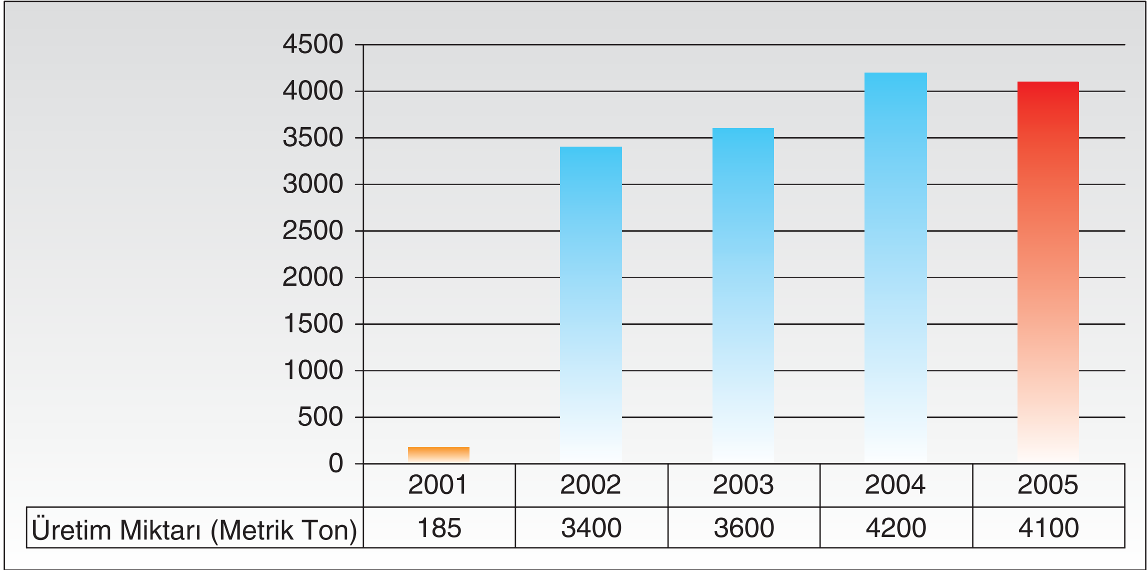
Grafik-1 Dönemlere Göre Dünya'daki Kullanıcı Sayısı (Milyon)*

Uyuşturucu yakalamaları ile ilgili rakamlara gelince, 1985 ve 2003 yılları arasında uyuşturucu yakalamalarının dünyada 4 kat arttığı; bu yakalamaların yarısından fazlasını esrar, %25'ni afyon ve türevleri, %10'unu amfetamin ve %7'sini de kokain yakalamalarının oluşturduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca 2002 yılında uyuşturucu yakalamalarında olay sayısı yaklaşık 1.3 milyona ulaşmıştır.

UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporuna göre; 2004 yılı dünya yasadışı afyon üretiminin %86,5'i, 4200 ton ile Afganistan'da ve %7,6'sı 370 ton ile Myanmar'da gerçekleştirilmiştir.

Afganistan'daki afyon üretiminin son beş yıllık seyrine baktığımızda 2005 yılına kadar devam eden bir artış olduğu, 2005 yılında ise, %2,4'lük bir azalma olduğu görülmektedir (Grafik-2).

* *UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporu Verileri*

	2001	2002	2003	2004	2005
Üretim Miktarı (Metrik Ton)	185	3400	3600	4200	4100

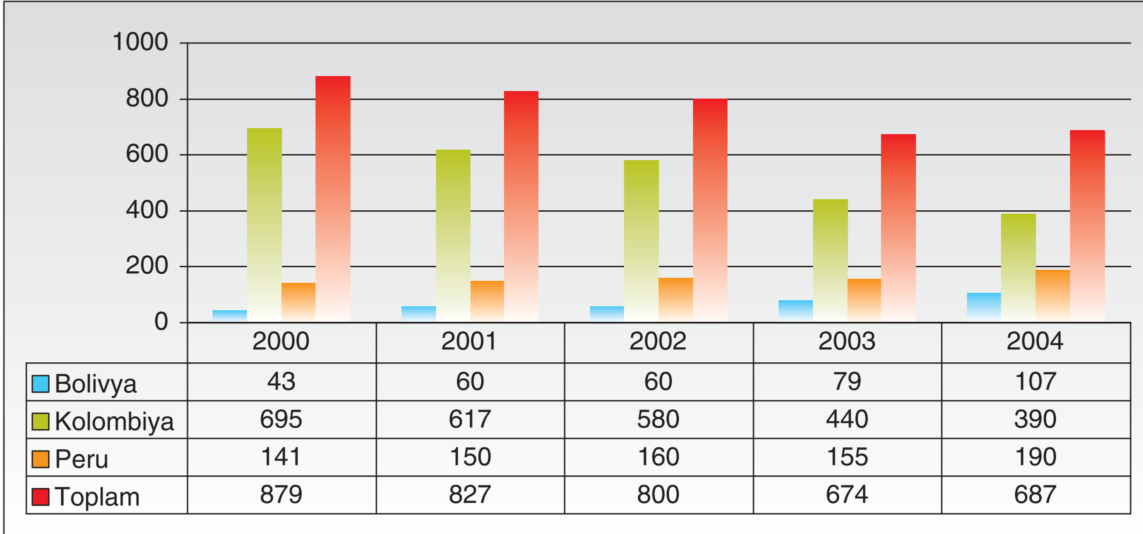
Grafik-2 Yıllara Göre Afganistan'daki Afyon Üretim Miktarı (Ton)*

Afganistan'da 2005 yılında afyon üretim miktarında az da olsa yaşanan azalmanın önümüzdeki yıllarda da devam etmesi, UNODC koordinesinde Afganistan'a yönelik gerçekleştirilen ve devam eden uluslararası çalışmaların, yardımların ve uygulanan programların pozitif sonuçlar vermeye başladığının bir göstergesi olacaktır.

Temel maddesi afyon olan eroin maddesinin dünya üretimi, 2002 yılına göre 2003 yılında %4,6 oranında, yakalanan eroin miktarı 2002 yılına göre 2003 yılında %9,7 oranında ve kullanım oranı, 2001/2002 dönemine kıyasla 2003/2004 döneminde %15,2 oranında artmıştır. Bu durum, eroin kullanım oranındaki artışın piyasaya arz edilen eroin miktarındaki artıştan daha fazla gerçekleştiği şeklinde yorumlanmakla birlikte, arz-talep dengesi göz önüne alındığında arzdaki nispi miktar azalmasına rağmen talebin artması, kaynak bölgesinden hedef bölgelerine kaçakçılığı yapılan uyuşturucunun arttığı gerçeğini de ortaya koymaktadır.

2004 yılı kokain üretiminin %56,7'si Kolombiya'da, %27,6'sı Peru'da ve geri kalan %15,7'si Bolivya'da gerçekleşmiştir. Dünyadaki kokain üretiminin son 5 yıllık seyrine bakıldığında, Kolombiya'da bir düşüş gözlenirken, Bolivya ve Peru'da ise bir artış olduğunu görülmektedir (Grafik-3). Ancak Bolivya ve Peru'daki kokain üretim miktarındaki artış Kolombiya'daki kokain miktarındaki azalışı karşılayamadığından dünya genelinde kokain üretiminde bir düşüşün olduğu gözlenmektedir.

* *UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporu Verileri*

	2000	2001	2002	2003	2004
Bolivya	43	60	60	79	107
Kolombiya	695	617	580	440	390
Peru	141	150	160	155	190
Toplam	879	827	800	674	687

Grafik-3 Yıllra Göre Dünya'daki Kokain Üretim Miktarları (Ton)*

Esrar maddesinin üretildiği kenevir bitkisi, dünyanın hemen hemen tüm bölgelerinde az veya çok miktarda yetiştirilmektedir. 2003/2004 döneminde 42,100 ton esrar ve 7,400 ton reçine esrar maddesi üretilmiştir. Esrar maddesinin %33'ü Kuzey Amerika'da (Meksika, Kanada, Jamaika, Kolombiya), %19'u Batı, Kuzey ve Orta Afrika'da (Nijerya, Güney Afrika, Malawi, Lesotho ve Swaziland) üretilirken, reçine esrarın %42'si Kuzey Afrika'da (Fas vb.), %27'si Yakın ve Orta Doğu ile Güneybatı Asya'da (Afganistan, Pakistan, Hindistan, İran vb.) üretilmekte olup, istatistiklerde de görüldüğü gibi, esrar üretimi çok geniş bir coğrafyada görülmektedir[1].

2003 yılında, 422 ton amfetamin türevi uyarıcı madde üretildiği tahmin edilmektedir. Üretilen bu maddelerden amfetaminin %42'sinin Hollanda, %30'unun Polonya, ecstasynin ise %75'inin Hollanda, %23'ünün Belçika kaynaklı olduğu tespit edilmiştir[2].

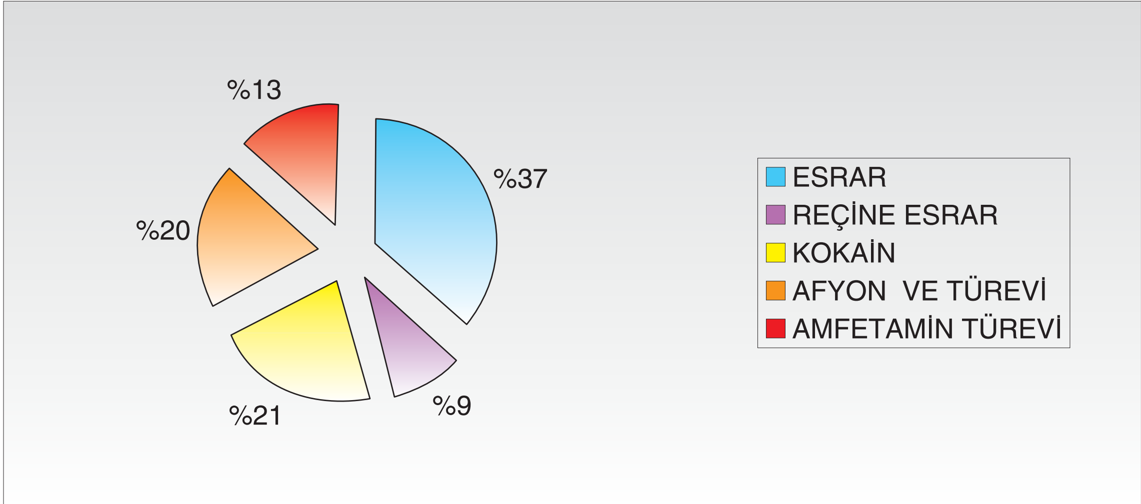
Birleşmiş Milletler tarafından; piyasa satış fiyatları, toplam yakalama ve kayıplar göz önünde tutularak yapılan tahminlere göre; dünyada uyuşturucu trafiğinden elde edilen ciro üretim seviyesinde 13 milyar dolar, toptan satış seviyesinde 94 milyar dolar ve perakende satış piyasasında 322 milyar dolar olmak üzere 429 milyar dolarlık bir seviyeye ulaşmıştır. 123 milyar doları esrar, 71 milyar doları kokain, 65 milyar doları afyon ve türevleri, 44 milyar doları amfetamin tipi uyuşturucular ve 29 milyar doları reçine esrar ticaretinden oluşan bu miktarın büyüklüğü, dünyadaki 184 ülkeden 163'ünün milli gelirinden yüksektir (Grafik-4). Yasadışı yollarla gerçekleştirilen ticaretten elde edilen ve kara para olarak adlandırılan bu tür gelirlerin kayıt altına alınamadığı, vergilendirilemediği, büyük bir kısmının uyuşturucu, organize ve terör suçlarının finanse edilmesinde kullanıldığı konusunda kuvvetli veriler mevcuttur. Karapara aynı zamanda, yolsuzluk ekonomisinin büyümesine yol açmakta olup piyasalarda rekabeti bozucu etki yaratmakta, spekülatif ve ani giriş çıkışlarla bir ülkenin ekonomik dengelerinde öngörülmeyen dalgalanmalara sebep olmaktadır.

* *UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporu Verileri*

[1] *UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporu*

[2] *UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporu*

Ayrıca, 2005 yılında gerçekleştirilen NATO toplantısında UNODC Başkanı tarafından yapılan sunumda, 2005 yılında Afganistan kaynaklı afyon ve türevi uyuşturucu maddelerin ticaretinden dolayı 40 milyar dolardan daha büyük bir para elde edildiği belirtilirken, afyon ve türevlerinin satışından dolayı Merkezi Asya ülkelerinde 2,2 milyar dolar, İran'da 2,8 milyar dolar, Pakistan'da 0,6 milyar dolar ve ülkemizde 5 milyar dolar, parekende satışından dolayı Batı ve Merkezi Avrupa'da 25-30 milyar dolar, Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerinde 10 milyar dolar ve aynı zamanda bu maddelerin yeniden ihracından dolayı Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerinde 1 milyar dolar civarında para sirkülasyonu olduğu değerlendirilmiştir.

Grafik-4 Uyuşturucudan Elde Edilen Gelirin Madde Cinsine Göre Oranı

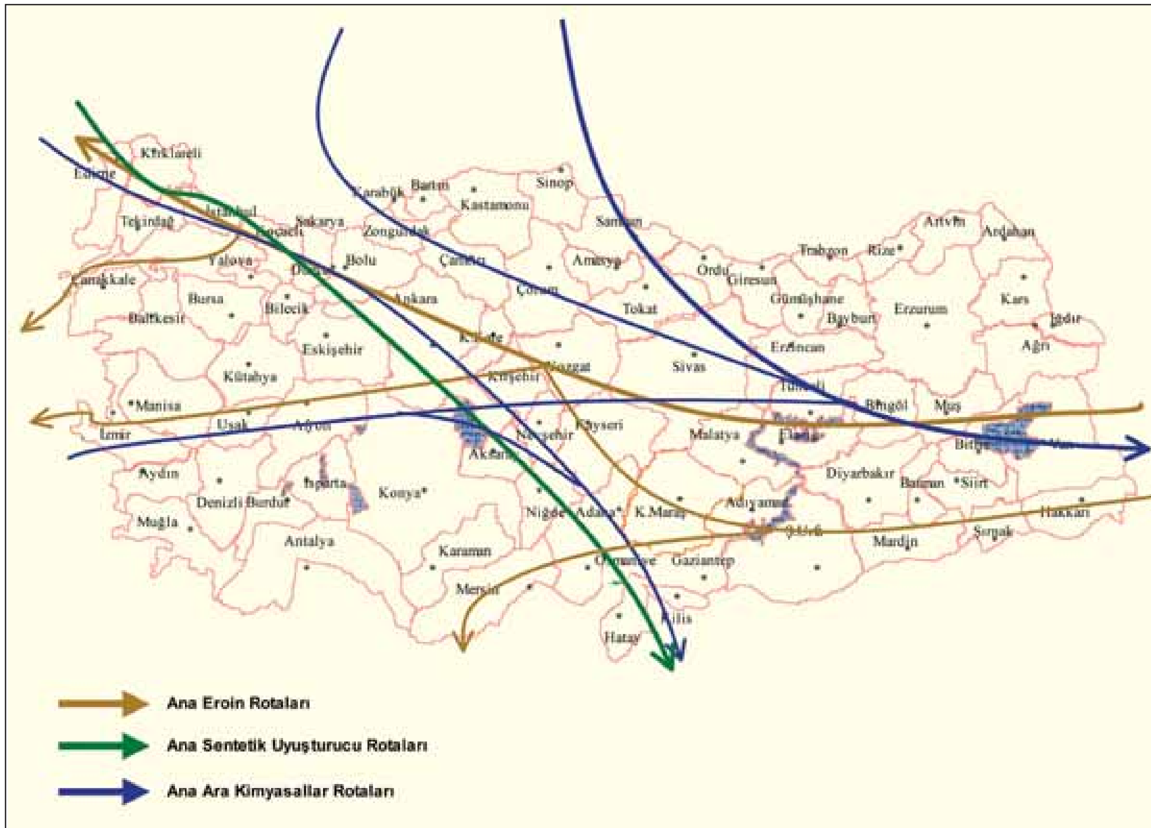
Beyin ve merkezi sinir sisteminde yarattığı tahribattan zehirlenmeye, asosyallikten maddeyi temin amacıyla işlenen adi suçlara kadar, birçok fiziki ve sosyal problemle ilişkilendirilen uyuşturucu madde kullanımı, damardan enjeksiyon yoluyla uyuşturucu madde kullanan şahıslar arasında şırınga değişimi ve hastalık sahibi uyuşturucu madde kullanıcıları ile sağlıklı partnerleri arasında cinsel ilişki yollarıyla, başta AIDS olmak üzere birçok bulaşıcı hastalığın yayılmasına da sebebiyet vermektedir. BM'ye göre dünyadaki AIDS vakalarının %5 ila %10'unun, Avrupa, Ortadoğu ve Latin Amerika'nın güney yarısındaki ülkelerdeki vakaların %30 ila %80'inin sebebi, damardan enjeksiyon yöntemiyle uyuşturucu madde kullanımıdır. Yapılan bazı bilimsel çalışmalarda, HIV virüsünün enjeksiyon yoluyla uyuşturucu kullanan bir topluluğa herhangi bir şekilde girişini takiben, bir iki yıl içerisinde topluluktaki enfeksiyonlu sayısının, tüm toplumun %50-60'lık bir kesimini oluşturacağı tahmin edilmiştir.

Bu bakımdan, tüm ülkelerin, sınır tanımaz bir şekilde faaliyetlerini sürdüren uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarına/organizasyonlarına karşı mücadelede, yakın bir işbirliği içerisinde bulunması gerekmektedir. Ülkemizin uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarına/organizasyonlarına karşı göstermiş olduğu mücadele faaliyetleri diğer bölümlerde detaylı bir şekilde incelenmektedir.

1. 2005 YILI UYUŞTURUCU TRENDLERİ*

Ülkemizin coğrafi konumu itibariyle, Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan bir köprü olması, uyuşturucu maddelerin hemen hemen her türünden az veya çok etkilenmesine neden olmaktadır.

Ülkemiz, özellikle Balkan Rotasından yoğun olarak etkilenmektedir. Bu etkilenme Güneybatı Asya kaynaklı afyon ve türevleri uyuşturucu maddelerin doğudan batıya; sentetik uyuşturucu maddelerin batıdan ortadoğu ve güneydoğuya, ara kimyasal maddelerin batıdan doğu ile güneydoğuya ve kuzeyden doğuya doğru kaçakçılığının yapılmasıyla kendini göstermektedir (Resim-1).

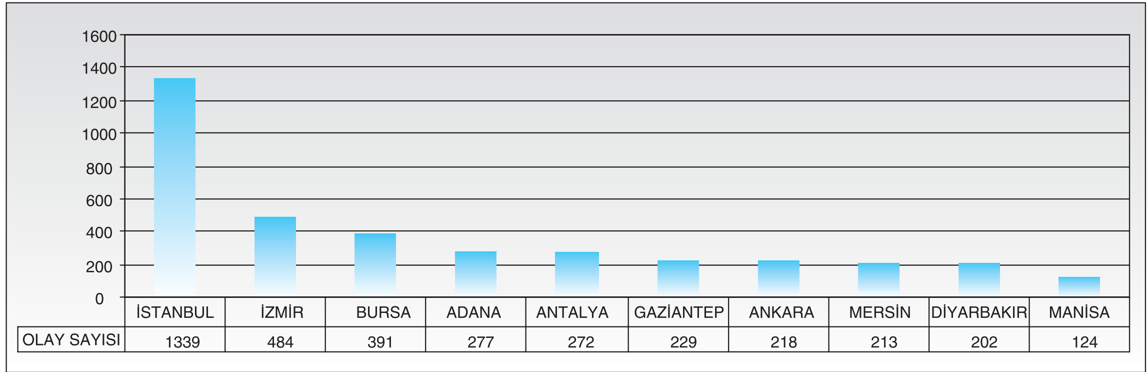
Resim-1 Ülkemizden Geçen Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Ana Güzergahları

* *Uyuşturucu madde yakalamalarına ait istatistikler ve değerlendirmeler polis yakalamalarına aittir. Uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında birden fazla uyuşturucu maddenin ele geçirilmesi halinde olay ve sanık sayıları, mükerrer olmaması için büyük miktarda olan uyuşturucu maddenin istatistiğinde yer almaktadır.*

MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	ŞÜPHELİ SAYISI	MADDE MİKTARI	
			ADET	KİLOGRAM
ESRAR	4192	8071		6003
EROİN	533	1278		6664
BAZMORFİN	2	7		141
AFYON	29	46		34
KOKAİN	124	456		40
ASETİK ANHİDRİT	1	1		1691
SENTETİK ECZA	167	236	15123	
CAPTAGON	25	90	5760819	
ECSTASY	641	1794	1282750	
TOPLAM	5714	11979		

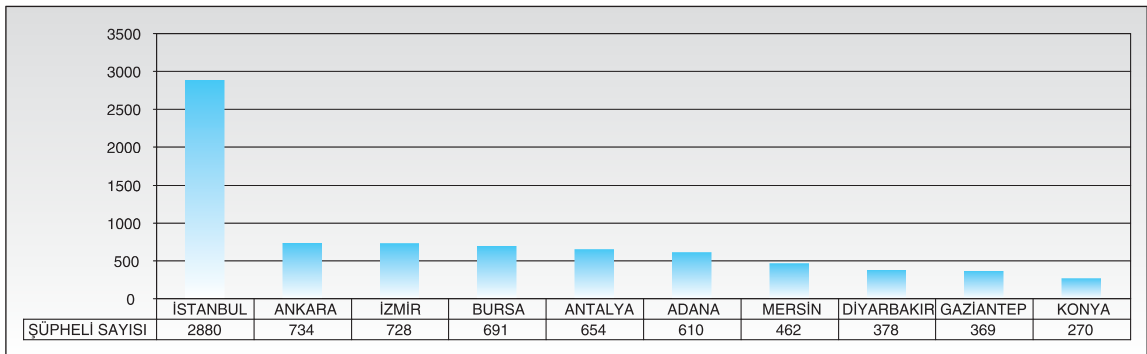
Tablo-1 2005 Yılında Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Yakalama ve Olayları

Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde olaylarının illere göre dağılımına baktığımızda, İstanbul'un %23,4'lük oranla ilk sırada yer aldığı ve bu ilimizi %8,5'lik oranla İzmir ve %6,8'lik oranla Bursa'nın izlediği görülmektedir (Grafik-5).

Grafik-5 2005 Yılında Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olaylarının İllere Göre Dağılımı

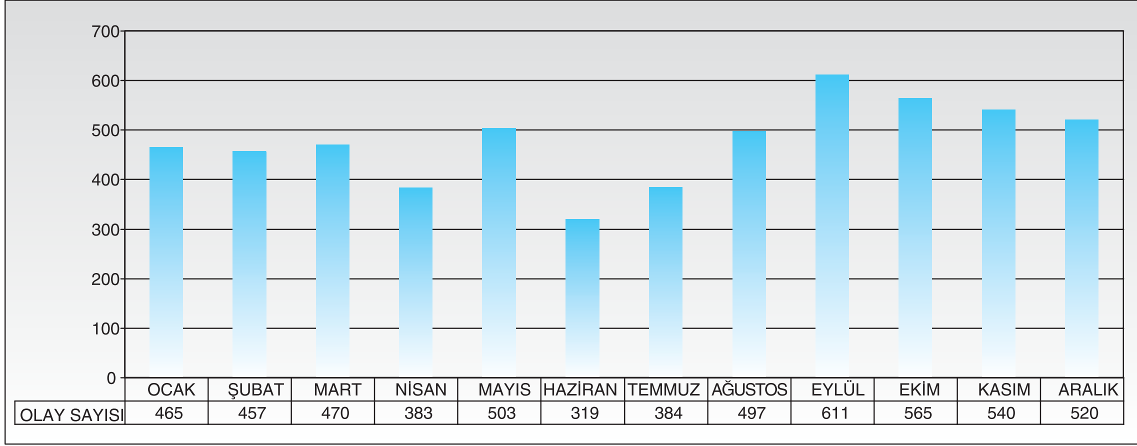
2005 yılında meydana gelen uyuşturucu madde olaylarında yakalanan şüphelilerin %24'ü İstanbul'da yakalanırken, bu ilimizi %6,1'lik oranlarla Ankara ve İzmir takip etmektedir. Ayrıca, yakalanan şüpheli sayısına göre ilk 10'da yer alan 9 ilin, meydana gelen olay sayısının fazlalığında da ilk 10 il içerisinde yer aldığı görülmektedir (Grafik-6).

Grafik-6 2005 Yılında Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde olay sayısında ve yakalanan şüpheli sayısında ilk 10 sırada yer alan iller, nüfus yoğunluğu bakımından da ilk sırada gelen illerimizdir.

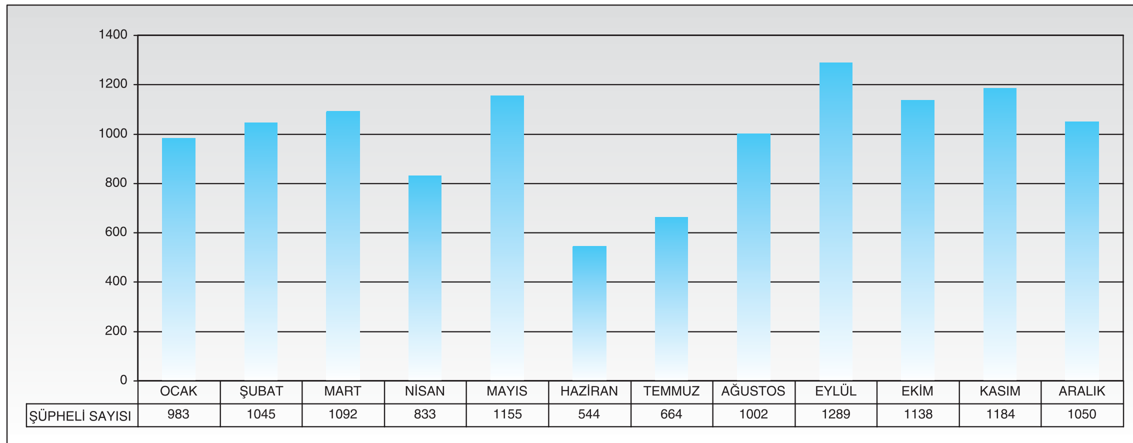
2005 yılında ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde olayları, Haziran ve Temmuz aylarında bir düşüş gösterirken, hasat mevsimiyle birlikte Ağustos ayından itibaren artış göstermekte ve en fazla olayın, %10,7'lik oranla Eylül ayında meydana geldiği görülmektedir (Grafik-7).

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
OLAY SAYISI	465	457	470	383	503	319	384	497	611	565	540	520

Grafik-7 2005 Yılında Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

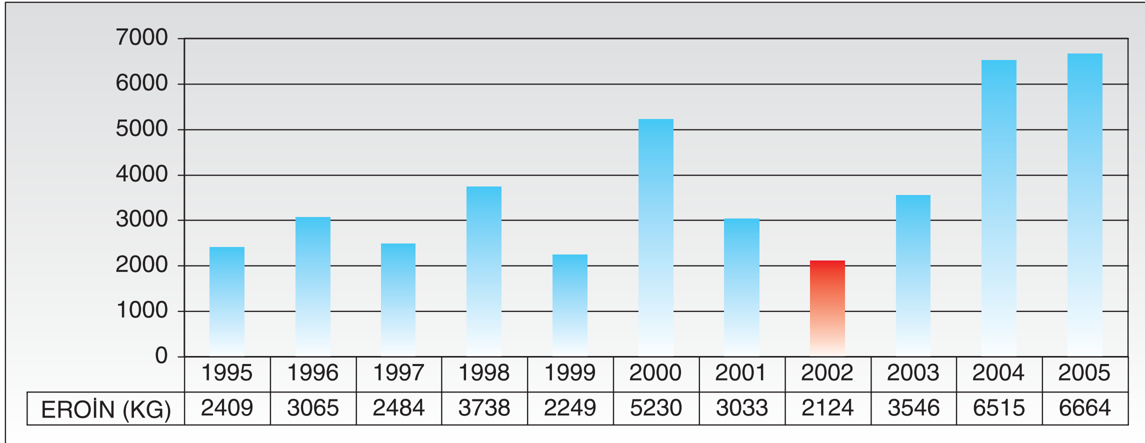
2005 yılında meydana gelen uyuşturucu madde olaylarında, yakalanan şüphelilerin sayısı, Haziran ve Temmuz aylarında en alt seviyesindeyken, Eylül ayında %10,8'lik oranla en üst seviyesine ulaşmaktadır (Grafik-8).

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
ŞÜPHELİ SAYISI	983	1045	1092	833	1155	544	664	1002	1289	1138	1184	1050

Grafik-8 2005 Yılında Uyuşturucu Madde Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin Aylara Göre Dağılımı

Ülkemizde yakalanan eroin maddesi miktarı, Afganistan'da gerçekleştirilen afyon üretimi ile paralellik göstermektedir. Nitekim, 1999 yılında Taliban yönetimi tarafından üretimin 1/3 oranında azaltılması yönünde verilen fetvayı, İslam dinine göre haram olması gerekçesiyle, uyuşturucu üretiminin 2000 yılında tamamen yasaklanması kararı izlemiş ve bu dönemde yaşanan büyük kuraklıkla birlikte; 1999 yılında 4600 ton olarak gerçekleşen üretim, 2000 yılında 3300 tona ve 2001 yılında da rekor bir alt rakam olan 200 tona düşmüştür. Nitekim, 2002 yılında ülkemizde gerçekleşen eroin maddesi yakalama miktarı da 2124 kilogram şeklinde kendini göstermiş ve bu miktar 1995-2005 yılları arasında ülkemizde yakalanan en düşük miktar olmuştur (Grafik-9).

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EROİN (KG)	2409	3065	2484	3738	2249	5230	3033	2124	3546	6515	6664

Grafik-9 1995-2005 Yılları Arasında Yakalanan Eroin Maddesi Miktarı

Ayrıca bazı uluslararası rapor ve toplantılarda, afyonun Afganistan'dan hammadde ve baz morfin formlarında ihracının yerini, gittikçe artan şekilde eroin formundaki sevkiyatların aldığı, ülkede mevcut uluslararası kuvvetlerin varlığına rağmen, eroin üretimi için gerekli kimyasalların girişinde bir artış olduğu belirtilmektedir.

Aynı zamanda, UNODC raporlarında, Afganistan'dan ve komşu ülkelerinden (Pakistan, İran ve Merkez Asya Ülkeleri) rapor edilen yakalama analizlerinde, yakalamaların %77'isinin eroin ve morfin formunda, %23'ünün afyon formunda olduğu belirtilmektedir. Benzer şekilde, Afganistan'da üretilen afyonun %77'sinin Afganistan'da eroin ve morfine dönüştürüldüğü varsayılmaktadır.

Bununla birlikte, UNODC 2005 raporunda, "Bu bölgelerdeki yakalama verilerinin analizi göstermektedir ki, Afganistan'da son ürün elde edilinceye kadar afyon maddesinin işlenmesi, *Afganistan'ı çevreleyen ülkelerde oluşan yarı işlenmiş (morfin) ve son ürün (eroin) yakalamaları doğrultusundaki bir trendle birlikte* son birkaç yıldır artmıştır." denilmektedir.

Güvenlik birimlerimizin göstermiş olduğu yoğun mücadele neticesinde uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları, Güneybatı Asya bölgesinden temin ettikleri eroin maddesini Avrupa ülkelerine sevk etmede yeni metotlar uygulamaya başlamışlardır.

Nitekim, 2005 yılı Eylül ayında, ülkemizin Almanya ve Romanya makamları ile müştereken gerçekleştirdiği çalışmalar neticesinde, Romanya/Arad'da yapılan operasyonda bir Türk TIR aracında 266 kg. eroin maddesi ele geçirilmiştir. Bu operasyon ile ilgili olarak

yapılan değerlendirmelerde, eroin maddesinin Kuzey Karadeniz Rotası üzerinden Romanya'ya getirildiği, ülkemizden karayoluyla Romanya'ya giden diğer bir TIR aracı ile söz konusu aracın çekicilerinin ve plakalarının Romanya'da değiştirildiği tespit edilmiştir. Bu yöntemi uygulamalarının nedeni; ülkemizden karayoluyla çıkış yapan, uyuşturucu madde kaçakçılığından sabıkası olan kişilerden seçilen şoförlerin yönetimindeki TIR araçlarının, ülkemiz kara hudut kapılarından çıkış yaparken X-Ray cihazından geçirilmesini sağlamaktır. Böylelikle, evraklara TIR aracının X-Ray cihazından geçirildiğine dair kaşe vurulmakta ve TIR aracının uyuşturucuyu Romanya'da aldıktan sonra diğer Avrupa ülkelerinden daha risksiz bir şekilde geçmesi sağlanmaktadır.

Afyon, Afganistan sınır bölgeleri ve bu bölgeye komşu sınır ötesi alanlarda, Batı Avrupa (İngiltere-Almanya-Hollanda), Rusya, Çin ve Kuzey Kore çıkışlı kimyasal ara maddelerle (asetik anhidrit) reaksiyona sokularak eroin haline getirilmektedir[3]. Ülkemiz Batı Avrupa ve Rusya üzerinden gelen kimyasal maddelerin kaçakçılığından etkilenmektedir. Ancak, sürdürülen yoğun mücadeleler neticesinde, son iki yıldır kimyasal maddelerin kaçakçılığında transit konumda olan ülkemizde gerçekleştirilen asetik anhidrit maddesi yakalamaları düşerken, sentetik uyuşturucuların imalinde kullanılan amfetamin ve kafein gibi kimyasal maddelerin kaçakçılığında önemli artışlar meydana gelmiştir.

Doğu Avrupa menşeli amfetamin maddesi ülkemiz üzerinden Ortadoğu ülkelerine sevk edilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda captagon maddesi Ortadoğu ülkelerine sevk edilmek üzere ülkemize kullanıma hazır bir şekilde gelirken, son yıllarda bu maddenin imalinde kullanılan kimyasal maddelerin de ülkemize getirildiği ve bu kimyasal maddelerin yine Ortadoğu ülkelerine sevk edilmek istendiği görülmektedir.

Ülkemizi etkileyen en önemli sentetik uyuşturucu, ecstasy maddesidir. Ecstasy maddesi, ülkemize Batı Avrupa ülkelerinden ve özellikle Hollanda'dan gelmektedir. Ecstasy maddesinin kaçakçılığı, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları tarafından genellikle ülkemizdeki iç tüketime yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. 2005 yılında geçtiğimiz yıllara göre ecstasy maddesi kaçakçılığı olay sayısında, bu olaylarda yakalanan şüpheli şahıs sayısı ve yakalanan madde miktarında önemli artışlar meydana gelmiştir.

Ecstasy maddesi kaçakçılığındaki bu artış, ecstasy kullanımının metropol ve turistik bölgelerle sınırlı kalmayıp, diğer bölgelere de yayıldığını ve özellikle genç nüfusu etkilemeye başladığını göstermektedir.

Ayrıca, son zamanlarda, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları, ülkemiz üzerinden Batı Avrupa ülkelerine sevk etmiş oldukları Afganistan menşeli eroin maddesinin karşılığında, Batı Avrupa ülkelerinden ülkemize ecstasy maddesi getirmektedirler. Örneğin 2005 yılı Haziran ayında Hollanda makamları ile müştereken gerçekleştirilen bir operasyonda 45 kilogram eroin maddesi ile birlikte 125 bin adet ecstasy maddesi yakalanmıştır.

Aynı zamanda, 2005 yılı Kasım ayında İstanbul'da ele geçirilen 206 adet ecstasy maddesinin ekspertiz raporunda, ecstasy maddelerinin içeriğinde belirli oranda eroin maddesi bulunduğu, yine 2005 yılı Mayıs ayında, Eskişehir'de gerçekleştirilen uyuşturu-

3 *Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suçla Mücadele Ofisi Başkanı Antonio Costa'nın NATO Konsey'indeki sunuşu (2005b)*

cu madde kaçakçılığı operasyonunda ele geçirilen 65 adet uyuşturucu nitelikli tabletlerin ecstasy olabileceği değerlendirilmiş, ancak Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanlığında yapılan analizde tabletlerin *kokain* maddesi içerdiği tespit edilmiştir.

Ülkemizde üretilen yasadışı kenevir bitkisinin, kullanıcılar tarafından arzu edilen kalitede olmaması nedeniyle, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları tarafından ülkemize yönelik yurtdışından esrar maddesi kaçakçılığı yapılmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda Afganistan ve Lübnan üzerinden ülkemize esrar maddesi getirilirken, 2005 yılı Temmuz ayında, ülkemizin ABD ve Bulgaristan makamlarıyla müştereken gerçekleştirdiği kontrollü teslimat uygulaması neticesinde, İzmir'de Arnavutluk'tan getirilen 245 kilo 110 gram esrar maddesi yakalanmıştır.

Aynı zamanda, bölücü terör örgütünün, ihtiyaç duyduğu finansal kaynağı sağlamak üzere ülkemizin doğusunda bulunan sarp arazilerdeki sahipsiz köy meralarında yasadışı kenevir bitkisi ektiği tespit edilmiş ve bu yönde operasyonlar yapılmıştır.

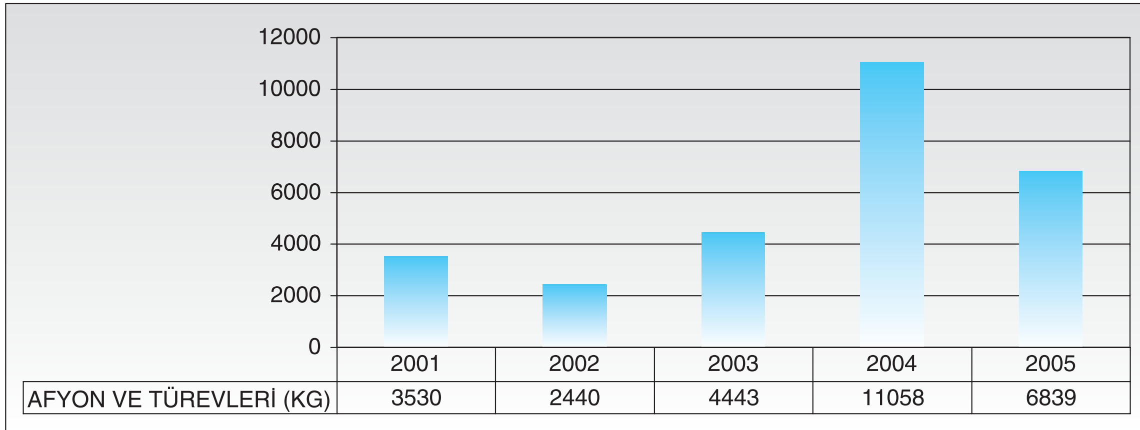
Uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerinden bu derece fazla etkilenen ülkemiz, bu maddelere karşı mücadelesini ülkemizin dört bir yanında bulunan narkotik birimleriyle yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Ancak narkotik birimlerimizin mücadelesi sadece uluslararası uyuşturucu kaçakçılığı ile sınırlı tutulmayıp, özellikle iç tüketime yönelik faaliyetlerde bulunan sokak satıcılarına/kullanıcılarına karşı projeli çalışmaları da içermektedir.

2. MADDE TÜRÜNE GÖRE DEĞERLENDİRME

2.1. Afyon ve Türevleri

Afyon ve türevleri uyuşturucu maddelerin yakalama miktarında 2003 yılından itibaren bir artış görülmektedir (Grafik-10). 2003 yılına oranla, 2004 yılında yakalanan afyon ve türevleri uyuşturucu maddelerin miktarında %149'luk artış meydana gelmiştir. Bu artış, 2004 yılı Mart ayında İstanbul'da bir olayda yakalanan 4410 kilogram bazmorfin maddesi yakalamasından kaynaklanmaktadır.

2003 yılından itibaren ülkemizde yakalanan afyon ve türevleri uyuşturucu madde miktarındaki artışın, 2003 yılında dünya yasadışı afyon üretiminin %76'sını karşılayan Afganistan'da meydana gelen yasadışı afyon üretimindeki artıştan kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Ancak, Balkan Rotası üzerinde bulunan ülkemizin son iki yılda gerçekleştirmiş olduğu operasyonlar neticesinde ele geçirdiği yüksek miktarlardaki afyon türevi uyuşturucu maddelerin, sadece bu sebebe dayandırılmasından ziyade birimlerimizin teknik ve operasyonel imkan ve kabiliyetinin yüksek olmasının da etkili olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

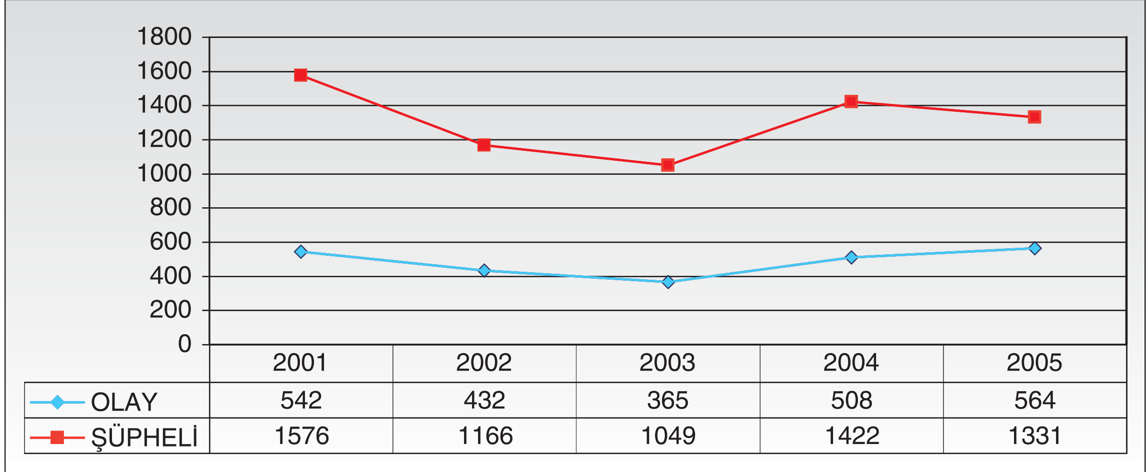

	2001	2002	2003	2004	2005
AFYON VE TÜREVLERİ (KG)	3530	2440	4443	11058	6839

Grafik-10 Yıllara Göre Yakalanan Afyon ve Türevleri Uyuşturucu Madde Miktarı

Ülkemizde meydana gelen afyon ve türevleri uyuşturucu maddeleri olay ve şüpheli sayılarında da, yakalanan madde miktarındaki artışa paralel, 2003 yılından itibaren bir artış görülmektedir (Grafik-11).

Ancak, 2005 yılında 2004 yılına göre meydana gelen olay sayısında %11'lik bir artış görülürken, bu olaylarda yakalanan şüpheli sayısında %6,4'lük bir düşüş görülmektedir. 2005 yılında, olay başına ortalama 12,1 kilo afyon ve türevleri uyuşturucu madde yakalanırken, şüpheli başına ortalama 5,1 kilo afyon ve türevleri uyuşturucu madde yakalanmıştır.

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	542	432	365	508	564
ŞÜPHELİ	1576	1166	1049	1422	1331

Grafik-11 Yıllara Göre Yakalanan Afyon ve Türevleri Uyuşturucu Madde Olay-Şüpheli Dağılımı

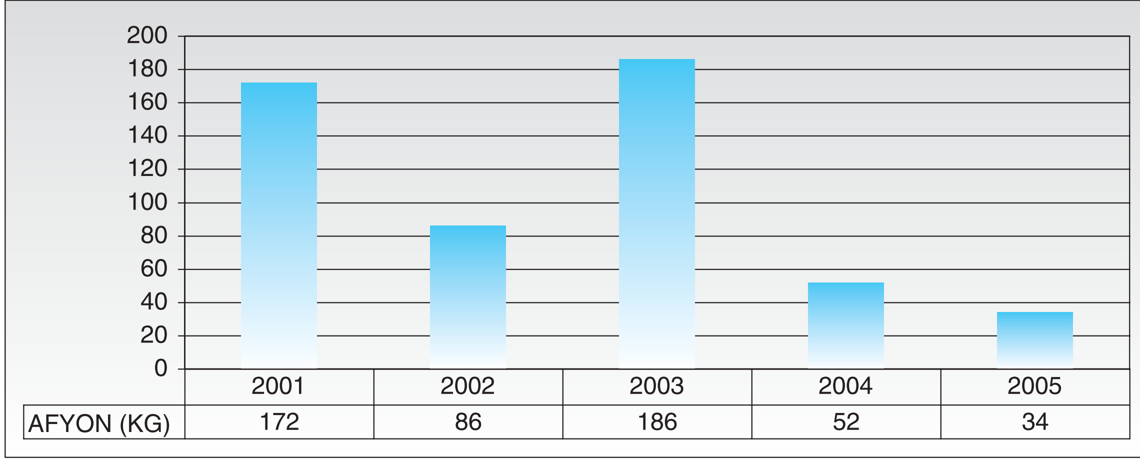
2005 yılında ülkemizde yakalanan afyon ve türevleri uyuşturucu maddelerin %70,7'si İstanbul ve Van'da yakalanmıştır (Tablo-2). İstanbul'un önemi, gerek Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan coğrafyada bulunması sebebiyle önemli bir ticaret merkezi olmasından, gerek ülkemizin dünyaya açılan kara, hava ve deniz kapılarının büyük ve önemli bir bölümünün bu ilimizde olmasından ve gerekse kozmopolit yapısı ile birlikte dünyanın sayılı büyük metropollerinden birisi olmasından; Van'ın önemi ise, ülkemize eroin maddesinin giriş noktasında bulunmasından kaynaklanmaktadır. Tüm bu veriler, ülkemizin transit bir konumda olduğunun açık bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Sıra No	İLLER	MADDE MİKTARI (KG)	YÜZDE ORANI
1	İSTANBUL	4050	**59,2**
2	VAN	784	**11,5**
3	ŞIRNAK	350	**5,1**
4	ADANA	254	**3,7**
5	DİYARBAKIR	221	**3,2**
6	GAZİANTEP	196	**2,9**
7	HAKKARİ	174	**2,5**
8	BOLU	137	**2,0**
9	SAKARYA	137	**2,0**
10	MUĞLA	125	**1,8**
11	DİĞER İLLER	411	**6,1**

Tablo-2 2005 Yılında Yakalanan Afyon ve Türevleri Uyuşturucu Maddelerin İllere Göre Dağılımı

2.1.1 Afyon

Ülkemizde yakalanan afyon maddesi miktarı, 2004 yılından itibaren bir düşüşe geçmiş ve 2005 yılında 2004 yılına oranla %34,7'lik bir düşüş gerçekleşmiştir (Grafik-12). Afyon maddesi miktarındaki bu belirgin düşüş, Güneybatı Asya Bölgesinden gelen afyon ve türevleri uyuşturucu maddelerin ülkemize, bu bölgede bulunan yasadışı imalathanelerde afyonun eroine dönüştürülerek eroin formunda getirildiğinin ve ayrıca 1990'lı yıllarda, sınırlı sayıda olduğu değerlendirilen eroin imalathanelerinin tespit edilip ortadan kaldırıldığı ve/veya ülkemiz dışına kaydığının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

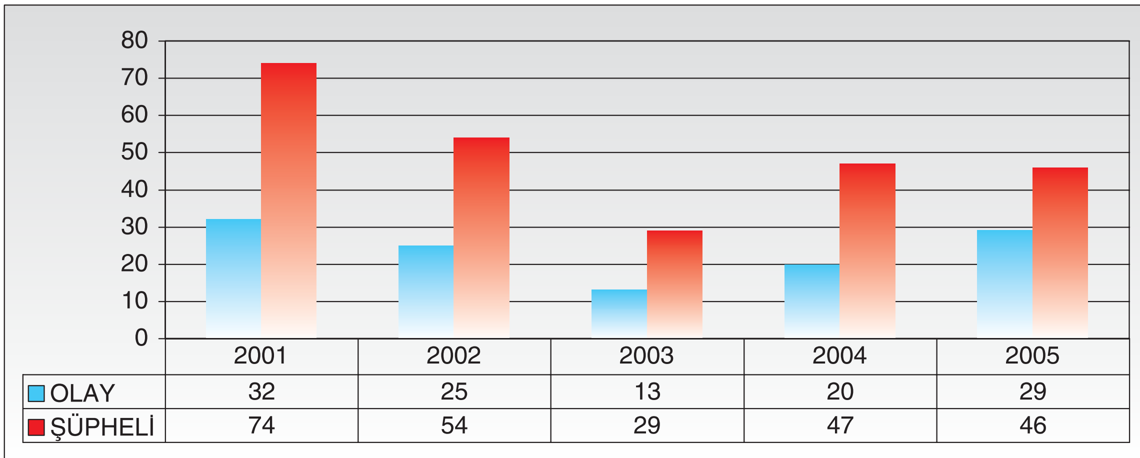

	2001	2002	2003	2004	2005
AFYON (KG)	172	86	186	52	34

Grafik-12 Yıllara Göre Yakalanan Afyon Maddesi Miktarı

2003 yılından itibaren, afyon maddesi olay sayısında ve bu olaylarda yakalanan şüpheli sayısında bir artış olduğu görülmektedir (Grafik-13). Ancak, 2005 yılında 2004 yılına göre meydana gelen olay sayısında %45'lik bir artış gerçekleşirken, yakalanan şüpheli sayısında %2,2'lik bir azalma gerçekleşmiştir.

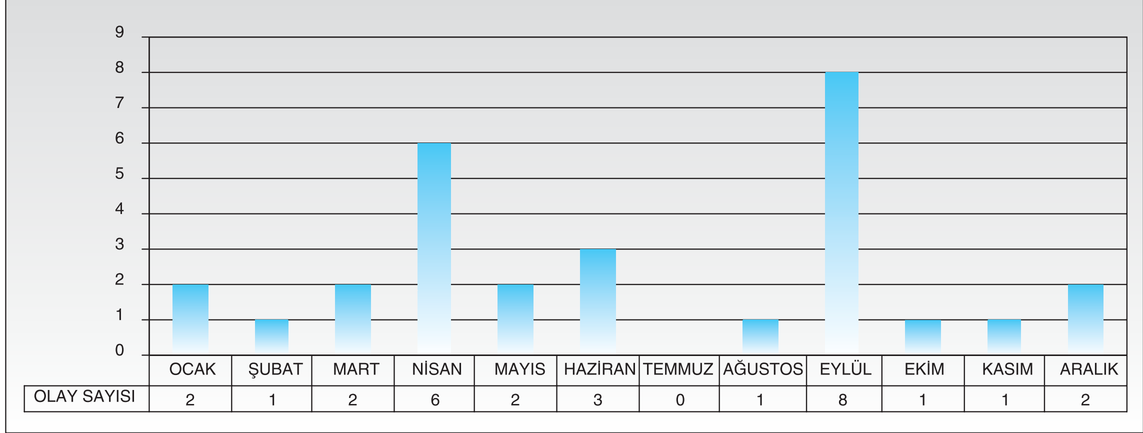
Ayrıca İstanbul Atatürk Havalimanından ABD ve Almanya'ya yapılan afyon kaçakçılığı olaylarına karışan şahısların genellikle İran uyruklu olması, afyonun ülkemize İran'dan sokulduğunun bir işareti olarak değerlendirilmektedir.

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	32	25	13	20	29
ŞÜPHELİ	74	54	29	47	46

Grafik-13 Yıllara Göre Meydana Gelen Afyon Yakalamalarının Olay-Şüpheli Dağılımı

2005 yılında meydana gelen afyon olaylarının %20,7'si Nisan ayında meydana gelirken %27,6'sı Eylül ayında meydana gelmiştir (Grafik-14). Nisan ayındaki artışın uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının ellerinde bulunan stoklardan kurtulmak istemelerinden ve kış şartlarının ortadan kalkmış olmasından; Eylül ayındaki artışın ise hasat mevsimi olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

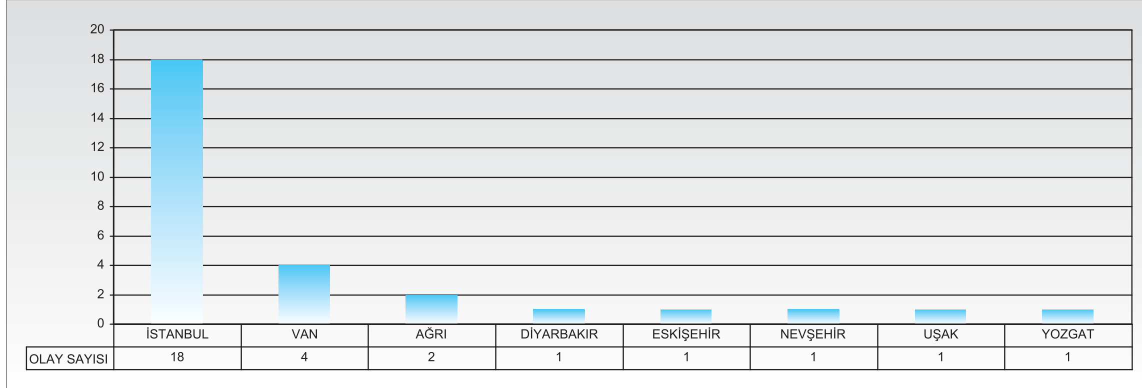
Grafik-14 2005 Yılında Meydana Gelen Afyon Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

2005 yılında, ülkemizde yakalanan afyon maddesinin %18,2'sinin, İran'a sınır olan Van ve Ağrı'da yakalanması, ülkemize Güneybatı Asya bölgesinden gelen afyon maddesinin İran'dan giriş yaptığını, yakalama miktarının küçük olması ise bu bölgede yaşayan göçmenler tarafından kullanılmak üzere getirildiğini göstermektedir (Tablo-3). Nitekim diğer önemli miktardaki yakalama sadece İstanbul'da gerçekleşmiştir. Bu ilimizin durumunun da, daha önceden belirtildiği üzere kozmopolit ve coğrafi yapısından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

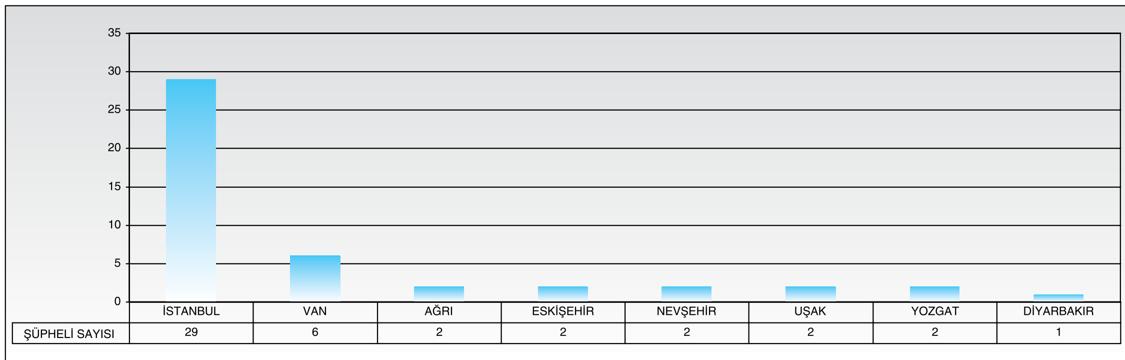
SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (GR)	YÜZDE ORANI
1	ISTANBUL	25051	**73,3**
2	AĞRI	5321	**15,6**
3	VAN	879	**2,6**
4	NEVŞEHİR	250	**0,7**
5	UŞAK	250	**0,7**
6	ESKİŞEHİR	78	**0,2**
7	DİYARBAKIR	21	**0,1**
8	YOZGAT	4	**0,0**
9	DİĞER İLLER	2316	**6,8**

Tablo-3 2005 Yılında Yakalanan Afyon Maddesi Miktarının İllere Göre Dağılımı

Ülkemizde meydana gelen afyon maddesi olaylarının ve bu olaylarda yakalanan şüphelilerin illere göre dağılımına baktığımızda, ülkemizin farklı bölgelerinde gram bazında yakalamaların gerçekleştiği görülmektedir (Grafik-15-16).

Grafik-15 2005 Yılında Meydana Gelen Afyon Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

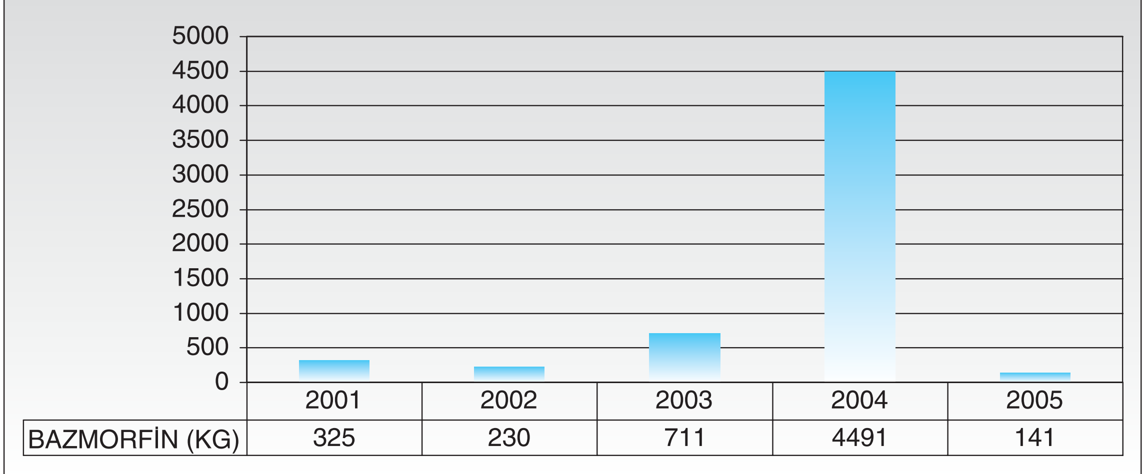

Grafik-16 2005 Yılında Meydana Gelen Afyon Maddesi Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

Güneybatı Asya bölgesinden ülkemize gelen afyon maddesi zaman zaman kargo yoluyla yurtdışına gönderilmektedir. Nitekim 2005 yılı Eylül ayında İstanbul'da kargo yoluyla ABD'ye gönderilmek istenen ve ABD makamlarıyla kontrollü teslimat uygulamasına konu olan 5 kilogram afyon maddesi yakalanmıştır.

2.1.2 Bazmorfin

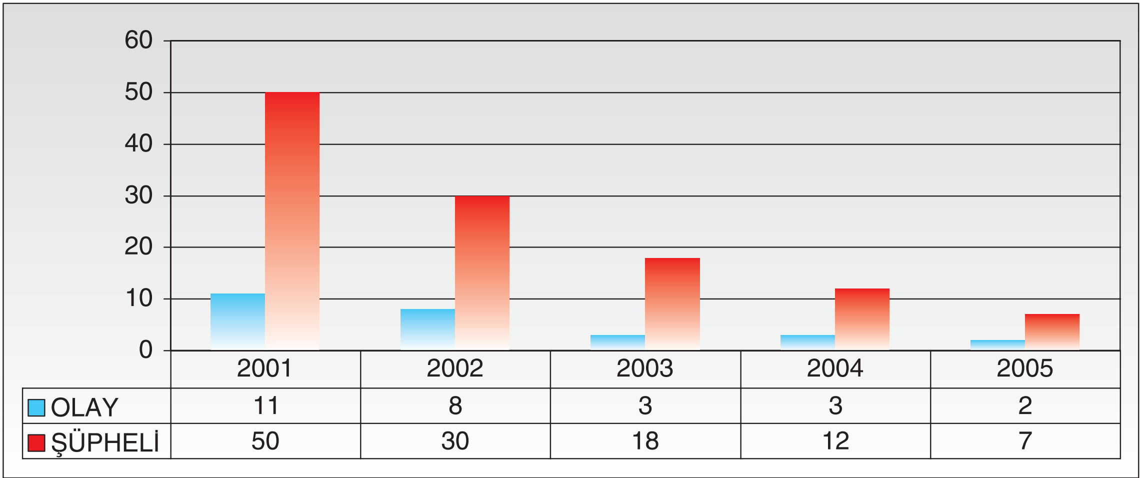
2005 yılında, son beş yılın en düşük bazmorfin maddesi yakalaması gerçekleşmiştir (Grafik-17). 2004 yılında, İstanbul'da bir istisna yaşanmış ve bir olayda 4410 kilogram bazmorfin yakalanmıştır. Paketler üzerindeki bulgulardan Afganistan menşeili olduğu anlaşılan ve 2000/2001 yıllarında ülkemize getirildiği tespit edilen uyuşturucu İstanbul'da bir işyerine ait depoda başarılı bir operasyonla yakalanmıştır. Bu istisna yakalama hariç tutulduğunda, ülkemizde 2004 yılından itibaren yakalanan bazmorfin miktarında da ciddi bir düşüş olduğu görülmektedir.

	2001	2002	2003	2004	2005
BAZMORFİN (KG)	325	230	711	4491	141

Grafik-17 Yıllara Göre Yakalanan Bazmorfin Miktarı

Son beş yıldır ülkemizde meydana gelen bazmorfin olay sayısında ve bu olaylarda yakalanan şüpheli sayısında da bir düşüş olduğu görülmektedir (Grafik-18).

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	11	8	3	3	2
ŞÜPHELİ	50	30	18	12	7

Grafik-18 Yıllara Göre Meydana Gelen Bazmorfin Yakalamalarına Ait Olay-Şüpheli Dağılımı

2005 yılında, ülkemizde 3 ayrı bazmorfin olayı gerçekleşmiş ve bu olaylarda yakalanan bazmorfinin %84,4'ü İstanbul'da, %15,6'sı ise Van ve Ağrı'da yakalanmıştır (Tablo-4).

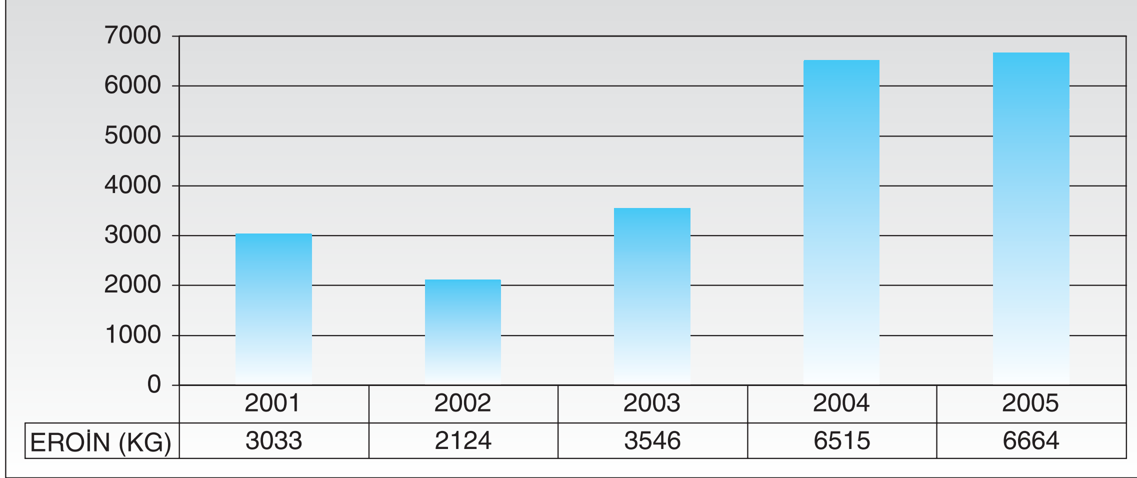
SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (KG)	YÜZDE ORANI
1	ISTANBUL	119	**84,4**
2	VAN	19	**13,5**
3	AĞRI	3	**2,1**

Tablo-4 2005 Yılında Yakalanan Bazmorfin Miktarının İllere Göre Dağılımı

2.1.3 Eroin

Dünyadaki arz-talep dengesi çerçevesinde UNODC tahminlerine göre, 2004 yılına kıyasla 2005 yılında Afganistan'daki yasadışı afyon üretiminde yaşanan %2,4'lük azalmaya rağmen ülkemizin mücadele kapasitesini yıldan yıla arttırmasının bir sonucu olarak, 2005 yılında 2004 yılına göre yakalanan eroin maddesi miktarında %2,2'lik bir artış meydana gelmiştir (Grafik-19).

Ayrıca, 2005 yılında yakalanan eroin maddesi miktarı 2003 yılına göre %46,8 oranında, 2002 yılına göre ise %313,7 oranında bir artış göstermiştir.

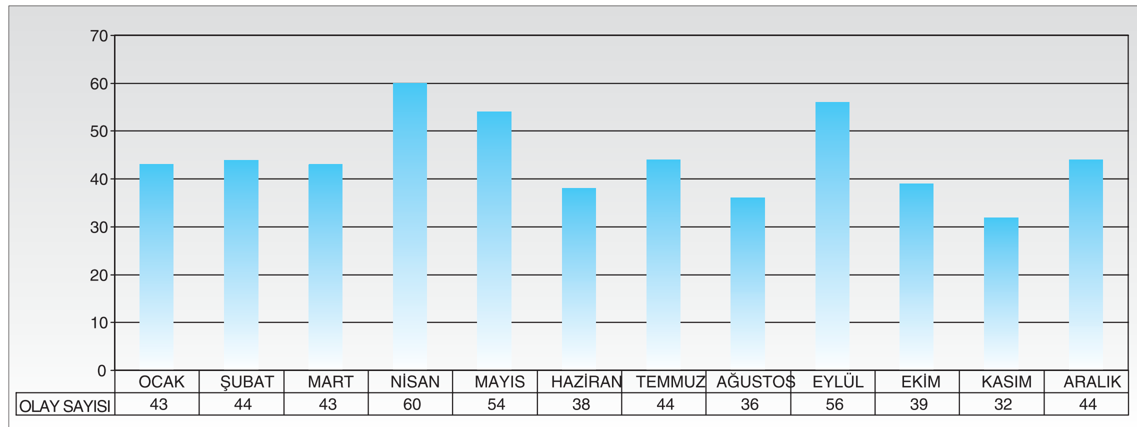

	2001	2002	2003	2004	2005
EROİN (KG)	3033	2124	3546	6515	6664

Grafik-19 Yıllara Göre Yakalanan Eroin Maddesi Miktarı

2005 yılında meydana gelen eroin maddesi olaylarının %11,3'ü Nisan, %10,1'i Mayıs ve %10,5'i Eylül aylarında meydana gelmiştir (Grafik-20). Eroin maddesi olaylarının kış döneminde, tüm yıl boyunca meydana gelen eroin maddesi olaylarının ortalaması seviyesinde seyrettiği görülmektedir.

Nisan ve Mayıs aylarındaki artışın, kış sezonu sonrası hava ve yol şartlarının düzelmesinden ve uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının eroin maddesi stoklarını eritme isteklerinden, Eylül ayındaki artışın ise hasat mevsiminden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

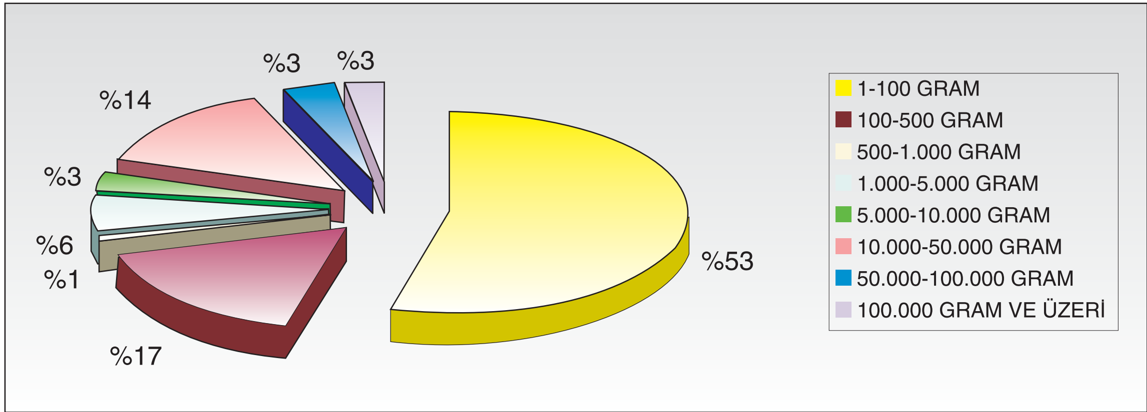

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
OLAY SAYISI	43	44	43	60	54	38	44	36	56	39	32	44

Grafik-20 2005 Yılında Meydana Gelen Eroin Maddesi Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

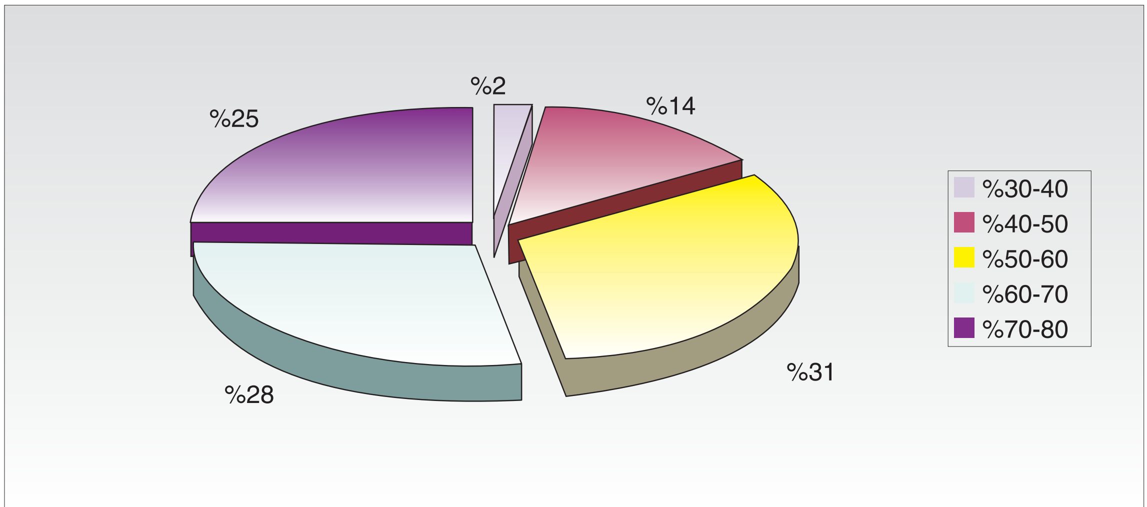
Ülkemizde, 2005 yılında meydana gelen eroin maddesi olaylarının %29'unda, 1 kilogramdan daha fazla eroin maddesinin yakalanması ve bu olaylarda yakalanan toplam eroin maddesinin %99,9'u gibi ciddi bir orana tekabül etmesi, Balkan Rotası üzerinde bulunan ülkemizin transit konumunu ve ülkemizde gerçekleştirilen eroin maddesi kaçakçılığının kullanımdan çok ticaretine yönelik gerçekleştirildiğinin bir göstergesi olduğunu açıkça ortaya koymaktadır (Grafik-21).

Ayrıca 100 gram altındaki eroin maddesi yakalamaları kullanım veya kullanım amaçlı bulundurma olarak değerlendirilmekte olup, bu yakalamalar tüm eroin olaylarının %53'üne denk gelmektedir. Ancak toplam olay sayılarının yıllara göre ciddi bir iniş ve çıkış göstermemesi, eroin kullanımının ülkemizde artış eğiliminde olmadığını göstermektedir.

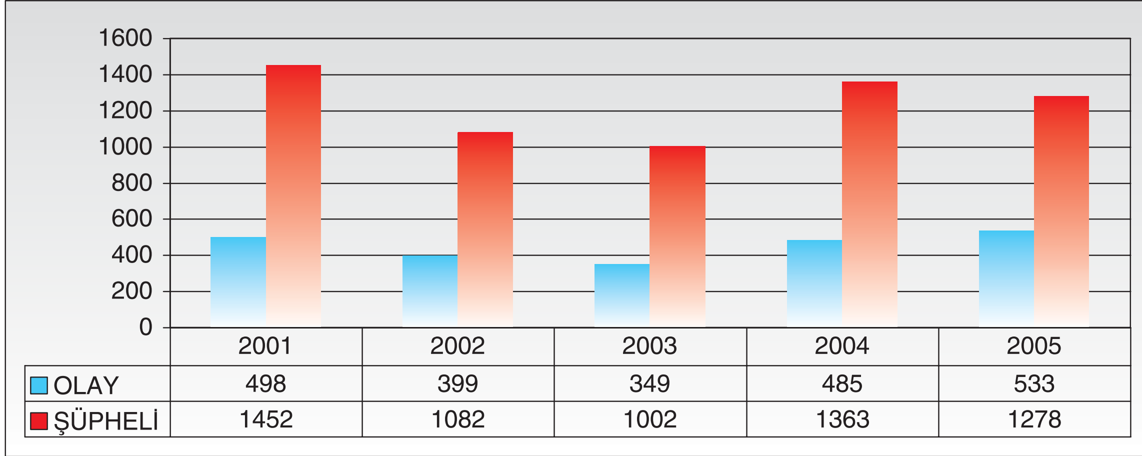
Grafik-21 2005 Yılında Yakalanan Eroin Maddesinin Madde Miktarına Göre Dağılımı

2005 yılında ülkemizde gerçekleştirilen eroin maddesi olaylarında yakalanan eroin maddesinden saflık derecesi tespit edilenlerin %28'nin saflık oranının %60-70 ve %25'nin saflık oranının ise %70-80 seviyelerinde olması, ülkemizin eroin maddesi olaylarındaki transit konumunu gösteren diğer bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır (Grafik-22).

Grafik-22 2005 Yılında Yakalanan Eroin Maddesinin Saflık Derecesine Göre Dağılımı

2003 yılından itibaren ülkemizde meydana gelen eroin maddesi olaylarında bir artış görülürken, bu olaylarda yakalanan şüpheli sayısında 2005 yılında 2004 yılına göre %6,3'lük bir azalma, 2003 yılına göre %27,5'lik bir artma meydana gelmiştir (Grafik-23).

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	498	399	349	485	533
ŞÜPHELİ	1452	1082	1002	1363	1278

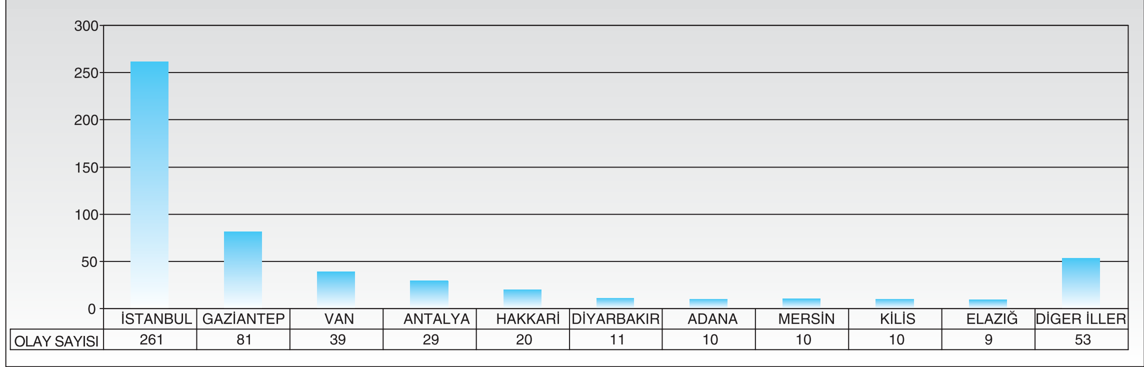
Grafik-23 Yıllara Göre Meydana Gelen Eroin Maddesi Yakalamalarına Ait Olay-Şüpheli Dağılımı

2005 yılında ülkemizde yakalanan eroin maddesi miktarının %58,6'sı İstanbul'da yakalanmıştır (Tablo-5). Bu yıl ikinci sırada olan ve geçtiğimiz yıllarda da en fazla eroin maddesinin yakalandığı ilk beş il içerisinde yer alan Van'ın İstanbul'u takip ettiği, bu ilimizi ise Şırnak (Van ile ortak operasyonlar gerçekleştiren), Adana, Diyarbakır, Gaziantep ve Hakkari'nin takip ettiği görülmektedir.

SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (KG)	YÜZDE ORANI
1	İSTANBUL	3906	**58,6**
2	VAN	764	**11,5**
3	ŞIRNAK	350	**5,3**
4	ADANA	254	**3,8**
5	DİYARBAKIR	221	**3,3**
6	GAZİANTEP	195	**2,9**
7	HAKKARİ	174	**2,6**
8	BOLU	137	**2,1**
9	SAKARYA	137	**2,1**
10	MUĞLA	125	**1,9**
11	DİĞER İLLER	401	**5,9**

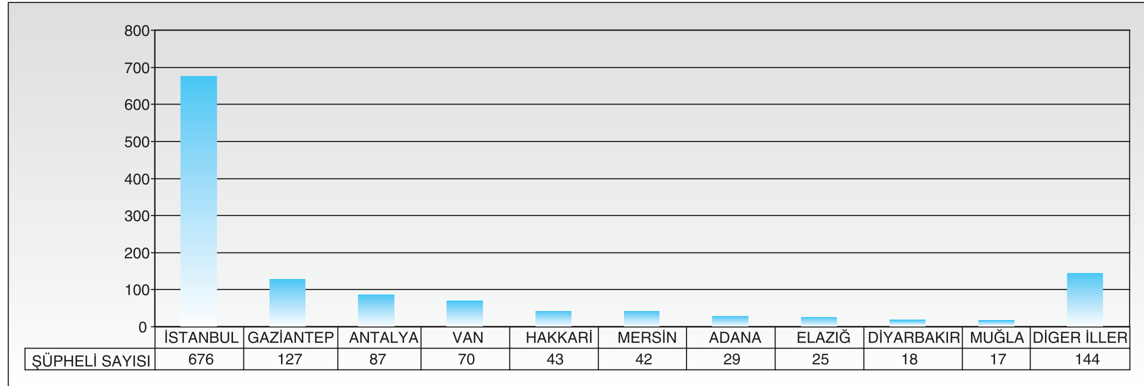
Tablo-5 2005 Yılında Yakalanan Eroin Maddesinin İllere Göre Dağılımı

2005 yılında ülkemizdeki eroin maddesi olaylarının %49'u İstanbul'da meydana gelirken, bu ilimizi %15,2'lik oranla Gaziantep ve %7,3'lük oranla Van'ın izlediği görülmektedir (Grafik-24).

Grafik-24 2005 Yılında Meydana Gelen Eroin Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

2005 yılında ülkemizde meydana gelen eroin maddesi olaylarında yakalanan şüphelilerin %52,9'u İstanbul'da yakalanırken bu ilimizi %9,9'luk oranla Gaziantep ve %6,8'lik oranla Antalya'nın izlediği görülmektedir (Grafik-25).

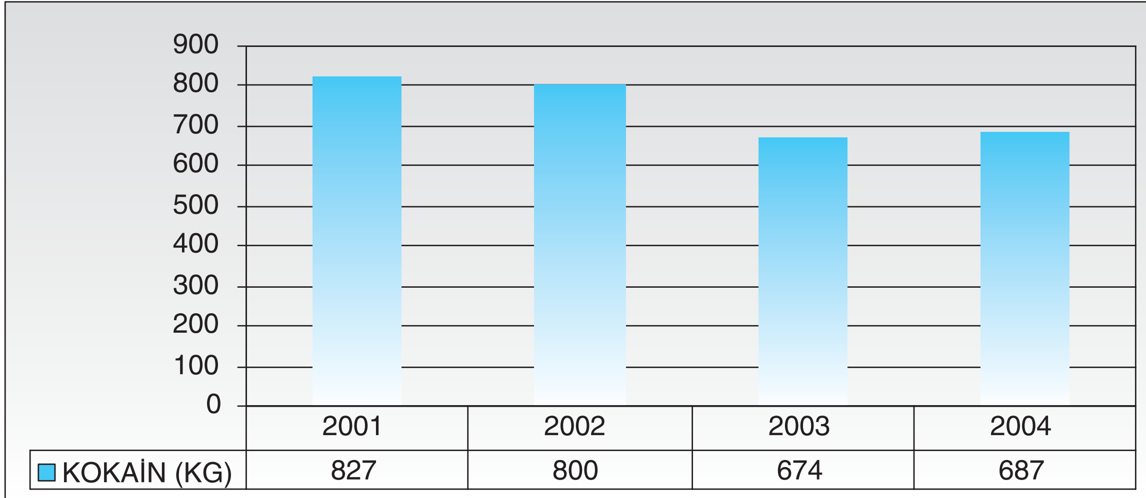

Grafik-25 2005 Yılında Meydana Gelen Eroin Maddesi Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

2.2 Kokain

UNODC raporlarına göre, 2001-2004 yılları arası dünya kokain üretim miktarına baktığımızda, 2003 yılına kadar kokain üretim miktarında bir düşüşün olduğu, 2004 yılında ise kısmi bir artışın olduğunu görmekteyiz (Grafik-26). Kokain maddesi üretimindeki bu dalgalanmanın, giriş bölümünde de bahsettiğimiz gibi Kolombiya'da yaşanan kokain maddesi üretimindeki düşüşten ve buna karşılık Bolivya ve Peru'da yaşanan artıştan kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

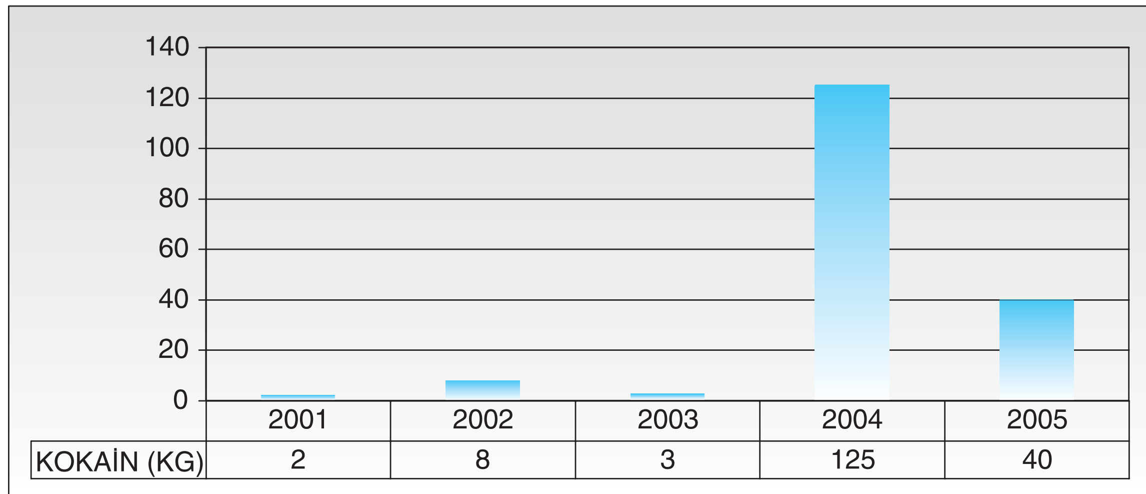
Kokain pazarı Kuzey Amerika'da düşerken, Avrupa'da yükselmektedir. Amerika'daki kaçak kokainin büyük bir bölümü, Meksika ya da Karayipler'e transit olarak geçmektedir. Avrupa'nın ihtiyacı olan uyuşturucu, geleneksel yollar olan İspanya ve Hollanda rotalarına ilave olarak artan bir şekilde Afrika'dan geçmektedir.

	2001	2002	2003	2004
KOKAİN (KG)	827	800	674	687

Grafik-26 Yıllara Göre Dünya Genelinde Üretilen Kokain Maddesi Miktarı

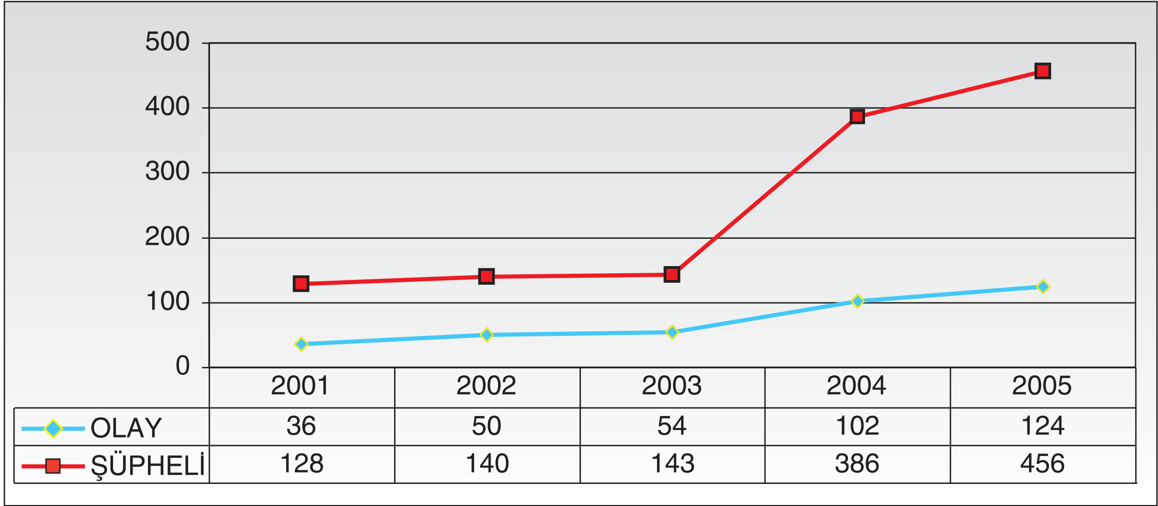
Ülkemizde ise, kokain maddesi yakalamalarında son yıllarda bir artışın olduğu görülmektedir (Grafik-27). 2004 yılındaki artış, Hatay'da bir defada gerçekleştirilen 42 kilo 279 gram kokain ve İstanbul'da 10 ayrı olayda gerçekleştirilen 79 kilo 62 gram kokain maddesi yakalamalarından; 2005 yılındaki artış ise, Hakkari'de 1 olayda 3 kilo 922 gram kokain ve İstanbul'da 6 ayrı olayda gerçekleştirilen 26 kilo 13 gram kokain maddesi yakalamalarından kaynaklanmaktadır. Yürütülen tahkikatlar neticesinde, ele geçirilen kokain maddesinin çok büyük bir bölümünün, Avrupa ülkelerine gönderilmek üzere ülkemize getirildiği tespit edilmiştir. Bu da, kokain kaçakçılarının zaman zaman da olsa küçük partiler şeklinde kokain sevkiyatları için ülkemizi güzergah olarak kullanmaya çalıştıklarını göstermektedir.

	2001	2002	2003	2004	2005
KOKAİN (KG)	2	8	3	125	40

Grafik-27 Yıllara Göre Yakalanan Kokain Maddesi Miktarı

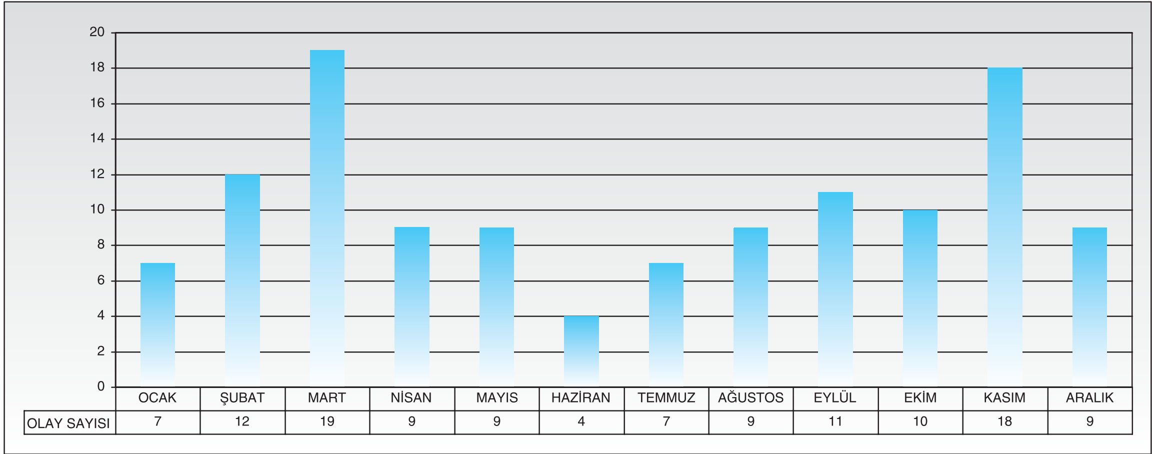
Ülkemizde meydana gelen kokain olaylarının sayısında ve bu olaylarda yakalanan şüphelilerin sayısında, yıllara göre -2003 yılında yakalanan kokain miktarındaki düşüşe rağmen- bir artışın olduğu görülmektedir (Grafik-28).

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	36	50	54	102	124
ŞÜPHELİ	128	140	143	386	456

Grafik-28 Yıllara Göre Olay Şüpheli Dağılımı

2005 yılında kokain maddesi olaylarının en fazla %15,3'lük oranla Mart ve %14,5'lik oranla Kasım ayında meydana geldiği görülürken, en az olayın %3,2'lik oranla Haziran ayında meydana geldiği görülmektedir (Grafik-29).

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
OLAY SAYISI	7	12	19	9	9	4	7	9	11	10	18	9

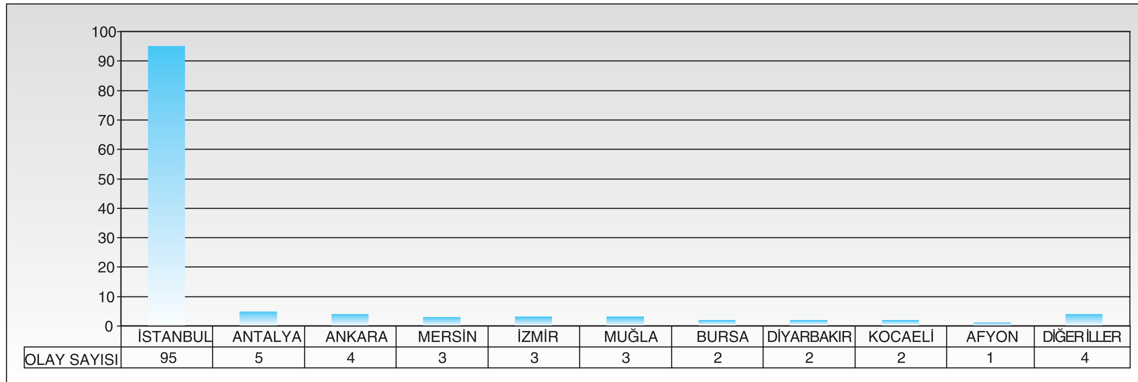
Grafik-29 2005 Yılında Meydana Gelen Kokain Maddesi Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

2005 yılında yakalanan kokain maddesinin %95,4'ü İstanbul ve Hakkari'de yakalanmıştır (Tablo-6). İstanbul'un kokain maddesi yakalamalarında ön plana çıkmasında, Avrupa ile Asya arasında önemli bir geçiş ve ticaret merkezi olmasının, nüfus yoğunluğunun fazla olmasının ve ülkemizin dünyaya açılan en önemli havalimanının bu ilimizde bulunmasının etkili olduğu değerlendirilmektedir.

SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI	YÜZDE ORANI
1	İSTANBUL	34.518	**85,6**
2	HAKKARİ	3.922	**9,6**
3	BURSA	683	**1,7**
4	ANTALYA	307	**0,8**
5	İZMİR	252	**0,6**
6	ANKARA	108	**0,3**
7	DİYARBAKIR	91	**0,2**
8	MUĞLA	55	**0,1**
9	KOCAELİ	30	**0,1**
10	SAKARYA	7	**0,1**
11	DİĞER İLLER	10	**0,1**

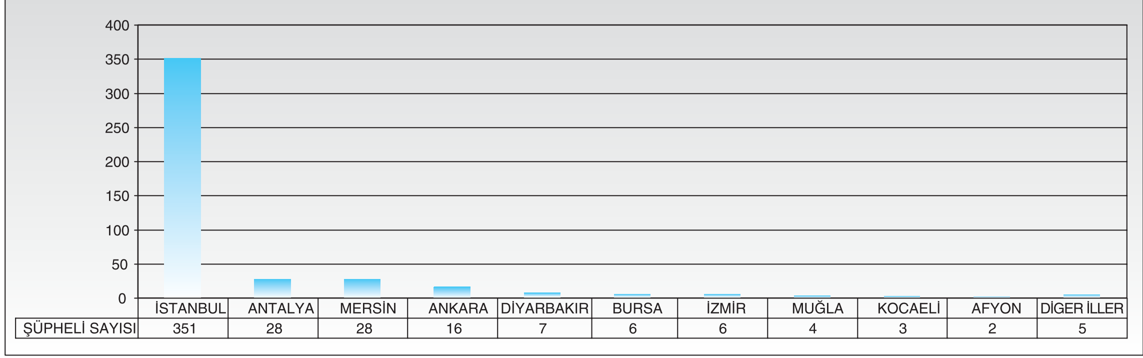
Tablo-6 2005 Yılı Kokain Maddesi Yakalama Miktarının İllere Göre Dağılımı

2005 Yılında ülkemizdeki kokain olaylarının %76,6'sı İstanbul'da meydana gelirken bu ilimizi %4'lük oranla Antalya ve %3,2'lik oranla Ankara'nın takip ettiği görülmektedir (Grafik-30).

Grafik-30 2005 Yılında Meydana Gelen Kokain Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

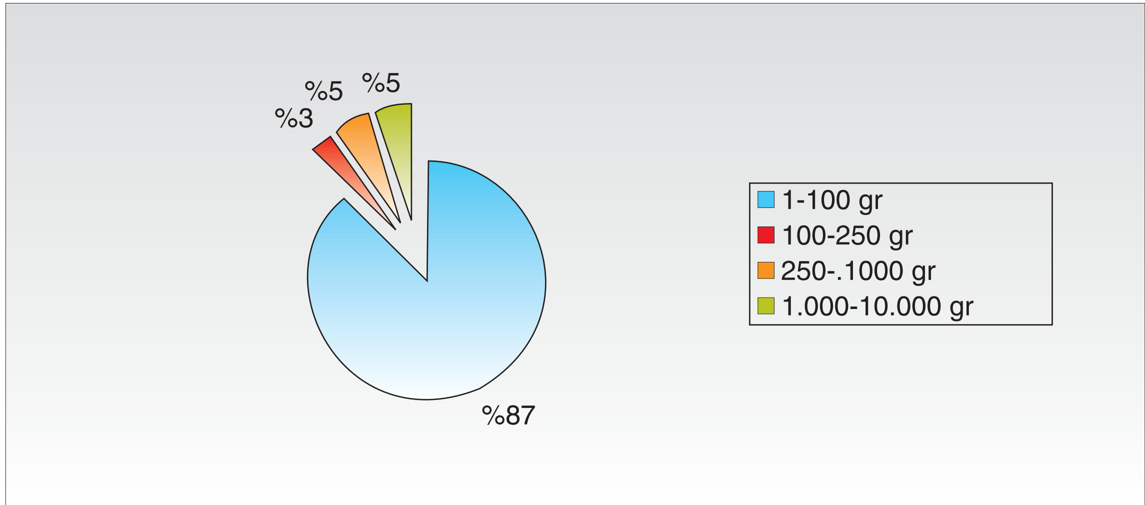
2005 yılında meydana gelen kokain maddesi olaylarında yakalanan şüphelilerin %77'si İstanbul'da yakalanırken bu ilimizi %6,1'lik oranlarla Antalya ve Mersin'in takip ettiği görülmektedir (Grafik-31).

	İSTANBUL	ANTALYA	MERSİN	ANKARA	DİYARBAKIR	BURSA	İZMİR	MUĞLA	KOCAELİ	AFYON	DİGER İLLER
ŞÜPHELİ SAYISI	351	28	28	16	7	6	6	4	3	2	5

Grafik-31 2005 Yılında Meydana Gelen Kokain Maddesi Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

2005 yılında meydana gelen kokain maddesi olaylarında, 100 gram ve altında kokain maddesi olaylarının sayısı, tüm kokain olaylarının %87'sine denk gelmektedir. Ayrıca bu olaylarda, toplam kokain maddesi miktarının %5'i yakalanmıştır (Grafik-32).

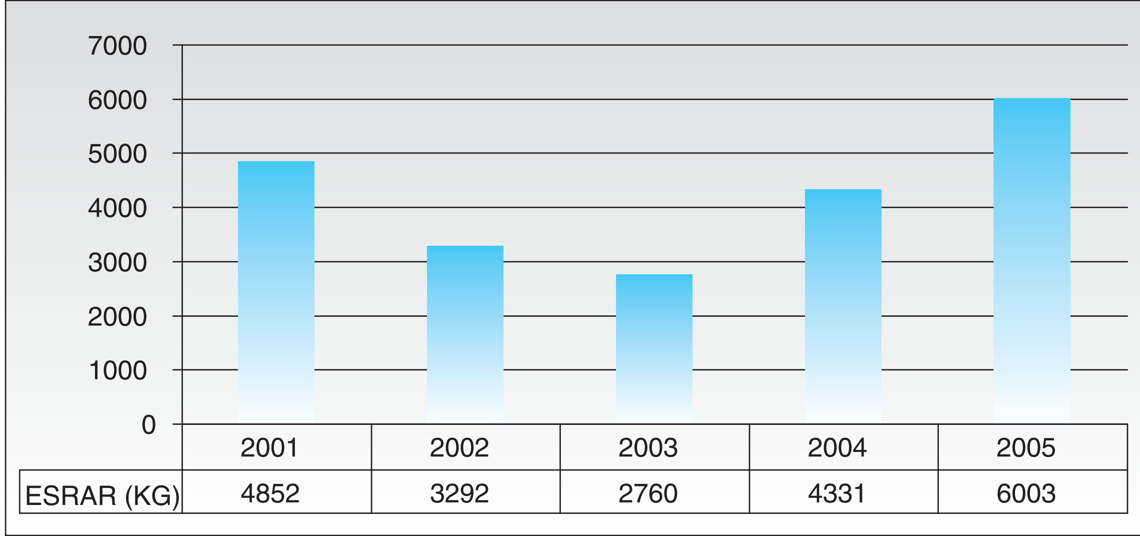
Grafik-32 2005 Yılında Yakalanan Kokain Maddesinin Miktar-Olay Dağılımı

2.3 Kenevir ve Türevleri

UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporunda; dünya genelinde esrarın en yaygın olarak üretilen, ticareti yapılan ve tüketilen madde olmaya devam ettiği belirtilerek, tüm göstergelerde -üretim, yakalama ve tüketim- global düzeydeki pazarın ileriye doğru genişlediği, bu genişlemenin duracağına inanmak için herhangi bir sebebin olmadığı ifade edilmektedir.

Ülkemizdeki esrar yakalama miktarı, 2001-2003 döneminde düşüş gösterirken 2003 yılından itibaren artış göstermeye başlamıştır. Nitekim, 2004 yılında 2003 yılına göre %57'lik, 2005 yılında ise 2004 yılına göre %38,6'lık bir artış olduğu görülmektedir (Gra-

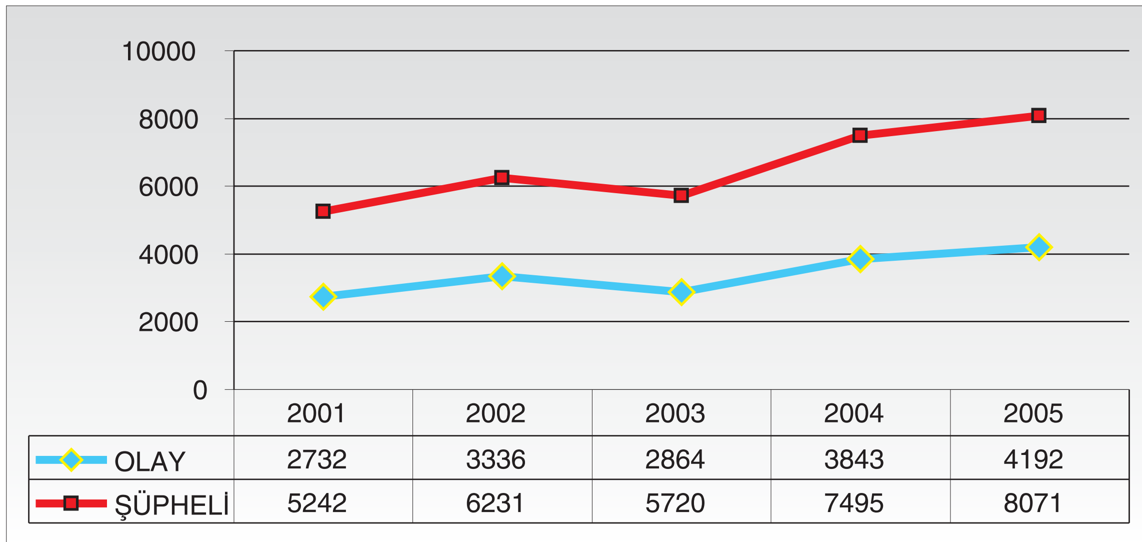
fik-33). Esrar maddesi yakalamalarındaki bu artış son yıllarda gerek Afganistan, gerek Arnavutluk ve gerekse Lübnan bölgesinden ülkemize yönelik olarak gerçekleştirilen esrar maddesi kaçakçılığından kaynaklanmaktadır.

	2001	2002	2003	2004	2005
ESRAR (KG)	4852	3292	2760	4331	6003

Grafik-33 Yıllara Göre Yakalanan Esrar Maddesi Miktarı

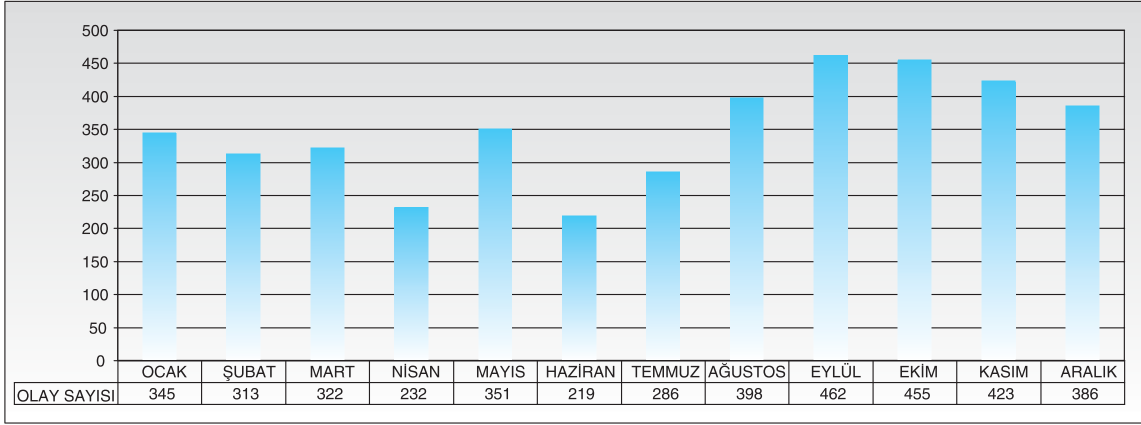
2001-2005 dönemine ait olay-şüpheli dağılımına baktığımızda, bu dönemde şüpheli sayısının olay sayısının yaklaşık 2 katı olduğunu görmekteyiz (Grafik-34). Başka bir deyişle, ülkemizde meydana gelen her esrar maddesi olayında ortalama 2 şahıs yakalanmaktadır.

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	2732	3336	2864	3843	4192
ŞÜPHELİ	5242	6231	5720	7495	8071

Grafik-34 Yıllara Göre Olay-Şüpheli Dağılımı

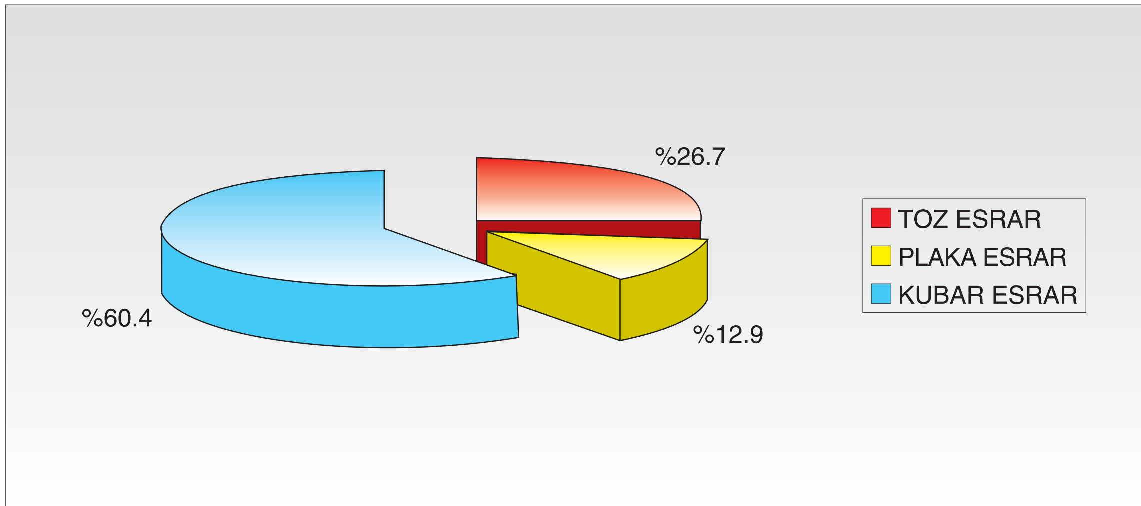
2005 yılında meydana gelen esrar maddesi olaylarının, kenevir bitkisinin hasat mevsimiyle paralellik gösterdiği görülmektedir (Grafik-35). Nitekim, en fazla esrar maddesi olayı %11'lik oranla Eylül ayında meydana gelirken, en az esrar maddesi olayı %5,2'lik oranla Haziran ayında meydana gelmiştir.

	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
OLAY SAYISI	345	313	322	232	351	219	286	398	462	455	423	386

Grafik-35 2005 Yılında Meydana Gelen Esrar Maddesi Olaylarının Aylara Göre Dağılımı

2005 yılında, yakalanan esrar maddesinin %60,4'ü kubar, %26,7'si toz ve %12,9'u plaka esrar şeklindedir (Grafik-36). 2004 yılına göre kubar esrar maddesi oranı %7,6 artarken, toz esrar maddesi oranı %12,7 ve plaka esrar maddesi oranı %5,1 azalmıştır.

Grafik-36 2005 Yılında Yakalanan Esrar Maddesinin Yapısına Göre Dağılımı

2005 yılı Temmuz ayında, ABD ve Bulgaristan makamlarıyla müşterek gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde, Kosova ve Arnavutluk bölgesinden temin edilen yüklü miktardaki esrar maddesinin, Makedonya ve Yunanistan üzerinden ülkemize bir TIR aracıyla getirileceği tespit edilmiştir. Bunun üzerine söz konusu aracın ülkemizdeki nihai hedefi-

nin tespit edilerek, organizasyonun ülkemiz bağlantılarının ortaya çıkartılabilmesi için kontrollü teslimat uygulaması gerçekleştirilmiş ve aracın İzmir'e kadar seyri takip edilerek, İzmir'de gerçekleştirilen operasyonda, araçta 245 kilo 110 gram esrar maddesi yakalanmıştır.

2005 yılında da, 2004 yılında olduğu gibi esrar maddesi yakalama miktarında İstanbul'un ilk sırada yer aldığını görmekteyiz (Tablo-7).

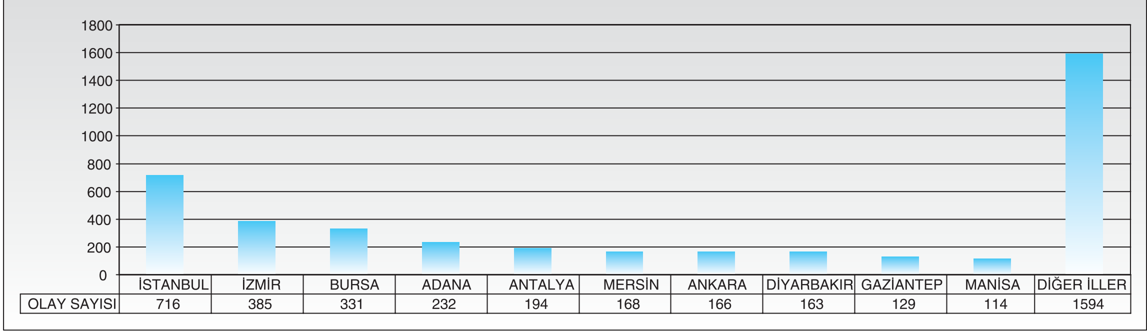
SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (KG)	YÜZDE ORANI
1	İSTANBUL	605	10,1
2	HATAY	567	9,4
3	DİYARBAKIR	524	8,7
4	İZMİR	487	8,1
5	KAYSERİ	320	5,3
6	VAN	280	4,7
7	AMASYA	249	4,1
8	BİTLİS	249	4,1
9	ANTALYA	216	3,6
10	MERSİN	213	3,5
11	DİĞER İLLER	2293	38,2

Tablo-7 2005 Yılında Yakalanan Esrar Miktarının İllere Göre Dağılımı

Esrar maddesi yakalamaları, eroin ve kokain maddesi yakalamalarının aksine dağınık bir görünüm arzetmektedir. Bu durum da esrar maddesinin ülkemizdeki kullanım trendi ve il birimlerimizin sokak satıcılarına yönelik mücadelesini ortaya koymaktadır.

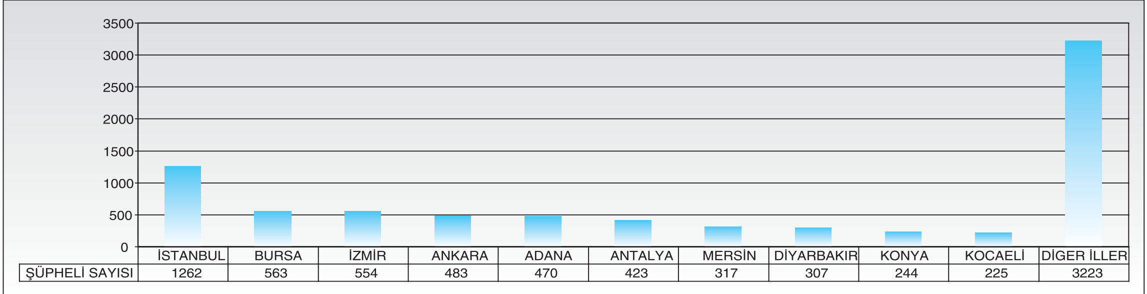
Ayrıca Diyarbakır, İstanbul, İzmir ve Van'ın son üç yılda sürekli olarak esrar maddesi yakalamalarında, sıralamadaki yerleri değişse de, ilk 10 il içerisinde yer aldıkları görülmektedir. Aynı zamanda Bitlis, Hatay, Amasya, Kayseri, Antalya ve Mersin esrar maddesi kaçakçılığı yapan organizasyonlara karşı göstermiş olduğu başarılı mücadeleleri neticesinde 2005 yılında ilk 10 il içerisinde yer almışlardır.

Diyarbakır ve Van'da yakalanan esrar maddesinin, bu bölge kırsalında bölücü terör örgütü tarafından gerçekleştirilen yasadışı kenevir bitkisi ekiminden kaynaklandığı görülmektedir. Nitekim, 2005 yılı Ağustos ayında, Van'ın Başkale ilçesi kırsalında gerçekleştirilen 3 ayrı operasyonda, Ortayol, Güroluk ve Barış Köyü meralarında (kamunun kullanımına açık sahipsiz arazi/hazine arazisi) -terör örgütü tarafından ekildiği değerlendirilen- önemli miktarlarda kenevir bitkisi yakalanmıştır.

Grafik-37 2005 Yılında Meydana Gelen Esrar Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

2005 Yılında meydana gelen esrar olaylarının 17,1'i İstanbul'da meydana gelirken bu ilimizi %9,2'lik oranla İzmir ve %7,9'luk oranla Bursa'nın takip ettiği görülmektedir (Grafik-37).

Grafik-38 2005 Yılında Meydana Gelen Esrar Maddesi Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

Konya ve Kocaeli'nin, 2005 yılında en fazla şüphelinin yakalandığı ilk 10 il içerisinde yer almasına rağmen, yakalanan madde miktarı ve meydana gelen olay sayısı bakımından ilk 10 il içerisinde yer almaması, bu illerimiz tarafından özellikle yılın 2'nci yarısında sokak satıcılarına ve iç kullanıma yönelik gerçekleştirilen oldukça başarılı projeli çalışmaların bir yansıması olduğu değerlendirilmektedir (Grafik-38).

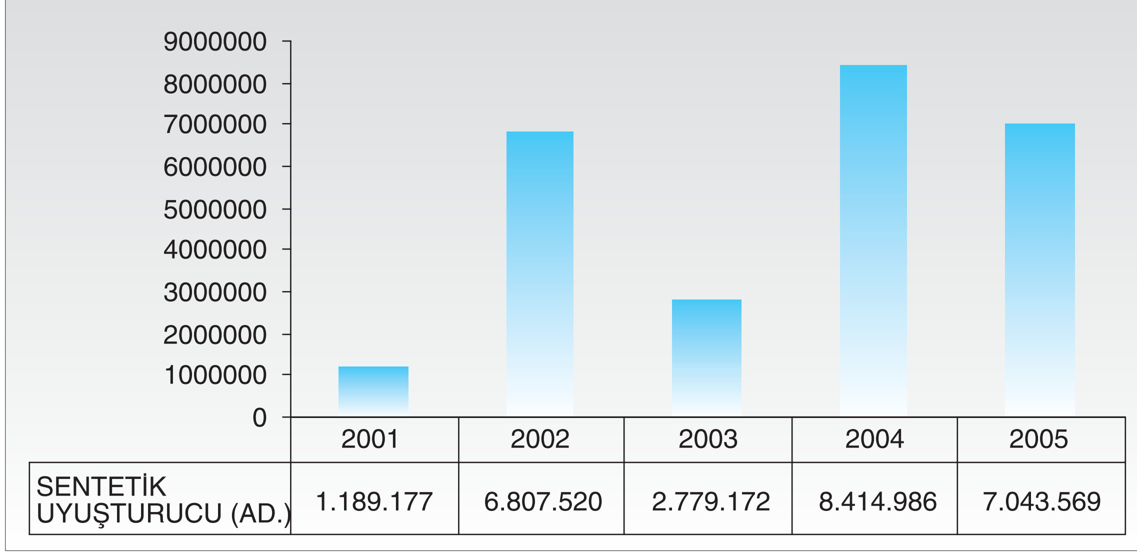
2.4. Sentetik Uyuşturucular

UNODC 2005 Raporuna göre, dünya sentetik uyuşturucu üretimi halen 400 tonun üzerindedir. Bunun 3/4'ü methamfetamin ya da amfetamin iken 1/4'ü ecstasydir. Amfetamin üretimi Avrupa'da, methamfetamin üretimi Çin, Myanmar, Filipinler ve Kuzey Amerika'da ve ecstasy üretimi ise Hollanda ve Belçika'da yoğunlaşmıştır.

Ayrıca, aynı raporda dünyadaki amfetamin türevleri uyuşturucu maddelerin yakalama miktarlarındaki artışa dikkat çekilerek, bu durum son 10 yılın en dikkat çekici eğilimi olarak belirtilmektedir.

Son yıllarda, ülkemizde meydana gelen sentetik uyuşturucu madde olaylarındaki artışa paralel olarak bu olaylarda yakalanan sentetik uyuşturucu madde miktarında her ne kadar dalgalanmalar görülse de belirli bir artışın olduğu açıktır (Grafik-39).

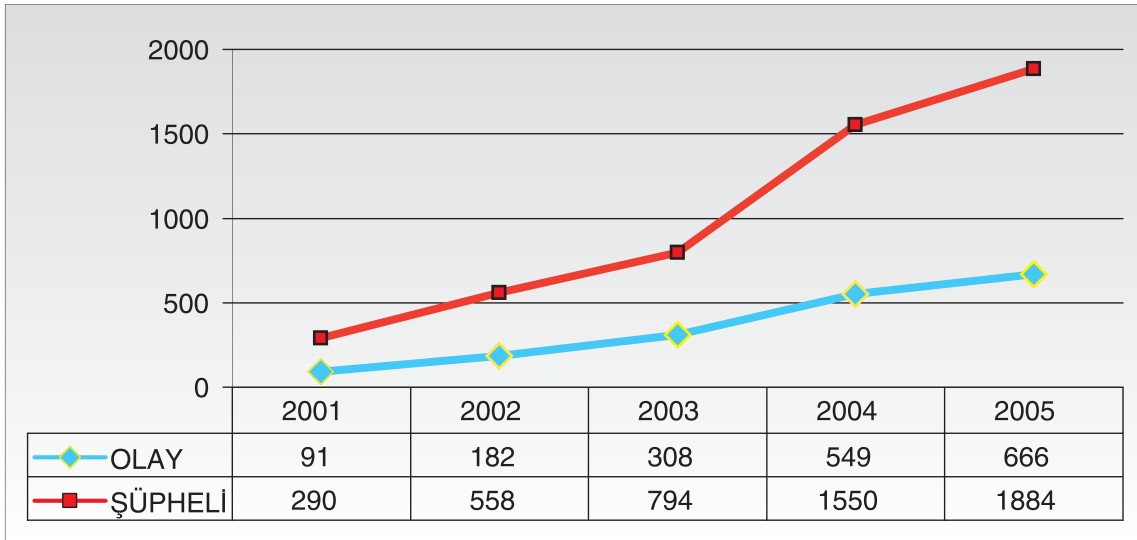
Ülkemizde gerçekleştirilen sentetik uyuşturucu madde yakalamalarına ait olaylar incelendiğinde, amfetemin içerikli captagon maddesinin genellikle Bulgaristan'dan getirilerek ülkemiz üzerinden Ortadoğu ülkelerine götürüldüğü, ecstasy maddesinin ise, Hollanda ve Belçika'dan ülkemize getirildiği görülmektedir. Nitekim, UNODC raporlarına göre de Hollanda dünya ecstasy üretiminde ilk sırayı almaktadır.

	2001	2002	2003	2004	2005
SENTETİK UYUŞTURUCU (AD.)	1.189.177	6.807.520	2.779.172	8.414.986	7.043.569

Grafik-39 Yıllara Göre Yakalanan Sentetik Uyuşturucu Miktarı Dağılımı

Ülkemizde meydana gelen sentetik uyuşturucu madde olay ve şüpheli sayısında bir artış görülmektedir (Grafik-40). 2004 ve 2005 yılları karşılaştırıldığında, 2005 yılında meydana gelen olay sayısında %21,3'lük, yakalanan şüpheli sayında ise %21,5'lik bir artışın olduğu görülmektedir.

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	91	182	308	549	666
ŞÜPHELİ	290	558	794	1550	1884

Grafik-40 Yıllara Göre Yakalanan Sentetik Uyuşturucuların Olay-Şüpheli Dağılımı

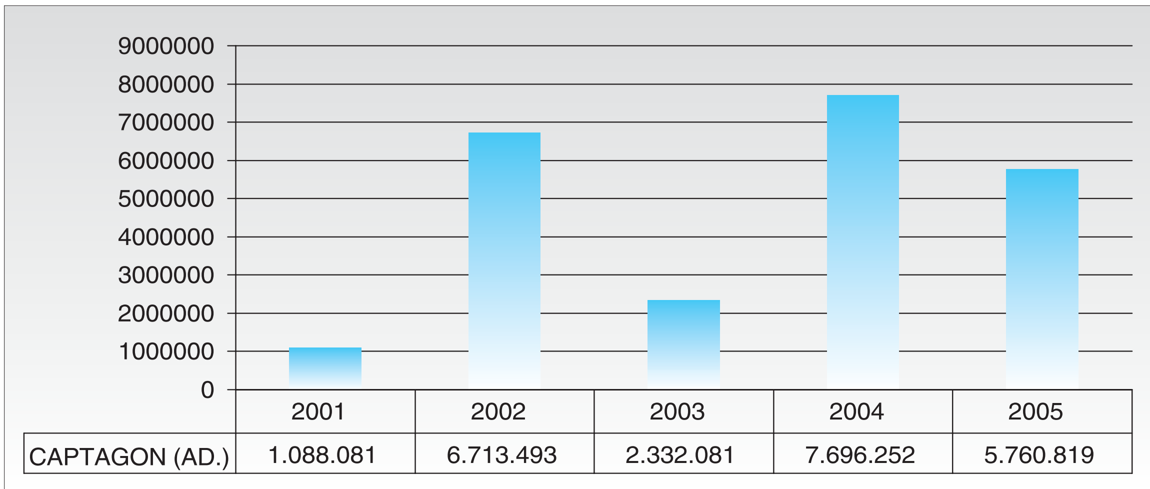
2005 yılında ülkemizde yakalanan sentetik uyuşturucu madde miktarlarının illere göre dağılımına baktığımızda, İstanbul'un %42,3'lük oranla ilk sırada yer aldığı, bu ilimizi Adana, Hatay, Gaziantep ve Edirne'nin takip ettiği görülmektedir (Tablo-8).

SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (ADET)	YÜZDE ORANI
1	İSTANBUL	2.979.478	**42,3**
2	ADANA	1.473.944	**20,9**
3	HATAY	1.051.644	**14,9**
4	GAZİANTEP	491.989	**7,0**
5	EDİRNE	263.482	**3,7**
6	KİLİS	177.855	**2,5**
7	ŞANLIURFA	149.062	**2,1**
8	BURSA	117.861	**1,7**
9	İZMİR	92.138	**1,3**
10	ANKARA	67.314	**1,0**
11	DİĞER İLLER	178.802	**2,5**

Tablo-8 2005 Yılında Yakalanan Sentetik Uyuşturucuların İllere Göre Dağılımı

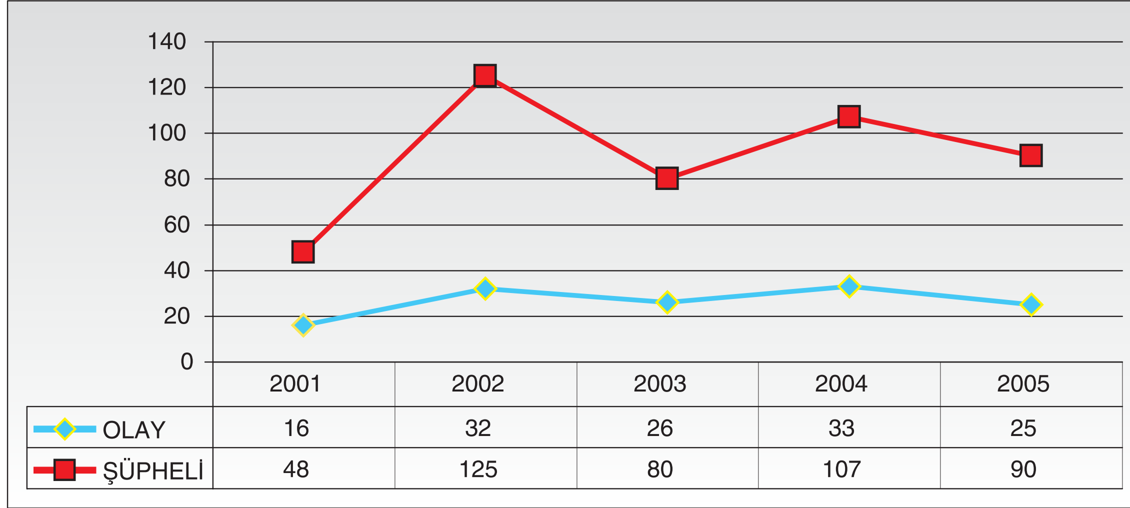
2.4.1. Captagon

Ülkemizde yakalanan captagon maddesi miktarında yıllara göre dalgalanma görülmektedir. Nitekim yakalanan captagon maddesi miktarında, 2004 yılında 2003 yılına göre %330'luk bir artış, 2005 yılında ise 2004 yılına göre %24,2'lik bir azalma meydana gelmiştir (Grafik-41).

Grafik-41 Yıllara Göre Yakalanan Captagon Maddesi Miktarı Dağılımı

2004 ve 2005 yıllarında meydana gelen captagon maddesi yakalamaları karşılaştırıldığında, 2005 yılında meydana gelen olay sayısında %24,25'lik oranda, yakalanan şüpheli sayısında %15,9'luk oranda bir düşüşün olduğu görülmektedir (Grafik-42). 2005 yılında, meydana gelen olay sayısına düşen captagon maddesi miktarı ortalama 230.432 adet, yakalanan şüpheli sayısı ise ortalama 4 kişi olarak görülmektedir.

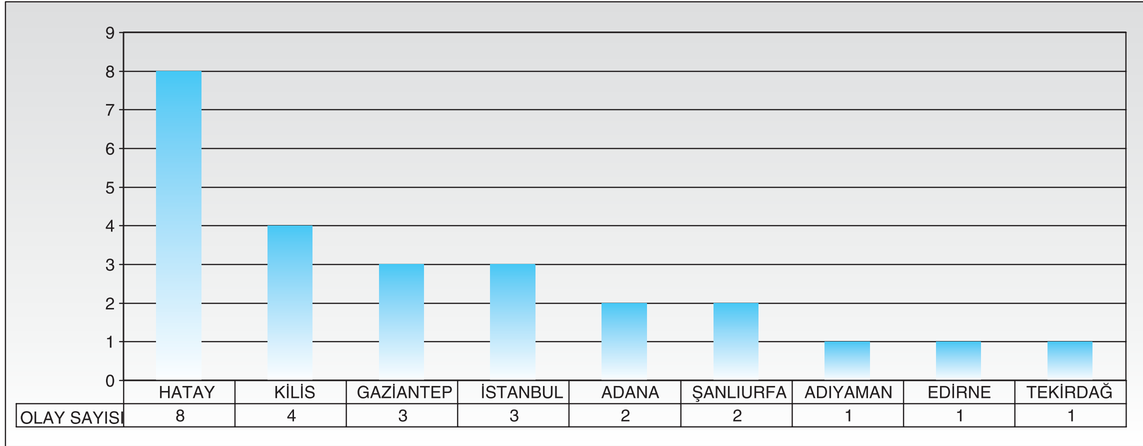
Grafik-42 Yıllara Göre Yakalanan Captagon Maddesinin Olay-Şüpheli Dağılımı

Ülkemizde yakalanan captagon maddesi miktarının illere göre dağılımına baktığımızda, %46'lık oranla İstanbul'un ilk sırada yer aldığı, bunu ise %18,8'lik oranla Adana, %18,2'lik oranla Hatay ve %8'lik oranla Gaziantep'in izlediği görülmektedir (Tablo-9). Ülkemizde meydana gelen toplam captagon maddesi yakalama miktarının %31,9'u Suriye'ye sınır olan illerimizde, %48,6'sının ise Bulgaristan'a sınır olan Edirne ve Avrupa ile Asya'yı birbirine bağlayan İstanbul'da gerçekleşmiş olması ve captagon maddesi olaylarının sadece güzergah üzerinde bulunan 9 ilde meydana gelmesi captagon maddesinin ülkemizdeki transit konumunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (ADET)	YÜZDE ORANI
1	İSTANBUL	2.648.384	**46,0**
2	ADANA	1.084.700	**18,8**
3	HATAY	1.051.118	**18,2**
4	GAZİANTEP	462.264	**8,0**
5	KİLİS	177.850	**3,1**
6	EDİRNE	150.000	**2,6**
7	ŞANLIURFA	148.775	**2,6**
8	TEKİRDAĞ	33.458	**0,6**
9	ADIYAMAN	4.270	**0,1**

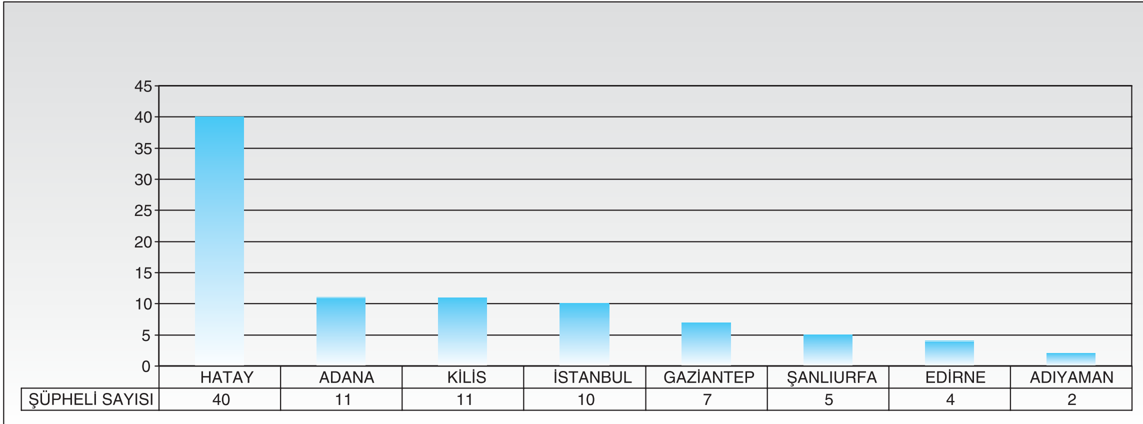
Tablo-9 2005 Yılında Yakalanan Captagon Maddesinin İllere Göre Dağılımı

Ayrıca 2005 yılında meydana gelen captagon olaylarının %68'i Suriye'ye sınır olan illerimiz Hatay, Kilis, Gaziantep ve Şanlıurfa'da gerçekleşmiştir (Grafik-43).

Grafik-43 2005 Yılında Meydana Gelen Captagon Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

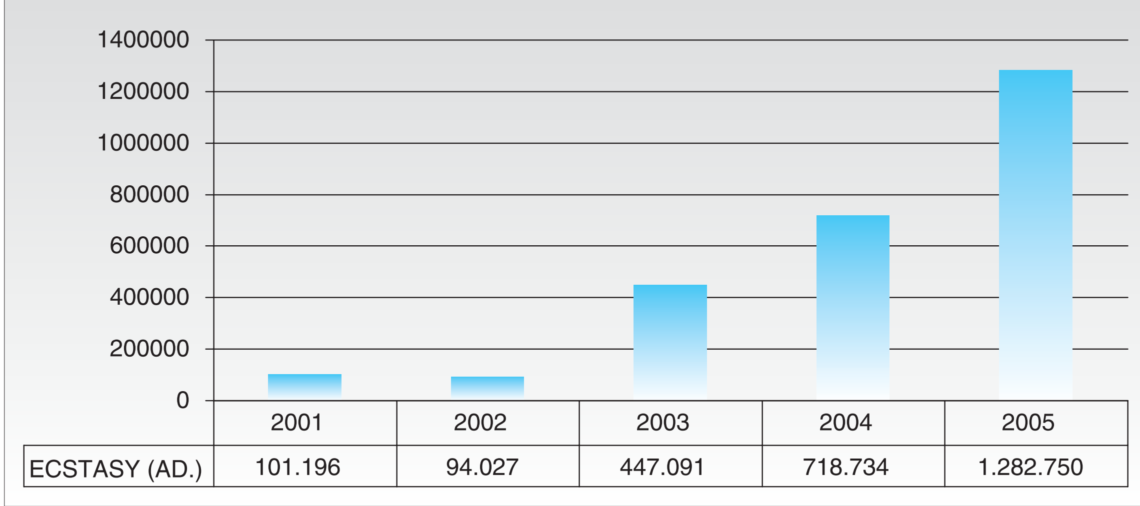
Hatay, Kilis ve Gaziantep'in gerek meydana gelen captagon olay sayısı bakımından ve gerekse bu olayda yakalanan şüpheli sayısı bakımından ilk sıralarda yer alması, bu illerimizin captagon maddesi kaçakçılığındaki önemini ve mücadeledeki başarılarını açık bir şekilde ortaya koymaktadır (Grafik-44).

Grafik-44 2005 Yılında Meydana Gelen Captagon Maddesi Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

2.4.2. Ecstasy

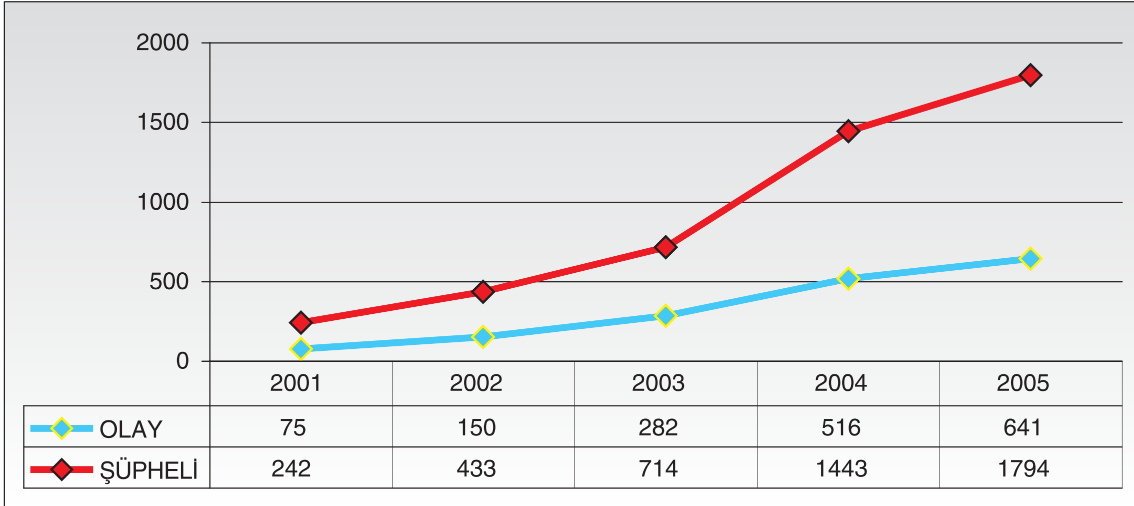
2002 yılından beri ülkemizde yakalanan ecstasy maddesi miktarında sürekli bir artış görülmektedir. 2005 yılında yakalanan ecstasy maddesi miktarında 2004 yılına göre %78,4'lük, 2003 yılına göre %186,9'luk bir artış meydana gelmiştir (Grafik-45). UNODC 2005 Yılı Dünya Uyuşturucu Raporuna göre, dünya genelinde yakalanan ecstasy maddesi miktarında her geçen yıl bir düşüş gözlenirken, ülkemizde yakalanan ecstasy maddesi miktarında ciddi artış görülmesi, ülke genelinde nisbi derecede de olsa kullanımın arttığı şeklinde değerlendirilmektedir.

	2001	2002	2003	2004	2005
ECSTASY (AD.)	101.196	94.027	447.091	718.734	1.282.750

Grafik-45 Yıllara Göre Yakalanan Ecstasy Maddesi Miktarının Dağılımı

2004 ve 2005 yılları karşılaştırıldığında, ülkemizde meydana gelen ecstasy maddesi olay ve şüpheli sayısında %24,2'lik oranda bir artış olduğu görülmektedir (Grafik-46). Ayrıca 2005 yılında olay başına ortalama 2001 adet ecstasy maddesi ve ortalama 3 kişi yakalanmıştır.

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY	75	150	282	516	641
ŞÜPHELİ	242	433	714	1443	1794

Grafik-46 Yıllara Göre Yakalanan Ecstasy Maddesinin Olay-Şüpheli Dağılımı

2005 yılında, ülkemizde yakalanan ecstasy miktarının illere göre dağılımına baktığımızda, Adana'nın %30,3'lük oran ile ilk sırada yer aldığı, bu ilimizi %25,8'lik oran ile İstanbul ve %9,2'lik oran ile Bursa'nın takip ettiği görülmektedir (Tablo-10).

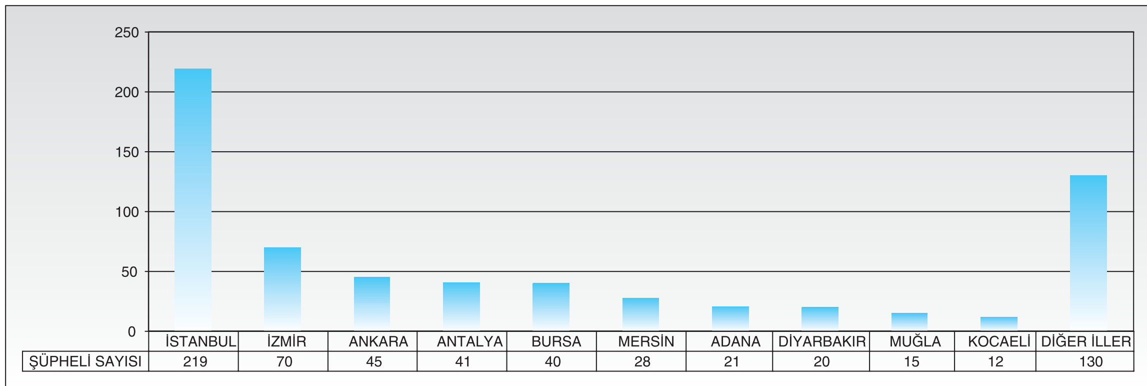
Uyuşturucu madde kaçakçıları tarafından gerçekleştirilen ecstasy maddesinin kaçakçılığı, captagon maddesi kaçakçılığının aksine iç tüketime yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. İstanbul, Adana, Bursa, Ankara ve İzmir gibi büyük illerimizin yanı sıra, özellikle kıyı şeridi ve tatil bölgelerimizin de, meydana gelen ecstasy maddesi yakalamalarında

ilk sıralarda yer alması, ecstasy maddesi kaçakçılığının iç tüketime yönelik olarak gerçekleştirildiğinin diğer bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Edirne'nin ecstasy maddesi yakalamalarında ilk 5 il içerisinde yer alması, bu ilimizin ülkemizin Avrupa'ya açılan kapısı olmasından kaynaklanmaktadır. Nitekim, 2005 yılı Ağustos ayında Gaziantep ve Edirne'nin müşterek çalışmalarıyla Hollanda'dan gelip ülkemize giriş yapan bir TIR aracında yapılan aramada 108.000 adet ecstasy maddesi yakalanmıştır.

SIRA NO	İLLER	MADDE MİKTARI (ADET)	YÜZDE ORANI
1	ADANA	389.244	**30,3**
2	İSTANBUL	331.094	**25,8**
3	BURSA	117.861	**9,2**
4	EDİRNE	113.482	**8,8**
5	İZMİR	92.138	**7,2**
6	ANKARA	67.314	**5,2**
7	DİYARBAKIR	43.688	**3,4**
8	SAKARYA	40.177	**3,1**
9	GAZİANTEP	29.725	**2,3**
10	ANTALYA	23.204	**1,8**
11	DİĞER İLLER	34.823	**2,7**

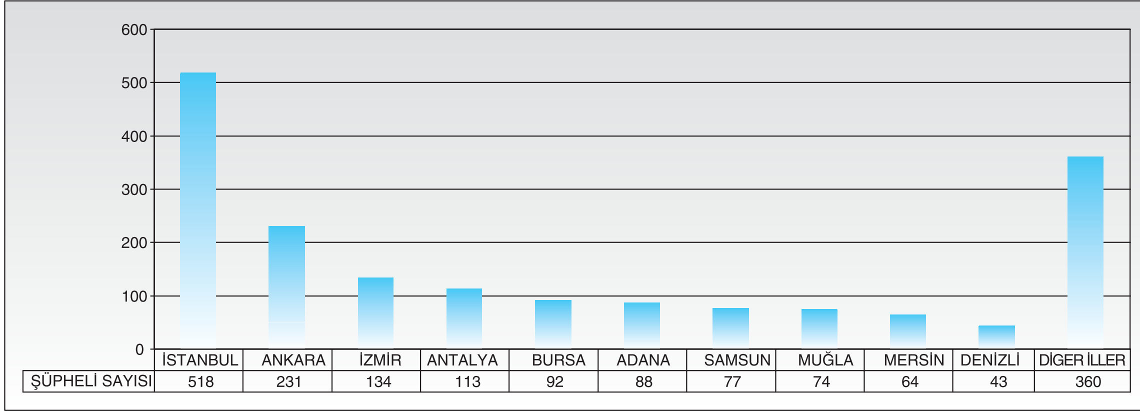
Tablo-10 2005 Yılında Yakalanan Ecstasy Maddesi Miktarının İllere Göre Dağılımı

2005 yılında meydana gelen ecstasy olaylarının illere göre dağılımına baktığımızda, nüfus yoğunluğu bakımından da ülkemizin önde gelen illeri olan İstanbul, İzmir ve Ankara'nın ilk 3 sırada yer aldığı görülmektedir. (Grafik-47).

Grafik-47 2005 Yılında Meydana Gelen Ecstasy Maddesi Olaylarının İllere Göre Dağılımı

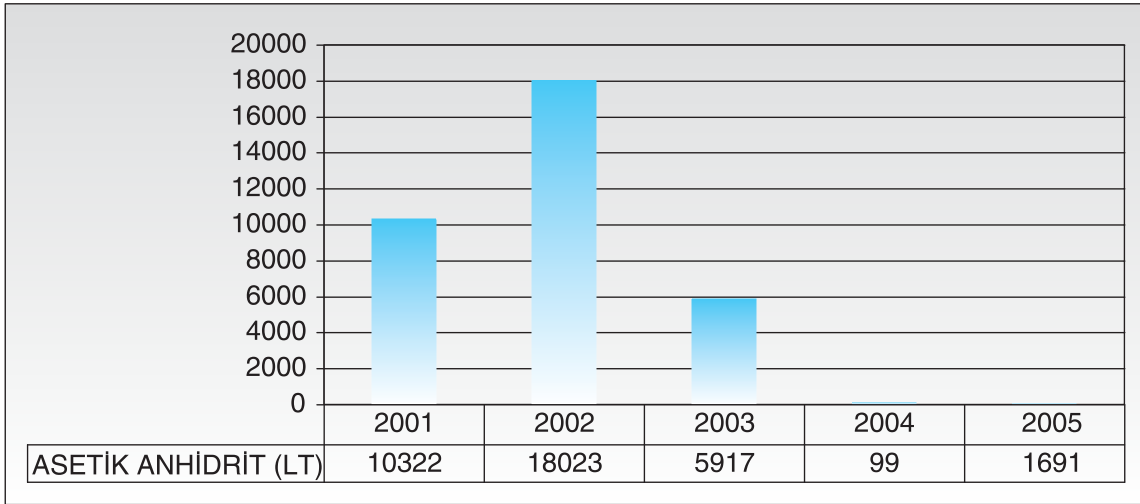
2005 yılında meydana gelen ecstasy olaylarında, şüphelilerin %28,9'u İstanbul'da yakalanırken bu ilimizi %12,9'luk oranla Ankara ve %7,5'lik oranla İzmir takip etmiştir (Grafik-48).

Grafik-48 2005 Yılında Meydana Gelen Ecstasy Maddesi Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin İllere Göre Dağılımı

2.5. Kimyasal Ara Maddeler

Ülkemizde yakalanan asetik anhidrit maddesinin yıllara göre durumuna baktığımızda 2003 yılından itibaren bir düşüşün olduğu ve son iki yılda ise önemli miktarda bir yakalamanın gerçekleşmediği görülmektedir (Grafik-49).

Grafik-49 Yıllara Göre Yakalanan Asetik Anhidrit Maddesi Miktarı (Lt)

Son yıllarda ülkemizde yakalanan sentetik uyuşturucu miktarındaki artışa paralel olarak, 2005 yılında 214 kilo 734 gram kafein, 59 kilo 860 gram amfetamin ve 4380 kilogram formamide maddesi yakalanmıştır. Bu kimyasal maddelerin tamamı yurtdışında ülkemize getirilirken Edirne, İstanbul ve Kilis'te yakalanmıştır. Örneğin Mayıs ayında Edirne'de yakalanan 4380 kilogram formamide maddesi, Makedonya plakalı bir TIR aracında ülkemize girişi esnasında yakalanmıştır.

Bu itibarla, ülkemizdeki kanun uygulayıcı birimlerin en üst seviyedeki gayretleri, başarılı operasyonları ve denetimleri neticesinde, özellikle asetik anhidrit maddesi yakalamalarının son 2 yılda çok ciddi seviyede düşüş göstermesi, eroin üretiminde ana maddelerden birisi olan asetik anhidritin Afganistan ve çevresindeki Güneybatı Asya ülkelerinde var olan eroin imalathanelerine sevkiyatında, kaçakçıların başka rotalara yöneldiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

3. KAÇAKÇILIK METOTLARINA GÖRE DEĞERLENDİRME

Uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları, üretim bölgelerinden temin ettikleri uyuşturucu maddeleri kullanıcılarına ulaştırırken, polisiye önlemleri ve gelişen teknolojileri de göz önüne alarak, kendilerince güvenli metotlar bulmaktadırlar. Bu organizasyonların kullandıkları metotlar nakletmeyi düşündükleri uyuşturucu maddenin miktarına ve boyutuna göre farklılık göstermektedir.

Ülkemizde faaliyet gösteren uyuşturucu madde organizasyonlarının, uyuşturucu madde sevk etmekte kullandıkları belli başlı taşıma metotlarını bu bölümde inceleyeceğiz.

3.1. Kara Nakil Vasıtasıyla Gerçekleştirilen Kaçakçılık Olayları

2005 yılında uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarına karışan araçların sayılarında, 2004 yılına göre %16,5'lik bir azalma meydana geldiği görülmektedir (Tablo-11).

ARAÇ CİNSİ	2003	2004	2005	2005 YILI İÇİNDEKİ ORANI
TIR VE KAMYON	13	26	21	0,21
OTOMOBİL	23	42	27	0,58
OTOBÜS	4	3	4	0,1
MİNİBÜS	2	3	4	0,04
KAMYONET	4	5	10	0,07
TRAKTÖR	2	-	-	-
MOTORSİKLET	-	-	-	-
TREN	1	-	-	-
TOPLAM	**49**	**79**	**66**	**100**

Tablo-11 Yıllara Göre Araç Dağılımı

Aynı zamanda, 2004 yılına göre 2005 yılında uyuşturucu madde kaçakçılığında kullanılan otomobillerin sayısında %35,8'lik, TIR ve kamyonların sayısında %19,3'lük bir azalma olduğu, kamyonetlerin sayısında %50'lik ve otobüslerin sayısında ise %33'lük bir artışın olduğu görülmektedir.

ARAÇ CİNSİ	MADDE CİNSİ	MADDE MİKTARI
TIR VE KAMYON	EROİN	1007 KG
	ESRAR	516 KG
KAMYONET	EROİN	404 KG
	ESRAR	352 KG
OTOBÜS	AFYON	19 KG
	EROİN	73 KG
	ESRAR	98 KG
MİNİBÜS	EROİN	546 GR
OTOMOBİL	EROİN	1929 KG
	ESRAR	868 KG.

Tablo-12 2005 Yılında Araçlara Göre Yakalanan Uyuşturucu Madde Miktarı Dağılımı

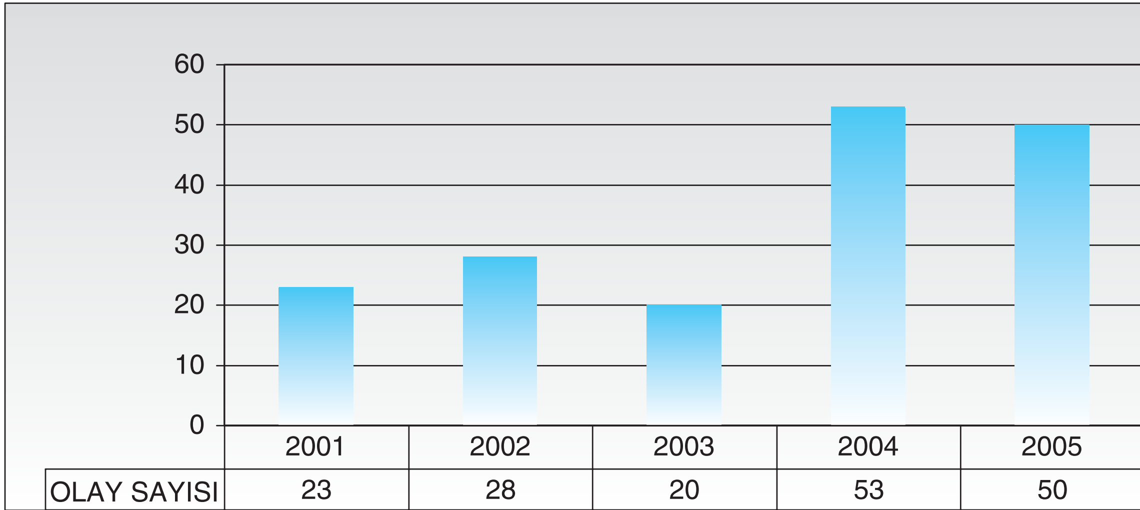
2005 yılında ülkemizde yakalanan uyuşturucu maddelerin taşındığı araçlar içerisinde, otomobillerin hem esrar hem de eroin maddesi kaçakçılığında en fazla kullanılan araç olduğu tespit edilmiştir (Tablo-12). Bu durumun, uyuşturucu madde organizasyonlarının, güvenlik birimleri tarafından yakalanan uyuşturucu maddelerden dolayı kayıplarını en aza indirgemek istemelerinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

3.2 Havalimanlarında Meydana Gelen Kaçakçılık Olayları

Ülkemizde havalimanlarında meydana gelen uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında 2004 yılında önemli bir artış olduğu, 2005 yılında ise, 2004 yılına kıyasla %5,7'lik bir azalma olduğu görülmektedir (Grafik-50). Bu durum da, risk analizi yönteminin gittikçe artan bir şekilde havalimanlarında bulunan birimlerimizce kullanıldığının bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Havalimanlarında, meydana gelen bu olaylarla ilgili olarak yürütülen tahkikatlardan, bir çok olayda şüpheli şahısların kendi kullanımları için yanlarında uyuşturucu madde bulundurdukları anlaşılmıştır.

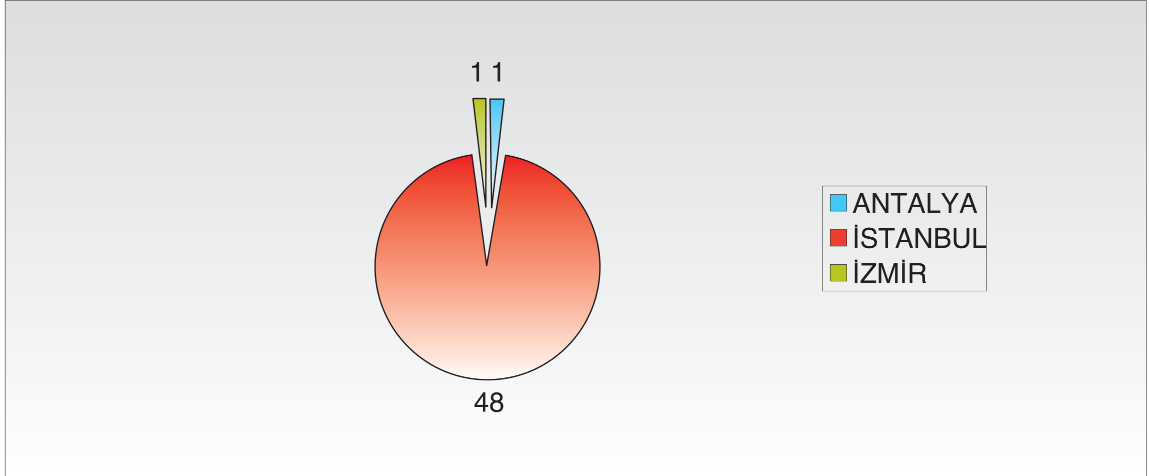
Nitekim, 2005 yılında meydana gelen havalimanı olaylarının %10'nunda uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı yapıldığı tespit edilirken, bu olaylarda 5 kilo 344 gram eroin ile birlikte 6 kilo 678 gram kokain maddesi yakalanmıştır.

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY SAYISI	23	28	20	53	50

Grafik-50 Yıllara Göre Havalimanlarında Meydana Gelen Uyuşturucu Madde Olayları Dağılımı

2005 yılında, ülkemizde meydana gelen havalimanı yakalamalarına baktığımızda her yıl olduğu gibi bu yıl da, İstanbul Atatürk Havalimanı'nın ilk sırada yer aldığını görmekteyiz (Grafik-51). İstanbul Atatürk Havalimanı ülkemizin havayoluyla dünyaya açılan en önemli kapısı olması nedeniyle, uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarından bu derece yoğun olarak etkilenmektedir.

Grafik-51 2005 Yılında Meydana Gelen Havalimanı Yakalamalarının İllere Göre Dağılımı

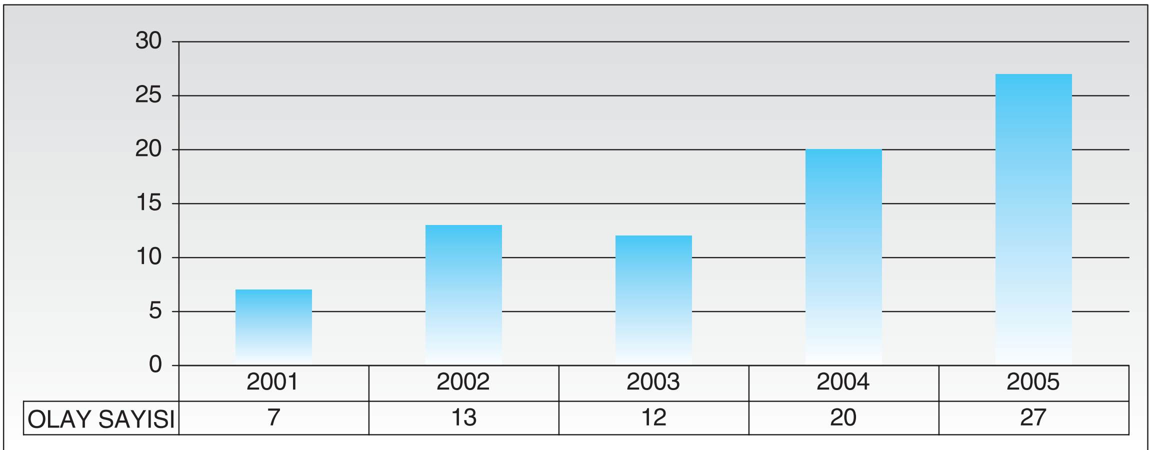
3.3 Şahısların Üzerine ve Eşyalarına Yapılan Gizleme Yöntemleri

Bu yöntem, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları tarafından yurt içinde bulunan kullanıcılara uyuşturucu madde sağlamak, uyuşturucu madde kullanıcılarının kullanmış oldukları uyuşturucu maddeyi güvenlik kuvvetlerinden gizlemek veya genellikle havayolu kullanılmak üzere, ülkemizden yurtdışına veya yurtdışından ülkemize yönelik gerçekleştirilen az miktarlı uyuşturucu madde kaçakçılığı için kullanılmaktadır.

2005 yılında ülkemizde meydana gelen 7 ayrı olay neticesinde 5 kilo 578 gram kokain ve 12 kilo 682 gram eroin maddesi yakalanmıştır.

3.4 Posta ve Koli Olayları

Ülkemizde meydana gelen posta ve koli olaylarının 2005 yılında 2004 yılına kıyasla %35'lik, 2004 yılında ise 2003 yılına kıyasla %66,6'lık bir artış gösterdiği görülmektedir (Grafik-52).

	2001	2002	2003	2004	2005
OLAY SAYISI	7	13	12	20	27

Grafik-52 Yıllara Göre Meydana Gelen Posta ve Koli Olayları Dağılımı

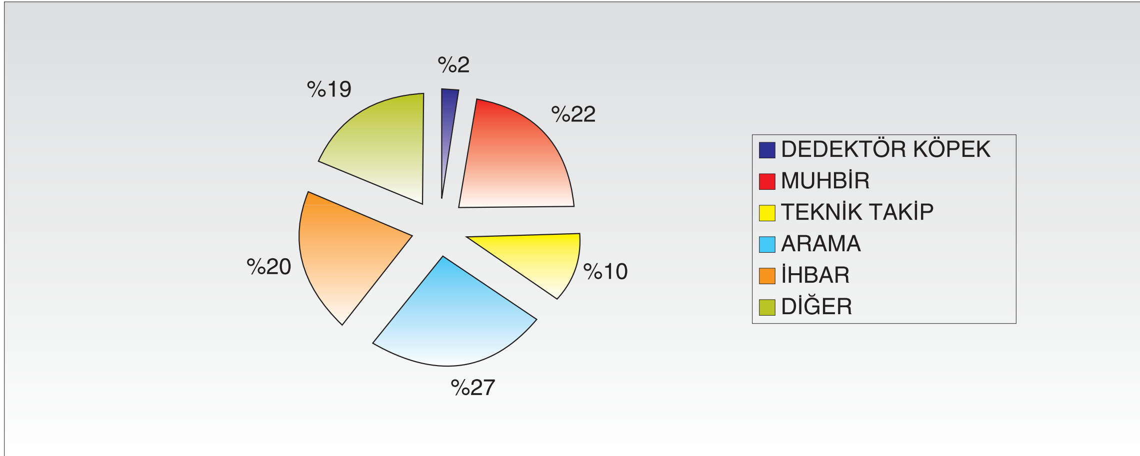
Uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonları tarafından bu yöntem, uyuşturucu madde ile yakalanma riskini en aza indirmek için kullanılmaktadır. Bu yöntem hem ülkemizden yurtdışına hem de yurtdışından ülkemize sevk edilmek istenen uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarında kullanılmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda, posta ve koli ile uyuşturucu madde sevkıyatı genellikle az miktarlı uyuşturucu maddelerin bir yerden başka bir yere naklinde kullanılan bir yöntem olarak karşımıza çıkarken, 2005 yılı Ocak ayında, Kilis'te, kargo ile gönderilen 100 kilogram kafein maddesi yakalaması bu durumun bir istisnası olarak ortaya çıkmıştır.

4. YAKALAMA METOTLARINA GÖRE DEĞERLENDİRME

2005 yılında meydana gelen uyuşturucu madde olaylarının, %27'si aramalar sonucunda, %22'si muhbirlerden elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkartılmıştır (Grafik-53).

Ayrıca 2005 yılında ortaya çıkartılan uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarının %20'sinin narkotik birimlerimize gelen ihbarların değerlendirilmesi neticesinde ortaya çıkartılması, özellikle ülkemiz gençliğini zehirleyen uyuşturucu madde organizasyonlarının ortaya çıkartılmasında, bu konuda duyarlı vatandaşlarımızın narkotik birimlerimize -istenildiğinde kimliklerini açıklamaksızın- yaptıkları ihbarların ne derece önemli olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Grafik-53 2005 Yılında Meydana Gelen Olayların Yakalama Metotlarına Göre Dağılım

Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarının ortaya çıkartılmasında, güvenlik kuvvetleri tarafından farklı metotlar kullanılmaktadır (Tablo-13). 2005 yılında detektör köpek kullanımı 2004 yılına oranla %118'lik bir artış gösterirken, ihbar sonucu aydınlatılan olayların sayısında ise %38,6'lık bir azalma olduğu tespit edilmiştir.

MADDE CİNSİ	DEDEKTÖR KÖPEK	MUHBİR	TEKNİK TAKİP	ARAMA	İHBAR	DİĞER
ESRAR	86	874	444	969	895	924
EROİN	30	188	66	135	84	30
BAZMORFİN	-	1	1	-	-	-
AFYON	4	9	3	8	5	-
KOKAİN	-	45	19	33	-	11
ASETİK ANHİDRİT	-	1	-	-	-	-
SENTETİK ECZA	-	18	-	94	32	23
CAPTAGON	-	8	9	8	-	-
ECSTASY	20	113	26	258	147	77
TOPLAM	140	1257	568	1505	1163	1065

Tablo-13 2005 Yılında Meydana Gelen Yakalamaların Metotlarına Göre Dağılımı

5. YAKALANAN ŞAHISLARA GÖRE DEĞERLENDİRME

5.1 Madde Cinsine Göre Değerlendirme

Ülkemizde haklarında uyuşturucu madde kaçakçılığından dolayı adli işlem yapılan şahısların %67,4'nün esrar, %15'nin ecstasy ve %10,7'sinin eroin maddesi olaylarında yakalandıkları tespit edilmiştir (Tablo-14). Esrar maddesi olaylarında yakalanan şüphelilerin sayısının ilk sırada yer alması, ülkemizde en çok kullanıcısı bulunan uyuşturucu maddenin esrar maddesi olmasından kaynaklanmaktadır.

MADDE CİNSİ	YAKALANAN ŞAHIS SAYISI	YÜZDE ORANI
ESRAR	8071	67,4
EROİN	1278	10,7
BAZMORFİN	7	0,1
AFYON	46	0,4
KOKAİN	456	3,8
ASETİK ANHİDRİT	1	0,0
SENTETİK ECZA	236	2,0
CAPTAGON	90	0,8
ECSTASY	1794	15,0
TOPLAM	**11979**	**100,0**

Tablo-14 2005 Yılında Hakkında Adli İşlem Yapılan Şüphelilerin Suça Konu Olan Madde Cinsine Göre Dağılımı

2004 ve 2005 yıllarını karşılaştırdığımızda, 2005 yılında esrar, kokain ve ecstasy maddesi olaylarına karışan şahısların sayılarında artış olduğu görülmektedir (Tablo-15). Ecstasy maddesindeki bu artış, son yıllarda ülkemize yönelik olarak gerçekleştirilen ecstasy maddesi kaçakçılığındaki artıştan ve il birimlerimizin bu yıl içerisinde sokak satıcılarına yönelik yoğun mücadelesinden kaynaklanmaktadır.

MADDE CİNSİ	2004 YILI	2005 YILI	YÜZDE ORANI
ESRAR	7495	8071	7,6
EROİN	1363	1278	-6,3
BAZMORFİN	12	7	-41,7
AFYON	47	46	-2,2
KOKAİN	386	456	18,1
ASETİK ANHİDRİT	2	1	-50
SENTETİK ECZA	254	236	-7,1
CAPTAGON	107	90	-15,9
ECSTASY	1443	1794	24,3
TOPLAM	**11109**	**11979**	**7,8**

Tablo-15 2004-2005 Yıllarında Hakkında Adli İşlem Yapılan Şüphelilerin Suça Konu Olan Madde Cinsine Göre Dağılımı

5.2 Suçtaki Rolüne Göre Değerlendirme

Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde suçlarından dolayı, haklarında adli işlem yapılan şüphelilerin, suçtaki madde cinsine göre rollerine baktığımızda, esrar ve sentetik ecza maddelerinde kullanıcıların satıcılardan fazla oldukları diğer maddelerde ise satıcıların kullanıcılardan fazla oldukları görülmektedir (Tablo-16).

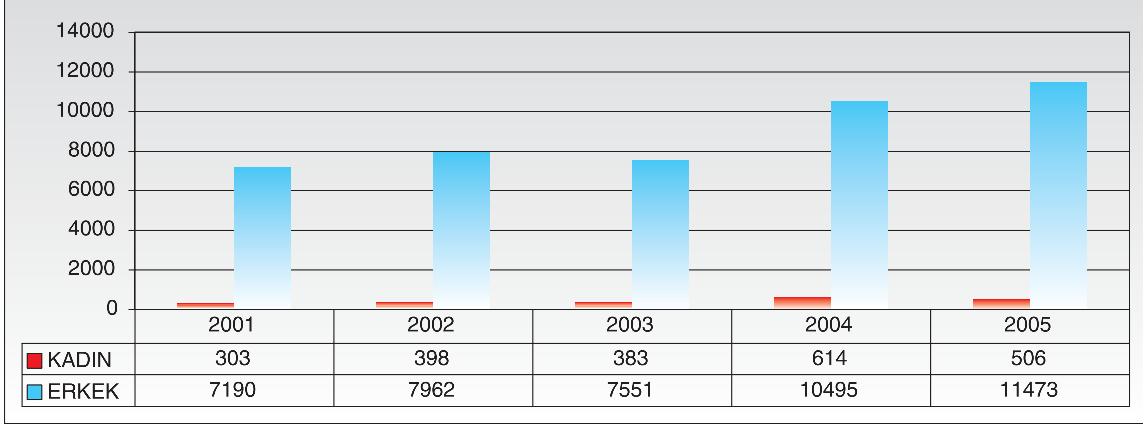
MADDE CİNSİ	2005 YILINDA HAKKINDA ADLİ İŞLEM YAPILAN ŞÜPHELİLER								TOPLAM
	KULLANICI		SATICI		TAŞIYICI		BULUNDURMA		
	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	
ESRAR	3,373	72	2,684	101	95	4	1,603	139	**8,071**
EROİN	278	19	651	12	274	8	32	4	**1,278**
AFYON	12	-	11	3	7	-	13	-	**46**
KOKAİN	77	6	298	14	34	10	14	3	**456**
ECSTASY	479	43	993	39	34	5	195	6	**1,794**
CAPTAGON	7	-	50	-	32	1	-	-	**90**
SENTETİK ECZA	144	6	65	2	12	6	-	1	**236**
TOPLAM	4,370	146	4,752	171	488	34	1,857	153	11,971

Tablo-16 2005 Yılında Uyuşturucu Madde Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin Suçtaki Rolüne Göre Dağılımı

Eroin maddesi olaylarına karışan şüphelilerin %73,9'unun, captagon maddesi olaylarına karışan şüphelilerin %92,2'sinin ve kokain maddesi olaylarına karışan şüphelilerin %78'inin satıcı ve taşıyıcı olması bu maddelerin ülkemizde ticaretinin yapıldığını, ecstasy maddesine karışan şüphelilerin %40,3'ünün ise kullanıcı ve bulunduran olması ülkemizde bu maddenin ticaretinin yanı sıra kullanımının da esrar ve sentetik eczadan sonra geldiğini göstermektedir.

5.3 Cinsiyetine Göre Değerlendirme

Ülkemizde meydana gelen uyuşturucu madde olaylarında yakalanan şüphelilerin cinsiyet durumuna baktığımızda, erkek şüphelilerin sayısının kadın şüphelilerin sayısından daha fazla olduğu görülmektedir (Grafik-54).

	2001	2002	2003	2004	2005
KADIN	303	398	383	614	506
ERKEK	7190	7962	7551	10495	11473

Grafik-54 Uyuşturucu Madde Olaylarında Yakalanan Şüphelilerin Cinsiyetine Göre Dağılımı

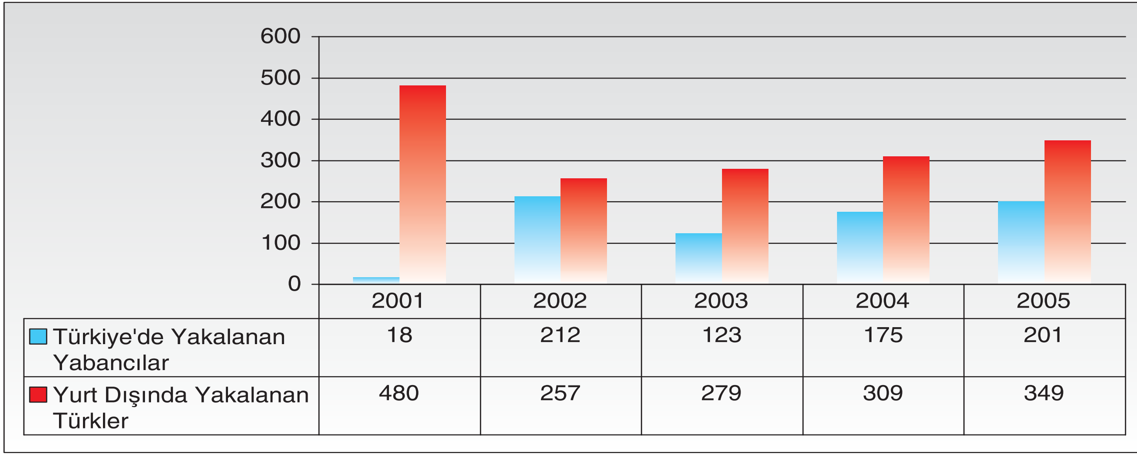
2005 yılında haklarında uyuşturucu madde suçundan dolayı işlem yapılan şüphelilerin %95,7'sini erkekler oluştururken geriye kalan %4,3'nü kadınlar oluşturmuştur. 2004 yılı ile karşılaştırdığımızda erkeklerin oranında %1,3'lük bir artış olduğu görülmektedir.

2004 ve 2005 yılları karşılaştırmasına göre, uyuşturucu olaylarına karışan kadınların sayısında düşüş, uyuşturucu olaylarına karışan erkeklerin sayısında artış olmasına ve salt rakam kıyaslamalarında erkeklerin yıllık artışlarının kadınlarınkinden fazla olmasına rağmen, son 5 yıllık artış ortalamaları incelendiğinde erkeklerin ortalama %13,4 oranında, kadınların ise %17,5 oranında artış gösterdikleri görülmektedir. Kadınların erkeklerden daha fazla artış göstermelerinin sebebi ise, toplumda meydana gelen sosyal değişiklikler, kadınların sosyal statü değişikliği, toplumda daha fazla yer edinmeleri ve sosyalleşmeleridir.

5.4.Uyruğa Göre Değerlendirme

Ülkemizde uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarına karışan yabancı uyruklu şahısların sayısında ve yurtdışında uyuşturucu madde kaçakçılığı olayına karışan ülkemiz uyruklu şahısların sayısında, 2004 yılından itibaren artış olduğu görülmektedir (Grafik-55).

2005 yılında ülkemizde yakalanan yabancı uyruklu şahısların sayısında %14,8'lik, yurtdışında yakalanan ülkemiz uyruklu şahısların sayısında ise %12'lik bir artış olduğu görülmektedir. Bu durum, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının, faaliyetlerini sınır tanımaz bir şekilde her geçen yıl arttırdıklarının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

	2001	2002	2003	2004	2005
Türkiye'de Yakalanan Yabancılar	18	212	123	175	201
Yurt Dışında Yakalanan Türkler	480	257	279	309	349

Grafik-55 Yıllara Göre Türkiye'de Yakalanan Yabancıların ve Yurtdışında Yakalanan Türklerin Durumu

5.4.1. Ülkemizde Yakalanan Yabancı Uyruklu Şahısların Ülkelere Göre Dağılımı

Balkan Rotası üzerinde bulunan ülkemiz, Güneybatı Asya kaynaklı afyon ve türevleri uyuşturucuların doğudan batıya, Avrupa kaynaklı sentetik uyuşturucuların (ecstasy-captagon) batıdan güneye ve yine Avrupa kaynaklı kimyasal maddelerin (asetik anhidrit) batıdan doğuya olan geçişinden etkilenmektedir. Ayrıca son yıllarda Makedon ve Arnavut kaçakçılık grupları tarafından Arnavutluk, Makedonya ve diğer güzergahtaki Balkan ülkeleri üzerinden ülkemize yönelik olarak gerçekleştirilen esrar ve yine İranlı kaçakçılık grupları tarafından Afganistan bölgesinden ülkemize yönelik gerçekleştirilen esrar maddesi kaçakçılığından etkilenmektedir.

Bu kadar yoğun bir uyuşturucu trafiği üzerinde bulunan ülkemizde doğal olarak bir çok yabancı ülke vatandaşı uyuşturucu madde suçundan dolayı yakalanmaktadır (Tablo-17).

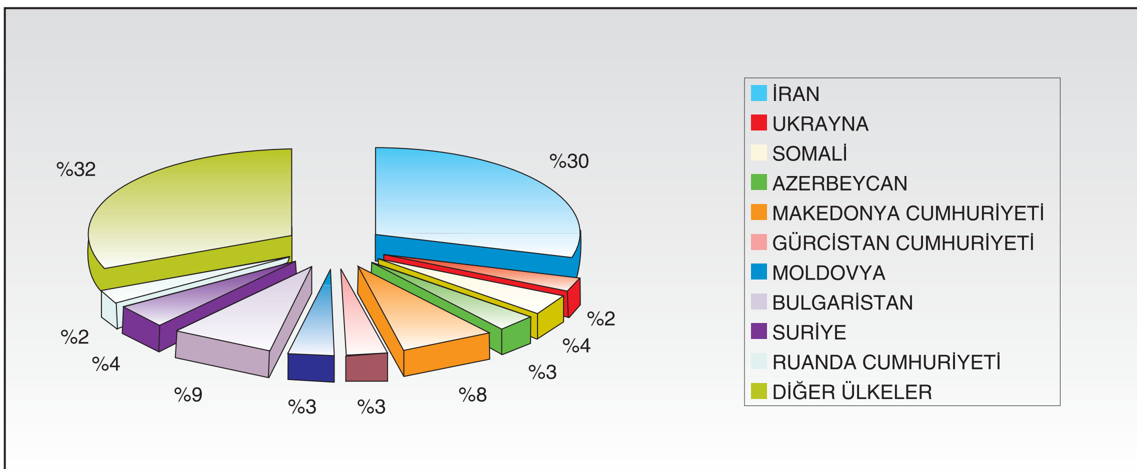
Uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan dolayı ülkemizde en çok yakalanan ülke vatandaşlarına baktığımızda, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi İran uyruklu şahısların %30'luk oranla ilk sırada yer aldıklarını, bu ülkeyi %9'luk oranla Bulgaristan, %8'lik oranla Makedonya, %4'lük oranlarla Somali ve Suriye uyruklu şahısların izlediklerini görmekteyiz (Grafik-56).

İran ve Makedonya uyruklu şahıslar eroin, afyon, esrar ve ecstasy türü uyuşturucu maddelerin, Bulgaristan uyruklu şahıslar esrar, eroin, kokain, ecstasy, captagon ve diğer sentetik türü uyuşturucu maddelerin, Somali uyruklu şahıslar eroin ve kokain türü uyuşturucu maddelerin, Suriye uyruklu şahısların ise kokain, eroin ve captagon maddesi kaçakçılığında önemli rol oynadıkları görülmektedir.

2005 YILINDA ÜLKEMİZDE UYUŞTURUCU MADDE OLAYLARINA KARIŞAN YABANCI UYRUKLU ŞAHISLARIN ÜLKELERE GÖRE İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ						
ÜLKE ADI	MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	ŞÜPHELİ SAYISI	MİKTAR		
				ADET	KİLO	GRAM
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	ESRAR	1	1			1
AZERBAYCAN *	EROİN	1	1			3
	AFYON					157
	ECSTASY	1	1	231		
	ESRAR	3	4			17
BULGARİSTAN	EROİN	3	7		240	740
	ESRAR	1	1		245	160
	ECSTASY	1	5	400		
	KOKAİN	1	3		1	962
	CAPTAGON	1	1		37	
	SENTETİK UYUŞT.				3	500
BURUNDİ	EROİN	1	1			12
	KOKAİN					3
BREZİLYA	KOKAİN	1	1		8	140
	ESRAR	1	1			7
DANİMARKA	EROİN	1	2			1
DOMİNİK CUMHURİYETİ	EROİN	1	1			2
ERMENİSTAN	ESRAR	1	1			10
FAS	EROİN	4	4			7
FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ	EROİN	3	3			6
FRANSA	ESRAR	2	2			16
GANA *	EROİN	3	3			38
	ESRAR	1	1			25
	ECSTASY			10		
GÜRCİSTAN CUMHURİYETİ	ESRAR	3	3			141
	EROİN	1	4			8
HOLLANDA	ESRAR	1	1			1
	EROİN	1	1		1	430
İNGİLTERE	ESRAR	1	1			7
İRAN*	ESRAR	11	19		327	104
	EROİN	12	12		189	486
	AFYON	17	26		61	117
	ECSTASY	2	2	15820		
İSVEÇ	ESRAR	1	1			2
KAMERUN *	EROİN	1	1			30
KANADA *	EROİN	1	1			470
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ *	EROİN	1	1			1
	ESRAR	1	1			11
KIRGIZİSTAN *	EROİN	2	2			5
DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ	EROİN	1	1			2
K.K.T.C.	ECSTASY	1	1	12		
	EROİN	1	2		10	240
LÜBNAN *	ESRAR	1	1		72	500
	CAPTAGON	1	1	2052295		
	SENTETİK UYUŞT.				279	199
MAKEDONYA CUMHURİYETİ	EROİN	7	12		362	697
	ESRAR	1	3		37	112
	CAPTAGON			198000		
MOLDOVYA *	EROİN	1	1			3
	ECSTASY	2	2	276		
	AFYON					157
	ESRAR	4	4		108	611
MORİTANYA İSLAM CUMHURİYETİ	EROİN	2	2			9
NİJERYA *	EROİN	1	1			3
RUSYA FEDERASYONU	ECSTASY	1	1	2		

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ *	ESRAR	3	4		4	822
	SENTETİK UYUŞT.			49		
POLONYA	EROİN	1	1		2	718
RUANDA CUMHURİYETİ *	EROİN	4	5			19
ROMANYA	EROİN	1	1		19	272
SİERRA LEONE CUMHURİYETİ*	EROİN	2	2			5
SOMALİ *	EROİN	5	6			15
	KOKAİN	1	2			195
SUDAN	EROİN	1	1			2
	SENTETİK UYUŞT.			9		
SURİNAM	EROİN	1	4		42	980
SURİYE *	EROİN					4
	KOKAİN	1	2			460
	CAPTAGON	3	7	2088671		
SUUDİ ARABİSTAN	ESRAR	1	1			2
ŞİLİ	KOKAİN	1	1		2	804
TANZANYA *	EROİN	2	2			3
TÜRKMENİSTAN	ESRAR	1	1		10	585
	KOKAİN	1	1			2
	EROİN	1	1			1
UGANDA	EROİN	2	2			3
UKRAYNA *	ESRAR	3	3		3	827
	KOKAİN	1	1			1
	ECSTASY			1		
	SENTETİK UYUŞT.	1	1	49		
TOPLAM		**149**	**201**			

Tablo-17 Ülkemizde Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarına Karışan Şahısların Uyruklarına Göre Dağılımı (* Birden fazla ülke vatandaşlarının karıştığı olaylar)

Grafik-56 Ülkemizde Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarına Karışan Yabancı Uyruklu Şahısların Yüzdelik Dağılımı

5.4.2. Yurtdışında Uyuşturucu Madde Olaylarına Karışan Türk Uyruklu Şahısların Ülkelere Göre Dağılımı

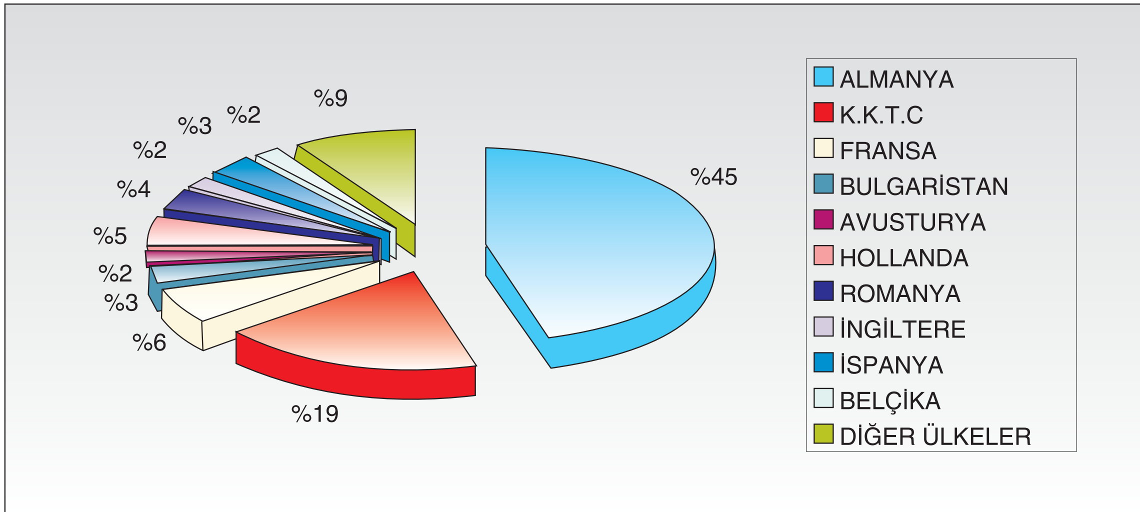
2005 yılında yurtdışında uyuşturucu madde olaylarına karışan Türk uyruklu şahısların yakalandıkları madde cinslerine bakıldığında, yakalanan tüm uyuşturucu madde miktarı içerisinde eroinin %58,7'lik ve esrarın ise %34,1'lik orana sahip olduğu görülmektedir (Tablo-18). Bu durumun da, Balkan Rotası üzerinden AB ülkelerine sevk edilen Güneybatı Asya kaynaklı afyon ve türevleri uyuşturucu maddelerin kaçakçılığından ülkemizin yoğun olarak etkilenmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

2005 YILINDA YURDIŞINDA UYUŞTURUCU MADDE OLAYLARINA KARIŞAN TÜRK UYRUKLU ŞAHISLARIN ÜLKELERE GÖRE İSTATİSTİKİ BİLGİLERİ

ÜLKE ADI	MADDE CİNSİ	OLAY SAYISI	ŞÜPHELİ SAYISI	MİKTAR		
				ADET	KİLO	GRAM
ALMANYA	ESRAR	14	19		357	304
	EROİN	34	90		345	713
	DİĞER SENTETİK UYUŞTURUCULAR	5	6		36	596
	KOKAİN	19	34		34	745
	ECSTASY	7	10	50,023		
AVUSTURYA	EROİN	4	4		237	900
	KOKAİN	1	3			350
BULGARİSTAN	EROİN	7	9		178	78
	CAPTAGON	1	1		109	870
BELÇİKA	EROİN	2	6		12	500
	ESRAR	1	1		460	
DANİMARKA	EROİN	1	1			996
FİNLANDİYA	EROİN	1	1		50	
FRANSA	ESRAR	8	8		12	755
	SENTETİK ECZA					814
	EROİN	5	7		32	395
	KOKAİN	2	3			273
	ECSTASY	2	3	15621		
GÜRCİSTAN CUMHURİYETİ	EROİN	2	4		1	
HOLLANDA	EROİN	4	17		175	182
İNGİLTERE	ESRAR	1	1		50	
	EROİN	2	5		11	
	KOKAİN	1	1		1	500
İSVİÇRE	ECSTASY	1	1		1	300
İSPANYA	ESRAR	1	1		23	
	EROİN	4	11		32	82
	KOKAİN					500
İTALYA	EROİN	3	6		107	980
K.K.T.C	ESRAR	20	38		2	368
	EROİN	4	13		2	945
	KOKAİN	1	2			149
	ECSTASY	4	12	211		
LÜBNAN	ESRAR	1	2			5
MACARİSTAN	EROİN	1	3			496
MAKEDONYA CUMHURİYETİ	EROİN	2	2		32	246
NORVEÇ	EROİN	1	1		3	
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ	AFYON	2	2			13
	SENTETİK ECZA	1	1	14		
PAKİSTAN	EROİN	1	1		37	
ROMANYA	EROİN	2	13		277	317
SIRBİSTAN VE KARADAĞ	ESRAR					14
	KOKAİN	1	1			11
YUNANİSTAN	ESRAR	2	2			12
	EROİN	3	3		19	482
TOPLAM		179	349			

Tablo-18 Yurtdışında Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı Olaylarına Karışan Türk Uyruklu Şahısların Ülkelere Göre Dağılımı

Türk uyruklu şahısların, yakalandıkları ülkelere göre dağılımına bakıldığında %45'lik oranla Almanya'nın ilk sırada yer aldığı ve bunu %19'luk oranla K..K.T.C., %6'lık oranla Fransa ve %5'lik oranla Hollanda'nın takip ettiği görülmektedir (Grafik-57). Bu ülkelerin ilk sıralarda yer alması ülkemiz vatandaşlarının en yoğun olarak ikamet ettikleri ülkeler olmasından ve ülkemiz üzerinden sevk edilen eroin maddesinin Almanya ve Hollanda'yı hedef almasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, ülkemiz polis birimlerinin, bu ülkelerdeki meslektaşlarıyla gösterdikleri iyi işbirliği de, bu anlamda önemlidir. Ancak, bu ilk beş ülke içerisinde yer alan K.K.T.C.'nin diğer ülkelerden ayrılan özelliği, ülkemiz vatandaşlarının karışmış oldukları uyuşturucu madde olaylarında kullanıma yönelik, yanlarında bulundurdukları uyuşturucu maddelerle yakalanmalarından kaynaklanmaktadır. Nitekim, bu ülkede 29 olayda 65 Türk vatandaşı 2 kilo 368 gram esrar, 2 kilo 945 gram eroin, 149 gram kokain ve 211 adet ecstasy hap maddesi ile birlikte yakalanmıştır.

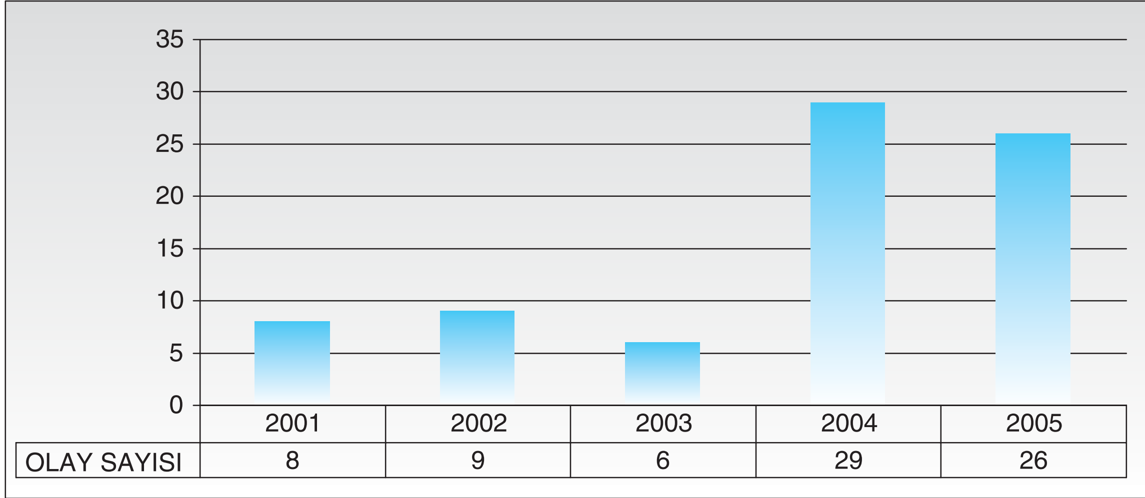

Grafik-57 Yurtdışında Uyuşturucu Madde Olaylarına Karışan Türk Uyruklu Şahısların Ülkelere Göre Dağılımı

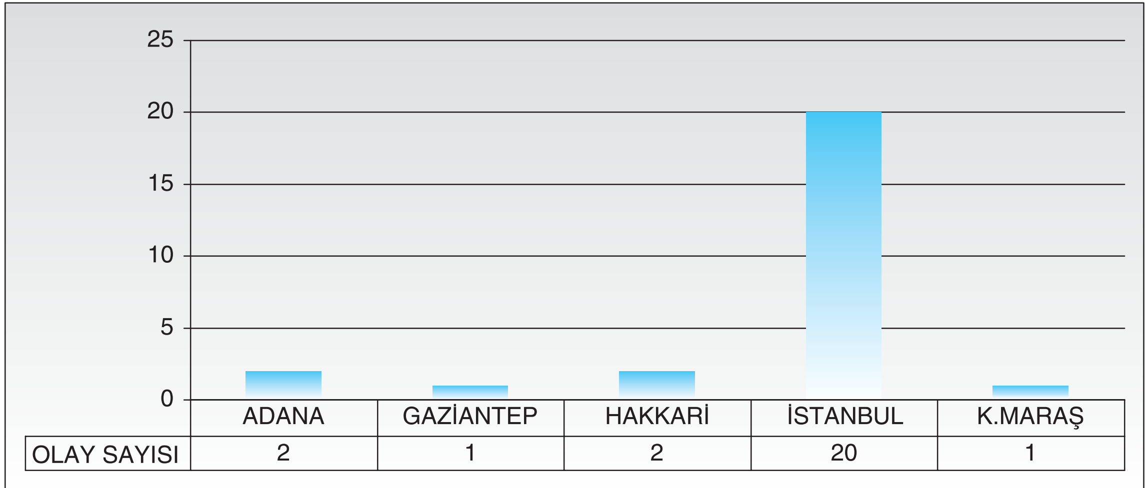
5.5. Uyuşturucu Bağlantılı Ölüm Olaylarının Değerlendirilmesi

Uyuşturucu madde kaçakçılığında transit konumda olan ülkemiz, her transit ülke gibi uyuşturucu madde kaçakçılığından kullanım boyutunda da etkilenmekte ve aynı şekilde her uyuşturucu madde kullanılan ülkede olduğu gibi ülkemizde de uyuşturucu bağlantılı ölümler olmaktadır.

Genel olarak, ülkemizde meydana gelen uyuşturucu bağlantılı ölüm olaylarının sayısında son yıllarda bir artış görülse de, 2005 yılında 2004 yılına göre %10,4'lük bir azalma meydana gelmiştir (Grafik-58).

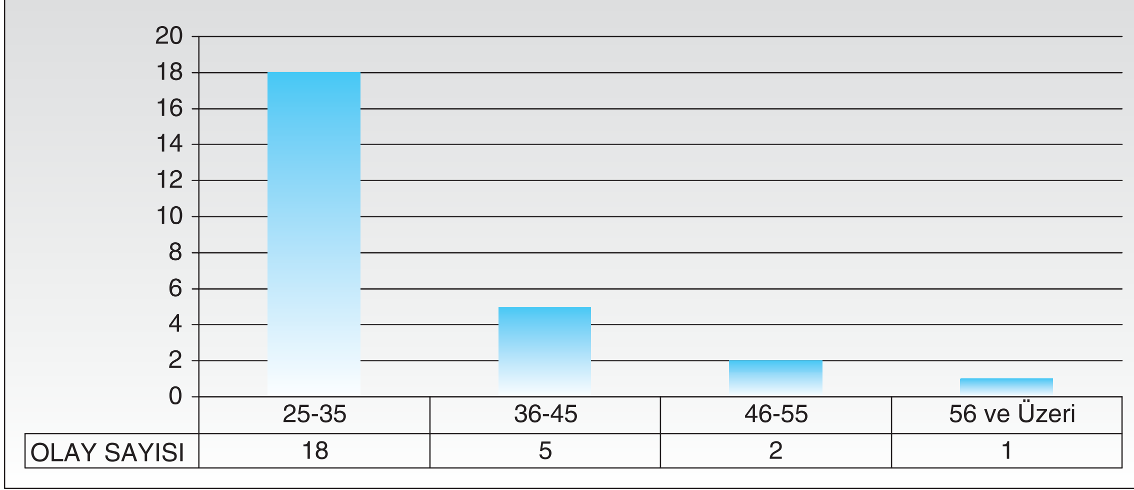
Grafik-58 Uyuşturucu Bağlantılı Ölüm Olaylarının Yıllara Göre Dağılımı

Grafik-59 2005 Yılında Meydana Gelen Uyuşturucu Bağlantılı Ölüm Olaylarının İllere Göre Dağılımı

Son 5 yıllık uyuşturucu bağlantılı ölüm olaylarının illere göre dağılım istatistiklerine bakıldığında; İstanbul'un her yıl, Adana ve Gaziantep'in ise hemen hemen her yıl bu istatistiklerin içerisinde yer aldığı görülmektedir (Grafik-59).

İstanbul'un önemi, gerek nüfus yoğunluğundan ve gerekse uyuşturucu madde organizasyonlarının AB ülkelerine sevk ettikleri uyuşturucu maddeleri bu ilimiz üzerinden göndermeleri ve sevk edilen bu uyuşturucu maddelerin bir kısmının iç piyasaya sokak satıcıları aracılığıyla arz edilmesi gibi birçok nedenden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

	25-35	36-45	46-55	56 ve Üzeri
OLAY SAYISI	18	5	2	1

Grafik-60 2005 Yılında Uyuşturucu Bağlantılı Ölenlerin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Uyuşturucu bağlantılı ölüm olaylarına konu olan şahısların yaş durumlarına bakıldığında, 2005 yılında ölen şahısların %69,2'sinin 25-35 yaş grubunda, %19,2'sinin 36-45 yaş grubu içerisinde olduğunu görülmektedir. (Grafik-60). Diğer taraftan 2005 yılında uyuşturucu bağlantılı ölüm olaylarına konu olan şahısların cinsiyetlerine bakıldığında tümünün erkek olduğu tespit edilmiştir.

6. UYUŞTURUCU MADDE KAÇAKÇILIĞI İLE MÜCADELE FAALİYETLERİ

6.1. Operasyonel Faaliyetler

Ülkemiz, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile uğraşan suç organizasyonlarına yönelik olarak gerek ulusal ve gerekse uluslararası bir çok başarılı planlı/projeli operasyon gerçekleştirmektedir. Bu operasyonlarla, suç organizasyonlarının ulusal ve uluslar arası tüm bağlantılarının ortaya çıkartılması ve bu suç organizasyonları içerisinde yer alan şahısların yakalanarak gerekli adli işlemlere tabi tutulması hedeflenmektedir.

2005 yılında gerçekleştirilen bazı yurtdışı bağlantılı operasyonlara baktığımızda, ülkemizin uyuşturucu madde kaçakçılığındaki konumu daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır (Tablo-19).

OPERASYON ADI	OPERASYON TARİHİ	YAKALANAN MADDE	ÜLKELER
YILDIRIM-II OPERASYONU	13.01.2005	73 KG EROİN	TÜRKİYE-İNGİLTERE
FİNCAN OPERASYONU	26.02.2005	10 KİLO 420 GRAM EROİN	TÜRKİYE-BOSNA HERSEK
BOĞAZKÖY OPERASYONU	28.02.2005	21 KG EROİN	TÜRKİYE-ARNAVUTLUK
NİL OPERASYONU	30.03.2005	2 KİLO 720 GRAM KOKAİN	HOLLANDA-TÜRKİYE
YARIMADA OPERASYONU	14.04.2005	2 KİLO 890 GRAM AFYON SAKIZI	TÜRKİYE-KANADA
SAKLI GÖL OPERASYONU	18.04.2005	107 KİLO 126 GRAM EROİN	TÜRKİYE-KOSOVA
KAFES OPERASYONU	23.04.2005	69 KG EROİN	TÜRKİYE-BULGARİSTAN
KLASÖR OPERASYONU	29.04.2005	7,5 GR KOKAİN	LÜBNAN-TÜRKİYE
VAGON OPERASYONU	12.06.2005	19 KİLO 272 GRAM EROİN	TÜRKİYE-ROMANYA
ÇİFT KİTAP OPERASYONU	17.06.2005	990 GRAM ESRAR	TÜRKİYE-YUNANİSTAN
VAGON-II OPERASYONU	21.06.2005	3 KG EROİN	TÜRKİYE-SIRBİSTAN VE KARADAĞ
ÇADIR OPERASYONU	29.06.2005	71 KG ESRAR VE 5 KG EROİN	İRAN-TÜRKİYE
NİL-II OPERASYONU	13.07.2005	755 GR KOKAİN	ARJANTİN-İSPANYA-TÜRKİYE
ADA OPERAYONU	22.07.2005	184.560 ADET CAPTAGON VE 8 KİLO 800 GRAM AMFETAMİN	BULGARİSTAN-TÜRKİYE
SERHAT OPERASYONU	03.08.2005	25 KİLO 144 GRAM EROİN	TÜRKİYE-İSVEÇ
TAYFUN OPERASYONU	09.08.2005	984 GRAM AFYON SAKIZI	TÜRKİYE-ABD

Tablo-19 2005 Yılında Yurtdışı Bağlantılı Gerçekleştirilen Önemli Operasyonların Bazıları

Ülkemizde gerçekleştirilen ve önem arzeden planlı operasyonlara baktığımızda, eroin maddesinin ülkemize giriş ve çıkış yaptığı ya da güzergah üzerindeki illerde yakalandığı, sentetik uyuşturucu maddeleri ve bunların imalinde kullanılan kafein maddesinin ise Ortadoğu ülkelerine çıkış noktaları olan illerimizde yakalandığı tespit edilmiştir (Tablo-20).

OPERASYON ADI	OPERASYON TARİHİ	YAKALANAN MADDE	İŞBİRLİĞİ YAPAN İLLER
TURNİKE OPERASYONU	13.01.2005	68 KİLO 160 GRAM EROİN	İSTANBUL, ADANA
BAHÇELİ OPERASYONU	17.01.2005	156 KİLO 658 GRAM EROİN	İSTANBUL
EŞGÜDÜM-I OPERASYONU	05.02.2005	36284 ADET CAPTAGON VE 30 LT. ASETİK ANHİDRİT	HATAY VE GAZİANTEP
MAKAS OPERASYONU	04/05.02.2005	10 KİLO 240 GRAM EROİN	ANTALYA VE ORDU
CİLVEGÖZÜ OPERASYONU	08.02.2005	357.000 ADET CAPTAGON	HATAY
DOĞAN OPERASYONU	19.02.2005	278.304 ADET CAPTAGON	HATAY
EŞGÜDÜM-2 OPERASYONU	27.02.2005	216 KİLO 282 GRAM EROİN	ŞIRNAK VE VAN
BETON OPERASYONU	07.03.2005	100 KİLO 500 GRAM EROİN	SAMSUN
YAYLADAĞI OPERASYONU	09.03.2005	334.200 ADET CAPTAGON	HATAY
PINAR OPERASYONU	26.03.2005	132 KİLO 352 GRAM EROİN	VAN
ÇAĞ OPERASYONU	06.05.2005	100 KİLO 167 GRAM EROİN	MUĞLA
AHTAPOT-1 OPERASYONU	14.07.2005	279 KİLO 84 GRAM EROİN	İSTANBUL
ÇANTA OPERASYONU	15.07.2005	75.780 ADET ECSTASY	BURSA
KARA TAHTA OPERASYONU	26.07.2005	24 KİLO 859 GRAM EROİN	MUĞLA
LALE OPERASYONU	03.08.2005	121.035 ADET ECSTASY, 5 GR KOKAİN VE 350 GR ESRAR	İSTANBUL
YAĞ OPERASYONU	12.08.2005	11 KİLO 375 GRAM EROİN, 15 KG ESRAR VE 198.000 ADET CAPTAGON	İSTANBUL
OLTA OPERASYONU	13.08.2005	59 KİLO 100 GRAM EROİN	GAZİANTEP
GEDİZ OPERASYONU	16.08.2005	143 KİLO 776 GRAM EROİN	İSTANBUL
EŞGÜDÜM-4 OPERASYONU	25.08.2005	108.000 ADET ECSTASY	GAZİANTEP VE EDİRNE
YOL OPERASYONU	31.08.2005	102 KİLO 680 GRAM EROİN	DİYARBAKIR
BELEN OPERASYONU	28.09.2005	150.000 ADET CAPTAGON	GAZİANTEP VE EDİRNE
NEMRUT OPERASYONU	28.09.2005	450.000 ADET CAPTAGON	ADIYAMAN VE GAZİANTEP
EYÜP OPERASYONU	28.09.2005	211.192 ADET CAPTAGON	İSTANBUL
EŞGÜDÜM-3 OPERASYONU	11.10.2005	123.500 ADET CAPTAGON, 7 GR EROİN VE 150 GR AMFETAMİN	GAZİANTEP VE KİLİS
BİRLİK OPERASYONU	14.10.2005	122 KİLO 518 GRAM EROİN VE 250 GR AFYON SAKIZI	VAN
FLORYA OPERASYONU	21.10.2005	1020 KİLO 527 GRAM EROİN VE 285 GR AFYON	İSTANBUL
SANDAL OPERASYONU	09.11.2005	38 KİLO 808 GRAM EROİN	İSTANBUL
AVCI OPERASYONU	11.11.2005	2.052.295 ADET CAPTAGON	İSTANBUL
SİNCAN OPERASYONU	23.11.2005	65.000 ADET ECSTASY	İSTANBUL
YILANKALE OPERASYONU	28.11.2005	137 KİLO 183 GRAM EROİN	ADANA
TURNA OPERASYONU	30.11.2005	285 KİLO 360 GRAM ESRAR	KAYSERİ
AHTAPOT-2 OPERASYONU	01.12.2005	177 KİLO 570 GRAM EROİN	İSTANBUL
BAĞ OPERASYONU	08.12.2005	164 KG EROİN, 119 KG BAZMORFİN VE 1650 LT ASETİK ANHİDRİT	İSTANBUL VE İZMİR
AĞ OPERASYONU	09.12.2005	26 KİLO 450 GRAM EROİN	İSTANBUL
DERİN DARBE OPERASYONU	09.12.2005	1.080.000 ADET CAPTAGON VE 262.000 ADET ECSTASY	ADANA, GAZİANTEP VE İSTANBUL
SÜMBÜL OPERASYONU	23.12.2005	65 KİLO EROİN VE 3 KİLO 922 GRAM KOKAİN	HAKKARİ KOKAİN
LASTİK OPERASYONU	31.12.2005	194 KİLO 82 GRAM EROİN	VAN

Tablo-20 2005 Yılında Yurtiçinde Gerçekleştirilen Önemli Operasyonların Bazıları

Ülkemiz tarafından uluslararası alanda faaliyet gösteren uyuşturucu madde organizasyonlarının deşifresine yönelik olarak, gerek ülkemiz üzerinden Avrupa ülkelerine giden eroin maddesi kaçakçılığına karşı başta Hollanda, Almanya ve İspanya olmak üzere tüm Avrupa ülkeleri ve ABD ile ve gerekse Bulgaristan üzerinden gelen ve ülkemiz üzerinden Ortadoğu ülkelerine giden captagon ve amfetamin maddesi kaçakçılığına karşı başta Bulgaristan, Lübnan ve Suudi Arabistan ile yakın bir işbirliği sergilenmektedir (Tablo-21).

OPERASYON ADI	OPERASYON TARİHİ	YAKALANAN MADDE	İŞBİRLİĞİ YAPILAN ÜLKELER
MEDİKAL OPERASYONU	29.01.2005	100 KG EROİN	HOLLANDA
ARAPSAÇI OPERASYONU	19.12.2004	95 KG EROİN	ALMANYA
	04.02.2005	9 KG EROİN	
OBERON-I OPERASYONU	05.02.2005	14.888 ADET ECSTASY	HOLLANDA
SINIR OPERASYONU	21.02.2005	90 KG EROİN	ALMANYA VE HOLLANDA
KIVIRCIK OPERASYONU	18.04.2005	300.00 ADET CAPTAGON	BULGARİSTAN VE SUUDİ ARABİSTAN
KÖPRÜ OPERASYONU	22.04.2005	50 KG AMFETAMİN	BULGARİSTAN
BOĞA OPERASYONU	29.05.2005	60 KİLO 589 GRAM EROİN VE 6 GRAM KOKAİN	İSPANYA
TOROS OPERASYONU	05.06.2005	45 KG EROİN VE 125.000 ADET ECSTASY	HOLLANDA
TAKİP OPERASYONU	11.07.2005	263 KG ESRAR	ABD VE BULGARİSTAN
OBERON-2 OPERASYONU	18.07.2005	26 KİLO 270 GRAM EROİN	HOLLANDA
OBERON-3 OPERASYONU	16.08.2005	34 KİLO 800 GRAM EROİN	HOLLANDA
VELDSLA OPERASYONU	17.10.2005	72 KG EROİN	HOLLANDA
ÇENGEL OPERASYONU	01.11.2005	15 KG EROİN	ALMANYA

Tablo-21 Uluslararası İşbirliği Çerçevesinde Gerçekleştirilen Operasyonların Bazıları

6.1.1. Sokak Satıcılarına Yönelik Projeli Operasyonlar

Narkotik Birimlerimiz, uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının ortadan kaldırılmasına yönelik göstermiş olduğu başarılı mücadelesini aynı kararlılıkla özellikle ülkemiz gençliğini uyuşturucu kullanımına yönelten sokak satıcılarına karşı da sürdürmektedir.

2005 yılında, narkotik birimlerimiz tarafından sokak satıcılarına yönelik olarak birçok projeli çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu operasyonlar neticesinde en çok esrar, ecstasy ve kokain maddelerinin yakalandığı görülmektedir (Tablo-22). Bu durum, ülkemizi kullanım boyutunda etkileyen uyuşturucu maddeleri açıkça ortaya koymaktadır. Esrar maddesinin yakalandığı birçok olayda, aynı zamanda ecstasy maddesi de yakalanmıştır.

OLAY TARİHİ	OLAY YERİ	OPERASYON ADI	MADDE CİNSİ	MADDE MİKTARI		ŞÜPHELİ SAYISI			
						SATICI		KULLANICI	
				GRAM	ADET	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN
04.02.2005	ELAZIĞ	GÜLEN ADAM	ESRAR	30		4		7	
			ECSTASY		155				
06.02.2005	ANKARA	BAŞKENT	ESRAR	390		5		33	2
			ECSTASY		125				
16.02.2005	İSTANBUL	TARLABAŞI	ESRAR	117450		11			
			ECSTASY		10000				
			AFYON SAKIZI	3					
05.03.2005	ERZİNCAN	ESENTEPE	ESRAR	270		11	1	3	
			ECSTASY		218				
19.03.2005	İSTANBUL	ÇENGEL	KOKAİN	107		18	2		
25.03.2005	MERSİN	TAŞUCU	ECSTASY		49	6		9	3
			ESRAR	33					
02.05.2005	ANTALYA	TOPÇULAR	ESRAR	2275		6	14	5	1
			ECSTASY		1432				
19.04.2005	İSTANBUL	YILDIRIM	KOKAİN	251		8			
			CAPTAGON		2900				
			ECTASY		2660				
26.04.2005	İSTANBUL	RÜZGAR GÜLÜ	KOKAİN	460		13	2		
			CAPTAGON		2				
12.05.2005	ANTALYA	SÜPÜRGE-2	ESRAR	24541		6	1	14	
			ECSTASY		325				
16.05.2005	ADANA	KAFE	ECSTASY		12	4		7	
			ESRAR	15					
18.05.2005	İSTANBUL	GECE	ESRAR	26382		9	1		
			ECSTASY		104000				
23.05.2005	KONYA	TAKIMLAR	ESRAR	3340		6	1		
			KENEVİR		3				
03.08.2005	KOCAELİ	ASLAN PENÇESİ-I	ESRAR	1688		25			
			KOKAİN	9					
			ECSTASY		5				
21.09.2005	KONYA	SARMAŞIK	ESRAR	1267		21		68	6
			ECSTASY		7				
			KENEVİR		8				
			ESR.SİGARA		1				
22.09.2005	SAMSUN	KARADENİZ	ESRAR	600		7		25	
			ECSTASY		347				
14.10.2005	ADANA	OSİMPAŞ	ESRAR	131		5		5	
			ECSTASY		37				
25.10.2005	İSTANBUL	SOKAK	ESRAR	2050		19	1		
			KOKAİN	102					
			ECSTASY		51				
23-30.10.2005	DENİZLİ	GONCA	ESRAR	10824		10	3	3	
			ECSTASY		272				
02.11.2005	KONYA	YILDIZLAR	ECSTASY		1080	7	1		
12.11.2005	MERSİN	CARMEN	KOKAİN	42		8		12	1
16.11.2005	KAYSERİ	ESİNTİ	ESRAR	8675		8			
18.11.2005	GAZİANTEP	GAZİŞEHİR-2	ESRAR	371		3		8	1
14.11.2005	KOCAELİ	ARSLAN PENÇESİ-3	ESRAR	1860		22	2	16	
			EROİN	5					
			ECSTASY		4				
			AFYON	20					
			SENTETİK UYUŞTURUCU		3				
16.11.2005	ANTALYA	TATİL	ESRAR	1860		6		4	
			ECSTASY		2900				
26.11.2005	SAMSUN	KISKAÇ	ESRAR	600		10		15	
			SENTETİK UYUŞTURUCU HAP		48				
29.12.2005	AMASYA	ELMA	ESRAR	43707		10		10	
TOPLAM						278	30	259	14

Tablo-22 2005 Yılında Sokak Satıcılarına Yönelik Gerçekleştirilen Projeli Operasyonların Bazıları

6.2. Kontrollü Teslimat Uygulamaları

1988 Tarihli Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ile tavsiye edilen kontrollü teslimat uygulaması, suç organizasyonlarının tüm bağlantılarıyla birlikte ortaya çıkartılmasında ve suçluların yakalanmasında kullanılan en önemli ve en gelişmiş mücadele taktiği olarak karşımıza çıkmaktadır.

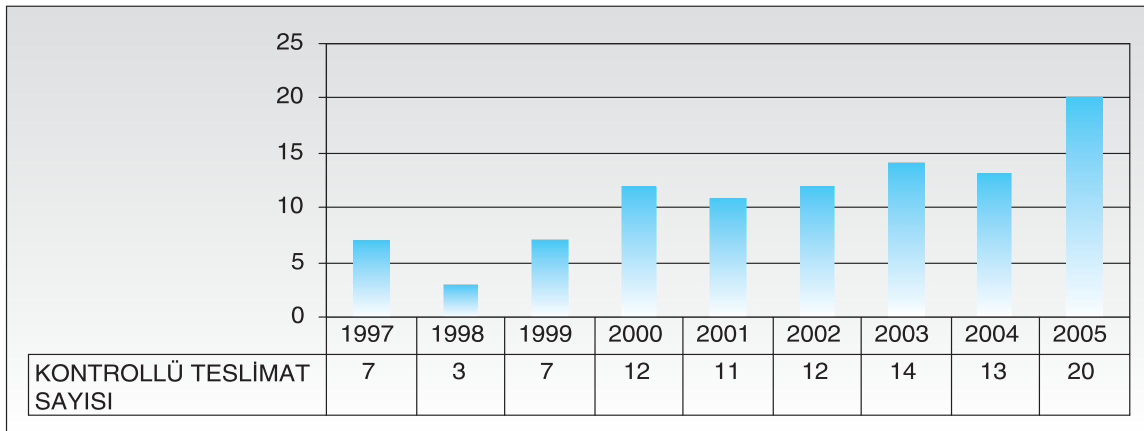
Kontrollü teslimat uygulamaları ülkemizde, 13.11.1996 tarih ve 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine İlişkin Kanun ve 15.09.1997 tarih ve 23111 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kontrollü Teslimat Uygulanması Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmeliğin çıkarılması ile başlamıştır. Kontrollü teslimat uygulamalarının başladığı 1997 yılının son çeyreğinden itibaren, 2005 yılı sonuna kadar toplam 99 kontrollü teslimat uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamalardan 40 tanesi yurtiçi kontrollü teslimat, 59 tanesi de yurtdışı bağlantılı kontrollü teslimat şeklinde gerçekleştirilmiştir (Tablo-23).

ÜLKELER	KONTROLLÜ TESLİMAT SAYISI	MİKTAR (GR)				MİKTAR (LT)		KARAPARA	ŞAHIS
		ESRAR	EROİN	AFYON	KOKAİN	SAFROL	ASETİK ANHİDRİT		
ALMANYA	14	8700	27463		2675				43
ABD	17	3378	1506	44076	57520				65
AVUSTURYA	1		1230						3
BULGARİSTAN	4	263000	18500						2
FRANSA	1					1			
HOLLANDA	4				300			311.000 Euro 250.000 Sterlin	11
İNGİLTERE	2		17160						11
İTALYA	2								
KANADA	1			8000					6
MAKEDONYA	2		6000						4
ROMANYA	6	5938					4000		6
RUSYA FEDERASYONU	3						8150		14
YUNANİSTAN	2		512100						33
YURT İÇİ	40	615000	641739		400		1850		67
TOPLAM	**99**	**896016**	**1225698**	**52076**	**60895**	**1**	**14000**		**265**

Tablo-23 1997-2005 Döneminde Gerçekleştirilen Kontrollü Teslimat Uygulamaları

Kontrollü teslimat uygulamalarının yıllara göre dağılımına baktığımızda, 2000 yılından itibaren yılda ortalama 10 ila 20 arasında kontrollü teslimat uygulamasının gerçekleştirildiği görülmektedir (Grafik-61).

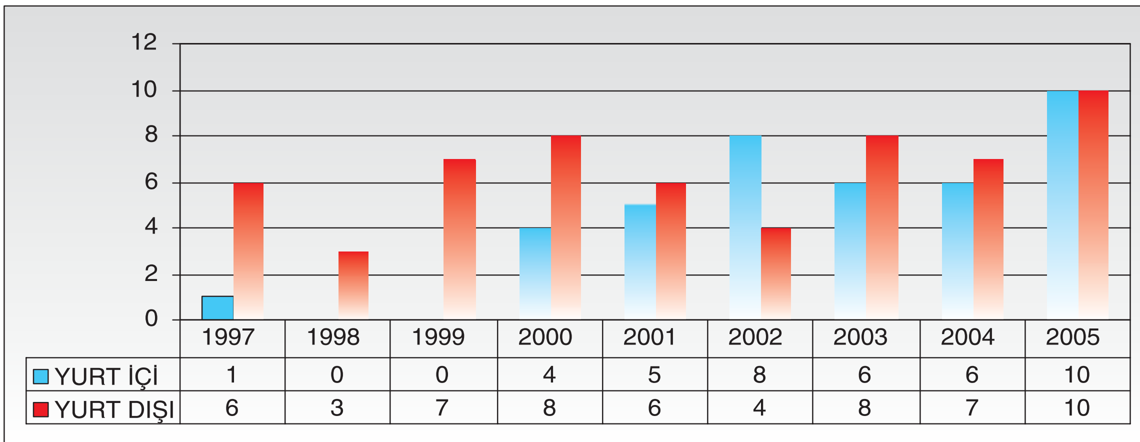
2005 yılında kontrollü teslimat uygulaması, ülkemizde uygulamaya konulduğu 1997 yılından beri en yüksek sayıya ulaşmıştır. Aynı şekilde 2005 yılında gerçekleştirilen kontrollü teslimat uygulamalarında, 2004 yılına göre %53,8'lik bir artış meydana gelmiştir.

Grafik-61 Yıllara Göre Kontrollü Teslimat Uygulaması Dağılımı

Kontrollü teslimat uygulamaları, mücadeleci birimlerin kullandıkları en iyi yöntemlerden birisi olarak kabul edilse de, bu yöntemin uygulanmasında zorluklarla karşılaşılmaktadır. Nitekim, 1997-2005 tarihleri arasında gerçekleştirilen 99 kontrollü teslimat uygulamasının, 52 'si başarılı, 47'si ise başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Uluslararası kontrollü teslimat olayları, uyuşturucu madde, taşıma metoduna göre değişiklik göstermekle birlikte, değişik ülkelerden geçiş yapması sebebiyle birden fazla ülkenin adli makamlarından izin ve güvence alınmasının zorluğu, risk yüksekliği, ülkelerin uyuşturucu mücadele kanunlarının yanı sıra, kontrollü teslimat kanunlarındaki ve uygulamalarındaki farklılıklar, her olayın kontrollü teslimata uygun kriterlere haiz olmaması veya olayların seyrinin çok hızlı değişiklik göstermesi gibi sebeplerden dolayı her kontrollü teslimat çalışması başarı ile sonuçlandırılamamaktadır. Bu durumda dahi, ülkemizin kontrollü teslimat uygulamalarında elde ettiği yüksek başarı, mücadeleci birimlerimizin kararlılığının bir göstergesidir.

2005 yılında ülkemizde gerçekleştirilen 20 kontrollü teslimat uygulamasının %50'si yurt içinde gerçekleştirilirken, %50'si yurtdışı bağlantılı olarak gerçekleştirilmiştir (Grafik-62). Yurt içi kontrollü teslimat uygulamaları, 2000 yılından itibaren ülkemizde yaygınlaşmaya başlamış ve yıldan yıla artış göstererek 2005 yılında en yüksek noktasına ulaşmıştır.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
YURT İÇİ	1	0	0	4	5	8	6	6	10
YURT DIŞI	6	3	7	8	6	4	8	7	10

Grafik-62 Yıllara Göre Yurt İçi/Yurt Dışı Kontrollü Teslimat Uygulaması Dağılımı

Yurt dışı kontrollü teslimat uygulamalarının işbirliği yapılan ülkelere göre dağılımına baktığımızda, toplam yurt dışı kontrollü teslimat uygulamalarının %28,8'inin ABD, %23,7'sinin Almanya ve %10,1'inin Romanya ile gerçekleştirildiği görülmektedir (Tablo-24).

ÜLKELER	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	TOPLAM
ALMANYA	1	2	1	1	1		1	2	5	14
ABD	2		3	3	3	2	1	2	1	17
AVUSTURYA							1			1
BULGARİSTAN							1	1	2	4
FRANSA								1		1
HOLLANDA							2		2	4
İNGİLTERE		1		1						2
İTALYA	1		1							2
KANADA					1					1
MAKEDONYA					1	1				2
ROMANYA	2		1	1			1	1		6
RUSYA FEDERASYONU			1			1	1			3
YUNANİSTAN				2						2

Tablo-24 Yıllara Göre Diğer Ülkelerle Gerçekleştirilen Kontrollü Teslimat Uygulamaları

2005 yılı Şubat ve Kasım aylarında Almanya makamları ile müştereken gerçekleştirilen ve 24 kilo 50 gram eroin maddesinin 19 kişi ile yakalandığı iki ayrı kontrollü teslimat uygulaması, ülkemizin uluslararası işbirliği çerçevesinde gerçekleştirdiği yurt dışı kontrolü teslimat uygulamalarına güzel bir örnek teşkil etmektedir. Bu kontrollü teslimat uygulamalarının en önemli tarafı toplam 17 Avrupa ülkesinin bu operasyonda yer alması ve 9 ülke tarafından aktif katılım sağlanması, uyuşturucu madenin çıktığı noktadan alıcısına ulaşıncaya kadar kesintisiz teknik takibinin yapılması ve uyuşturucu maddenin temin edicisinin, taşıyıcısının, zulacısının, alıcısının ve yurtdışındaki sokak dağıtıcılarının yakalanmış olmasıdır.

6.3. Uluslararası İşbirliği

Uyuşturucu madde organizasyonları, kazanmış oldukları illegal kazançlarını arttırmak ve yakalanma risklerini en aza indirgemek için sınır tanımaz bir şekilde suç faaliyetlerini devam ettirmektedirler. Bu çerçevede, suç organizasyonları devamlı olarak, diğer ülkelerde faaliyet gösteren suç organizasyonları ile ilişkili ve bağlantılı bir durumdadır.

Bu bilinçten hareketle ülkemiz, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele alanında diğer ülkelerle ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla yakın bir işbirliği sergilemektedir. İşbirliği faaliyetlerimiz, gerek düzenlenen toplantılara katılım veya bu toplantılara ev sahipliği yapma şeklinde, gerek belirli bir konuyla ilgili karşılıklı operasyonel amaçlı bilgi alışverişinde bulunma şeklinde ve gerekse de eğitim faaliyetleri şeklinde kendini göstermektedir.

Ülkemizde ABD, Almanya, Avusturya, Arnavutluk, Belçika, Bulgaristan, Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere, İspanya, İsrail, İtalya, Macaristan, Romanya, Suudi Arabistan ve Ukrayna'nın irtibat görevlileri bulunurken, ülkemizin de Almanya, Danimarka, Hollanda, İngiltere ve Özbekistan'da irtibat görevlileri bulunmaktadır.

2005 yılında Daire Başkanlığımıza Yabancı İrtibat Görevlilerinden ve diğer ülkelerden gelen 1547 yazılı talep hakkında gerekli araştırmalar yapılmış ve ilgili ülkelere geri bildirimde bulunulmuştur (Tablo-25).

SIRA NO	GELDİĞİ ÜLKE SAYISI	TALEP	ORANI
1	ABD	143	10,3
2	ALMANYA	814	58,6
3	ARNAVUTLUK	8	0,6
4	AVUSTRALYA	2	0,1
5	AVUSTURYA	22	1,6
6	BELÇİKA	49	3,5
7	BULGARİSTAN	31	2,2
8	DANİMARKA	42	3,0
9	FRANSA	13	0,9
10	HOLLANDA	93	6,7
11	İNGİLTERE	153	11,0
12	İRAN	3	0,2
13	İSPANYA	16	1,2
14	İSRAİL	9	0,6
15	İSVEÇ	1	0,1
16	İSVİÇRE	2	0,1
17	İTALYA	68	4,9
18	KKTC	34	2,4
19	MACARİSTAN	3	0,2
20	ROMANYA	22	1,6
21	SUUDİ ARABİSTAN	19	1,4
	TOPLAM	1547	100

Tablo-25 2005 yılında Yabancı İrtibat Görevlilerinden ve Diğer Ülkelerden Gelen Evraklar

6.3.1. Katılım Sağlanan Uluslararası Toplantılar

Ülkemiz 2005 yılında katılım sağlamış olduğu toplantılarda, uyuşturucu madde kaçakçılığına karşı göstermiş olduğu yoğun mücadelesinde elde etmiş olduğu bilgi, deneyim ve tespitlerini diğer ülkelerle paylaşırken bir yandan da bilgi ve tecrübelerini arttırma imkanı bulmuştur. Bu çerçevede 2005 yılında ülkemiz tarafından katılım sağlanan uluslararası toplantılar "Uluslararası İşbirliği Bölümü"nde yer almaktadır.

Bilindiği gibi ülkemiz, afyon türevleri uyuşturucu maddelerin, Afganistan'dan Avrupa'ya sevkinde uyuşturucu madde organizasyonları tarafından kullanılan Balkan Rotası ve Doğu Avrupa ülkelerinden gelip ülkemiz üzerinden Ortadoğu ülkelerine sevk edilen captagon maddesi güzergahı üzerinde bulunmakta ve bu rotalar üzerinde faaliyet gösteren uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının ortadan kaldırılmasına yönelik olarak güzergah üzerinde bulunan ülkelerle yakın bir işbirliği sergilemektedir. Ancak ülkemiz göstermiş olduğu bu işbirliğine karşılık, son yıllarda gittikçe artan bir şekilde ülkemize yönelik kaçakçılığı yapılan ecstasy maddesi ile ilgili olarak ilgili ülkelerden aynı oranda işbirliğini beklemekte ve bunun gerçekleşmesi içinde her türlü çabayı göstermektedir.

6.3.2. Katılım Sağlanan Uluslararası Operasyonel Toplantılar

Ülkemiz bir insanlık suçu olarak gördüğü uyuşturucu madde kaçakçılığı faaliyetlerini gerçekleştiren suç organizasyonlarının tüm unsurlarıyla birlikte ortaya çıkartılmasına, bu organizasyonlar içerisinde yer alan şahısların yakalanmalarına büyük bir önem vermekte ve çalışmalarını da bu doğrultuda sürdürmektedir.

Bu çerçevede gerek ülkemiz üzerinden yurtdışına çıkartılan ve gerekse yurtdışından ülkemize illegal yollardan getirilen uyuşturucu maddelerin, organizasyonunda yer alan şahısların yakalanabilmesi için 2005 yılında Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri, Bulgaristan, İngiltere, K.K.T.C., Nijerya, Pakistan ve Polonya makamları ve ülkemizde bulunan irtibat görevlileriyle bir çok operasyonel çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir.

2005 yılında en çok Almanya ile operasyonel toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılar neticesinde Almanya ile ülkemiz arasında, rota üzerinde yer alan diğer ülkelerin de aktif katılımıyla 2 ayrı kontrollü teslimat uygulaması yapılmıştır.

6.4 Narko Terörizim

Terörist organizasyonların finansman kaynakları zaman zaman yandaş devletlerin yardımları ile sağlanmakla birlikte esas olarak başta uyuşturucu kaçakçılığı olmak üzere illegal faaliyetlerden elde edilmektedir. Bir terör örgütünün finansmanını hangi yoldan sağladığı, örgütün ideolojisine ve kapasitesine göre değişkenlik göstermektedir. BM kaynaklarına göre yıllık küresel getirisi 500 milyar doları bulan uyuşturucu kaçakçılığı her suç organizasyonu için olduğu gibi terörist organizasyonlar için de çok cazip bir ekonomik kaynaktır.

Geçtiğimiz yıllarda bazı devletler terör örgütlerini finansal olarak desteklemiş, silah, doküman, eğitim ve lojistik yardımında bulunmuş ve söz konusu organizasyonlara topraklarını kullanma izni vermiştir. Ancak özellikle 11 Eylül sonrasında terörist organizasyonların finansal kaynaklarının uluslararası alanda yoğun bir inceleme altına alınması ve terörizmi destekleyen ülkelere karşı kınama kampanyası başlatılması neticesinde örgütler kendilerini finanse etmek amacıyla uyuşturucu kaçakçılığına yönelmişlerdir.

Ayrıca terörist organizasyonları destekleyen sivil toplum kuruluşlarının mali yardımlarını kesmesi ve uluslararası alanda terörist organizasyonların mal varlıklarına karşı etkili yasal önlemler alınması da terör örgütlerinin önümüzdeki dönemlerde uyuşturucu kaçakçılığına daha fazla karışması sonucunu da beraberinde getireceği değerlendirilmektedir.

Terör örgütleri tipik olarak kar amaçlı kurulmuş örgütler değillerdir. Daha çok siyasi ideolojik ve dini amaçlarla yayılım faaliyetleri sürdüren ve gerekirse bunun için şiddet, korkutma ve yıldırma yöntemlerine başvuran örgütlerdir. Ancak giderek teröristlerle organize suçu birbirinden ayırt etmek zorlaşmaktadır. Çünkü birçok olayda teröristlerin kar merkezli gruplar gibi hareket ettikleri gözlemlenmektedir. Dünyada bunun birçok örneğine rastlanılmaktadır. Terör örgütleri ellerinde bulunan karaparanın aklanmasında uyuşturucu kaçakçılarının yöntemleri ve yeteneklerinden azami derecede istifade etmektedir.

Teröristlerle uyuşturucu kaçakçıları arasında sürekli ilişkiler mevcuttur. Bu ilişkiler gerekli imkan ve olanakları sağlamadan, direkt olarak uyuşturucu kaçakçılığıyla iştigal etmeye kadar varmaktadır. Dolayısıyla bu ilişkiden her iki taraf da yararlanmaktadır. Uyuşturucu kaçakçıları teröristlerin silah tedariklerinden ve gizli örgütlere giriş imkanlarından

yararlanmaktadır. Terörist organizasyonlar ise uyuşturucuyu bir gelir kaynağı olarak kullanmakta ve elde edilen karaparanın aklanmasında uyuşturucu kaçakçılarının yöntemleri ve yeteneklerinden azami derecede istifade etmektedir. Uyuşturucu kaçakçıları ise terörist organizasyonlar tarafından kontrol edilen büyük alanlarda onlarla işbirliği yapmaları halinde güvenle hareket edebilmektedir.

Narko-terörist gruplar hemen hemen dünyanın her bölgesinde faaliyet göstermektedir. PKK/KONGRA-GEL, El-Kaide, FARC (Kolombiya), Sendero Luminoso (Peru), Hizbullah, Özbekistan İslami Hareketi, ETA (İspanya), uluslararası platformlarda narko-terörizm bağlantısı sürekli vurgulanan örgütlerdir.

Teröristler örgütün uyuşturucu kaçakçılığı faaliyetlerini mümkün olduğunca toplumdan gizlemektedirler. Çünkü uyuşturucu kaçakçılığı tüm toplumlar tarafından bir insanlık suçu olarak kabul edildiğinden örgütün imajını zedelemekte ve propaganda faaliyetlerinin başarısızlıkla sonuçlanmasına yol açmaktadır. Uyuşturucu kaçakçılığı aynı zamanda örgüte destek sağlayan ülkelere de olumsuz bir imaj bırakmakta ve söz konusu ülkeler terör örgütlerini desteklemekte çekimser davranmaktadırlar. Uyuşturucu faaliyetlerine karışan örgütler uluslararası kamuoyunun desteğini de kaybetmektedir. Bölücü terör örgütü uyuşturucu üretimi, kaçakçılığı ve pazarlanmasına ilişkin faaliyetlerini uzun zaman Türkiye ve Dünya kamuoyundan gizlemeye çalışmıştır. Uyuşturucuyla ilgili faaliyetleri örgütte ulaşılması zor olan yönetici kitle kontrol etmiştir. Örgütte, uyuşturucu faaliyetlerinde deşifre olmamış ve bölücü terör örgütüne mensubiyeti pek bilinmeyen şahıslar kullanılmıştır.

Türkiye geçmişte ve günümüzde terör örgütlerinin eylemlerine hedef olmuştur. Başarıyla yürütülen mücadeleler neticesinde, terör örgütlerinin uyuşturucu madde kaçakçılığının her safhasında (imalat/ taşıma/ aracılık/ satış/ sokak satıcılığı v.b.) yer alarak finansal destek sağladıkları tespit edilmiştir. Bölücü terör örgütünün uyuşturucu suçlarına karıştığını uluslararası raporlar, Türkiye'de gerçekleştirilen uyuşturucu madde operasyonlarında yakalanan şahısların ifadeleri, terör örgütleri ile bağlantılı suç kayıtları, örgüte ait sığınak/hücre evlerinde ele geçirilen uyuşturucu maddeler ve dokümanlardaki uyuşturucu alış verişinin para kayıtları açıkça ortaya koymaktadır.

PKK/KONGRA-GEL terör örgütünün de uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı, Abdullah ÖCALAN, Şemdin SAKIK gibi örgütün en üst düzey yöneticileri tarafından bizzat itiraf edilmiştir.

Yapılan tahkikatlar ve alınan bilgiler; PKK/KONGRA-GEL'den başka ASALA, TKP/ML ve DHKP/C gibi terör örgütlerinin de faaliyetlerini finanse etmek amacıyla uyuşturucu kaçakçılığına karıştığını göstermektedir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı organizasyonlarının terör örgütleri ile ilişki içerisinde olduklarının ve terör örgütlerine maddi destek sağladıklarının yanı sıra, terör örgütlerinin bizzat uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptıkları ve böylece elde ettikleri yasa dışı gelirlerle giderlerini karşılayacak maddi kaynak temin ettikleri bilinmektedir. Terör-Narkotik madde kaçakçılığı ilişkilerini ortaya koyan olaylara gün geçtikçe daha çok rastlanılmaktadır.

19.04.2005 tarihinde Hakkari İl Kaçakçılık ve Organize Suçlar Şube Müdürlüğü görevlilerinin, Yüksekova ilçesinde gerçekleştirdiği operasyonda, çuval içerisinde sırtçılık yoluyla ülkemize sokulduğu anlaşılan 42 kg. eroin maddesi ele geçirilmiştir.

12.08.2005 tarihinde bölücü terör örgütü ile ilgisi olduğu tespit edilen, Mersin ilinde bir araçta meydana gelen patlama olayı ile ilgisi bulunduğu anlaşılarak Van ilinde yakalanan bölücü terör örgütü mensubu bir şahsın ifadesinde, Mersin'de meydana gelen olaya karıştığını, 19.04.2005 tarihinde Hakkari ili Yüksekova ilçesinde çuval içerisinde ele geçirilen 42 kg eroin maddesinin de kendisine ait olduğunu beyan etmiştir.

Ulusal Güvenlik Kuvvetlerince PKK/KONGRA-GEL, ASALA, TKP/ML ve DHKP/C terör örgütleriye bağlantılı olduğu tespit edilen, 1984 yılından günümüze kadar toplam 333 uyuşturucu madde kaçakçılığı olayı meydana gelmiştir. (Tablo-26).

YAKALANANLAR	YAKALAMA MİKTARLARI
EROİN	3710 kg
ESRAR	108 kg
KENEVİR	2.484.003 kök
	2.127 kg
BAZMORFİN	4.305 kg
ASETİK ANHİDRİT	26.190 kg
KOKAİN	710 kg
AFYON SAKIZI	8 kg
EROİN ARTIĞI	19 kg
SENTETİK TABLET	277.030 adet
SODYUM KARBONAT	1.080 kg
İMALATHANE	2 adet

Tablo-26 Terör Örgütleriyle Bağlantılı Uyuşturucu Madde Yakalamaları

2005 YILI TÜRKİYE GENEL İSTATİSTİĞİ
(POLİS-JANDARMA-GÜMRÜK VE SAHİL GÜVENLİK UYUŞTURUCU MADDE YAKALAMALARI)

MADDE CİNSİ	POLİS			JANDARMA			GÜMRÜK			SAHİL GÜVENLİK		
	OLAY	ŞÜPHELİ	MİKTAR	OLAY	ŞÜPHELİ	MİKTAR	OLAY	ŞÜPHELİ	MİKTAR	OLAY	ŞÜPHELİ	MİKTAR
ESRAR	4192	8071	6003 kg	1606	2599	7710 kg	4	5	7 kg			
EROİN	533	1276	6664 kg	94	199	1152 kg	9	10	357 kg	1	1	22 kg
BAZMORFİN	2	7	141 kg	3	9	307 kg	3	7	81 kg			
AFYON	29	46	34 kg	12	20	66 kg	8	10	112 kg			
KOKAİN	124	458	40 kg	4	5	417 gr	1	1	340 gr			
ASETİK ANHİDRİT	1	1	1691 lt	4	5	2263 lt						
SENTETİK ECZA	167	236	15.123 adet	11	22	11.986 adet						
CAPTAGON	25	90	5.760.819 adet	7	12	644.104 adet	2	2	290.000 adet			
ECSTASY	641	1794	1.282.750 adet	93	221	70.103 adet	5	13	395.943 adet			
TOPLAM	5714	11979		1834	3092		32	48		1	1	

GENEL TOPLAM

MADDE CİNSİ	TÜRKİYE GENELİ		
	OLAY	ŞÜPHELİ	MİKTAR
ESRAR	5802	10675	13720 kg
EROİN	637	1486	8195 kg
BAZMORFİN	8	23	529 kg
AFYON	49	76	212 kg
KOKAİN	129	464	41 kg
ASETİK ANHİDRİT	5	6	3954 lt
SENTETİK ECZA	178	258	27109 adet
CAPTAGON	34	104	6.694.923 adet
ECSTASY	739	2028	1.748.796 adet
TOPLAM	7581	15120	

MEVZUAT VE AR-GE ÇALIŞMALARI

1-MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

2005 yılı Türk Ceza Adalet Sisteminde köklü değişikliklerin yaşandığı bir yıl olmuştur. Başta Türk Ceza Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanunu olmak üzere bir çok mevzuat metninde düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerle birlikte mevzuat sistemimizde önemli değişiklikler getirilmiştir.

1.1-KANUNLAR

1.1.1-TÜRK CEZA KANUNU

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren Ceza Kanununun amacı; “kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir” şeklinde olup, ülkemiz de ceza hukukunda yeni bir döneme girildiğini ifade etmektedir.

Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suç, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

KOM Birimlerinin dört temel alanda (mali, narkotik, organize suçlar, bilişim suçları) sürdürdüğü mücadele faaliyetleri açısından Kanunun getirdiği düzenlemeler şöyledir:

- **Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçları**

Eski TCK’nın 403-409 uncu maddelerinde düzenlenmiş olan uyuşturucu madde suçları, yeni Türk Ceza Kanununun 188-192 nci maddelerinde yer almıştır:

Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden kişinin on yıldan az olmamak üzere hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılması hüküm altına alınmış; uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma da suç olarak düzenlenmiştir. Bu suçun işlenmesini özendiren (teşvik eden) veya bu nitelikte yayın yapan kişinin cezalandırılması; suçun örgütsel faaliyet çerçevesinde veya sağlık mesleği mensupları tarafından işlenmesi halinde ise cezanın artırılması öngörülmüştür.

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alınması, kabul edilmesi veya bulundurulması suç olarak düzenlenmiştir.

Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi hakkında tedavi ve denetimli serbestlik tedbirine; kullanmamakla beraber kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında denetimli serbestlik tedbirine hükmolunacaktır. Tedavi ve denetimli serbestlik tedbiri üç yılı geçemeyecek ve bu süre içinde tedbire uygun davrandığı takdirde; uyuşturucu veya uyarıcı maddeyi kullanmak için bu maddeyi satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı aldığı cezalar infaz edilmeyecektir.

Mevzuat ve Ar-Ge Çalışmaları

Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarına iştirak etmiş kişi veya kullanan kişi, suç öğrenilmeden önce bilgi vererek suçluların veya maddenin ele geçirilmesini sağlarsa ceza verilmeyecek; haber alındıktan sonra bilgi verenlerin cezaları da indirilecektir. Ayrıca kullanan kişi, hakkında uyuşturucu madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı soruşturma başlatılmadan önce başvurarak tedavi ettirilmesini isterse, ceza verilmeyecektir.

- **Organize Suçlar**

Eski TCK'nın 313 üncü maddesindeki örgüt suçu ve 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nun 1 inci maddesindeki çıkar amaçlı örgüt suçu; yeni Türk Ceza Kanununun 220-221 inci maddelerinde,"suç işlemek amacıyla örgüt kurma" adı altında yeniden düzenlenmiştir.

Soruşturma başlatılmadan ve suç işlenmeden önce örgütün ortaya çıkartılmasını sağlayan kurucu ve yöneticilere; örgüt kapsamında suç işlemeden bilgi vererek örgütten ayrılan üyelere; henüz suç işlemeden yakalanarak pişmanlık duyan ve elverişli bilgi veren örgüt üyesine ceza verilmeyecektir.

Örgüt kurucuları, yöneticileri ve üyelerine, gönüllü teslim olup bilgi vermeleri halinde, örgüt kurmak, yönetmek ve üye olmaktan dolayı ceza verilmeyecek; yakalandıktan sonra bilgi verenlerin cezaları da indirilecektir.

Etkin pişmanlıktan yararlananlar hakkında, denetimli serbestlik tedbirine hükmolunacaktır.

Nükleer ve radyoaktif madde kaçakçılığı bakımından eskiden bir yasal düzenleme yok iken; yeni Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesinde;

Yetkili makamlardan izin almaksızın, patlayıcı, yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddelerin imal, ithal veya ihraç edilmesi, ülke içinde bir yerden bir yere nakledilmesi, muhafaza edilmesi, satılması, satın alınması veya işlenmesi suç sayılmış;

Yetkili makamların izni olmaksızın yukarıdaki maddelerin imalinde, işlenmesinde veya kullanılmasında gerekli olan malzeme ve teçhizatın ihraç edilmesi halinde de anı cezaya hükmolunacağı belirtilmiştir.

Bu suçların örgütlü olarak işlenmesi halinde ceza artırılacaktır.

Ateşli silahlar ve bunlara ait mermilerin ülkeye sokulması, sokulmaya kalkışılması, buna aracılık edilmesi, bunların kanunlara aykırı olarak ülkede yapılması, bu şekilde yurda sokulan veya üretilen silah ve mermilerin taşınması, taşımaya aracılık edilmesi, satılması, satmaya aracılık edilmesi veya bu amaçla bulundurulması fiillerinin, iki veya daha çok kişi tarafından toplu olarak işlenmesi veya bu fiilleri işlemek amacıyla teşekkül kuranlarla yönetenler veya mensupları tarafından işlenmesi hallerinde 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesi uygulamaya devam edilecektir.

- **Mali Suçlar**

Eski TCK'nın 201/a maddesiyle düzenlenen "göçmen kaçakçılığı" suçu, yeni Türk Ceza Kanununun 79 uncu maddesinde düzenlenmiştir.

Mevzuat ve Ar-Ge Çalışmaları

Eski TCK'nın 201/b maddesiyle düzenlenen "insan ticareti" suçu ise, yeni Türk Ceza Kanununun 80 inci maddesinde düzenlenmiştir. Burada sayılan amaçlar ve sayılan fiiller var olduğunda, mağdurun rızası geçersiz kabul edilmiştir. 18 yaşını doldurmamış kişilere yönelik tedarik etme, kaçırma, bir yerden başka yere götürme, sevk etme veya barındırma gerçekleştiğinde, ceza muhakemesine konu olmak için diğer araç fiillerin işlenmesine gerek bulunmamaktadır.

Tüzel kişilik bünyesinde işlenmesi halinde de tüzel kişi hakkında güvenlik tedbirine hükmolunması öngörülmüştür.

765 sayılı TCK'da tam karşılığı olmayan ve fakat 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılanması ve Nakli Hakkında Kanunla düzenlenmiş bulununan; "organ ve doku alınması ve ticareti suçu", yeni Türk Ceza Kanununun 91-93 üncü maddelerinde yer almıştır.

Organ veya dokularını satan kişinin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak, ceza indirilebilecek, hiç ceza verilmeyebilecektir. Organ veya dokularını satan kişi, suç öğrenilmeden önce bilgi verirse ceza verilmeyecek; haber alındıktan sonra bilgi verildiğinde de cezası indirilecektir. Kanunda dikkati çeken hususlardan biri; hukuken geçerli rızaya dayalı olmaksızın herhangi bir kimseden organ ve/veya doku alırken o kimsenin ölümüne sebep olan kişinin, kasten öldürme suçundan yargılanacağının hüküm altına alınmasıdır.

Eski TCK'nın 316-357, 274, 509 uncu maddelerindeki "sahtecilik suçları", yeni Türk Ceza Kanununun 197-212 inci maddelerinde yeniden düzenlenmiştir.

m.197-Parada sahtecilik (eski TCK m.316, 318, 320),

m.198-Paraya eşit sayılan değerler (eski TCK m.331),

m.199-Kıymetli damgada sahtecilik (eski TCK m.316, 318, 320, 322),

m.200-Para ve kıymetli damgaları yapmaya yarayan araçlar (eski TCK m.323, 324),

m.201-Etkin pişmanlık (eski TCK m.326),

m.202-Mühürde sahtecilik (eski TCK m.332, 333),

m.203-Mühür bozma (eski TCK m.274/1),

m.204-Resmi belgede sahtecilik (eski TCK m.339, 340, 341, 342, 348),

m.205-Resmi belgeyi bozmak, yok etmek veya gizlemek (eski TCK m.339/1, 348),

m.206-Resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan (eski TCK m.343/1),

m.207-Özel belgede sahtecilik (eski TCK m.345, 346, 347, 348),

m.208-Özel belgeyi bozmak, yok etmek veya gizlemek (eski TCK m.345, 348),

m.209-Açığa imzanın kötüye kullanılması (eski TCK m.509),

m.210-Resmi belge hükmünde belgeler (eski TCK m.349/2, 354),

m.211-Daha az cezayı gerektiren hal (eski TCK m.347),

m.212-İçtima (eski TCK'da yok)

Yeni Türk Ceza Kanununun 212 nci maddesi uyarınca; sahte resmi veya özel belgenin bir başka suçun işlenmesi sırasında kullanılması halinde, hem sahtecilik hem de ilgili suçtan dolayı ayrı ayrı cezaya hükmolunacaktır.

Mevzuat ve Ar-Ge Çalışmaları

4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanunla düzenlenen "karapara aklama suçu", yeni Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesinde "suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini akalama suçu" adıyla düzenlenmiştir. Buna göre; aklama suçunun konusunu, alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan kaynaklanan malvarlığı değerleri oluşturmaktadır.

Bu malvarlığı değerlerinin; yurt dışına çıkarılması veya bunların gayri meşru kaynağını gizlemek ve meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla çeşitli işlemlere tabi tutulması fiilleri suçu oluşturmaktadır. Bu suçun kamu görevlisi veya belli bir meslek sahibi tarafından bu mesleğin icrası sırasında işlenmesi halinde ceza artırılacaktır.

Bu suçun örgütlü olarak işlenmesi halinde verilecek ceza artırılacak; tüzel kişilik bünyesinde işlenmesi halinde de tüzel kişi hakkında güvenlik tedbirine hükmolunacaktır. Kovuşturma başlamadan bilgi vererek aklanan malvarlığının bulunmasına yardımcı olan kişiye ise ceza verilmeyecektir.

Eski TCK'nin 504 üncü maddesindeki "nitelikli dolandırıcılık suçu", yeni Türk Ceza Kanununun 158 inci maddesinde yeniden düzenlenmiş ve maddede nitelikli dolandırıcılık kapsamına girecek fiilere yer verilmiştir.

90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile öngörülen "tefecilik suçu", yeni Türk Ceza Kanununun 241 inci maddesinde düzenlenerek "kanuniliği" sağlanmıştır. Kazanç elde etmek amacıyla başkasına ödünç para verme fiili "tefecilik" suçu olarak ihdas edilmiştir.

Eski TCK'nin yolsuzluk suçları kapsamındaki maddeleri; yeni Türk Ceza Kanununun aşağıdaki maddelerinde yeniden düzenlenmiştir:

m.155-Güveni kötüye kullanma (eski TCK m.508, 510),

m.156-Bedelsiz senedi kullanma (eski TCK m.509),

m.158-Nitelikli dolandırıcılık (eski TCK m.504, 505, 278),

m.161-Hileli iflas (eski TCK m.506),

m.162-Taksirli iflas (eski TCK m.507),

m.235-İhaleye fesat karıştırma (eski TCK m.366, 367, 368),

m.236-Edimin ifasına fesat karıştırma (eski TCK m.362),

m.237-Fiyatları etkileme (eski TCK m.358, 359),

m.238-Kamuya gerekli şeylerin yokluğuna neden olma (eski TCK m.361),

m.239-Ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması (eski TCK m.364, 365),

m.240-Mal veya hizmet satımından kaçınma (eski TCK m.401),

m.241-Tefecilik (90 sayılı Kanun Hükmünde Kararname),

m.242-Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması (eski TCK'da yok),

m.243-Bilişim sistemine girme (eski TCK m.525/a),

m.244-Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme (eski TCK m.525/b, 525/c),

m.245-Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması (eski TCK'da yok),
m.246-Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması (eski TCK'da yok),
m.247-Zimmet (eski TCK m.202),
m.248-Etkin pişmanlık (eski TCK m.202/3),
m.249-Daha az cezayı gerektiren hal (eski TCK' da yok),
m.250-İrtikap (eski TCK m. 209),
m.251-Denetim görevinin ihmali (eski TCK m.203),
m.252-Rüşvet (eski TCK m.211, 212, 213, 214,)
m.253-Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması (eski TCK'da yok),
m.254-Etkin pişmanlık (eski TCK m.215),
m.255-Yetkili olmadığı bir iş için yarar sağlama (eski TCK m.218),
m.257-Görevi kötüye kullanma (eski TCK m.228, 230, 240),
m.258-Göreve ilişkin sırrın açıklanması (eski TCK m.229,)
m.259-Kamu görevlisinin ticareti (eski TCK m.208, 238),
m.261-Kişilerin malları üzerinde usulsüz tasarruf (eski TCK m.246),

- **Bilişim Alanında İşlenen Suçlar**

Eski TCK'nın 525/a, 525/b, 525/c ve 525/d maddelerinde düzenlenen "bilişim alanındaki suçlar", yeni Türk Ceza Kanununun 243-246 ncı maddelerinde yeniden düzenlenmiştir.

Yeni Ceza Kanunu ile; banka ve kredi kartlarına ilişkin düzenleme ile hukukumuzda bir kargaşaya son verilmiş ve banka ve kredi kartlarının kötüye kullanımının hangi suçun kapsamına girdiği tartışmaları önlenerek ayrı bir suç tipi haline getirilmiş; "bilişim sistemlerine girme" eylemi de suç haline getirilmiştir. (Aydilek, 2005) Dolayısıyla, herhangibir olayda eğer 245 nci madde uygulanıyorsa ayrıca dolandırıcılık, sahtecilik gibi suçlardan hüküm kurulmayacaktır.

Sözkonusu maddenin birinci fıkrası ise KOM Birimlerinin görev alanı dışında bırakılmıştır. Bu fıkrada tanımlanan suç tipinde; fail başkasına ait banka veya kredi kartını her ne suretle olursa olsun eline geçirmekte veya elinde bulundurmak suretiyle, ilgilisinin rızası dışında bu kartları kullanarak kendisine yarar sağlamaktadır. Dolayısıyla, 245 nci maddenin birinci fıkrasında tanımlanan bu suç (banka veya kredi kartını çalarak, sistemden kendisine ait olmayan parayı çeken ve bu yolla kendisine ait maddi bir yarar sağlayan kimsenin durumunda olduğu gibi) KOM Birimlerinin değil, Asayiş Birimlerinin görev alanına girmektedir. (Aynı maddenin dördüncü fıkrası ise birinci fıkrada yer alan suçun belli akrabalık dereceleri dahilinde işlenmesi durumunda, ilgili akraba hakkında ceza verilmeyeceğini belirtmektedir.)

Bilişim alanında işlenen suçların, tüzel kişilik bünyesinde işlenmesi halinde de tüzel kişi hakkında güvenlik tedbirine hükmolunması öngörülmüştür.

- **Ortak Konular**

Eski TCK'nın 313 üncü maddesindeki "örgüt suçu" ile 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç

Örgütleriyle Mücadele Kanununun 1 inci maddesindeki "çıkar amaçlı örgüt suçu", yeni Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinde yeniden düzenlenmiştir.

Bu maddedeki suç; ceza kanunlarında yer alan tüm suçların örgüt tarafından işlendiği durumlarda ayrıca uygulanacak olan bir tehlike suçudur.

Yeni Türk Ceza Kanunu; görev alanı itibariyle KOM personelinin, konusunu oluşturabileceği yeni suç türlerini de ihdas etmiştir:

m.132-Haberleşmenin gizliliğini ihlal,

m.133-Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması,

m.134-Özel hayatın gizliliğini ihlal,

m.135-Kişisel verilerin kaydedilmesi,

m.136-Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme,

m.137-Nitelikli haller,

m.138-Verileri yok etmeme,

m.139-Şikayet,

m.285-Gizliliğin ihlali (soruşturmanın gizliliğinin ihlali),

m.286-Ses veya görüntülerin kayda alınması (soruşturma veya kovuşturma sırasında).

Eski TCK' nın 36 ncı maddesiyle düzenlenen "müsadere", yeni Türk Ceza Kanununun 54 üncü maddesinde "eşya müsaderesi", 55 inci maddesinde de "kazanç müsaderesi" adı altında genişletilerek düzenlenmiştir. Müsadere konusu eşya veya maddi menfaatlere elkonulamadığı veya bunların merciine teslim edilmediği hallerde, bunların karşılığını oluşturan değerler müsadere edileceği hüküm altına alınmıştır.

1.1.2- CEZA MUHAKEMESİ KANUNU (CMK)

75 yıllık Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nu yürürlükten kaldırarak, ceza usulü konusunda yeni düzenlemeler öngören ve 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK), 17.12.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 18 inci maddesiyle de;

-1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu,

-4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu,

-3005 sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

CMK'da adli yargının ileyiş sistemetiği genel hatlarıyla aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- **Tanıkların Korunması**

Tanık, ceza ve hukuk yargılaması sırasında, dava konusu olayla ilgili bilgileri olan ve bu bilgiler hakkında beyanda bulunan kişilerdir. Özellikle örgütlü suçlarla mücadelede tanık çok önemli bir delildir. Sözkonusu örgütlerin çökertilebilmesi için, örgüt elemanlarının ihbar ve tanıklık yapmalarını sağlayıcı düzenlemeler getirmek zorunludur. Ancak bu yolla örgüt tam olarak kavranabilir ve müdahale edilebilir. (Yenisey, 1998, s.93)

Ancak, bu tanıkların ve de yakınlarının güvenliklerinin çok iyi şekilde sağlanması gerekmektedir.

Çıkar amaçlı suç örgütlü suçlar açısından tanıkların ve de yakınlarının korunması yönünde düzenlemeler içeren 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun yürürlükten kalkması nedeniyle, bu Kanunun 7 nci maddesiyle düzenlenen koruma sistemi de sona ermiştir.

Tanıkların korunması, CMK'nın 58 nci maddesinde; ancak bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarda;

-Tanığın kimliğinin gizli tutulabilmesi,

-Gizli celsede dinlenebilmesi,

-Dinlenmesiyle ilgili olarak sesli ve görüntülü aktarma yapılabilmesi,

hüküm altına alınmıştır.

-Tanıklık görevinin yapılmasından sonra da, kimliğinin saklı tutulması ve güvenliğinin sağlanması hususunda alınacak önlemlerin ayrı bir kanunla düzenleneneği ifade edilmiştir.

Bu meyanda; Adalet Bakanlığı tarafından kurulan Komisyona Başkanlığımızdan da katılım sağlanmış ve "Tanık Koruma Kanunu Tasarısı" adıyla bir Tasarı hazırlanmıştır.

- **Beden Muayenesi, Moleküler Genetik Inceleme ve Fizik Kimliğin Tespiti**

Yeni CMK'da (m.75-82); şüphelinin/sanığın/mağdurun beden muayenesi, fizik kimliğinin tespiti ve moleküler genetik incelemeler konusunda, hakim ve Cumhuriyet savcısının kararına dayalı yeni ve ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, PVSK'nın 5 nci maddesinde de (m.5); polisin parmak izi ve fotoğraf alma yetkisi bulunmaktadır.

CMK maddelerinin uygulanması, 01.06.2005 tarihli "Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik" ile gösterilmiştir.

- **Yer Gösterme**

Yeni CMK, daha önce CMUK'ta bulunmayan yer gösterme müessesesini Kanun kapsamına (m.85) almıştır. (Çolak ve Taşkın, 2005, s.273)

Yer gösterme işlemi Cumhuriyet savcısı tarafından yaptırılacak olup; C.Savcısı yer gösterme işlemini yaptırma konusunda takdir yetkisine sahiptir.

CMK'nın 250 nci maddesinde sayılan suçlarda (KOM birimleri bakımından örgütlü uyuşturucu suçları ve haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar) adli kolluk amiri tarafından da yer gösterme yaptırılabilecektir.

Bu konuda, 01.06.2005 tarihli "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği"nin 28 inci maddesinde de bir düzenleme yer almaktadır.

- **Yakalama ve Gözaltına Alma**

Yakalama ve gözaltına alma tedbiri, Yeni CMK'nın 90 ila 99 uncu maddelerinde düzenlenmiştir.

Buna göre, yakalama tedbiri; iki türlü olabilecektir. Bunlardan biri herkes tarafından

yapılabilecek yakalamadır. Diğeri ise, kolluk görevlileri tarafından gerçekleştirilebilecek olan yakalamadır.

Yakalama, gözaltına alma ve ifade alma konularındaki değişikliklerin başında; toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedenleriyle, yakalanan kişinin gözaltı süresinin, her defasında bir günü geçmemek üzere uzatılması (azami toplam 4 gün) gelmektedir.

Öte yandan;

-Sadece adli para cezasını gerektiren veya hapis cezasının üst sınırı 2 yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilememesi;

-İfade almanın kaydında teknik imkanlardan yararlanılması;

-Müdafi hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifadenin, hakim veya mahkeme huzurunda şüpheli/sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaması;

-Üst sınırı en az 5 yıl hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılacak soruşturma ve kovuşturmalarda, şüphelinin/sanığın istemi olmaksızın avukat görevlendirilmesi;

-Mağdur avukatının soruşturma dosyasını inceleme ve örnek alma hakkına sahip olması,

CMK'nın bu alanda öngördüğü kişi hak ve özgürlüklerini koruyan, teminat altına alan yeniliklerdendir.

CMK'nın bu maddelerinin uygulanması 01.06.2005 tarihli "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" ile gösterilmiştir.

- **Tutuklama ve Adli Kontrol**

Yeni CMK'da (m.100-115) tutuklama nedenleri azaltılıp yeniden düzenlenerek, tutuklama nedenleri varsayılabilecek haller katalog şeklinde belirtilmiştir. (www.adalet.gov.tr, 1, 2005)

Kanunda; 1 yıldan fazla hapis cezası gerektiren suçlarda tutuklama kararı verilemeyeceği öngörülmüş ve tutuklama için azami süreler öngörülmüştür.(250 nci maddedeki suçlarda ve ağır cezalık suçlarda bu süreler 01.04.2008 tarihine kadar uygulanmayacaktır).

CMK'ya göre; kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilecek; işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemeyecektir. Eski Ceza Kanunumuzda yer alan gıyabi tutuklama müessesesi yeni CMK'ya alınmamıştır.

Kanunun ilgili maddelerinde, Türk Ceza Hukuku Sisteminde tamamen yeni bir müessese olan "adli kontrol" tedbiri de öngörülmüştür. CMUK hükümlerine göre, adli mercilere sevk edilen bir şüpheli için iki alternatif bulunmaktaydı: tutuklama veya serbest kalma. Serbest bırakıldığı zaman kaçma riski, tutuklandığı zaman da hürriyetinden yoksun bırakılması sözkonusu idi. Yeni müessese ile orta bir yol kabul edilmiş ve kişi özgürlüğüne ilişkin sınırlamaların öngörülmesi halinde dahi kişinin tutuk ya da ceza evine girmeden kontrol altında tutulması sağlanmıştır. (Çolak ve Taşkın, 2005, s.327-328)

"Yurtdışına çıkışın yasaklanması" ve "uyuşturucu, uyarıcı ve uçucu maddelerle alkol

bağımlılığından arınmak amacıyla tedavi ve muayeneye tabi olmak" da "adli kontrol" tedbirleri arasında sayılmıştır.

● **Arama ve Elkoyma**

Yeni CMK'nın 116 ila 134 üncü maddeleinde arama ve elkoyma usulleri gösterilmiştir. Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu, 1412 sayılı CMUK'un 94 ve 95 nci maddelerindeki düzenlemelere paralel olarak, fakat bundan daha anlaşılabilir ifadelerle ve kişi özgürlüğünü daha koruyacak şekilde, şüpheli veya sanıkla ilgili aramayı bunlar dışındaki diğer kişilere yönelik aramadan ayırt ederek düzenlemiştir. (Gülşen, 2005, s.1)

Yeni Ceza Kanununun Nisan 2005'te yürürlüğe girmesi öngörülen metninde; arama ve elkoyma işlemlerinin hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile kolluk tarafından yapılabileceği kabul edilmiş, kolluk amiri veya görevlilerine bu konuda doğrudan herhangi bir yetki verilmemiştir. (m. 119/1, 127/3)

Ancak, arama ve elkoyma konusunda; "kolluğun yakalama için yeterli sebebi olması halinde, aynı suça ilişkin delil elde edebilmesi bakımından da arama sebebi bulunduğu kabul edilmeli (Sokullu, 1986, s.147) ve hakime ve savcıya gidilmekle oluşacak zaman kaybının aramayı güçleştirmesi, hatta olanaksız kıldığı hallerde kolluk görevlilerine de arama yetkisi verilmelidir" (Gülşen, 2005, s.8; Eryılmaz, 2003, s.152); polisin doğrudan doğruya el koyabilme yetkisinin gecikmeyi önlemek bakımından yerinde olabileceği (Dönmezer ve Yenisey, 2000, s. 218-219) şeklinde görüşler de öteden beri ileri sürülmekteydi.

Nihayetinde, 1 Haziran 2005'te yürürlüğe giren Yeni Ceza Kanununda; hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşılamadığı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri arama ve elkoyma yapabilecekleri yönünde bir düzenleme yapılmıştır.

Ancak, kolluğun arama konusundaki yetkisi konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda yapılacak aramalar için sözkonusu değildir; bu yerlerde yapılacak aramalarda karar mercii hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısıdır.

Kanunlardaki arama ve elkoymaya ilişkin hükümlerin uygulanması, 01.06.2005 tarihli "Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği" ile gösterilmiştir.

● **Özel Soruşturma Yöntemleri**

5320 sayılı Kanunla birlikte yürürlükten kaldırılan 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununda düzenlenen özel soruşturma yöntemlerine,

Yeni CMK'da yer verilmiştir (m.135-140);

m.135-İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması

m.136-Müdafiin bürosu ve yerleşim yeri

m.137-Kararların yerine getirilmesi, iletişim içeriklerinin yok edilmesi

m.138-Tesadüfen elde edilen deliller

m.139-Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi

m.140-Teknik araçlarla izleme olarak belirlenmiştir.

- **İfade Alma**

Yeni CMK'da (m.147-156); ifade alma ve yakalanan kişinin müdafiin yardımından yararlandırılmasına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Yeni olarak ise:

-İfade alma işlemleri teknik kayda alınabilecek ve ifadesi alınan kişiden ekonomik durumu hakkında bilgi alınabilecektir.

-Müdafi hazır bulunmaksızın kolluk tarafından alınan ifade hakim/mahkeme önünde ilgili tarafından doğrulanmadıkça, hükme esas alınamayacaktır.

-Şüphelinin aynı olayla ilgili yeniden ifadesi alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, ancak C.Savcısı tarafından alınabilecektir.

-Üst sınırı en az 5 yıl hapis cezasını gerektiren tüm suçlarda, yakalanan kişi için, istemi olmaksızın müdafi görevlendirilecektir.

Bu maddelerin uygulanması, 01.06.2005 tarihli "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" ile gösterilmiştir.

- **Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat**

Yürürlükten kalkan 466 sayılı Kanun Dışı Yakalanan veya Tutuklanan Kimselere Tazminat Verilmesi Hakkında Kanun'daki hükümlere paralel olarak; Yeni CMK'da da (m.141-144) tazminat hükümlerine yer verilmiş ve Devletin, ödediği tazminattan dolayı, koruma tedbiriyle ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan kamu görevlilerine rücu edeceği belirtilmiştir.

- **Soruşturma**

Eski Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 151-161 maddelerindeki hükümlere paralel olarak,

Yeni CMK'da da (m.157-169);

-Soruşturmanın gizliliği esası düzenlenmiş,

-Suçun öğrenilmesi ve soruşturmanın başlatılması konusunda yeniden düzenleme yapılmış,

-Cumhuriyet savcısının sözlü emirlerini yazılı olarak da bildireceği öngörülmüş,

En üst dereceli kolluk amirlerinin, adli görevler sebebiyle hakimlerin tabi olduğu yargılama usulüne tabi olacağı belirtilmiştir.

- **Adli Kolluk**

Yeni CMK'da (m.164-169) adli kolluğa ilişkin düzenlemeler yapılmış;

-Soruşturma işlemlerinin öncelikle adli kolluğa yaptırılması,

-Adli kolluk görevlilerinin, adli görevleri haricindeki hizmetlerde üstlerinin emrinde olması,

-Gerektiğinde veya Cumhuriyet savcısının talebi halinde diğer kolluk görevlilerinin de adli kolluk olarak görev yapması,

-Adli kolluğun sorumluları hakkında Cumhuriyet Başsavcılıklarınca her yıl değerlendirme raporu düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bu konudaki esas ve usuller, 01.06.2005 tarihli "Adli Kolluk Yönetmeliği" ile düzenlenmiştir.

1.1.3- CEZA VE GÜVENLIK TEDBIRLERININ İNFAZI HAKKINDA KANUN

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda infaz hukukuna ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un içerdiği maddi ceza hukuku ile ilgili hükümler, benimsediği ilke ve felsefe doğrultusunda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer almaktadır. Diğer yönden; 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un doğrudan infaz hukukuna ilişkin hükümleri, 5237 ve 5271 sayılı Kanunlarla uyumlu biçimde 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda düzenlenmiştir.

"Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirisi, Çocuk Haklarına ilişkin Sözleşme, Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi, İşkenceyi Önleme Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler 'Hükümlülerin İyileştirilmesi İçin Asgari Standart Kurallar', Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesince kabul edilen 'Avrupa Hapis Cezası Kuralları' ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ile karşılaştırmalı hukuk ışığında; çağdaş infaz ilkeleri, Ülkemizin deneyim ve uygulamalarla yerleşmiş kuralları, gereksinmelerle uyumlu bir biçimde dengelenerek 5275 sayılı Kanunda açık, duru, kolay okunur ve anlaşılır bir dille kaleme alınmıştır." (Kaylan, 2005, s.1)

Kanunla birlikte getirilen yenilikler: (Karabeyoğlu, 1, 2005)

"-İnsan hakları, eşitlik ve cezaların işlevi de nazara alınarak infazda temel ilke, temel amaç ve hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler kanuni düzenlemeye kavuşturulmuştur

-Ceza infaz kurumlarının türleri ve cezaların infazının ertelenmesi sebepleri yeniden düzenlenmiştir

-Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması çağdaş normlara uygun olarak yeni esaslara bağlanmış; Kanunun 24 üncü maddesinde belirtilen nitelikleri gözönüne alınarak hükümlülerin gruplandırılması öngörülmüştür.

-Hükümlülerin yükümlülükleri ve çalıştırılmalarına ilişkin düzenlemeler getirilmiş ve nakil sebepleri yeniden belirlenmiştir. Hükümlünün hakları, güvenceleri ve bunların kısıtlanmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

-Geçmişte ceza infaz kurumlarının yönetiminde karşılaşılan sorunlar da dikkate alınmak suretiyle, hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi durumunda haklarında uygulanacak tedbir ve işlemler ayrıntılı olarak düzenlenmiş, ayrıca hükümlünün muayene ve tedavisi, sağlık denetimi, hastaneye sevk işlemleri ile infazı engelleyecek hastalık halleri yeni kurallara bağlanmıştır.

-Kapalı ve açık ceza infaz kurumlarına hükümlüleri ziyaret amacıyla veya görüşe gelen resmi heyet ve özel kişilerin uyacakları usul ve esaslar kurum güvenliğini tehlikeye sokmayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

-Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında bulunanlar dışındaki hükümlülere izin verilebileceği ve izinde geçen sürelerin hükümlülükte geçmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır

-Kanuna göre hükümlüler hakkında verilecek izinler mazeret izni, özel izin ve iş arama izni olmak üzere üçlü bir ayrıma tabi tutulmuştur.

- Denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurulları oluşturulacağı hükme bağlanmıştır.

-5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan kısa süreli hapis cezasının yaptırım seçeneklerinden kamuya yararlı bir işte çalıştırmanın usulü düzenlenmiş ayrıca, yeni bir düzenleme olarak da, iki yıl veya daha az süre ile hapis cezasına mahkûm olanların cezalarının yarısını iyi hâlle geçirmeleri halinde geriye kalan yarısının kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına mahkemece karar verilmesine imkân tanınmıştır.

-Adli para cezasının infaz şekli düzenlenmiştir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, adli para cezasından çevrilen hapsin infazının ertelenemeyeceği ve bunun infazında koşullu salıverilmeden yararlandırılmayacağı hükme bağlanmıştır.

-Koşullu salıverilmeye ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir.

-Altı ay ve daha az süreli hapis cezalarının özel infaz usullerine göre çektirilmesi hükme bağlanmıştır

-Hükümlüler hakkında getirilen düzenlemelerden, tutukluluk hâliyle uzlaşır nitelikte olanlarının tutuklulara da uygulanacağı belirtilmiştir.”

1.1.4- KABAHATLER KANUNU

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Kabahatler Kanunu, eski Türk Ceza Kanununda yer alan ve fakat 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanununa taşınmayan ve kabahat niteliği haiz fiillere uygulanacak yaptırımları içeren hükümleri ve yeni kabahatleri düzenlemektedir. Kanun gerekçesinde; kabahat, idari suç olarak isimlendirilmiştir:

“Kabahatleri suç olmaktan ve ceza kanunlarının kapsamı dışına çıkarma eğiliminin bir sonucu olarak; çeşitli hususlarda düzenleme getiren özel kanunlarda bazı fiiller karşılığında idari yaptırımlar öngörülmektedir. Başka bir deyişle , bu fiiller, idari suçlar olarak tanımlanmaktadır.

Bu fiiller karşılığında genellikle parasal nitelikte bir yaptırım öngörülmektedir. Ancak, bu parasal yaptırım, bir ceza hukuku yaptırımı olan ‘adli para cezası’ değil; idari yaptırım olarak ‘idari para cezası’ niteliği taşımaktadır.”

5326 sayılı Kabahatler Kanununda kanun sistemi içerisinde öncelikle kanunun genel kanun oluşu nedeniyle özel kanunlarda düzenlenen tüm idari suçlar için uygulanacak genel hükümler düzenlenmiş, takiben bir kısım özel idari suçlar tanımlanarak idari yaptırıma bağlanmıştır. (Ekinci, 2005, s.1)

13/09/2005 tarih ve sayılı B.05.1.EGM.0.011.05.01 sayılı Genelge ile Emniyet Teşkilatının tüm birimleri esasen bu Kanunun uygulanmasında sorumlu tutulmuştur. Kanunun 32-43 üncü maddelerinde yer alan kabahatler için öncelikli olarak Polis Merkezi/Karakol Amirlikleri olmak üzere, hem Teşkilatımızın diğer birimlerinin hem de diğer bazı kamu ku-

rum ve kuruluşlarının "idari yaptırım karar tutanağı" düzenlemeye sorumluluk alanları içinde yetkili oldukları ifade edilmiştir.

1.1.5- DENETİMLİ SERBESTLİK VE YARDIM MERKEZLERİ İLE KORUMA KURULLARI KANUNU

"Denetimli serbestlik" müessesesi esasen ceza verildikten sonra infazla birlikte gündeme gelir. Bu bağlamda, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurulları oluşturulacağı hükme bağlanmıştır.

20.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu ile bazı suçlar bakımından, suç işleyenlere hapis cezası verilmesi yerine; bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmeyi sağlama, belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma, kamuya yararlı bir işte çalışma ve benzeri tedbirlerin uygulanabileceği belirtilmiştir.

Kanunda denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerinde; "insan onuruna saygı ve dürüstlük", "gizlilik" ve "tarafsızlık" ilkelerinin dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Denetimli Serbestlik ve Yardım Hizmetlerinden Sorumlu Daire Başkanlığı, adalet komisyonunun bulunduğu yerlerde de Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezi Şube Müdürlüğü ile Koruma Kurulunun kurulması,

Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine ilişkin danışma organı olarak da Adalet Bakanlığında Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Danışma Kurulu oluşturulması öngörülmüştür.

1.1.6- ADLİ SİCİL KANUNU

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren Adli Sicil Kanunu ile 3682 sayılı Adli Sicil Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeni Kanunda, kesinleşmiş ceza ve güvenlik tedbirlerine mahkûmiyete ilişkin bilgilerin otomatik işleme tâbi bir sistem kullanılarak toplanmasına, sınıflandırılmasına, değerlendirilmesine, muhafaza edilmesine ve gerektiğinde en seri ve sağlıklı biçimde ilgililere bildirilmesine dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

Adli Sicil Kanununda, adli sicile kaydedilecek veya kaydedilemeyecek bilgiler gösterilmiş; bu bilgilerin hangi kurum, kuruluş veya gerçek kişilere verilebileceğine ilişkin açıklamalar getirilmiştir.

Kanunun, "Adli Sicil ve Arşiv Kayıtlarında Sorgulama Yetkisi Verilmesi" başlıklı 13 üncü maddesinde; bir suça ilişkin soruşturma ve kovuşturma kapsamında adli sicil ve arşiv kayıtlarında;

a) Mahkeme, hâkim, askeri hâkim, Cumhuriyet Başsavcılığı ve askeri savcılıkların doğrudan doğruya,

Mevzuat ve Ar-Ge Çalışmaları

b) Kolluk ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da Adalet Bakanının onayı ile, sorgulama yapabilecekleri hükme bağlanmıştır.

1.1.7- ADLİ YARGI İLK DERECE MAHKEMELERİ İLE BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİNİN KURULUŞ, GÖREV VE YETKİLERİ HAKKINDA KANUN

26 Eylül 2004 tarih ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun 1 Haziran 2005'te yürürlüğe girmiştir. Kanun ile, en geniş anlamda "bölge adliye mahkemeleri"nin kurulması öngörülmektedir.

Bu mahkemeler, Adalet Bakanlığı tarafından en geç 1 Haziran 2007 tarihine kadar kuracaktır. (5235 sayılı Kanun, Geçici m.2 ve m.55). Bu mahkemeler faaliyete geçtikten sonra Türk adli yargı sistemi, iki dereceli değil (itiraz ve temyiz); ilk derece, ara derece (istinaf derecesi) ve üst derece (temyiz derecesi) olmak üzere üç dereceli olacaktır. İlk derecede ilk derece mahkemeleri, ara derecede bölge adliye mahkemeleri, üst derece de Yargıtay bulunacaktır.

"Bugün hemen hemen bütün ülkelerde Yargıtayın karşılığı olan yüksek mahkemeler, birer içtihat mahkemesi görevini yapmakta, ilk derece mahkemelerince verilen kararların olaylara, kanuna ve usule uygunluğunu denetlemek yani istinaf kanun yolu incelemesini yapmakla görevli ikinci derece mahkemeler bulunmaktadır. Yargıtay ise ilk derece mahkemeleri ile kendi arasında süzgeç görevini yapacak bir ara mahkemesi bulunmadığı için her iki görevi, yani hem içtihat yaratmak hem de istinafı yürütmek durumunda kalmıştır.

İlk derece mahkemelerince verilen kararların olaylara, hukuka ve usule uygunluğunu denetlemek görevini yüklenmiş olan ikinci derecedeki mahkemeler, bazı ülkelerde iki, bazı ülkelerde de üç kademede görev yapmaktadırlar. Ülkemizde bugün ikili kademe sistemi vardır. Kararların hem hukuka hem de olaylara uygunluğunu ise Yargıtay denetlemektedir. Oysa, adli yargı ilk derece mahkemelerince verilen kararlar, bölge adliye mahkemelerince ispat ve hukuka uygunluk yönlerinden ve Yargıtayca ise sadece hukuka uygunluk bakımından incelenmelidir. Yargıtay, bir içtihat mahkemesi olarak işlevini sürdürmelidir." (Karabeyoğlu, 2, 2005)

1.2-YÖNETMELİK VE GENELGELER

1.2.1- KOM Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği*

01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren ve Türk ceza adalet sisteminde köklü değişiklikler getiren yeni mevzuat (Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nun yenilenmesi, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu'nun yürürlükten kaldırılması vb.) uyarınca ve günün gelişen ve değişen şartları çerçevesinde, "Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Birimleri Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliği"nin yeniden düzenlenmesi gereği hasıl olmuş ve bu amaçla "Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Merkez ve İl Birimleri Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliği Tasarısı" hazırlanmıştır.

* *Bu tasarı, 03.01.2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.*

Tasarı ile; Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatının özellikle operasyonel çalışmaları bulunan birimlerinin, yeni mevzuat metinlerinde tanımlanan suç türlerine göre örgütlenmesi sağlanmıştır.

Başkanlık Merkez ve İl Birimlerinin görev paylaşımları/alanları gözden geçirilerek, sunulan hizmetin kalitesinin yükseltilmesi bakımından, bu birimlerin görev alanları daha net ve açık bir şekilde ifade edilmektedir.

İl Teşkilatı açısından; önceki örgütlenme modelinde yaşanan sıkıntıların giderilmesi ve hizmette etkinliğin sağlanması amacıyla üç türlü örgütlenme modeli getirilmektedir:

- İstanbul'da; Mali, Narkotik ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlükleri,
- Diğer (80) İl Emniyet Müdürlüğü'nde; Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlükleri,
- (28) İlçe'de; Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Grup Amirlikleri.

Yönetmelik Tasarısı ile yönetim biliminin beş temel unsuru olan para, personel, yer, zaman ve malzemenin kullanımında optimum faydanın sağlanacağı ve birimlerde çalışan her personelin bilgi, beceri ve deneyimini ortaya koyacak ve de artıracak bir yapılanma modeline kavuşacağı değerlendirilmektedir.

1.2.2- Sahte Banknotların İncelenmesi ve Değerlendirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Sahtecilik suçlarından dolayı el konulan banknotlar ve bunlara ilişkin bilgilerin oluşturulan sistemde izlenmesi ve değerlendirilmesinde uyulacak usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Yönetmelik, 09.08.2005 tarih ve 25901 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik'te ön rapor verecek kurumlar ile inceleme ve değerlendirme mercileri gösterilmektedir:

Kolluk birimleri tarafından ele geçirilen ve sahteliğinden şüphe edilen banknotlar, sayımı ve dökümü yapıldıktan sonra derhâl Cumhuriyet başsavcılıklarına tevdi edilecektir. Sahteliğinden şüphe edilen banknotlar hakkında gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Cumhuriyet savcısının yazılı veya en kısa sürede yazılı hâle dönüştürülecek olan sözlü emri üzerine ya da doğrudan ilgili kolluk birimlerince, banknotların özellikleri hakkında bu konuda uzman kişilerden veya Emniyet Genel Müdürlüğü ya da Jandarma Genel Komutanlığı kriminal lâboratuvarlarından en seri şekilde inceleme yaptırılıp görüş (ön rapor) alınabilecektir.

Öte yandan, sahteliğinden şüphe edilen banknotların, Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemelere en yakın olan veya en kolay ulaşılabilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya taşra birimleri tarafından inceleme ve değerlendirme yapılmak üzere gönderilmesine Cumhuriyet başsavcılığı, hâkim veya mahkeme tarafından karar verilir. Başka bir deyişle, soruşturma veya kovuşturma evresinde, ele geçirilen sahteliğinden şüphe edilen banknotları inceleme ve değerlendirmeye Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez ve taşra birimleri yetkili kılınmıştır.

Gerek sahteliğinden şüphelenilen gerekse müsaderesine karar verilerek imha edilmesi gereken banknotların Merkez bankası birimlerine gönderilmesinde izlenecek usul ve

esaslar da Yönetmelik'te belirtilmiş ve bu amaçlarla iki adet form düzenlenmiştir.

Yönetmelikte düzenlenen başka bir müessese ise Sahte Banknot İzleme Sistemi'dir. Sistem, ilgili kolluk birimleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkili birimleri arasında bilgisayar ortamında bilgi girişini, takibini ve paylaşımını sağlayacak şekilde oluşturulacaktır. Ayrıca, merkez bankası ile kolluk birimleri arasında yapılacak yazışmalarda, yine bu kurumlar tarafından belirlenecek kod numarası kullanılacaktır.

1.2.3- Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Teknoloji ilerledikçe ve e-devlete giden yol kısaldıkça mevcut mevzuat hükümleri günlük hayatımızın gerisinde kalmakta ve yeni bir takım düzenlemelere ihtiyaç doğmaktadır. Gelişmiş ülkelerde son yıllarda kullanılmaya başlayan ve özellikle ticari ilişkilerdeki bürokrasiyi önemli ölçüde azaltan elektronik imza konusunda da bu dönemde bir kanun çıkarılmıştır. Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan Elektronik İmzanın Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, 15 Ocak 2004 tarih ve 5070 sayılı "Elektronik İmza Kanunu" olarak kabul edilmiş ve 23 Ocak 2004 tarihinde 25355 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Kanun, yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra 23 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, elektronik imzanın hukuki ve teknik yönleri ile kullanımına ilişkin esasları düzenlemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda Kanun, elektronik imzanın hukuki yapısını elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının (ESHS) faaliyetlerini ve her alanda elektronik imzanın kullanımına ilişkin işlemleri kapsamaktadır. Kanunun, güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğurmasına ve aynı ispat gücünü haiz olmasına ilişkin hükümleri elektronik imzanın hukuki bağlayıcılığı açısından büyük önem taşımaktadır.

Kanunun ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanan "Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" de; 6 Ocak 2005 tarihli ve 25692 sayılı ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu arada, 6 Eylül 2004 tarih ve 25575 sayılı Resmi Gazetede "Kamu Sertifikasyon Merkezi" konulu Başbakanlık Genelgesi (2004/21) yayımlanarak; ülkemizin elektronik imza altyapı modeli belirlenmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra özel sektör tarafından da kullanılacak e-imza sisteminin bürokratik bir takım engelleri ortadan kaldıracağı, zaman ve kaynak israfını önleyeceği değerlendirilmektedir.

1.2.4- Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

1 Haziran 2005'te yürürlüğe giren Yönetmelik, kanunlarla düzenlenen adli ve önleme aramasına karar verme yetkisi ile aramaların uygulanmasında uyulacak esas ve usulleri belirlemektedir.

Makul şüphenin tanımını yapan Yönetmeliğe göre; aramalar, adli ve önleme olmak üzere, yürürlükten kaldırılan 24 Mayıs 2003 tarihli Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği'ne paralel olarak iki ayrı bölümde ifade altına alınmıştır.

Adli aramalar açısından; aramaya karar verme yetkisi hakimdedir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşılamadığı hal-

lerde ise kolluk amirinin yazılı emriyle arama yapılabilecektir. Ancak, kolluğun arama konusundaki yetkisi konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda yapılacak aramalar için sözkonusu değildir.

Yönetmelikte hangi hallerde karar almadan arama yapılabileceği gösterilmiş; avukat bürolarında ve askeri mahallerde yapılacak aramaların Cumhuriyet savcısının katılımı ile yapılabileceği belirtilmiştir. Askeri mahal, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 12 inci maddesinde tarif edilen, kıt'a, taktik birlik, idari birlik, karargâh ve askeri kurumlar ile aynı Kanunun 51 inci maddesinde açıklanan kışla ve benzeri yerler bu nitelikleri bakımından askeri mahallerdir. Aynı Kanunun 100 üncü maddesinde de "orduevleri, askeri gazinolar ve kışla gazinoları"nın da askeri bina olup askeri mahal niteliğine haiz olduğu açıklanmıştır. Öte yandan, 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 21 inci maddesinin son fıkrasında, Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı askeri mahaller açıklanmıştır. Askeri Yargıtay içtihatlarına göre;askerlerin bizatihi eğitim ve barınma amacıyla kullandıkları ve etrafı çevrilerek sınırlandırılmış alanlar   askeri mahal sayılmaktadır. Buna göre askeri lojmanlar, kışla içinde yer alıyorsa askeri mahal, dışında ise, örneğin şehir içinde ise askeri mahal sayılmayacaktır. (Açıkgöz, 2005, s.30)

Hakkında arama işlemi uygulanan kimsenin belge veya kağıtlarını inceleme yetkisi, yalnızca hakim ve Cumhuriyet savcısı verilmiş; kolluk görevlilerin, arama sırasında ele geçen belge veya kağıtlara, suçla ilgisi olup olmadığını tespit amacıyla bakabileceği düzenlenmiştir.

Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkanının bulunmaması halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin haline getirilmesine hakim tarafından karar verilecektir.

Önleme aramaları açısından ; aramaya karar verme yetkisi hakimdedir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallede ise o yer mülki amirince yazılı bir emirle arama kararı verilebilecektir. Yürürlükten kaldırılan Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliğinden farklı olarak ; mülki amir tarafından verilen arama kararının 24 saat içinde hakimin onayına sunulması yeni Yönetmelikte yer almamaktadır.

Yönetmelikte, adli aramalarda olduğu gibi, hangi hallerde karar almadan önleme araması yapılabileceği belirtilmiş ve kural olarak konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde Yönetmelikte sayılan durumlar haricinde gece adli arama yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Önleme aramalarının yanında " denetim" ve "kontroller"e de yer verilen Yönetmelikte; eski Yönetmelikten faklı olarak, umuma açık veya açık olmayan özel işletmelerin, kurumların veya teşebbüslerin girişlerindeki işlemler önleme aramaları değil kontroller olarak nitelendirilmiştir.

1.2.5- Adli Kolluk Yönetmeliği

"Adli kolluk" konusundaki tartışmalar özellikle son yıllarda sıkça yaşanan tartışmalardan biri olmuştur. Kurulsun kurulmasın, gerek var, ne gerek var diyenlerin sürdüre geldi-

ği tartışmalar; CMK'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte doğal olarak kimi çevrelerce hoş karşılanmış, kimi çevrelerce yetersiz görülmüş, kimilerince ise gereksiz bir düzenleme olarak nitelendirilmiştir.

Kolluğun tamamen ayrı bir teşkilat olarak faaliyetlerinde devam etmesi yönünde görüşler olduğu gibi; bu görüşün aksini savunan görüşler de olmuştur.

"Ceza hukukunda adil hüküm kurulabilmesi, tam ve doğru hazırlık soruşturmasına bağlıdır. Tam ve doğru bir hazırlık soruşturması için de; konusunda uzman, hukuku, soruşturma, delil toplama, teknik ve taktiklerini iyi bilen, delil, eser ve emarelerden suçluya ulaşabilen, idari ve siyasi organlara karşı bağımsız bir kolluk kuvvetine ihtiyaç vardır. Bunun adı Adli Kolluk Kuvveti'dir." (Özkaya, 2005)

Yenisey ve Dönmezer ise bu görüşün aksini savunanların başında gelmektedir: "Türkiye'de kimileri adeta herşeyin devası olarak adli kolluğun kurulması gerektiğini öne sürmüşlerdir. Böylece adli kolluğun genel polis teşkilatı dışına çıkarılmasını ve savcıların emrine verilmesini önermektedirler. Kanaatimizce polis ve jandarmadan oluşan, adli görevleri yerine getirmek üzere örgütlenmiş, var olan yapı, esasta uygundur. Ancak, savcı ve mahkemelerle bu teşkilat arasında daha sıkı bir işbirliğini ve gözetimi temin edecek normları meydana getirmek yeterli olacaktır." (Dönmezer ve Yenisey, s.216)

Nihayetinde, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe CMK'da ve bu Kanun gereğince aynı tarihte yürürlüğe giren Adli Kolluk Yönetmeliği'nde "adli kolluk"a ilişkin hükümlere yer verilmiştir. "Adli kolluk" kavramına fonksiyonel bir anlam yüklenmiş ve adli kolluğun bağlı bulunduğu teşkilatın bir parçası olarak faaliyetlerine devam edeceği yönde düzenlemeler yapılmıştır.

Yönetmeliğe göre, Emniyet Genel Müdürlüğü "asgari tam teşekküllü bir polis karakolu", Jandarma Genel Komutanlığı "asgari tam teşekküllü bir jandarma karakolu", Sahil Güvenlik Komutanlığı "sahil güvenlik bot komutanlıkları", Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü "gümrük muhafaza müdürlüğü ile müstakil bölge ve kısım amirlikleri" bulunan yerlerde, mevcut imkanlar ölçüsünde yeterince adli kolluk personeli görevlendirecektir.

Cumhuriyet savcıları, adli görevlere ilişkin emir ve talimatlarını öncelikle adli kolluk sorumlularına veya bu görevi ifa eden diğer birim amirlerine verecek; adli kolluk, bağlı bulunduğu kolluk teşkilatının bir parçası olacak ve öncelikli olarak karşılaştığı suçun işlenmesini önleyecektir.

Adli kolluk, adli görevlerin haricindeki hizmetlerde üstlerinin emrinde olacak ve adli kolluk görevlileri, kadrolarında yer aldıkları birimlere mevzuatla verilmiş ve adli görev kapsamı dışında kalan diğer görev ve hizmetleri de yerine getirecektir. Soruşturma işlemleri, Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda öncelikle adli kolluğa yaptırılacak ve Cumhuriyet savcısı, adli kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hallerde, sözlü olarak verecek. Sözlü emirler, emri alan kolluk görevlisince tutanağa bağlanarak dosyasına konacaktır.

Gerektiğinde veya Cumhuriyet savcısının talebi halinde, diğer kolluk birimleri de adli kolluk görevini yerine getirmekle yükümlü olacak. Bu durumda, kolluk görevlileri hakkında, adli görevleri dolayısıyla Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanacak.

Cumhuriyet başsavcıları her yılın sonunda o yerdeki adli kolluğun sorumluları hakkın-

da bir değerlendirme raporu düzenleyerek sicil amirlerine verilmek üzere illerde valilere, ilçelerde kaymakamlara gönderecektir.

Değerlendirme raporlarında, adli kolluk görevlilerinin soruşturma ve kovuşturma işlemlerindeki ehliyeti ile bu işlemlerde gösterdikleri çalışkanlık, iş disiplini ve başarı durumlarına yer verilecek ve bu değerlendirme raporları ilgilinin sicilinin düzenlenmesinde dikkate alınacaktır.

Adli kolluk uygulamasından kaynaklanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan Adli Kolluk Yönetmeliği Uygulama Genelgesi'nin (07/11/2005 gün ve B.050.ÖKM.000011-12/ 1684 sayılı Genelge -GENELGE 2005/115) sonuç bölümünde aşağıdaki hususlara yer verilmektedir:

- C.M.K.'nun 164.maddesi ile Adli Kolluk Yönetmeliğinin 4.maddesi uyarınca görevlendirilen adli kolluk görevlilerinin yanı sıra, aynı Kanunun 165.maddesi ve Yönetmeliğin 7.maddesi uyarınca kendilerine adli kolluk görevleri verilen tüm kolluk birimleri (örneğin İl Emniyet Müdürlüklerinde Asayiş, Terörle Mücadele, Mali, Narkotik, Organize, Kaçakçılık ve Organize Suçlar, Çocuk, Olay Yeri İnceleme, Yabancılar, Güvenlik, Özel Harekat Şube Müdürlükleri; Merkezde Terörle Mücadele ve Harekat, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlıklarının ilgili birimleri) bu görevlerini yapmaya devam edeceklerdir. Bu birimlerdeki kolluk görevlileri, gerektiğinde veya Cumhuriyet Savcısının talebi halinde adli kolluk görevlerini ifa ederken, Ceza Muhakemesi Kanununun 165.maddesi hükmü uyarınca, bu görevleri dolayısıyla C.M.K. hükümlerine tabi olacaklardır.

- Emniyet ve Jandarma Teşkilatlarının il ve ilçe kuruluşlarının "adli kolluk birim amirliği, adli kolluk komutanlığı veya amirliği" ya da başka herhangi bir şekilde adlandırılması ve bunlarla bu suretle yazışma yapılması veya bu kuruluşların belirtilen adları kullanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Bütün resmi yazışmalarda Emniyet ve Jandarma personelinin mevcut kadro unvanlarını ve rütbelerini kullanmaları gerekmektedir.

Emniyet ve Jandarma Teşkilatının il ve ilçe kuruluşlarının resmi yazışmalarında başlıkların, (Jandarmanın askeri görevleri kapsamındaki hususlar saklı kalmak üzere) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu hükümleri, yani mülki idare teşkilatlanması ile mevcut teşkilat yapıları esas alınarak belirlenmesi icap etmektedir.

- Adli kolluk personelinin belirlenmesinde Cumhuriyet Başsavcılıklarından görüş alınmasını zorunlu kılan herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Bu itibarla adli kolluk personelinin belirlenmesi ve görevlendirilmesi hususu, Valiler ve Kaymakamlar ile anılan Teşkilatlarının sıralı amirlerinin yetkisi dahilinde ve sorumluluğu altındadır.

- Adli kolluk görevlilerinin değerlendirilmesiyle ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılarına verilen yetkinin, adli kolluk personeli hakkında "bunların soruşturma ve kovuşturma işlemlerindeki ehliyetiyle bu işlemlerde gösterdikleri çalışkanlık, iş disiplini ve başarı durumlarına" ilişkin kanaat ve görüşünü içeren bir değerlendirme raporu düzenleyerek İllerde Valilere, İlçelerde Kaymakamlara göndermekten ibarettir. Adli kolluk görevlisi olarak görev yapan Emniyet ve Jandarma Teşkilatı personelinin sicil raporlarının veya sicil özetlerinin Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderilmesi ya da incelettirilmesi mümkün değildir.

- Önleyici kolluk görevi niteliğinde olan "adliye binalarının ve yargı mensupları ile ada-

let teşkilatının diğer personelin korunmasına" ilişkin her türlü tedbirin Valiler ve Kaymakamlar tarafından alınarak kolluk kuvvetlerine uygulatılması gerekmektedir. Cumhuriyet Başsavcılıklarının, bu tür "önleyici kolluk" hususlarında herhangi bir karar ve tedbir alma yetkileri bulunmadığından dolayı Emniyet ve Jandarma Teşkilatının il ve ilçelerdeki birimlerine bu yönde talimat vermeleri mümkün olmayıp; Cumhuriyet Başsavcılıklarının bu neviden önleyici kolluk tedbirlerine ilişkin talep veya önerileri bulunduğu takdirde, bunları (Emniyet ve Jandarma birimlerine değil) Valilere veya Kaymakamlara intikal ettirmeleri gerekmektedir.

- Vali ve Kaymakamların hukuki statüleri, görev ve yetkileri, kolluk kuvvetleriyle organik bağlantısı ve mülki makamlar-polis-jandarma arasındaki ilişkileri düzenleyen Bakanlar Kurulu Yönetmelikleriyle birlikte önleyici kolluk görevinin gerekleri dikkate alındığında, emniyet ve asayişe ilişkin her türlü ihbar, bilgi ve olayın kolluk kuvvetlerinin amirlerince mülki idare amirlerine bildirilmesi gereği bulunmaktadır. Dolayısıyla emniyet ve asayişe ilişkin adli olaylarla ilgili bilgi akışında, emniyet ve jandarma birimlerinin kendi sıralı amirleriyle ve Vali veya Kaymakamlarla ilişkilerine Cumhuriyet Başsavcılıklarının talimatlarıyla müdahale edilmesi, bu ilişkileri sınırlayıcı düzenlemeler yapılması mümkün değildir.

- Mülki idare amirleri ile Emniyet ve Jandarma makamlarının birbirleriyle ilişkileri; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu, "Emniyet ve Asayiş İşlerinde İl, İlçe ve Bucaklardaki Jandarma ve Emniyet Ödevlerinin Yapılması ve Yetkilerinin Kullanılması Suretini ve Aralarındaki Münasebetleri Gösterir Yönetmelik" ile "Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliği" çerçevesinde yürütülecektir.

1.2.6- Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 82 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 1 Haziran 2005 tarihinde Yürürlüğe giren Yönetmelik; bir suça ilişkin iz, eser, emare ve delillerin elde edilmesi; ayrıca, maddi gerçeğin ortaya çıkartılması bakımından şüpheli, sanık, mağdur ve diğer kişilerin beden muayenelerinin yapılması, tıbbi incelemelerde bulunmak üzere vücuttan, kan veya benzeri biyolojik örneklerle, saç, tükürük, tırnak gibi örneklerin alınması, moleküler genetik incelemeler ile şüpheli ve sanığın kimliğinin teşhisi için gerekli fiziki özelliklerin tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Yönetmelik'te "bedenin tıbbi muayenesi, dış beden muayenesi, iç beden muayenesi, beden parçası, müdahale, cerrahi müdahale, örnek, moleküler genetik inceleme" tanımlarına yer verilmekte ve devamı maddelerinde hangi hallerde ve hangi yetkili makamlar tarafından bu tedbirlere başvurulabileceği belirtilmektedir.

Yönetmeliğin fizik kimliğin tespiti başlıklı 15 nci maddesinde; üst sınırı iki yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı şüpheli veya sanığın, kimliğinin teşhisi için gerekli olması hâlinde, Cumhuriyet savcısının emriyle, fotoğrafı, iris görüntüsü, beden ölçüleri, diş izi, parmak ve avuç içi izi, bedeninde yer almış olup teşhisini kolaylaştıracak eşkâl bilgileri, kulak, dudak gibi organların bıraktığı kimlik tespitine yarayabilecek vücut izleri ile sesi ve görüntüleri, fizik kimliğin tespitinde kullanılan diğer teknik yöntemler ile kayda alınarak, soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin dosyaya konulacağı

hüküm altına alınmıştır. Buna göre, iki yıldan daha az cezayı gerektiren suçlar hakkında şüphelinin fiziki kimliğinin tespitine yarayacak işlemler (parmak izi, fotoğraf çekimi) yapılamayacaktır. Özellikle karakola ya da kolluk birimlerine herhangi bir şüphe üzerine alınan kişiler için oluşturulan sicil fişlerinin geçerliliği ve hukuki dayanağı bu madde karşısında kalmamıştır. (www.adalet.gov.tr, 2)

CMK'nın 81/2 maddesi hükümlerine paralel olarak; kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilip kesinleşmesi hâllerinde bu Yönetmeliğin 15 inci maddesi hükümleri uyarınca elde edilen verilerin, Cumhuriyet savcısının huzurunda ve uygun göreceği usullerle derhâl yok edileceği ve bu hususun da tutanağa geçirileceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte, polisin parmak izi ve fotoğraf alımına ilişkin yetkilerini düzenleyen PVSK'nın 5 nci maddesinin de yürürlükte olduğu unutulmamalıdır.

1.2.7- Suç Eşyası Yönetmeliği

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren Yönetmelikte; suç eşyası ve suçla ilgili ekonomik kazancın, muhafaza altına alınması, elkonulması, elden çıkarılması, iadesi, müsaderesi ve imhasına ilişkin işlemlerin yapılmasında uyulacak usul ve esasları düzenlenmektedir. Aynı adlı eski Yönetmelikten farklı ve yeni Türk Ceza Kanununun kazanç müsaderesi hükümlerine paralel olarak, suç eşyasının yanında suçla ilgili ekonomik kazancın da tabi olacağı işlemler gösterilmiş ve suç eşyasının yanında "kazanç" tanımı da getirilmiştir.

Suç eşyası ile ilgili işlemlerin, Cumhuriyet başsavcılığının sürekli gözetim ve denetimi altında adalet emanet dairesince yürütüleceği belirtilen Yönetmelikte Adalet dairelerinin bulunduğu binalarda suç eşyasının muhafazası maksadıyla, mümkün ise penceresiz, değil ise dışarıdan sökülemeyecek biçimde demir parmaklıklı pencereli, çift kilitli çelik ya da demir kapılı, rutubet almayan muhkem bir yer tahsis edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmeliğin 5 nci maddesinde, el konulan ve Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi edilecek suç eşyasının hangi usule göre ambalajlanması ve mühürlenmesi gerektiği belirtilmiş, devamı maddesinde emanet memurluğuna kayıt işlemlerinin nasıl yapılacağı ifade edilmiş ve 7 nci maddesinde de 5 nci madde hükümlerine uygun olmayarak emanet memurluğuna getirilen eşyaların teslim alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Suç eşyası ve kazanç müsaderesinin konusunu oluşturan malvarlığı değerleri hakkında verilen müsadere ve iade kararlarının yerine getirilmesine ilişkin işlemleri ayrıntılarıyla açıklayan Yönetmelikte, bunlarla ilgili işlem sonuçlarının takip ve kontrolünün yerine getirilmesine yönelik hükümlere de 18 nci maddede yer verilmektedir.

Adli emanet dairesinde tutulacak defterlere ilişkin olarak; Cumhuriyet başsavcılığının uygun görmesiyle, uyuşturucu madde, kıymetli eşya, para ve malvarlığı değerleri ile ateşli silâhlara ilişkin suç eşyası hakkında ayrı ayrı numaralandırılmak suretiyle suç eşyası esas defteri tutulabileceği ifade edilmiştir.

1.2.8- Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren Yönetmeliğin 5 nci maddesinde, gerek kolluk görevlileri gerekse herkes tarafından hangi hallerde yakalama işlemi gerçekleştirile-

bileceğine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Yakalama işleminin bir tutanağa bağlanması ve yakalanan kişiye ayrıca haklarının yazılı olarak bildirildiğini ve kendisi tarafından da bu hususun anlaşıldığını belirten; eski Yönetmelikte "Şüpheli ve Sanık Hakları Formu", yeni Yönetmeliğin (Ek-A)'sında yer alan "Yakalama ve Gözaltına Alma Tutanağı Şüpheli ve Sanık Hakları Formu" tanzim edilerek imzalı bir örneği verilmesi öngörülmüştür.

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen hallerde Cumhuriyet savcısına veya âmirlerine derhâl başvurma imkânı bulunmaması sebebiyle kolluk görevlilerince yakalanan kişi ve olay hakkında Cumhuriyet savcısına hemen bilgi verilerek, emri doğrultusunda işlem yapılacaktır. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen sözlü emir, en kısa zamanda yazılı hâle dönüştürülerek mümkün olması hâlinde en seri iletişim vasıtasıyla ilgili kolluğa bildirilecek; aksi hâlde ilgili kolluk görevlilerince alınmasına hazır edilecektir. Ancak, kolluk görevlisi emrin yazılı hâle getirilmesini beklemeden sözlü emrin gereğini yerine getirecektir.

Yakalanan kişi, Cumhuriyet savcısının emri ile serbest bırakılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınacaktır.

Muhafaza altına alınmak amacıyla yakalanan kişiler hakkında da bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulandıktan sonra, yakalama sebebi, yakalamaya itiraz etme hakkı ve bu hakkı nasıl kullanılacağı derhâl bildirilecektir. Bu kişilerden ıslah veya tedavi kurumuna götürülmesi gerekenlerin ilgili kurumlarca teslim alınmaları sağlanacak, teslim alınmaması hâlinde, durum bir tutanakla tespit edilerek, tutanağın bir sureti mülki amire gönderilir.

Yakalanan veya tutuklanarak bir yerden diğer bir yere nakledilen kişilere, kaçacaklarına ya da kendisi veya başkalarının hayat ve beden bütünlükleri bakımından tehlike arz ettiğine ilişkin belirtilerin varlığı hâllerinde kelepçe takılabileceği hüküm altına alınan Yönetmelikte, eski Yönetmeliğe paralel olarak, kişinin yakalandığı, gözaltına alındığı veya gözaltı süresinin uzatıldığının bir yakınına veya belirlediği bir kişiye haber verileceği belirtilmiştir.

Sağlık kontrolü başlıklı 9 uncu madde, önceki Yönetmelikten daha ayrıntılı düzenlemeler getirmiş ve yakalanan kişinin gözaltına alınacak olması veya zor kullanılarak yakalanması hâllerinde hekim kontrolünden geçirilerek, yakalanma anındaki sağlık durumunun belirlenmesi hüküm altına alınmıştır. Gözaltına alınan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi tıbbi muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması zorunluluğu getirilmiş; ancak personel yetersizliği nedeniyle farklı kolluk görevlisinin bulunmaması ve de bu durumun belgelendirilmesi hâlinde zorunluluğun istisnası belirtilmiştir.

Önceki Yönetmelikte geçen "Doktor raporu dört nüsha halinde düzenlenir. Bu nüshalardan birisi gözaltı biriminde muhafaza olunur" ibaresi Danıştay 10. Dairesinin 04.05.2004 gün ve E:2001/1371-K:2004/4339 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Nitekim, yeni Yönetmelikte raporun üç nüsha halinde düzenlenmesi yeterli görülerek, gözaltı biriminde bu raporun bulunması gerekmediği yönünde bir düzenleme yapılmıştır.

Hekim ile muayene edilen şahsın yalnız kalmaları, muayenenin hekim hasta ilişkisi

çerçevesinde yapılması esas kabul edilmiş; ancak, hekimin kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk görevlisinin gözetiminde yapılmasını isteyebileceği, bu isteğin de belgelendirilerek yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmeliğin devamı maddelerinde nezarethane işlemleri ve Yönetmeliğin (EK-B)'sinde Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Defter'de yer alması gereken hususlar eski Yönetmeliğe nazaran daha ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

Yönetmelikle getirilen yeni düzenlemelerden biri de yakalama yerine en yakın hakim veya mahkemeye gönderilme için on iki saatlik zorunlu bir süre getirilmiş olmasıdır. Yine, önceki Yönetmelikte Cumhuriyet Savcısı tarafından tek bir yazılı emirle 4 güne kadar uzatılabilen gözaltı süresi, yeni Yönetmelikte her defasında bir gün uzatılmak suretiyle gerçekleştirilebilecektir.

Eski Yönetmelikte küçüklerle ilgili özel hüküm, yeni Yönetmelikte çocuklarla ilgili özel hüküm başlığı altında düzenlenmiş; müdafi tayini konusunda da düzenlemeler yapılmıştır.

Yine, eski Yönetmelikte olduğu gibi, nezarethane ve ifade almaya ilişkin hükümlere yerveren yeni Yönetmelikte, eski Yönetmelikten farklı olarak 28 nci maddede "yer gösterme" ile ilgili hükümler de düzenlenmiştir.

1.2.9- Adli Sicil Yönetmeliği

Adli sicil ve arşiv bilgilerinin oluşturulması, saklanması, ilgililere verilmesi ve silinmesi hususlarını kapsayan bu yönetmeliğin amacı, 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun uygulanmasındaki usul ve esaslar ile adli sicil hizmetlerini yürütecek birimler arasındaki görev ilişkilerini belirlemek, hizmetin yürütülmesinde izlenecek yöntemleri saptamak, uygulamada işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktır.

Yönetmelikle birlikte, 13/11/1991 tarihli ve 21050 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Adli Sicil Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır

Yönetmeliğin "Adli sicil ve arşiv kayıtlarında sorgulama yetkisi verilmesi" başlıklı 15 nci maddesinde Adli Sicil Kanunu hükümlerine paralel olarak; bir suça ilişkin soruşturma ve kovuşturma kapsamında, adli sicil ve arşiv kayıtlarında; kolluk ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da Adalet Bakanının onayı ile sorgulama yapabileceği öngörülmüştür. Sorgulamanın usul ve esaslarının Adalet Bakanlığı ile sorgulama talep eden kuruluşlar arasında yapılacak protokolle belirleneceği ifade edilmiştir.

Mevzuat ve Ar-Ge Çalışmaları

1.3-KAYNAKÇA

- Ali Osman AYDİLEK**; Bilişim Hukukunda 2004 ve 2005-2**, turk.internet.com (Erişim tarihi: 20.12.2005)
- Feridun YENİSEY, **Mukayeseli Hukukta Çıkar Amaçlı Örgütlerle Mücadele ve Türkiye**, EGM, Asayiş Daire Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1998
- Haluk ÇOLAK; Mustafa TAŞKIN, Açıklamalı-Karşılaştırmalı-Uygulamalı Ceza Muhakemesi Kanunu, Seçkin Yayınları, Ankara, 2005
- www.adalet.gov.tr, (1) Bakanlığımızca Hazırlanan Temel Ceza Kanunları ile Ceza Hukukumuza Getirilen Yenilikler (Erişim Tarihi: 20.12.2005)
- www.adalet.gov.tr, (2) **5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Tanıtım Seminerleri İçin Eğitim Notları,** http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/164.doc, (Erişim tarihi, 26, Aralık 2005)
- Recep GÜLŞEN, **Yeni Ceza Muhakemesi Kanununda Arama**, www.ceza-bb-adalet.gov.tr/makale/139.doc (Erişim Tarihi 15.12.2005)
- Füsun SOKULLU, **Polis Toplumsal Bir Kurum Olarak Gelişmesi Polis Alt Kültürü ve İnsan Hakları**, İstanbul, 1986
- Bedri ERYILMAZ (www.adalet.gov.tr) **Türk ve İngiliz Hukukunda ve Uygulamasında Durdurma ve Arama**, Ankara, 2003
- Sulhi DÖNMEZER; Feridun YENİSEY; **Ceza Adalet Sisteminin Etkinliği 1998**,Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı Yayınları (Acar Matbaacılık), İstanbul, 2000
- Keskin KAYLAN; **Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun**,www.ceza-bb-adalet.gov.tr/makale/111.doc (Erişim Tarihi 15.12.2005)
- Hamdi Ünal KARABEYOĞLU, (1), **Gerekçeli Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun** www.ceza-bb-adalet.gov.tr/makale/128.doc (Erişim Tarihi 15.12.2005)
- Hamdi Ünal KARABEYOĞLU, (2), **Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Hakkında Kanunun Getirdiği Yenilikler**, www.ceza-bb-adalet.gov.tr/makale/126.doc (Erişim Tarihi 28.12.2005)
- Mustafa EKİNCİ**, Kabahatler Kanunu ile İdari Suç ve Cezalar**, Adalet Yayınevi, Ankara, Eylül, 2005
- Ali Nevzat AÇIKGÖZ, **Arama–Denetim, Kontroller ve Elkoyma,** http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/167.doc (Erişim Tarihi: 25.12.2005)
- Eraslan ÖZKAYA**, Adli Yıl Açılış Konuşması**, http://www.yargitay.gov.tr/tarihce/tarihce_aak/2003.html, (Erişim Tarihi: 23.12.2005)
- **5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Tanıtım Seminerleri İçin Eğitim Notları,** http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/164.doc, (Erişim tarihi, 26, Aralık 2005)

2-AR-GE ÇALIŞMALARI

2.1-BÖLGE DEĞERLENDİRME TOPLANTILARI

Ülkemizin ekonomik, siyasal ve sosyal yapısını tehdit eden kaçakçılık ve organize suçlarla mücadelede bilgi değişimi ve işbirliğini sağlamak, mücadelenin yeni bir yaklaşım ile daha da etkinleştirilerek sürdürülmesini gerçekleştirmek amacıyla; KOM Daire Başkanlığı ile İl/İlçe KOM Birimleri yetkilileri arasında bölge değerlendirme toplantıları düzenlenmektedir.

1980 yılında kurulan KOM Daire Başkanlığı, o tarihten bugüne dek farklı adlar altında toplantılar gerçekleştirilmektedir. Bölge Değerlendirme Toplantılarına ise 2001 yılında başlanılmıştır.

2004-2005 yılı faaliyetleri çerçevesinde de bu toplantılara devam edilmiş ve aşağıda belirtilen toplantılar düzenlenmiştir:

1 incisi 18-19 Aralık 2004 tarihlerinde Trabzon'da,
2 ncisi 28-29 Aralık 2004 tarihlerinde Antalya'da,
3 üncüsü 15-16 Ocak 2005 tarihlerinde İzmir'de,
4 üncüsü 26-27 Şubat 2005 tarihlerinde Adana'da,
5 incisi 12-13 Mart 2005 tarihlerinde Samsun'da,
6 ncısı 23-24 Nisan 2005 tarihlerinde Sakarya'da,
7 ncisi 20-21 Ekim 2005 tarihlerinde Van'da,
8 incisi 27-28 Ekim 2005 tarihlerinde Şanlıurfa'da,
9 uncusu14-15 Kasım 2005 tarihlerinde Ankara'da,
10 uncusu 08-11 Aralık 2005 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Böylelikle, coğrafi konumuna göre, İl KOM Birimlerinin tamamının en az bir bölge değerlendirme toplantısına katılımı sağlanmıştır.

Toplantılarda İl/İlçe KOM Birimlerince “sorun” olarak dile getirilen konular tespit edilmiştir. Bu sorunların giderilmesi amacıyla; KOM Daire Başkanlığı tarafından hem kendi iç birimleri aracılığıyla hem de diğer kamu kurum ve kuruluşları nezdinde çözümler üretilmiştir/üretilmeye çalışılmaktadır.

2.2-STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KURULU TOPLANTILARI

Stratejik Araştırmalar Kurulu (SAK); kaçakçılık ve organize suçlarla etkin mücadele yöntemlerinin tespit ve tayini ile hizmet politikalarının belirlenmesi ve eşgüdümün sağlanması konusunda görüş bildirmekle görevli bir kuruldur.

Faaliyetlerine 02.10.1998 tarihinde başlayan SAK, günümüze kadar toplam (33) toplantı gerçekleştirmiştir.

Kurul'un 2005 yılı toplantıları; 10-11 Ağustos 2005 (32. Toplantı) ve 25-29 Aralık 2005 (33. Toplantı) tarihlerinde düzenlenmiştir.

SAK 32. Toplantısında, Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Branşlı Personel Yönergesi ile Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nde öngörülen değişikliklere ilişkin değerlendirilmelerde bulunulmuştur.

SAK 33. toplantısına ise KOM Daire Başkanlığı yetkililerinin yanısıra ile bir çok İl KOM Biriminin temsilcileri de katılmış ve toplantıda oluşturulan çalışma gruplarınca; “Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadelede (Polis Sorumluluk Bölgesi) 2005 Yılı Durum Değerlendirmesi, 2006 Yılı Prensip Kararları ve Hedefleri” görüşülmüştür.